

Raad voor de Mededinging

Jaarverslag

2000

Raad voor de Mededinging

de Meeûssquare, 23
1000 Brussel

Tel.: + 32 . 2 . 506.52.19

Fax: + 32 . 2 . 506.57.91

e-mail : RACO@mineco.fgov.be

Verantwoordelijke uitgever :
Béatrice Ponet,
de Meeûssquare, 23 te 1000 Brussel.

Het onderhavige verslag werd goedgekeurd door de Raad voor de Mededinging tijdens zijn algemene vergadering van 12 september 2001.

Inhoud

INHOUD	I
1. VOORWOORD	1
1. Vooreerst heeft de Raad een verslag over zijn werkzaamheden opgesteld.	1
2. In het tweede deel worden de beslissingen van de Raad en de door de Raad verstrekte adviezen gepubliceerd.....	2
3. Tenslotte bevat het derde deel de relevante wetteksten.	2
2. INSTITUTIONELE ASPECTEN VAN DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING	4
3. DE NIEUWE WET TOT BESCHERMING VAN DE ECONOMISCHE MEDEDINGING	7
3.1. INLEIDING	7
3.2. INSTITUTIONELE ASPECTEN.....	7
3.2.1. Korps Verslaggevers en Dienst voor de Mededinging	7
3.2.2. Raad voor de Mededinging	8
3.2.3. Commissie voor de Mededinging	8
3.3. NIEUWE PROCEDURE BETREFFENDE DE RESTRICTIEVE MEDEDINGSPRAKTIJKEN.....	8
3.3.1. Toepassingsgebied	8
3.3.2. Onderzoekmaatregelen.....	9
3.3.2.1. Verzoeken om inlichtingen	9
3.3.2.2. Andere onderzoekmaatregelen : huiszoeking, beslaglegging en verzegeling	9
3.3.3. Vertrouwelijkheid van de stukken van het dossier	9
3.3.4. Samenwerking tussen het Korps Verslaggevers en de Raad voor de Mededinging volgens de nieuwe wet.....	10
3.3.5. Beslissing	10
3.3.5.1. Voorlopige maatregelen.....	10
3.3.5.2. Beslissingen ten gronde.....	11
3.3.5.3. Negatieve verklaringen	11
3.3.5.4. Individuele vrijstellingen.....	11
3.3.5.5. Groepsvrijstellingen.....	11
3.3.6. Beroep.....	11
3.4. CONCENTRATIES	12
3.4.1. Toepassingsgebied	12
3.4.1.1. Aanmeldingsdrempels	12
a) Oude wet.....	12
b) Nieuwe wet.....	12
3.4.1.2. Nieuwe definitie van het begrip concentratie.....	13
3.4.2. Onderzoeksprocedure	13
3.4.3. Beslissing	14
3.4.3.1. Raad voor de Mededinging	14
a) Procedure	14
b) Beoordelingscriteria	15
3.4.3.2. Ministerraad.....	16
a) Procedure	16
b) Beoordelingscriteria	16
3.4.4. Beroep.....	16
3.4.4.1. Hof van Beroep te Brussel.....	16
3.4.4.2. Raad van State	17
3.5. PREJUDICIËLE VRAGEN	17
4. ONDERZOEK NAAR DE GEVOLGEN VAN DE WIJZIGINGEN DIE VOORTVLOEIEN UIT DE WETTEN VAN 26 APRIL 1999	18
4.1. WIJZIGING VAN DE AANMELDINGSVOORWAARDEN VOOR CONCENTRATIES	18
4.1.1. Wegvallen van het criterium van de marktaandeeldrempel van 25%.....	18
4.1.2. Concentraties die ontsnappen aan de controle ex ante.....	20

4.2. WIJZEN VAN TUSSENKOMST VAN DE RAAD VOOR HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL (ARTIKEL 42BIS §4 EN ARTIKEL 43 §2 LID 8).....	21
4.2.1. In het kader van een prejudiciële procedure.....	21
4.2.2. In het kader van hoger beroep.....	22
5. ACTIVITEITEN VAN DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING	23
5.1. SAMENVATTING.....	23
Concentraties :.....	23
Voorlopige maatregelen :.....	23
Klachten, kartels en ambtshalve onderzoek:.....	23
Klachten.....	23
Kartels.....	24
Ambtshalve onderzoek.....	24
Boetes en Dwangsommen.....	24
Dwangsommen.....	24
Boetes.....	24
Activiteiten van het Hof van Beroep.....	25
Beroep tegen beslissingen van de Raad.....	25
Prejudiciële vragen.....	25
5.2. ANALYSE VAN DE BESLISSINGEN	25
5.2.1. De concentraties.....	25
Eerste fase:.....	26
Tweede fase:.....	26
Termijn voor kennisgeving en sanctie:.....	26
A – Het controlebaar karakter van de operatie	27
1. De aard van de operatie.....	27
2. De afbakening van de betrokken markten	27
3. De drempels van het omzetcijfer	28
B – Balans van de mededinging en economische balans	29
5.2.2. Restrictieve afspraken	31
5.2.3. Misbruik van machtspositie.....	32
5.2.4. Voorlopige maatregelen.....	32
Autonomie van de rechtsbevoegdheid van de voorzitter	33
Toepassingsvoorwaarden van het artikel 35.....	34
Dringende noodzakelijkheid.....	36
Sancties en uitvoeringsmodaliteiten.....	36
5.3. ADVIEZEN VAN DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING	38
5.3.1. Adviezen verstrekt in 2000	38
Adviezen verstrekt op aanvraag	38
Adviezen van ambtswege verstrekt.....	38
5.3.2. Adviezen in voorbereiding.....	39
Adviezen in voorbereiding op verzoek	39
Adviezen in voorbereiding ingevolge een ambtshalve saisine.....	39
5.4. DE RELATIES VAN DE RAAD MET DE COMMUNAUTAIRE, INTERNATIONALE EN NATIONALE INSTELLINGEN.....	40
5.4.1. De betrekkingen met de communautaire instellingen	40
5.4.2. De betrekkingen met de internationale organisaties.....	40
5.4.3. De internationale bilaterale betrekkingen	41
5.4.4. De betrekkingen met de Belgische nationale instellingen.....	41
6. LIJST VAN DE BESLISSINGEN VAN DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING.....	43
6.1. BESLISSINGEN GEWEZEN IN 2000.....	43
6.2. BESLISSINGEN GEWEZEN TUSSEN 1996 EN 1999	45
1996	45
1997	46
1998	47
1999	48
BIBLIOGRAFIE.....	51

BIJLAGE 1 - ANNEXE 1	53
-----------------------------------	-----------

DÉCISIONS DU CONSEIL DE LA CONCURRENCE.....	55
--	-----------

BESLISSINGEN VAN DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING.....	55
--	-----------

Inhoud - Sommaire	57
--------------------------------	-----------

DÉCISION N° 2000-C/C-01 DU 25 JANVIER 2000	59
BESLISSING VAN 16 FEBRUARI 2000 - NR. 2000 – C/C – 02	62
BESLISSING VAN 16 FEBRUARI 2000 - NR. 2000 – C/C – 03	65
BESLISSING VAN 10 MAART 2000 - NR. 2000 – C/C – 04	67
BESLISSING VAN 5 APRIL 2000 NR. 2000-C/C-05	69
BESLISSING VAN 5 APRIL 2000 NR. 2000-C/C-06	70
BESLISSING VAN 5 APRIL 2000 NR. 2000-C/C-07	71
DÉCISION N° 2000 –C/C- 08 DU 5 AVRIL 2000.....	72
DÉCISION N° 2000 –C/C- 09 DU 7 AVRIL 2000.....	74
BESLISSING VAN 13 APRIL 2000 NR. 2000-C/C-10	76
BESLISSING VAN DINSDAG 25 APRIL 2000 NR. 2000-C/C-11	77
BESLISSING VAN 3 MEI 2000 – NR. 2000 – C/C – 12	78
DÉCISION N° 2000-C/C-13 DU 5 MAI 2000	80
BESLISSING VAN 19 MEI 2000 – NR. 2000 – C/C - 14.....	82
BESLISSING VAN 19 MEI 2000 – NR. 2000 – C/C - 15.....	85
BESLISSING VAN 24 MEI 2000– NR. 2000 – C/C – 16	87
BESLISSING VAN 24 MEI 2000– NR. 2000 – C/C – 17	89
BESLISSING VAN 24 MEI 2000– NR. 2000 – C/C – 18	91
BESLISSING VAN 24 MEI 2000– NR. 2000 – C/C – 19	93
DÉCISION N°2000-PK-20 DU 7 JUIN 2000.....	95
DÉCISION N°2000-C/C-21 DU 27 JUIN 2000	96
DÉCISION N°2000-V/M-22 DU 28 JUIN 2000	98
DÉCISION N°2000-E/A-23 DU 28 JUIN 2000	108
BESLISSING VAN 5 JULI 2000 - NR. 2000 - C/C - 24.....	110
BESLISSING VAN 14 JULI 2000 - NR. 2000 - C/C - 25 :	112
BESLISSING VAN 14 JULI 2000 - NR. 2000 - C/C - 26.....	115
BESLISSING VAN 30 AUGUSTUS 2000 NR. 2000 – V/M – 27	117
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 28 VAN 6 OKTOBER 2000.....	125
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 29 VAN 6 OKTOBER 2000.....	127
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 30 VAN 18 OKTOBER 2000.....	129
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 31 VAN 18 OKTOBER 2000.....	131
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 32 VAN 25 OKTOBER 2000.....	134
BESLISSING VAN 25 OKTOBER 2000 NR. 2000-C/C-33	136
DÉCISION N°2000-V/M-34 DU 27 OCTOBRE 2000	137
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 35 VAN 8 NOVEMBER 2000.....	145
DÉCISION N°2000-C/C-36 DU 16 NOVEMBRE 2000	147
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 37 VAN 17 NOVEMBER 2000.....	149
BESLISSING NR. 2000 - C/C - 38 VAN 22 NOVEMBER 2000	151
DÉCISION N°2000-V/M-39 DU 6 DÉCEMBRE 2000.....	152
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 40 VAN 13 DECEMBER 2000	157
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 41 VAN 13 DECEMBER 2000	159
DÉCISION N°2000-C/C-42 DU 20 DÉCEMBRE 2000	162

AVIS.....	165
------------------	------------

ADVIEZEN	165
-----------------------	------------

Inhoud - Sommaire	167
--------------------------------	------------

- AVIS SUR LA DEMANDE DU MINISTRE, CONCERNANT L'IMPACT DE LA NOUVELLE RÉGLEMENTATION DES RESTRICTIONS VERTICALES SUR LES CONTRATS DE BRASSERIE	169
- ADVIES OP VRAAG VAN DE MINISTER OVER DE GEVOLGEN VAN DE NIEUWE REGLEMENTERING VAN VERTICALE RESTRICTIES VOOR DE BROUWERIJCONTRACTEN	173

-	AVIS SUR LA SIMPLIFICATION ADMINISTRATIVE	177
-	AVIS SUR L'ARTICLE 53 DE LA LOI SUR LA PROTECTION DE LA CONCURRENCE ÉCONOMIQUE	179
-	ADVIES OP ARTIKEL 53 VAN DE WET TOT BESCHERMING VAN DE ECONOMISCHE MEDEDINGING	181
	DOCUMENTS PARLEMENTAIRES	183
	PARLEMENTAIRE STUKKEN.....	183
	Inhoud - Sommaire	185
	CHAMBRE.....	187
	KAMER	187
-	ONTWERP VAN ALGEMENE UITGAVENBEGROTING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2000, BELEIDSNOTA VAN HET MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2000, PARL. STUKKEN, KAMER, DOC 50 0198/026 (1999-2000) [UITTREKSEL].....	187
-	PROJET DE BUDGET GÉNÉRAL DES DÉPENSES POUR L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 2000, NOTE DE POLITIQUE GÉNÉRALE DU MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉCONOMIQUES POUR L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 2000	187
-	WETSONTWERP HOUDENDE WIJZIGING VAN DE WET VAN 5 AUGUSTUS 1991 TOT BESCHERMING VAN DE ECONOMISCHE MEDEDINGING, PARL. STUKKEN, KAMER, DOC 50 0226/002 (1999-2000)	191
-	PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 5 AOÛT 1991 SUR LA PROTECTION DE LA CONCURRENCE ÉCONOMIQUE.....	191
-	VERSLAG NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND EN DE LANDBOUW UITGEBRACHT DOOR DE HEER ARNOLD VAN APEREN, WETSONTWERP HOUDENDE WIJZIGING VAN DE WET VAN 5 AUGUSTUS 1991 TOT BESCHERMING VAN DE ECONOMISCHE MEDEDINGING, PARL. STUKKEN, DOC 50 0226/003 (1999-2000)	194
-	RAPPORT FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES INSTITUTIONS NATIONALES SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES, DES CLASSES MOYENNES ET DE L'AGRICULTURE PAR M. ARNOLD VAN APEREN, PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 5 AOÛT 1991 SUR LA PROTECTION DE LA CONCURRENCE ÉCONOMIQUE	194
-	SAMENGEVOEGDE MONDELINGE VRAGEN VAN DE HEER KAREL VAN HOOREBEKE EN MEVROUW SIMONNE CREYF AAN DE MINISTER VAN ECONOMIE EN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK, BELAST MET HET GROOTSTEDENBELEID, OVER "DE Vernietiging van de Benoeming van de Voorzitter van de Raad voor de Mededinging" (NRS. 2361 EN 2364), PARL. HANDELINGEN, KAMER, 12 JULI 2000.....	203
-	QUESTIONS ORALES JOINTES DE M. KAREL VAN HOOREBEKE ET MME SIMONNE CREYF AU MINISTRE DE L'ECONOMIE ET DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE, CHARGÉ DE LA POLITIQUE DES GRANDES VILLES, SUR "L'ANNULATION DE LA NOMINATION DU PRÉSIDENT DU CONSEIL DE LA CONCURRENCE" (NOS 2361 ET 2364)	203
	SENAT	209
	SENAAT	209
-	MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW MAGDELEINE WILLAME-BOONEN AAN DE MINISTER VAN ECONOMIE EN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK OVER «DE Benoeming van de Leden van de Raad voor de Mededinging» (NR. 2-321), PARL. HANDELINGEN, SENAAAT, GEWONE ZITTING 1999-2000, 2-63, 21.....	209
-	QUESTION ORALE DE MME MAGDELEINE WILLAME-BOONEN AU MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE SUR «LA NOMINATION DES MEMBRES DU CONSEIL DE LA CONCURRENCE» (N° 2-321)	209
-	MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LUDWIG CALUWÉ AAN DE MINISTER VAN ECONOMIE EN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK OVER «DE Vernietiging door de Raad van State van de Benoeming van de Voorzitter van de Raad voor de Mededinging» (NR. 2-324)), PARL. HANDELINGEN, SENAAAT, GEWONE ZITTING 1999-2000, 2-63, 21	209

- QUESTION ORALE DE M. LUDWIG CALUWÉ AU MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE SUR «L'ANNULATION DE LA NOMINATION DU PRÉSIDENT DU CONSEIL DE LA CONCURRENCE PAR LE CONSEIL D'ÉTAT» (N° 2-324) 209

1. Voorwoord

De Raad voor de Mededinging heeft in het jaar 2000 een enigszins turbulent jaar gekend.

Begin 2000 startte de Raad voor de Mededinging nochtans ambitieus met een nieuw samengestelde Raad, bestaande uit 16 niet-voltdijde leden en een nieuwe voltdijde voorzitter.

Door de vernietiging van de benoeming van zijn voltdijde voorzitter bij arrest van de Raad van State van 27 juni 2000, werd de Raad voor de Mededinging echter onthoofd waardoor de Raad vanaf 19 juli 2000 (en dit voor het resterende deel van zijn werkingsjaar) met een interimvoorzitter diende te functioneren.

Bij de Raad was vanaf 16 oktober 2000 één voltdijds lid werkzaam en dit niettegenstaande de wettelijk voorziene vier voltdijde leden.

Ondanks al deze moeilijkheden, werden de werkzaamheden van de Raad voor de Mededinging met veel enthousiasme opgestart.

De Raad ontplooidde onder meer de volgende activiteiten:

- er werd een nieuw Huishoudelijk Reglement opgesteld.
- er werden 42 beslissingen genomen, waarvan de meerderheid weliswaar betrekking heeft op concentraties (36 concentraties, 4 voorlopige maatregelen, één beslissing op grond van een klacht en één beslissing inzake een negatieve verklaring).
- er werd deelgenomen aan vergaderingen van de Europese Commissie en van de OESO.
- de leden namen vaak deel aan nationale en internationale studiedagen.
- er werden talrijke werkgroepen opgericht teneinde, op verzoek van de Minister of ambtshalve, adviezen over thema's inzake het mededingingsrecht voor te bereiden.

Teneinde de weerslag van zijn activiteiten te bundelen, besliste de Raad dan ook begin 2001 om een jaarverslag voor het jaar 2000 op te stellen. Overigens is de Raad hiertoe wettelijk verplicht op grond van artikel 19 §5 van de W.B.E.M. De Raad sluit hierbij aan bij de traditie van de redactie van jaarverslagen, gezien reeds eerder een jaarverslag voor het jaar 1993-1994 en voor het jaar 1994-1995 werd opgesteld.

Omdat in de tussenperiode (werkingsjaren 1996 tot en met 1999) geen jaarverslagen werden opgesteld, besliste de Raad als bijlage bij huidig verslag een lijst op te nemen van de beslissingen die in de jaren 1996, 1997, 1998 en 1999 werden uitgesproken. De beslissingen met betrekking tot deze jaren zullen in een afzonderlijke bundel gepubliceerd worden.

Dit jaarverslag bevat in hoofdorde drie grote delen:

1. Vooreerst heeft de Raad een verslag over zijn werkzaamheden opgesteld.

Hierbij wordt een overzicht gegeven van de institutionele werking van de Raad en is een algemene bespreking opgenomen van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, zoals gewijzigd door de wetten van 26 april 1999. Voorts heeft de Raad een aantal kritische bemerkingen met betrekking tot deze wetswijziging geformuleerd.

De Raad heeft vervolgens een inventaris opgesteld van alle beslissingen van het jaar 2000, waarbij de zaken zowel chronologisch als per categorie werden geïnventariseerd.

Er volgt een samenvatting van alle beslissingen van de Raad (zowel de concentraties, als de beslissingen ten gronde en de voorlopige maatregelen).

Tenslotte worden alle adviesaanvragen waartoe de Raad gevat werd en evenals de adviezen die de Raad ambtshalve ondernam, uiteengezet en wordt een overzicht gegeven van de deelname van de Raad aan Europese, internationale en bilaterale vergaderingen.

Ik dank de leden van de Raad die actief hebben deelgenomen aan de redactie van deze teksten, met name: Mevrouw Smeets (die de samenvatting maakte van de beslissingen inzake concentraties en de beslissingen ten gronde), De heer Szafran (die de bespreking van de wetswijzigingen en de algemene bibliografie voor zijn rekening nam), De heer Sacré (die de samenvattingen van de voorlopige maatregelen verzorgde evenals kritische bedenkingen op de wetswijzigingen voorbereidde).

Ook de secretaris (de heer Wiels) en de adjunct-secretaris (de heer Hippe) verdienen een woord van dank, nu zij instonden voor het inventariseren van de beslissingen, het verzamelen van cijfermateriaal, het overzicht van de adviesaanvragen van de Raad en de redactionele verzorging van de teksten.

Ik wens tenslotte de Heer Patrick De Wolf, ondervoorzitter sedert 1 oktober 2001, van harte te danken voor zijn medewerking aan de algemene coördinatie en definitieve redactie van de tekst.

2. In het tweede deel worden de beslissingen van de Raad en de door de Raad verstrekte adviezen gepubliceerd.

Artikel 19 §5 van de W.B.E.M. bepaalt dat de beslissingen, voorstellen en adviezen van de Raad voor de Mededinging bij het jaarverslag worden gevoegd. Overigens dienen ook de arresten van het Hof van Beroep van Brussel en de beslissingen van de Ministerraad bij dit verslag te worden gevoegd. Er werden echter geen arresten van het Hof van Beroep van Brussel en beslissingen van de Ministerraad in het jaar 2000 uitgesproken.

De publicatie van deze beslissingen roept een kleine randbemerking op. Er dient immers vastgesteld te worden dat (aanzienlijk) meer beslissingen in het Nederlands dan in het Frans werden geveld. Van de 36 concentratiebeslissingen werden er immers 7 uitgesproken door Franstalige kamers, terwijl er 29 door Nederlandstalige kamers werden geveld.

Bij de voorlopige maatregelen daarentegen werden 3 beslissingen door de Franstalige voorzitter en/of (dienstdoende) voorzitter uitgesproken terwijl één beslissing door een Nederlandstalige (dienstdoende) voorzitter werd behandeld.

De twee beslissingen ten gronde na een klacht en een verzoek tot negatieve verklaring werden door een Franstalige kamer behandeld.

In totaal zijn er derhalve 12 beslissingen die uitgaan van een Franstalige kamer of voorzitter, terwijl 30 beslissingen door een Nederlandstalige kamer of voorzitter werden onderzocht.

De Raad voor de Mededinging is niettemin taalkundig paritair samengesteld.

3. Tenslotte bevat het derde deel de relevante wetteksten.

Niet alleen de officiële coördinatie van 1 juli 1999 van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging werd opgenomen, doch tevens de Koninklijke Besluiten houdende uitvoering van de wet. Hierbij werd geopteerd om zowel de officiële teksten te publiceren als de officieuze coördinaties, voor zover deze ter beschikking zijn.

Tenslotte werd ook het nieuw Huishoudelijk Reglement opgenomen, alhoewel dit slechts gepubliceerd werd in het Belgisch Staatsblad van 29 juni 2001, zodat het nog niet van

toepassing was in het werkingsjaar 2000. Gezien dit Huishoudelijk Reglement echter voorbereid werd in het werkingsjaar 2000, leek het de Raad tevens opportuun om het thans reeds te publiceren.

* * *

De Raad voor de Mededinging beseft ten volle dat dit jaarverslag 2000 nog talrijke onvolkomenheden bevat.

Hoger werd reeds uiteengezet dat de Raad in 2000 niet steeds in optimale omstandigheden heeft kunnen functioneren, zodat hij hoopt dat deze (mogelijke) onvolkomenheden hem niet kwalijk zullen genomen worden.

De Raad is ervan overtuigd dat dit jaarverslag (zelfs indien onvolkomen) een nuttig werkdocument zal zijn voor alle betrokken personen.

Béatrice Ponet.

Voorzitter

22 augustus 2001

2. Institutionele aspecten van de Raad voor de Mededinging

1. De samenstelling van de Raad voor de Mededinging werd gewijzigd door de wetten van 26 april 1999. Artikel 17 van de wet tot bescherming van de economische mededinging, (zoals gecoördineerd bij koninklijk besluit van 1 juli 1999)¹ luidt thans als volgt:

“Art. 17 .§ 1. De Raad voor de Mededinging is samengesteld uit 20 leden, te weten:

1. een voorzitter en een ondervoorzitter die de voorzitter vervangt in geval van afwezigheid of verhindering, aangewezen onder de magistraten van de rechterlijke orde;

2. acht leden aangewezen onder de magistraten van de rechterlijke orde, de advocaten die meer dan tien jaar ingeschreven staan op het tableau van de Orde van advocaten of de personen die belast zijn het recht te onderwijzen aan een Belgische universiteit of een universiteit gelegen in de Europese Unie. Van deze acht leden worden minstens vier leden aangewezen onder de magistraten van de rechterlijke orde;

3. tien leden aangewezen op grond van hun bevoegdheid inzake mededinging; onder hen mogen zich niet meer dan zes personen bevinden die beschouwd worden als deelnemend aan het bestuur van een handelsvennootschap in de zin van artikel 205 van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 2. De voorzitter, de ondervoorzitter en de andere leden van de Raad voor de Mededinging worden benoemd bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. Hun mandaat heeft een duur van zes jaar. Het is hernieuwbaar.

De leden van de Raad voor de Mededinging blijven hun functie uitoefenen bij het aflopen van hun mandaat zolang niet voorzien is in hun vervanging.

§ 3. De voorzitter en de ondervoorzitter moeten hun kennis van de Nederlandse en de Franse taal bewijzen.

Ten minste een lid moet zijn kennis van de Duitse taal bewijzen.

§ 4. De voorzitter, de ondervoorzitter en twee leden door de Koning aangewezen onder de leden bedoeld in § 1, oefenen hun functie voltijds uit.

De magistraten die in de Raad voor de Mededinging een voltijdse functie uitoefenen, zijn niet onderworpen aan artikel 293 van het Gerechtelijk Wetboek voor de duur van hun mandaat.

Tijdens de hele duur van het mandaat mogen de voorzitter, de ondervoorzitter en de twee leden die aangewezen zijn voor een voltijdse functie, geen enkele andere beroepsactiviteit uitoefenen. De Koning kan echter, op voorstel van de Minister, de uitoefening van een aanvullende en bijkomende beroepsactiviteit toestaan, voor zover die activiteit verenigbaar is met de uitoefening van een mandaat in de Raad voor de Mededinging.”

De belangrijkste nieuwigheid bestaat erin dat er in vier voltijdse leden wordt voorzien: de voorzitter, ondervoorzitter en twee andere voltijdse leden. Tevens is het systeem van plaatsvervangende leden afgeschaft. Ook het aantal magistraten, lid van de Raad, is

---

¹ Afgekort W.B.E.M.

verhoudingsgewijs verminderd. Daar waar onder de vorige wet de helft van de leden magistraat waren (6 effectieve leden en 6 plaatsvervangers), is dit thans niet meer het geval. Wel dienen er minimaal 6 leden van de Raad magistraat van de rechterlijke orde te zijn (de voorzitter, de ondervoorzitter en 4 leden in toepassing van artikel 17 §1, lid 2, van de W.B.E.M.)

2. Bij K.B. van 20 december 1999² werd de heer Olivier Gutt als voorzitter van de Raad voor de Mededinging benoemd. Tevens werden de 16 niet-voltdse leden van de Raad benoemd.

Op grond van artikel 17 §1, 2° van de W.B.E.M. werden benoemd :

- De heer Eric Balate
- De heer Frank Deschoolmeester
- De heer Wouter Devroe
- Mevrouw Marie-Claude Grégoire
- De heer Marc Jegers
- Mevrouw Béatrice Ponet
- De heer Robert Sacré
- De heer Jacques Schaar.

Op grond van artikel 17 §1, 3° van de W.B.E.M. werden benoemd:

- De heer Pierre Battard
- De heer Robert Vanosselaer
- Mevrouw Carine Doutrelepon
- De heer Peter Poma
- De heer Roger Ramaekers
- De heer Willem Rycken
- De heer David Szafran
- De heer Patrick Van Cayseele

Artikel 2 van het K.B. van 20 december 1999 bepaalt dat de ondervoorzitter van de Raad voor de Mededinging later zal benoemd worden.

Dit besluit trad in werking op 12 januari 2000. Op deze datum werd de Raad voor de Mededinging plechtig geïnstalleerd in aanwezigheid van de (toenmalige) Minister van Economie, De heer Rudy Demotte.

3. Bij arrest van de Raad van State van 27 juni 2000 werd de benoeming van de heer Olivier Gutt als voorzitter van de Raad voor de Mededinging vernietigd. De Raad van State oordeelde dat de voorzitter en ondervoorzitter hun kennis van de Franse en de Nederlandse taal slechts kunnen bewijzen op grond van artikel 43 quinquies van de wet van 15 januari 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Bij brief van 19 juli 2000 verzocht de Minister van Economie Mevrouw Béatrice Ponet om het voorzitterschap ad interim van de Raad voor de Mededinging uit te oefenen teneinde de continuïteit van de openbare dienst te verzekeren en in afwachting van een benoeming van een voorzitter. Mevrouw Béatrice Ponet oefende vanaf dan het interimvoorzitterschap uit gedurende het resterende deel van het jaar 2000.

4. Bij K.B. van 12 augustus 2000³ werden de twee voltdse leden in toepassing van artikel 17 §4 van de W.B.E.M. benoemd:

---

² B.S., 14 januari 2000.

- Mevrouw Dominique Smeets
- Mevrouw Marlène Lelieur.

Dit besluit trad in werking op 1 augustus 2000.

Mevrouw Marlène Lelieur nam ontslag op 10 oktober 2000.⁴

Mevrouw Dominique Smeets trad in dienst op 16 oktober 2000 en was sedert deze datum het enige voltijdse lid dat werkzaam was bij de Raad voor de Mededinging in 2000.

5. Bij afsluiting van dit overzicht vernam de Raad het goede nieuws dat de overige drie voltijdse leden van de Raad voor de Mededinging werden benoemd. Alhoewel deze benoemingen strikt genomen niet binnen het werkingsjaar 2000 vallen, wenst de Raad er toch reeds melding van te maken. Bij K.B. van 17 juli 2001 werd Mevrouw Béatrice Ponet tot voorzitter van de Raad voor de Mededinging benoemd, De heer Patrick De Wolf werd tot ondervoorzitter benoemd en De heer Geert Zonnekeyn werd tot voltijds lid benoemd. Het besluit heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2001, met uitzondering van de artikels houdende benoeming van de ondervoorzitter en het voltijds lid, die slechts in werking treden op 1 oktober 2001.⁵

---

3 B.S., 30 augustus 2000.

4 K.B. van 5 december 2000 houdende ontslag van een voltijds lid van de Raad voor de mededinging, B.S., 14 februari 2001.

5 B.S., 24 augustus 2001.

3. De nieuwe wet tot bescherming van de economische mededinging

3.1. Inleiding

6. De wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging werd gewijzigd door twee wetten van 26 april 1999⁶. Deze wetten werden gecoördineerd bij koninklijk besluit van 1 juli 1999. Deze nieuwe bepalingen zijn uiterlijk op 1 oktober 1999 in werking getreden⁷. Ter herinnering wordt erop gewezen dat de wet van 5 augustus 1991 voorziet in een voorafgaande controle van concentraties van ondernemingen en een controle a posteriori van restrictieve mededingingspraktijken op de Belgische markt (afspraken, onderling afgestemde feitelijke gedragingen en misbruiken van machtspositie). Onder de vorige wet werden drie organen opgericht : de Dienst voor de Mededinging, belast met het onderzoek, de Raad voor de Mededinging, die de beslissingen neemt, en de Commissie voor de Mededinging, die een adviesorgaan is.

Volgens de memorie van toelichting bij de wetten van 26 april 1999, heeft de hervorming tot doel de respectieve bevoegdheden van de verschillende organen te verduidelijken, een betere controle op de transacties en de praktijken die een invloed hebben op de Belgische markt mogelijk te maken en het door de wetgever van 1991 gewilde evenwicht te herstellen. Deze hervorming gaat gepaard met budgettaire middelen die op voorstel van de Minister van Economie door de Regering werden goedgekeurd.

De voornaamste wijzigingen van de hervorming betreffen de institutionele aspecten (Korps Verslaggevers, Dienst voor de Mededinging en Raad voor de Mededinging) en de procedures inzake restrictieve mededingingspraktijken, concentraties en prejudiciële vragen .

3.2. Institutionele aspecten

3.2.1. Korps Verslaggevers en Dienst voor de Mededinging

7. De voorzitter van de Raad voor de Mededinging is een magistraat. Onder de oude wetgeving vaardigde hij de huiszoekingsbevelen uit. Sommigen hebben de problemen benadrukt die voortvloeien uit het feit dat deze onderzoeksmaatregel door de voorzitter van het beslissingsorgaan werd genomen.

De nieuwe wetgeving stelt een Korps Verslaggevers in bij de Dienst voor de Mededinging. De verslaggever leidt het onderzoek. In het kader van deze opdracht geeft het Korps opdrachtsbevelen af aan de personeelsleden van de Dienst voor de Mededinging⁸.

---

6 B.S., 27 april 1999; een wet van 26 april 1999 regelt aangelegenheden als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet, met name die welke verband houden met de gerechtelijke organisatie (bicamerale aangelegenheden); de andere wet van 26 april 1999 regelt aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

7 B.S., 1 september 1999. De eerste wet van 26 april 1999 is op 27 april 1999 (B.S., 27 april 1999) in werking getreden. Het koninklijk besluit van 7 mei 1999 heeft de inwerkingtreding van artikel 6 van de tweede wet van 26 april 1999 betreffende de drempels voor de aanmelding van concentraties op 1 juli 1999 vastgesteld (B.S., 1 juli 1999). Deze drempels werden verhoogd bij een koninklijk besluit van 14 juni 1999 dat op 31 juli 1999 (B.S., 31 juli 1999) in werking is getreden. Een koninklijk besluit van 14 juni 1999 heeft bovendien op 1 september 1999 de inwerkingtreding van een belangrijk aantal bepalingen van de tweede wet van 26 april 1999 (dit besluit werd in het B.S., 1 september 1999 bekendgemaakt) vastgelegd.

8 Art. 14, § 2, lid 6 van de wet tot bescherming van de economische mededinging, gecoördineerd door het koninklijk besluit van 1 juli 1999.

De wet voorziet in voorwaarden wat betreft het vereiste diploma en ervaring van de verslaggevers. De wet voorziet ook in de organisatie van een vergelijkend examen⁹. Krachtens de nieuwe wet hebben de verslaggevers een administratief en geldelijk statuut dat hun onafhankelijkheid waarborgt¹⁰. Zij kunnen geen enkel uitdrukkelijk bevel vragen of aanvaarden. Het Korps beslist collegiaal over belangrijke door de wet voorbehouden onderzoeksmaatregelen, met inbegrip van de opdrachtsbevelen. Zij wijzen in hun midden een korpschef aan¹¹.

Wat betreft de rechten van de verdediging voorziet de wet nu in de mededeling van de punten van bezwaar aan de partijen door de verslaggevers¹².

3.2.2. Raad voor de Mededinging

8. Vroeger was de Raad voor de Mededinging samengesteld uit twaalf effectieve leden en twaalf plaatsvervangende leden. Er werd geen voltijdse functie voorzien. Krachtens de nieuwe wet oefenen de voorzitter, de ondervoorzitter en twee leden van de Raad voor de Mededinging hun functie voltijds uit. De Raad voor de Mededinging is samengesteld uit twintig leden en ten minste zes magistraten¹³.

3.2.3. Commissie voor de Mededinging

9. De Commissie voor de Mededinging blijft een adviesorgaan opgericht in de schoot van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Volgens de nieuwe wet is het gevraagde advies niet meer vereist wanneer de Commissie voor de Mededinging de adviesaanvraag niet beantwoord heeft binnen de door de Minister van Economie vastgestelde termijn die ten minste vijftien werkdagen moet bedragen¹⁴.

3.3. Nieuwe procedure betreffende de restrictieve mededingingspraktijken

3.3.1. Toepassingsgebied¹⁵

10. Vroeger waren de verbodsbepalingen inzake afspraken en misbruiken van machtspositie niet van toepassing op de kleine en middelgrote ondernemingen ("KMO's."). Onder de nieuwe wet zijn deze verbodsbepalingen ook van toepassing op KMO's. De wet handhaaft een aparte regeling voor de KMO's ten opzichte van andere ondernemingen: de KMO's worden vrijgesteld van notificatie maar kunnen zich desondanks beroepen op artikel 2, §3, van de W.B.E.M. wanneer de volgende voorwaarden worden vervuld : de overeenkomsten, besluiten of onderling afgestemde feitelijke gedragingen dragen bij tot verbetering van de productie of van de verdeling of tot verbetering van de technische of economische vooruitgang of bieden hen de mogelijkheid hun concurrentiepositie op de betrokken markt of op de internationale markt te verstevigen, mits een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen de gebruikers ten goede komt, en zonder aan de betrokken ondernemingen beperkingen op te

---

9 Art. 14, § 2, lid 2 van de wet.

10 Art. 15 lid 2 van de wet.

11 Art. 14 van de wet.

12 Artikel 24, § 3 van de wet.

13 Art. 17 van de wet.

14 Art. 21, lid 2 van de wet.

15 Wat betreft het toepassingsgebied, zie o.m. de volgende rechtspraak : Hof van Beroep van Brussel, 14 november 1996, Orde van Architecten tegen Belgische Staat, B.S., 26 november 1996, en T.B.H., 1997, blz. 66; Hof van Cassatie, 7 mei 1999, Belde tegen Orde van Apothekers, T.B.H., 1999, blz. 490 e.v. ; Arbitragehof, 30 april 1997, Tambue tegen Belgische nationale Orde van Advocaten, T.B.H., 1997, p. 573.

leggen welke voor het bereiken van deze doelstellingen niet onmisbaar zijn en zonder hen de mogelijkheid te geven, voor een wezenlijk deel van de betrokken producten de mededinging uit te schakelen¹⁶.

3.3.2. *Onderzoeksmaatregelen*

3.3.2.1. *Verzoeken om inlichtingen*

11. In het kader van hun onderzoeksopdracht kunnen de verslaggevers verzoeken om inlichtingen richten.

Onder de oude wet kon de voorzitter van de Raad voor de Mededinging inlichtingen eisen bij een met redenen omklede beslissing.

Krachtens de nieuwe wet behoort deze bevoegdheid tot het Korps Verslaggevers dat de inlichtingen bij een met redenen omklede beslissing kan eisen indien de ondernemingen of ondernemingsverenigingen de gevraagde inlichtingen niet binnen de gestelde termijn verstrekken of indien de verstrekte inlichtingen onvolledig, onjuist of verdraaid zijn¹⁷.

De voorzitter van de Raad voor de Mededinging heeft de bevoegdheid om een dwangsom op te leggen teneinde de beslissing van het Korps Verslaggevers te doen naleven.¹⁸

3.3.2.2. *Andere onderzoeksmaatregelen : huiszoeking, beslaglegging en verzegeling*

12. De maatregelen van huiszoeking, beslaglegging en verzegeling vereisen een opdrachtsbevel afgegeven door het Korps Verslaggevers.

Krachtens de nieuwe wet mogen de huiszoekingen worden verricht tussen 5 en 21 uur in de lokalen die gebruikt worden voor professionele doeleinden. Voor de huiszoekingen moet bovendien, net als in het verleden, voorafgaandelijk door een onderzoeksrechter een bevel worden verleend.

De beslaglegging gebeurt ter plaatse. De beslaglegging en verzegeling gelden voor een tijdsduur die 48 uur niet mag overschrijden. Deze onderzoeksmaatregelen worden vastgesteld in een proces-verbaal. Een kopie van dit proces-verbaal wordt bezorgd aan de persoon ten aanzien van wie deze maatregelen zijn genomen.

De verslaggevers kunnen een beroep doen op de personeelsleden van het Bestuur Economische Inspectie van het Ministerie van Economische Zaken¹⁹.

3.3.3. *Vertrouwelijkheid van de stukken van het dossier*

13. Krachtens de nieuwe wet kan de voorzitter van de Raad voor de Mededinging op eigen initiatief of op verzoek van de partijen, de vertrouwelijke stukken uit het dossier verwijderen indien de mededeling van deze stukken het zakengeheim zou schenden. De uit het dossier verwijderde stukken kunnen niet meer in aanmerking worden genomen²⁰. De voorzitter kan, bij een met redenen omklede beslissing, weigeren vertrouwelijke stukken uit het dossier te verwijderen indien hij meent dat ze noodzakelijk zijn voor de beslissing en dat de mededeling ervan een kleiner nadeel met zich brengt dan het nadeel dat zou voortvloeien uit een

---

16 Artikel 5, § 1 van de wet.

17 Artikel 23, § 2.3 van de wet.

18 Artikel 40 van de wet.

19 Artikel 23, § 3, lid 1 van de wet.

20 Artikel 24, § 2, 2^e lid van de wet.

aantasting van de mededinging²¹. Een beroep tegen de beslissing waarbij de voorzitter weigert om stukken uit het dossier te verwijderen, kan worden ingesteld bij het Hof van Beroep van Brussel.

De voorzitter van de Raad voor de Mededinging kan aan de partijen of aan de verslaggevers een niet-vertrouwelijke versie vragen van de stukken²².

3.3.4. Samenwerking tussen het Korps Verslaggevers en de Raad voor de Mededinging volgens de nieuwe wet

14. Krachtens de nieuwe wet dienen de verzoeken en de klachten te worden ingediend bij de Raad voor de Mededinging, die ze overzendt aan het Korps Verslaggevers.²³ De verzoeken om voorlopige maatregelen worden gericht tot de voorzitter van de Raad voor de Mededinging.²⁴

Enkel de Raad voor de Mededinging is bevoegd om zich uit te spreken over de ontvankelijkheid en de gegrondheid van een verzoek. Het Korps Verslaggevers kan een voorstel tot sepot indienen.

De verslaggever deelt zijn eventuele punten van bezwaar mee aan de betrokken ondernemingen. Die mededeling gebeurt na het onderzoek en voorafgaandelijk aan de neerlegging van een gemotiveerd verslag. De verslaggever roept de betrokken ondernemingen bijeen en luistert naar hun eventuele opmerkingen. Hij legt zijn gemotiveerd verslag voor aan de Raad voor de Mededinging. Indien deze laatste van oordeel is dat andere punten van bezwaar moeten worden onderzocht, onderzoekt de verslaggever die. In dit geval gaat hij over tot een aanvullend onderzoek.

3.3.5. Beslissing

3.3.5.1. Voorlopige maatregelen

15. De voorzitter van de Raad voor de Mededinging kan, op aanvraag van de klager of op aanvraag van de Minister, voorlopige maatregelen nemen bestemd om de restrictieve mededingingspraktijken die het voorwerp van het onderzoek uitmaken te schorsen, indien het dringend is een toestand te vermijden die een ernstig, onmiddellijk en onherstelbaar nadeel kan veroorzaken voor de ondernemingen waarvan de belangen aangetast worden door deze praktijken of die schadelijk kan zijn voor het algemeen economisch belang.²⁵

Vroeger diende de Dienst voor de Mededinging zijn verslag voor te leggen binnen een termijn van vijftien dagen. Krachtens de nieuwe wet wordt de termijn voor de voorlegging van het verslag van de verslaggever bepaald door de voorzitter van de Raad voor de Mededinging. De vroegere wet bepaalde dat de voorzitter van de Raad een beslissing nam binnen de vijftien dagen na de voorlegging van het verslag. Krachtens de nieuwe wet beoordeelt de voorzitter de graad van hoogdringendheid om het tijdstip van zijn beslissing te bepalen.

---

21 Artikel 24, § 2, 3^e lid van de wet.

22 Artikel 24, § 2, lid. 6 van de wet.

23 Artikel 24, § 1, van de wet.

24 Artikel 35, § 1 van de wet.

25 Artikel 35 van de wet.

3.3.5.2. Beslissingen ten gronde

16. Krachtens de nieuwe wet betekent de verslaggever zijn verslag aan de betrokken ondernemingen. De Raad voor de Mededinging kan aan de verslaggever een bijkomend verslag vragen. De Raad voor de Mededinging behandelt elke zaak ter zitting. Hij oordeelt of de personen die vragen om te worden gehoord, een belang kunnen laten gelden. Krachtens de nieuwe wet wordt de Minister van Economie geacht een voldoende belang te hebben.²⁶

De Raad voor de Mededinging kan het bestaan van restrictieve mededingingspraktijken vaststellen en bevelen dat deze beëindigd worden.²⁷ Hij kan eveneens individuele vrijstellingen verlenen of vaststellen dat de praktijken onder een groepsvrijstelling vallen.

3.3.5.3. Negatieve verklaringen

17. Overeenkomstig artikel 6 van de wet spreekt de Raad zich uit over verzoeken om een negatieve verklaring.

3.3.5.4. Individuele vrijstellingen

18. De Raad voor de Mededinging kan de overeenkomsten, besluiten of onderling afgestemde feitelijke gedragingen individueel vrijstellen van het principiële verbod. De Raad kan die individuele vrijstelling verlenen wanneer die overeenkomsten, besluiten of onderling afgestemde feitelijke gedragingen (a) bijdragen tot verbetering van de productie of van de verdeling of verbetering van de technische of economische vooruitgang of (b) wanneer die hun de mogelijkheid bieden hun concurrentiepositie op de betrokken of op de internationale markt te verstevigen, (c) mits een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen de gebruikers ten goede komt, (d) en zonder nochtans aan de betrokken ondernemingen beperkingen op te leggen welke voor het bereiken van deze doelstellingen niet onmisbaar zijn en (e) zonder die ondernemingen de mogelijkheid te geven voor een wezenlijk deel van de betrokken producten de mededinging uit te schakelen.²⁸ De vrijstelling wordt toegekend voor een bepaalde duur en kan niet ingaan voor de datum van de aanmelding. Ze kan worden herroepen en geëerd gaan met voorwaarden of verplichtingen.

3.3.5.5. Groepsvrijstellingen

19. Vroeger kon enkel de Raad voor de Mededinging op eigen initiatief de goedkeuring voorstellen van een ministerieel besluit tot instelling van een groepsvrijstelling. Thans kan de Koning een vrijstellingsbesluit goedkeuren zonder verzoek van de Raad voor de Mededinging. In dit geval keurt de Koning het besluit goed na raadpleging van de Raad en van de Commissie voor de Mededinging.²⁹ Er wordt overleg gepleegd over het koninklijk besluit in de Ministerraad wanneer het afwijkt van het advies of het verzoek van de Raad voor de Mededinging. Het besluit wordt genomen voor een beperkte duur.

3.3.6. Beroep

20. Beroep tegen de beslissingen van de Raad voor de Mededinging en van de voorzitter van de Raad wordt ingediend bij het Hof van Beroep te Brussel. Tegen beslissingen waarbij de Raad voor de Mededinging de zaak terugstuurt naar de verslaggever en die waarbij de

---

26 Artikel 27, §2, 3e lid van de wet.

27 Artikel 31 van de wet.

28 Artikel 2, § 3, en 7 van de wet.

29 Artikel 28 van de wet.

voorzitter van de Raad elementen uit het dossier verwijderd, kan geen afzonderlijk beroep worden ingesteld.³⁰

Vroeger werd het beroep gericht tegen de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Economie. Daar de Minister niet de auteur is van de aangevochten beslissing, bepaalt de nieuwe wet dat het beroep wordt ingesteld tegen de beslissing. Kunnen beroep aantekenen : de Minister van Economie, de partijen, de indiener van de klacht alsook elke persoon die een belang kan doen gelden en die aan de Raad voor de Mededinging gevraagd heeft te worden gehoord.

Het beroep dient te worden ingesteld binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de beslissing. Ten opzichte van derden gaat die termijn in vanaf de publicatie van de beslissing in het Belgisch Staatsblad.³¹

De Raad voor de Mededinging kan schriftelijke opmerkingen indienen bij het Hof van Beroep.³²

3.4. Concentraties

3.4.1. Toepassingsgebied

3.4.1.1. Aanmeldingsdrempels

a) Oude wet

21. Vroeger diende een door de wet bedoelde concentratie te worden aangemeld wanneer de betrokken ondernemingen samen een geconsolideerde wereldwijde omzet³³ realiseerden van meer dan drie miljard Belgische frank en wanneer die ondernemingen samen 25% van de betrokken markt (in België) controleerden.³⁴

b) Nieuwe wet

22. Krachtens de nieuwe wet dienen de bedoelde concentraties aan de Raad voor de Mededinging te worden medegedeeld wanneer de betrokken ondernemingen samen in België een omzet realiseren van meer dan 40.000.000 euro en ten minste twee van die ondernemingen elk in België een omzet realiseren van ten minste 15.000.000 euro.³⁵

Krachtens de nieuwe wet dient de Raad voor de Mededinging om de drie jaar over te gaan tot een evaluatie van de drempels.

Het is de bedoeling de rechtszekerheid te verhogen aangezien het omzetcriterium gemakkelijker kan toegepast worden door de betrokken ondernemingen. Van de concentraties die onder de nieuwe wet werden aangemeld, werden er een belangrijk aantal automatisch toelaatbaar verklaard omdat het marktaandeel van 25% niet bereikt werd.

---

30 Artikel 43 bis, § 1 van de wet.

31 Artikelen 43 en 43bis van de wet.

32 Artikel 43bis, § 2, in fine van de wet.

33 Artikel 46 van de vroegere wet van 5 augustus 1991.

34 Artikel 11, § 1, van de vroegere wet van 5 augustus 1991.

35 Artikel 11, § 1, van de wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 14 juni 1999; die laatste voorwaarde inzake de omzet van 15 miljoen euro vloeit voort uit de nieuwe wet.

3.4.1.2. Nieuwe definitie van het begrip concentratie

23. Vroeger werd de definitie van het begrip concentraties³⁶ afgeleid van de definitie van de Europese Verordening nr. 4064/89 van de Raad van 21 december 1989 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen.³⁷ Deze Verordening werd gewijzigd door Verordening nr. 1310/97 van de Raad van 30 juni 1997.³⁸

Vroeger werd er op Europees niveau een onderscheid gemaakt tussen:

(i) coöperatieve gemeenschappelijke ondernemingen, waarbij de oprichtende ondernemingen hun concurrentiegedrag coördineren; die concentraties werden beoordeeld volgens de bepalingen van artikel 81³⁹ van het Verdrag van Rome (overeenkomsten, afspraken en onderling afgestemde feitelijke gedragingen); en

(ii) concentratieve gemeenschappelijke ondernemingen, waarbij de oprichtende ondernemingen hun concurrentiegedrag niet coördineren; deze laatste waren onderworpen aan de bepalingen van Verordening nr. 4064/89 van 21 december 1989 betreffende de controle op concentraties, dit in tegenstelling tot de coöperatieve gemeenschappelijke ondernemingen.⁴⁰

Krachtens de gewijzigde Europese verordening zijn gemeenschappelijke ondernemingen onderworpen aan de concentratiecontroleverordening.⁴¹ De nieuwe wet neemt die nieuwe definitie van de Europese verordening over.⁴² De coöperatieve gemeenschappelijke ondernemingen worden beoordeeld volgens de criteria die toegepast worden in het kader van de procedure betreffende de concentraties.

3.4.2. Onderzoeksprocedure

24. De partijen richten de aanmeldingen tot de Raad voor de Mededinging. Van de aanmelding wordt kennis gegeven in het Belgisch Staatsblad teneinde derde belanghebbenden de mogelijkheid te bieden hun opmerkingen te laten gelden.

De aanmeldingstermijn bedraagt een maand in plaats van een week onder de oude wet. De termijn vangt aan vanaf het ogenblik dat één van de volgende gebeurtenissen heeft plaatsgevonden: de sluiting van de overeenkomst, de openbaarmaking van het aanbod tot aankoop of ruil of de verwerving van een meerderheidsparticipatie.⁴³

---

36 Artikelen 9 en 10 van de vroegere wet van 5 augustus 1991.

37 Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen, L 395, 30 december 1989.

38 Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen, L 180, 9 juli 1997.

39 Oude artikel 85 van het EG-Verdrag.

40 Europese Commissie, XXVIIste Verslag betreffende het mededingingsbeleid 1997, blz. 57, punt 154 : Dit betekent dat het toepassingsgebied wordt uitgebreid tot alle volwaardige gemeenschappelijke ondernemingen die tot op heden werden onderzocht volgens de procedure van Verordening nr. 17. Deze wijziging is zeer belangrijk en komt tegemoet aan de in het bedrijfsleven en in juridische kringen vaak geuite wens tot harmonisatie en vereenvoudiging van de behandeling van volwaardige gemeenschappelijke ondernemingen.

41 De Commissie behoudt niettemin de mogelijkheid de samenwerkingsaspecten van een volwaardige gemeenschappelijke onderneming te beoordelen op grond van de criteria van artikel 85, in het kader van de concentratieverordening, ingeval de concentratie leidt tot coördinatie van het concurrentiegedrag van de oprichtende ondernemingen. De Commissie kan dus een tweedefaseprocedure inleiden als zij ernstige twijfel heeft niet alleen over het risico dat een machtspositie in het leven wordt geroepen of wordt verstrekt, maar ook over het risico dat de oprichtende ondernemingen hun concurrentiegedrag gaan coördineren op een wijze die onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt. Europese Commissie, XXVIIste Verslag betreffende het mededingingsbeleid 1997, blz. 57, punt 154.

42 Artikelen 9 en 10 van de wet (cf. artikelen 1.2 en 1.3 van de Europese verordening nr. 1310/97).

43 Artikel 12, § 1 van de wet.

Krachtens de nieuwe wet kunnen de partijen een ontwerpovereenkomst aanmelden.⁴⁴

Het koninklijk besluit van 18 juni 1999⁴⁵ heeft het aanmeldingsformulier aangepast. Die wijziging houdt rekening met het Europese modelformulier. Het bepaalt dat de partijen die minder dan 25% marktaandeel hebben, minder informatie moeten verstrekken.

De verslaggever legt zijn met redenen omkleed verslag en het dossier voor aan de Raad voor de Mededinging binnen de 30 dagen na de aanmelding of, in voorkomend geval, na ontvangst van de volledige inlichtingen. De bepalingen inzake de verwijdering van vertrouwelijke gegevens zijn identiek aan deze betreffende de restrictieve mededingingspraktijken.⁴⁶

De verslaggever verstuurt een kopie van zijn verslag ten minste vijftien dagen vóór de datum van de zitting voor de Raad voor de Mededinging. Hij stuurt deze kopie aan de ondernemingen op wier concentratie het onderzoek betrekking had en aan de vertegenwoordigers van de meest representatieve organisaties van werknemers van de ondernemingen of aan degenen die zij aanwijzen. De verslaggever deelt hun mee dat zij, zoals voordien, op het secretariaat inzage kunnen nemen van het dossier en er een kopie van kunnen krijgen.⁴⁷

3.4.3. *Beslissing*

3.4.3.1. *Raad voor de Mededinging*

a) Procedure

25. De Raad voor de Mededinging spreekt zich uit over het toepassingsgebied van de wet. Indien hij oordeelt dat de concentratie niet onder het toepassingsveld van de wet valt, stelt hij dit vast bij gemotiveerde beslissing. In de overige gevallen dient de hiernavolgende procedure te worden toegepast.

(i) Eerste fase

Wanneer de betrokken ondernemingen volgens de nieuwe wet samen minder dan 25% van de betrokken markt controleren, wordt de concentratie automatisch tijdens de eerste fase toelaatbaar verklaard.⁴⁸ De personen die een belang kunnen aantonen, worden gehoord door de Raad voor de Mededinging.⁴⁹

De termijn van de eerste fase bedraagt 45 dagen in plaats van 30 dagen, zoals dit vroeger het geval was. Die termijn kan slechts worden verlengd op uitdrukkelijk verzoek van de partijen

---

44 Artikel 12, § 1 van de wet.

45 Koninklijk besluit van 18 juni 1999 tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 maart 1993 betreffende het aanmelden van de concentraties van ondernemingen bedoeld in artikel 12 van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, B.S., 12 oktober 1999.

46 Artikel 32ter van de wet.

47 Artikelen 32bis, § 3 van de wet.

48 Artikel 33, § 2.1, a) van de wet.

49 Uit hoofde van de wet worden de volgende personen of instellingen geacht een voldoende belang te kunnen laten gelden : de openbare instellingen of overheidslichamen belast met de controle van of het toezicht op de economische sectoren, de leden van de bestuursorganen of van de directie-organen van de ondernemingen die deelnemen aan de concentratie alsook de vertegenwoordigers van de meest representatieve werknemersorganisaties van deze ondernemingen, of de personen die zij aanwijzen. De Minister van Economie kan een nota indienen in verband met de elementen van het dossier die het algemeen beleid aangaan alsook die welke het algemeen beleid inzake economische mededinging kunnen beïnvloeden. Het indienen van deze nota verleent hem evenwel niet de hoedanigheid van partij in de zaak (artikel 32quater, § 2 van de wet).

en ten hoogste voor de duur die zij voorstellen.⁵⁰ Bij ontstentenis van een beslissing binnen deze termijn wordt de concentratie automatisch als toelaatbaar beschouwd. Een bericht waarbij het ontbreken van een beslissing en de toelaatbaarheid van de concentratie worden vastgesteld, wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

(ii) Tweede fase

De termijn van de tweede fase bedraagt 60 dagen in plaats van 75 dagen, zoals dit vroeger het geval was.

Bij een procedure in de tweede fase dient de verslaggever een bijkomend verslag in bij de Raad voor de Mededinging.⁵¹ Die stuurt een kopie van dit verslag naar de partijen.⁵² Aan de beslissing die de Raad voor de Mededinging in de tweede fase uitbrengt, kunnen voorwaarden en verplichtingen worden gekoppeld.

De termijn kan niet worden verlengd, tenzij op uitdrukkelijk verzoek van de partijen en ten hoogste voor de duur die zij voorstellen.⁵³ Bij ontstentenis van een beslissing binnen deze termijn wordt de concentratie automatisch als toelaatbaar beschouwd. Een bericht waarbij het ontbreken van een beslissing en de toelaatbaarheid van de concentratie worden vastgesteld, wordt eveneens gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

De beoordelingscriteria voor het verwijderen van vertrouwelijke elementen uit het dossier zijn dezelfde als die voor de restrictieve praktijken.⁵⁴

De Raad voor de Mededinging kan beslissen dat een concentratie niet toelaatbaar is of er voorwaarden of verplichtingen aan koppelen.⁵⁵ In geval van niet-naleving kan de Raad voor de Mededinging aan elk van de betrokken ondernemingen geldboeten opleggen van maximum 10% van hun omzet evenals dwangsommen voor de niet-naleving van zijn beslissing. Het bedrag van de dwangsom is beperkt, per dag van overtreding, tot 250.000 Belgische frank per betrokken onderneming.⁵⁶

b) Beoordelingscriteria

26. De nieuwe wet bepaalt de beoordelingscriteria om zich uit te spreken over de toelaatbaarheid van een concentratie, overeenkomstig die waarin de voormelde Europese Verordening 4064/89 voorziet.⁵⁷ De Raad voor de Mededinging dient rekening te houden met de noodzaak een daadwerkelijke mededinging te handhaven en te ontwikkelen, met de

---

50 Artikel 33, § 3, in fine van de wet; overeenkomstig de vroegere wet had het Hof van Beroep te Brussel geoordeeld dat de termijn van openbare orde was : Brussel, 25 juni 1997, Callebaut AG/Sociétés de Participations Mobilières/Compagnie Nationale à Portefeuille c. Etat belge, B.S., 4 juli 1997, 17947.

51 Artikel 34, § 1, 1ste lid van de wet.

52 Artikel 34, § 1, 2de lid van de wet.

53 Artikel 34, § 3 van de wet.

54 Artikel 32ter van de wet.

55 Artikelen 33 en 34 van de wet, "tot de Raad voor de Mededinging een beslissing neemt betreffende de toelaatbaarheid van de concentratie, kunnen de betrokken ondernemingen slechts de uit de concentratie voortvloeiende maatregelen nemen welke de omkeerbaarheid van de concentratie niet belemmeren en de marktstructuur niet duurzaam wijzigen" (art. 12, § 4, van de wet). In geval van inbreuk op die laatste bepalingen kan de Raad voor de Mededinging aan elk van de betrokken ondernemingen geldboeten opleggen van maximum 10% van hun omzet, bepaald volgens de wet (artikelen 36, § 1, en 38 van de wet).

56 Artikel 36, §§ 1 en 2, van de wet.

57 Europese verordening nr. 4064/89 van de Raad van 21 december 1989 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen, Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen, L 395, 30 december 1989, zoals gewijzigd bij de Europese verordening nr. 1310/97 van de Raad van 30 juni 1997, Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen, L 180, 9 juli 1997.

keuzemogelijkheden van leveranciers en afnemers en met de consumentenbelangen. Uit hoofde van de wet moeten de concentraties die een machtspositie in het leven roepen of versterken, die tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de nationale markt of op een wezenlijk deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd, ontoelaatbaar verklaard worden.⁵⁸

3.4.3.2. Ministerraad

a) Procedure

27. Krachtens de nieuwe wet kan de Ministerraad de concentratie toestaan of de voorwaarden of verplichtingen geheel of gedeeltelijk opheffen, wanneer de Raad voor de Mededinging een concentratie ontoelaatbaar heeft verklaard, of toelaatbaar maar gepaard gaand met voorwaarden of verplichtingen. De Ministerraad is niet bevoegd om een concentratie te weigeren of om andere voorwaarden of verplichtingen te bepalen.⁵⁹

De Ministerraad doet ambtshalve uitspraak of op verzoek van de partijen.⁶⁰ Die beslissing moet worden genomen binnen de 30 dagen na de betekening van de beslissing van de Raad voor de Mededinging. Bij ontstentenis wordt de Ministerraad geacht geen machtiging te hebben verleend⁶¹; in dit geval blijft de beslissing van de Raad voor de Mededinging van toepassing.

b) Beoordelingscriteria

28. De beslissing van de Ministerraad dient gemotiveerd te zijn door "redenen van algemeen belang, die het winnen van het risico van aantasting van de mededinging, vastgesteld door de Raad voor de Mededinging".⁶² De nieuwe wet vermeldt als voorbeeld de veiligheid van het land, de mededingingskracht van de betrokken sectoren gelet op de internationale concurrentie, de consumentenbelangen en de werkgelegenheid.⁶³

3.4.4. Beroep

3.4.4.1. Hof van Beroep te Brussel

29. Beroep tegen de beslissingen van de Raad voor de Mededinging wordt ingesteld bij het Hof van Beroep te Brussel.⁶⁴ Het beroep dient te worden ingesteld binnen een termijn van 30 dagen na de kennisgeving van de beslissing en, wat derden betreft, na de bekendmaking van de beslissing.⁶⁵ Het beroep wordt niet langer ingesteld tegen de Minister van Economie, maar tegen de beslissing.⁶⁶

---

58 Artikel 10, §§ 1 tot 5 van de wet.

59 Artikel 34bis, 1ste lid van de wet.

60 Artikel 34bis, 4de lid van de wet.

61 Artikel 34bis, 4de lid van de wet.

62 Artikel 34bis, 1ste lid van de wet.

63 Artikel 34bis, 2de lid van de wet.

64 Artikel 43 van de wet.

65 Artikel 43bis, § 2, 2de lid van de wet.

66 Artikel 43 van de wet.

3.4.4.2. Raad van State

30. Tegen de beslissing van de Ministerraad kan bij de Raad van State een beroep tot vernietiging worden ingesteld binnen een termijn van 30 dagen.⁶⁷ De nieuwe wet bepaalt dat de Raad van State uitspraak doet met voorrang boven alle andere zaken.⁶⁸

3.5. Prejudiciële vragen

31. De nieuwe bepalingen omtrent de prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Beroep van Brussel zijn gebaseerd op de procedure voor het Arbitragehof.

Wanneer de oplossing van een geschil afhangt van het geoorloofde karakter van een mededingingspraktijk, moet het gerecht – met uitzondering van het Hof van Cassatie – in principe de uitspraak uitstellen en het Hof van Beroep te Brussel raadplegen.

Het gerecht is daartoe evenwel niet gehouden wanneer de rechtsvordering niet ontvankelijk is om procedurerechten die niet verbonden zijn met het geoorloofde karakter van een mededingingspraktijk, wanneer het Hof van Beroep te Brussel reeds uitspraak heeft gedaan over een soortgelijke zaak, wanneer het antwoord op een prejudiciële vraag niet onontbeerlijk is voor de beslissing van de rechtbank of wanneer de mededingingspraktijk duidelijk geoorloofd is.⁶⁹ Tegen de beslissing van het gerecht om al dan niet een prejudiciële vraag te stellen, staat geen rechtsmiddel open.

De Raad voor de Mededinging, de verslaggevers en de Minister kunnen ook schriftelijke opmerkingen neerleggen voor het Hof van Beroep te Brussel.⁷⁰

---

67 Artikel 43ter, § 1, 2° lid van de wet.

68 Artikel 43ter, § 3, 3de lid van de wet.

69 Artikelen 42 en 42bis van de wet.

70 Article 42 bis, §4, van de wet.

4. Onderzoek naar de gevolgen van de wijzigingen die voortvloeien uit de wetten van 26 april 1999

32. Na de toelichting van de uit de wetten van 26 april 1999 voortvloeiende wijzigingen aan de wet van 5 augustus 1991, lijkt het aangewezen dat de Raad enkele opmerkingen maakt met betrekking tot de gevolgen van enkele van deze wijzigingen.

Deze beschouwingen betreffen:

1. De gevolgen van de wijziging van de voorwaarden voor de aanmelding van concentraties.⁷¹
2. De praktische modaliteiten voor de tussenkomst van de Raad voor het Hof van Beroep te Brussel in het kader van de prejudiciële procedures die bij het Hof hangende zijn⁷² en in het kader van beroepsprocedures tegen zijn beslissingen of tegen voorlopige maatregelen van zijn voorzitter.⁷³

*

*   *

4.1. Wijziging van de aanmeldingsvoorwaarden voor concentraties

33. Sinds de wetten van 26 april 1999 met betrekking tot concentraties van kracht werden, werden bij de praktische tenuitvoerlegging ervan twee gevolgen duidelijk die nadere bestudering en eventueel voorstellen tot wijziging rechtvaardigen.

De gevolgen betreffen enerzijds de aanmelding van concentraties die, gezien het betrokken marktaandeel, duidelijk een geringe impact hebben en anderzijds het feit dat door de nieuwe drempels concentraties tussen grote en kleine ondernemingen niet moeten worden aangemeld.

4.1.1. Wegvallen van het criterium van de marktaandeeldrempel van 25%

34. De wetten van 26 april 1999 (wat de drempels betreft aangepast door het koninklijk besluit van 14 juni 1999) wijzigden de wet van 5 augustus 1991 wat betreft de voorwaarden voor de aanmelding en het voorafgaande toezicht op concentraties. Concentraties moeten worden aangemeld wanneer het gaat om bedrijven die samen in België een omzet realiseren van in totaal 40 miljoen euro en wanneer minstens twee van de betrokken ondernemingen in België elk een omzet van minstens 15 miljoen euro realiseren.

De Raad meent geen opmerkingen te moeten maken over de globale drempel van 40 miljoen euro, die in België gerealiseerd wordt door de onderneming die uit de concentratie ontstaat. De Raad stelt echter vast dat de omzeldrempel in de nieuwe wet niet meer getemperd wordt door een marktaandeeldrempel. Het is nochtans vanzelfsprekend dat de met een omzetcijfer aangeduide concentratie moet beoordeeld worden volgens de potentiële impact ervan op de concurrentie en naargelang het aandeel van de omzet in de betrokken markt.

Dat blijkt trouwens uit de wet. Wanneer het marktaandeel minder dan 25% bedraagt, wordt overeenkomstig artikel 33 §2, 1 in het voordeel van de operatie in een vermoeden van toelaatbaarheid voorzien.

---

71 Artikel 11 van de wet.

72 Artikel 42 bis, §4 van de wet.

73 Artikel 43 bis, § 2, in fine van de wet.

35. Het feit dat de verwijzing naar het marktaandeel dat de concentratie vertegenwoordigt, onder de aanmeldingsvoorwaarden wegvalt en nu voorkomt onder de voorwaarden ter beoordeling van de toelaatbaarheid, heeft als gevolg dat de Raad en de Dienst voor de Mededinging overstelpt worden met aanmeldingen. Deze leiden tot een onderzoek, de samenstelling van een dossier, het opstellen van een verslag en, voor de Raad, een hoorzitting en een beslissing, terwijl men bij voorbaat weet dat de concentraties onder het vermoeden van toelaatbaarheid vallen.

De Raad benadrukt dat de huidige werkwijze erin bestaat om alle voorgelegde dossiers te onderzoeken en af te sluiten met een beslissing, en niet de aanvragen voor concentraties die geen beduidende impact op de concurrentie hebben stilzwijgend onder de toelaatbaarheid te laten vallen door niet binnen de vereiste termijn (45 dagen) een beslissing te nemen.

Tijdens de besprekingen van de wet werd veel aandacht besteed aan het behoud van het marktaandeel als criterium om van bij de aanmelding de economische impact van de concentratie enigszins te corrigeren of te relativeren.⁷⁴

Dit criterium werd niet behouden wegens de onzekerheid waarin een aantal bedrijven zich bevonden die problemen hadden om hun marktaandeel exact te bepalen.

36. De ervaring met de toepassing van de nieuwe wet sinds 1 september 1999 leert dat het aantal concentraties die slechts een gering marktaandeel betreffen, een aanzienlijk deel van de aanmeldingen uitmaken.

Volgens de door de Dienst geleverde cijfers vertegenwoordigen deze concentraties 78% van het aantal aanmeldingen die tussen 1 september 1999 en 31 december 2000 werden ingediend.

De ervaring doet de vraag rijzen of de aanmeldingsvoorwaarden niet moeten worden herbekeken.

Bij de Raad werd hierover trouwens een vraag om advies aanhangig gemaakt. Dit advies is nog in voorbereiding.

37. Het Bestuur Handelsbeleid overwoog verschillende oplossingen.

Inzonderheid werd gedacht aan de drempels verhogen, of afzien van het toezicht ex ante en deze vervangen door informatie die de bedrijven verschaffen, waarbij de Minister of de Raad op basis van het advies van het korps van verslaggevers een grondiger onderzoek kan instellen.

Beide oplossingen lijken echter het systeem dat na een grondige discussie door een zeer recente wet werd ingevoerd, te zeer in vraag te stellen.

Een derde oplossing zou erin bestaan, zoals in de vorige wet, rekening te houden met het lage marktaandeel (25%) van de concentratie om deze onder het “de minimis” vermoeden te laten vallen. In zekere zin wordt dan het vermoeden van toelaatbaarheid van artikel 33 §2, 1a hernomen als vermoeden van vrijstelling van aanmelding.

Er wordt opgemerkt dat voor een dergelijke wijziging het optreden van de wetgever vereist is, dat naar alle waarschijnlijkheid aanleiding zou geven tot een debat dat reeds tijdens de bespreking van de wet van 26 april 1999 werd gevoerd.

Een vierde, meer pragmatische oplossing zou erin kunnen bestaan het koninklijk besluit van 23 maart 1993 te wijzigen zodat de ondernemingen een vereenvoudigde aanmelding kunnen

---

⁷⁴ Zie verslag van de senaat 614/8 – zitting 1998/1999 – pagina's 151 en volgende.

indienen, waarbij ze zich beperken tot inlichtingen over de aard van de voorgenomen concentratie, in die gevallen waarin het betrokken marktaandeel volgens het oordeel van de partijen duidelijk beneden de drempel van 25% ligt, wat tot het vermoeden van toelaatbaarheid leidt.

Op basis van deze vereenvoudigde aanmelding zou de procedure zelf ook worden vereenvoudigd. Het korps verslaggevers zou enkel nagaan of correcte informatie werd verstrekt over de markt en over de gevolgen van de concentratie voor de markt, en de Raad zou de vrijstelling van de gewone aanmelding bevestigen.

Mocht er twijfel bestaan, inzonderheid over de omschrijving van de markt of van de aangegeven marktaandelen, kan de verslaggever op basis van artikel 33 § 2, 2 bijkomende inlichtingen vragen en, zo hij dit nodig acht, de gewone procedure starten.

De laatste mogelijkheid is niet meer dan een noodoplossing, maar zo kan men toch bereiken dat voor de ondernemingen, de Dienst en de verslaggevers alsook voor de Raad de in feite zinloze werklast vermindert. Dit element dient evenzeer beoordeeld te worden in termen van kost.

*

*   *

4.1.2. Concentraties die ontsnappen aan de controle ex ante

38. Artikel 11 van de wet van 5 augustus 1991 voorzag voor de verplichting tot aanmelding in een globale omzeldrempel, zonder bij de berekening ervan rekening te houden met het aandeel van de verschillende betrokken ondernemingen.

De wijziging door de wetten van 26 april 1999 houdt naast de voorwaarde met betrekking tot de globale omzet (40 miljoen euro) een bijkomende voorwaarde in. De concentratie is immers enkel aanmeldingsplichtig wanneer de verschillende ondernemingen elk minstens een omzet realiseren van 15 miljoen euro, wat voor de Belgische markt vrij veel is.

Deze wijziging heeft als gevolg dat de concentratie (door fusie bijvoorbeeld) tussen een grote onderneming en een of meer kleine bedrijven met een omzet van minder dan 15 miljoen euro niet aan aanmelding of toezicht onderhevig is.

Dit geldt ook wanneer dezelfde overnemer gelijktijdig en successief soortgelijke concentraties uitvoert.

De ervaring die de Raad uit het afgelopen jaar heeft opgedaan, wijst erop dat concentraties die aan het toezicht ontsnappen – vooral bij verticale integraties – markten kunnen betreffen die weliswaar geografisch beperkt maar toch voldoende groot zijn, derwijze dat de concurrentie op deze markten aanzienlijk kan worden beïnvloed. Desalniettemin ontsnappen deze concentraties momenteel aan het toezicht ex ante.

39. De Raad is er zich van bewust dat hij, bij gebrek aan een aanpassing van de wetgeving, dient na te gaan of sommige concentraties, die aan de controle ex ante ontsnappen, niet het voorwerp zouden moeten uitmaken van een onderzoek naar de geldigheid vanuit het oogpunt van het kartelverbod.

De EU-oplossing die de toepassing van de voor afspraken geldende regels uitsluit voor concentraties die niet aan de toepassingscriteria van verordening 4064/89 (van 21 december 1989 – art. 22.2) beantwoorden, geldt niet noodzakelijk voor het nationaal recht.

*

* *

4.2. Wijzen van tussenkomst van de Raad voor het Hof van Beroep te Brussel (artikel 42bis §4 en artikel 43 §2 lid 8)⁷⁵

40. De wetten van 26 april 1999 hebben in de procedure twee vernieuwingen aangebracht die de mogelijkheid invoeren voor de Raad om voor het Hof van Beroep te Brussel tussen te komen in het kader van de procedures voor prejudiciële vragen⁷⁶ of wanneer beroep wordt aangetekend tegen beslissingen van de Raad of van zijn voorzitter.⁷⁷

De Raad heeft de volgende opmerkingen met betrekking tot de hiervoor uitgewerkte praktische regeling:

4.2.1. In het kader van een prejudiciële procedure

41. Krachtens artikel 42bis van de wet kan de Raad tussenkomen wanneer voor het Hof van Beroep te Brussel een prejudiciële vraag aanhangig werd gemaakt.

Overeenkomstig artikel 42bis §4 kan de Raad het dossier raadplegen. Het artikel bepaalt dat deze inzage "ter plaatse" dient te gebeuren. Toen de Raad op 25 oktober 2000 werd geïnformeerd over een prejudiciële vraag die aan het Hof werd gesteld door het Hof van Beroep te Antwerpen,⁷⁸ gaf de Raad te kennen in deze zaak te willen optreden.

Om over de prejudiciële vraag een standpunt te kunnen innemen en opmerkingen te kunnen geven, verzocht de Raad om een kopie van het dossier.

Dit werd door de griffie van het Hof geweigerd met als beweegreden dat inzage in het dossier enkel "ter plaatse" mogelijk was, wat volgens de griffie inhield dat dus geen kopie mag worden bezorgd.

Deze interpretatie werd door de eerste voorzitter van het Hof van Beroep bevestigd.

De Raad was niet in staat om de kamer, die uit vier leden bestaat, te verplichten zich allen fysiek te verplaatsen om de zaak ter griffie van het Hof te onderzoeken. De Raad kon dan ook niet meer dan deze gang van zaken enigszins te betreuren en in een nota aan het Hof vast te stellen dat hij niet in staat was van een voorrecht gebruik te maken dat de wet hem toekent.

Er wordt een uitspraak van het Hof van Beroep verwacht.

In afwachting van deze uitspraak wenst de Raad hieromtrent geen commentaar te leveren in het kader van dit verslag.

---

75 Artikel 42bis, §4 en artikel 43bis, §2, lid 8 van de wet.

76 Artikel 42bis, §4 van de wet.

77 Artikel 43bis, §2, lid 8 van de wet.

78 Antwerpen, 11 september 2000, NV Aqua Reno / NV Emotec, zaak 1989/AR/1435.

4.2.2. In het kader van hoger beroep

42. Het door Sabam aangetekende beroep tegen de beslissing van de voorzitter van de Raad van 30 augustus 2000⁷⁹ was voor de Raad de eerste gelegenheid om artikel 43bis §2 lid 8 van de wet in te roepen.

Gezien de datum van de beslissing en van het beroep valt de zaak onder het jaar 2000.

Wat de termijnen van de procedures in het algemeen betreft, vindt de Raad de termijn die hem toegekend wordt door de beschikkingen van het Hof van Beroep houdende regeling van de procedure, te kort.

De Raad wijst erop dat zijn tussenkomst, overeenkomstig het huishoudelijk reglement, vereist dat er een kamer wordt gevormd met als opdracht de motieven van het beroep te onderzoeken, zich uit te spreken over de wenselijkheid van een tussenkomst en een officieel standpunt te bepalen. Een termijn van twee maanden zou redelijker zijn en zou bovendien de procedure niet noemenswaardig vertragen.

43. De Raad heeft zich op basis van deze eerste zaak over de wenselijkheid en de aard van de tussenkomst een mening kunnen vormen, die echter niet definitief is en nog moet worden verrijkt met de lessen die men uit latere ervaringen zal trekken.

De mogelijkheid voor de Raad om tussen te komen, vloeit voort uit de hervorming van 1999.

De voorbereidende werken geven geen uitsluitsel over het hoe en waarom van deze wijziging.

De tussenkomst kan de Raad bij het Hof in een delicate positie brengen aangezien het zijn beslissing is die wordt aangevochten.

De Raad meent dat het beter is om enig voorbehoud te maken en zich terughoudend op te stellen waarbij inzonderheid iedere polemiek met de partijen dient te worden vermeden, met name over de interpretatie van zijn beslissingen (bijvoorbeeld over bepaalde aspecten van een inbreuk of over de vereiste hoogdringendheid).

Het lijkt daarentegen heel terecht dat de Raad zich voor het Hof uitspreekt over zaken die principevragen doen rijzen, die verder reiken dan de discussies waartoe het gegeven geval aanleiding gaf en die richting kunnen geven aan de verdere houding van de Raad.

---

⁷⁹ Belissing nr. 2000-V/M-27 van 30 augustus 2000 - VZW Radio Tienen / SABAM, B.S., 09.01.2001 (blz 473 - 477).

5. Activiteiten van de Raad voor de Mededinging

5.1. Samenvatting

Concentraties :

44. De volgende tabel toont de evolutie aan van het aantal aangemelde concentraties en van het aantal concentraties waarin een definitieve beslissing werd genomen sinds de oprichting van de Raad voor de Mededinging in 1993.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Aanmeldingen	30	39	48	46	60	52	35	43
Beslissingen	24	42	45	29	25	17	6	36
Beslissingen 2e fase	0	0	0	1	4	4	1	1
Ongunstige beslissingen	0	0	0	1	2	2	1	0
Stilzwijgend toelaatbaar	0	0	4	18	37	39	31	6

Voorlopige maatregelen :

45. De volgende tabel vermeldt het aantal aanvragen om voorlopige maatregelen en het aantal definitieve beslissingen (in tegenstelling tot de tussenvonnissen, zoals bijvoorbeeld de beslissingen alvorens recht te doen of de beslissingen om het dossier terug te sturen voor onderzoek) die ingediend werden sinds de oprichting van de Raad voor de Mededinging:

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Verzoeken	2	5	1	9	6	7	10	3
Verslagen	1	6	1	9	6	7	10	3
Beslissingen	1	5	2	4	2	2	7	4
Toegestane maatregelen	0	0	3	2	0	0	4	3

Klachten, kartels en ambtshalve onderzoek:

46. De volgende tabellen bevatten een samenvatting van de activiteiten van de Belgische mededingingsautoriteiten wat de klachten, de aangemelde overeenkomsten en ambtshalve onderzoeken betreft, zonder vermelding van het aantal beslissingen om het dossier voor onderzoek terug te sturen.

Klachten

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Klachten	15	20	20	15	13	22	12	6
Verslagen	0	3	5	9	9	8	7	0
Beslissingen	0	1	4	2	0	0	2	1

Kartels

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Aangemelde kartels	3	9	20	8	4	6	2	2
Verslagen	1	0	3	3	1	5	5	0
Beslissingen	1	0	0	1	1	2	0	1

Ambtshalve onderzoek

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ambtshalve onderzoeken	1	4	2	2	1	4	0	3
Verslagen	0	0	0	0	0	1	2	1
Beslissingen	0	0	0	0	0	1	0	0

Boetes en Dwangsommen

Dwangsommen

47. Onderstaande tabel geeft een samenvatting van het aantal dwangsommen die tijdens de periode 1993-2000 door de Raad voor de Mededinging werden opgelegd.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Schending artikel 2 et 3					1			
Voorlopige maatregelen			3	2			2	1

Boetes

48. Deze tabel geeft een overzicht van de boetes die tussen 1993 en 2000 door de Raad voor de Mededinging werden opgelegd . Krachtens artikel 36§1 kan de Raad voor de Mededinging een boete van maximum 10% van het omzetcijfer van de betrokken ondernemingen opleggen in geval van overtreding van de wet (overtreding van de artikelen 2 en 3 of indien onomkeerbare maatregelen werden genomen in het kader van een nog niet goedgekeurde concentratie). Krachtens artikelen 37§1 en 2 kan de Raad voor de Mededinging een boete van minder dan 1 miljoen Belgische frank opleggen indien door de betekenende partijen⁸⁰ verkeerde informatie werd meegedeeld of wanneer de concentratie te laat werd aangemeld.⁸¹

Artikel 38, lid 1, laat eveneens toe om een boete op basis van artikel 36, § 1, op te leggen indien werd vastgesteld dat de betrokken onderneming maatregelen hebben genomen die de omkeerbaarheid van de concentratie belemmert of de marktstructuur duurzaam wijzigt.

---

80 Artikel 37, § 1 van de wet.

81 Artikel 37, § 2 van de wet.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
36§1 - Max. 10% omzet						1	1	
37§1								1
37§2	1	1	5		1	1		4
38, 1 ^e lid						1		

Activiteiten van het Hof van Beroep

49. Het Hof van Beroep te Brussel werd gevat door twee soorten van zaken op basis van de W.B.E.M.: enerzijds heeft het Hof prejudiciële vragen beantwoord die hem werden gesteld door de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde en anderzijds heeft het Hof uitspraak moeten doen, in graad van beroep, over de beslissingen die werden gewezen door de Raad voor de Mededinging.

Beroep tegen beslissingen van de Raad

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Beslissingen waartegen beroep werd ingesteld	0	2	4	4	4	2	4	1
Arresten van het Hof	0	0	1	6	2	2	1	0

Prejudiciële vragen

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Vragen	0	3	1	0	1	0	1	1
Arresten van het Hof	0	0	2	2	0	0	1	0

5.2. Analyse van de beslissingen

5.2.1. De concentraties

50. De Raad voor de Mededinging spreekt zich uit over het toepassingsgebied van de W.B.E.M..

Als de Raad vindt dat de concentratie niet onder het toepassingsgebied van de wet valt, stelt hij dat vast met een gemotiveerde beslissing.

In andere gevallen past hij de volgende procedure toe:

- wanneer de betreffende ondernemingen samen minder dan 25% van de betrokken markt beheersen, wordt de concentratie tijdens de eerste fase automatisch toelaatbaar verklaard.
- wanneer de marktaandeeldrempel van 25% werd bereikt, kan de Raad voor de Mededinging de concentratie toelaatbaar verklaren of vaststellen dat er ernstige twijfels bestaan over de toelaatbaarheid en beslissen over te gaan tot een tweede fase. De

partijen mogen tot op het ogenblik van de beslissing de voorwaarden van de concentratie wijzigen, wat in sommige gevallen toelaat een tweede fase-onderzoek te vermijden.⁸²

Eerste fase:

51. De termijn van de eerste onderzoeksfase werd op 45 dagen gebracht. Dit laat de partijen toe kennis te nemen van het verslag van de verslaggever ten laatste binnen een maand na de kennisgeving, of bij gebreke hieraan, vanaf de ontvangst van de volledige inlichtingen.

Deze termijn kan enkel worden verlengd op uitdrukkelijk verzoek van de partijen en ten hoogste voor de termijn die zij voorstellen.

Bij ontstentenis aan een beslissing van de Raad binnen een termijn van 45 dagen, wordt de concentratie automatisch toelaatbaar geacht.

Tweede fase:

52. De termijn van de tweede onderzoeksfase bedraagt 60 dagen. Ingeval de tweede fase wordt geopend, legt de verslaggever een bijkomend verslag neer bij de Raad voor de Mededinging. Net als in de eerste fase kan deze termijn enkel worden verlengd op uitdrukkelijk verzoek van de partijen en ten hoogste voor de termijn die zij voorstellen.

De Raad beslist binnen de 60 dagen en deze beslissing kan gepaard gaan met voorwaarden en verplichtingen. Ingeval van niet-naleving van zijn beslissingen kan de Raad voor de Mededinging aan elke betrokken onderneming boetes opleggen, die niet meer mogen bedragen dan 10% van hun omzet, en eveneens dwangsommen.

Eén enkele zaak betreffende concentratie heeft geleid tot een procedure in tweede fase. Het betreft de zaak De Beers.⁸³ De Raad heeft zich niet uitgesproken over de toelaatbaarheid van deze concentratie omdat de aanmelding zonder voorwerp was geworden, vermits de doelonderneming onder de controle van een derde kwam.

Termijn voor kennisgeving en sanctie:

53. De partijen kunnen sinds de toepassing van de nieuwe wet ontwerpovereenkomsten aanmelden en dit voorafgaandelijk aan de definitieve ondertekening.

De concentraties moeten bij de Raad voor de Mededinging worden aangemeld binnen een termijn van één maand na de sluiting van de overeenkomst, de openbaarmaking van het aanbod tot aankoop of ruil of van de verwerving van een zeggenschapsdeelneming.

Van de 43 concentraties die door ondernemingen werden aangemeld, heeft de Raad in het jaar 2000 36 beslissingen genomen. Van die beslissingen was er maar één die betrekking had op een tweede fase.⁸⁴

Van de 36 beslissingen genomen in verband met concentraties werden er 29 genomen door Nederlandstalige kamers en 7 door Franstalige kamers van de Raad. In 4 zaken werden boetes opgelegd gaande van 20.000 Belgische frank tot 100.000 Belgische frank aan de aanmeldende partijen wegens laattijdige aanmelding en in een vijfde zaak werd een boete

---

⁸² Artikel 33, § 2, 1.a van de wet.

⁸³ Beslissing 2000-C/C-38 van 22 november 2000 - De Beers Australia Holdings / Ashton Mining, B.S. 03.05.2001 (blz 14382).

⁸⁴ Beslissing 2000-C/C-31 van 18 oktober 2000 - De Beers Australia Holdings Pty Ltd / Ashton Mining Ltd, B.S. 03.05.2001 (blz 14375).

van 100.000 Belgische frank opgelegd wegens gebrek aan samenwerking inzake het verstrekken van inlichtingen door de betreffende ondernemingen.⁸⁵

Tenslotte hebben 26 van de 36 beslissingen betreffende concentraties betrekking op concentraties waarvan het marktaandeel lager ligt dan 25% en die dus automatisch toelaatbaar werden verklaard tijdens de eerste fase.⁸⁶

A – Het controleerbaar karakter van de operatie

1. De aard van de operatie⁸⁷

54. Het onderzoek van een concentratie leidt ertoe dat de Raad er zich in de eerste plaats van vergewist of deze operatie binnen het toepassingsgebied van Afdeling 2 van de W.B.E.M. valt en in de tweede plaats beoordeelt of de concentratie de mededinging schaadt of het gevaar inhoudt ze te schaden. De Raad kan, in voorkomend geval, de bijdrage aan de werkbare mededinging van de operatie in aanmerking nemen.

Van de 36 genomen beslissingen betreft meer dan de helft overeenkomsten inzake overdracht van aandelen met verwerving van de exclusieve controle over één van de anmeldende ondernemingen of over een onderneming uit haar groep.

Verder gaat het over een fusie⁸⁸, de overname van een handelszaak⁸⁹, 6 zaken betreffende de oprichting van een gemeenschappelijke onderneming, twee gevallen van openbaar aankoopbod, één openbaar bod tot ruil en 5 overnames van bedrijfstukken.

Deze verschillende operaties beantwoorden allemaal aan het concentratieconcept zoals voorzien door de W.B.E.M..

In de zaken houdende de oprichting van een gemeenschappelijke onderneming, onderzoekt de Raad of de nieuwe gemeenschappelijke onderneming onderworpen is aan de gemeenschappelijke controle van de nieuwe aandeelhouders. In de zaak NV Concentra Holding⁹⁰ moest de Raad vaststellen dat elk van de drie nieuwe aandeelhouders van de gemeenschappelijke onderneming 33,33% van de aandelen in handen had zonder een bijzonder vetorecht en dat op het niveau van de raad van bestuur de beslissingen bij gewone meerderheid van stemmen werden genomen. De Raad stelde bijgevolg dan voor dat het hier niet ging om een gemeenschappelijke onderneming in de zin van de W.B.E.M. (artikel 9 §1 b) maar eerder om een fusie (artikel 9 §1 a).

2. De afbakening van de betrokken markten⁹¹

55. Concentraties moeten vooraf goedgekeurd worden door de Raad voor de Mededinging, die vaststelt of deze al dan niet toelaatbaar zijn.⁹²

---

85 Beslissing 2000-C/C-02 van 16 februari 2000 - Morgan Grenfeld Private Equity Ltd / Bambino Holdings Ltd, B.S. 18.04.2000 (blz 11877).

86 Artikel 33, § 2, 1.a van de wet.

87 Artikel 9, § 1 tot 4 van de wet.

88 Beslissing 2000-C/C-40 van 13 december 2000 - NV Orda-B / NV COI, B.S. 03.05.2001 (blz 14382).

89 Beslissing 2000-C/C-16 van 24 mei 2000 - Lyfra Partago nv / Guy Dupont sa, B.S. 30.09.2000 (blz 33536).

90 Beslissing 2000-C/C-14 van 19 mei 2000 nv Concentra Holding / nv Concentra Grafische Groep / nv Roularta Media Group / nv Mercator Holding, B.S. 30.09.2000 (blz 33533).

91 Artikel 10 van de wet.

92 Artikel 10, § 1 van de wet.

Het marktaandeelcriterium speelt een belangrijke rol bij concentraties, want het kan enerzijds een doorslaggevende indicatie vormen voor het bestaan van een economische machtspositie en anderzijds wordt, krachtens artikel 33, §2, 1.a van de W.B.E.M., de concentratie automatisch toelaatbaar verklaard wanneer de betrokken ondernemingen samen minder dan 25% van de betrokken markt controleren.

De Raad zal de toelaatbaarheid van de concentratie analyseren door het marktaandeel van de onderneming op de betrokken markt te bepalen.

De Raad omschrijft de betrokken markt als de markt die alle producten en diensten omvat die in de handel worden gebracht en die op basis van hun kenmerken bijzonder geschikt zijn om aan constante behoeften te voldoen en substitueerbaar zijn met andere producten.

Daarvoor gaat de Raad in eerste instantie na aan welke behoefte(n) het betrokken product moet voldoen. Het begrip behoefte evolueert met de tijd en het bestudeerde product kan verschillende toepassingen hebben of tegelijkertijd aan verschillende onderscheiden of afzonderlijke behoeften voldoen. Indien dit het geval is, gaat de Raad uit van het bestaan van onderscheiden markten voor elke koppeling product/behoefte.⁹³

In tweede instantie bepaalt de Raad de geografische omvang van de betrokken markt.⁹⁴

Zodra de behoefte en de geografische markt omschreven zijn, onderzoekt de Raad of er andere producten bestaan die het betrokken product zouden kunnen vervangen. Te dien einde baseert hij zich op objectieve gegevens, wat het opstellen van marktstudies of van andere meettechnieken inhoudt.

Het bestaan van verticale of horizontale verbanden tussen de markten beïnvloedt het oordeel van de Raad bij het bepalen van de betrokken markt.⁹⁵

3. De drempels van het omzetcijfer⁹⁶

56. Onder de vorige regeling stelde de wet van 5 augustus 1991 dat een concentratie aangemeld moest worden wanneer de marktaandeeldrempel en de omzeldrempel werden bereikt. Het oude artikel 11 §1 van de vorige wet stelde dat aanmelding verplicht was indien de betrokken ondernemingen samen een geconsolideerde wereldwijde omzet van meer dan 3 miljard Belgische frank realiseerden en samen 25% van de betrokken markt controleerden.

Het resultaat was dat verscheidene ondernemingen die de marktaandeeldrempel in België bereikten, concentraties moesten aanmelden wanneer zij, zonder gevolgen voor de Belgische markt, bedrijven in het buitenland verwierven en de wereldwijde omzeldrempel werd bereikt.

Bovendien bleek dat het criterium van 25% marktaandeel moeilijk te bepalen was, omdat het marktaandeel met de tijd en naargelang het product kan variëren. Net als de problemen met de geografische afbakening van de markt en de afbakening van de productmarkt (bijvoorbeeld substitutieproducten) leidde dit tot rechtsonzekerheid bij de bedrijven, met het gevolg dat

---

93 Beslissing 2000-C/C-14 van 19 mei 2000 - nv Concentra Holding / nv Concentra Grafische Groep / nv Roularta Media Group / nv Mercator Holding, B.S. 30.09.2000 (blz 33533).

94 Beslissing 2000-C/C-25 van 14 juli 2000 - nv AVEVE / Groep Spoormans, B.S. 09.01.2001 (blz 471); Beslissing 2000-C/C-37 van 17 november 2000 - Lernout & Hauspie Speck Products nv / Visteon Global Technologies Inc., B.S. 03.05.2001 (blz 14380).

95 Beslissing 2000-C/C-25 van 14 juli 2000 - nv AVEVE / Groep Spoormans, B.S. 09.01.2001 (blz 471 - 472); Beslissing 2000-C/C-28 van 6 oktober 2000 Advent International Group / Wacker Chemie GmbH / Celanese AG, B.S. 09.01.2001 (blz 478).

96 Artikel 11, §1 van de wet.

15% onder hen een concentratie aanmeldten terwijl het marktaandeel, na onderzoek, minder dan 25% bleek te bedragen.

Door de wetten van 26 april 1999 werden in de wet van 5 augustus 1991 wijzigingen aangebracht en de marktaandeeldrempel werd weggelaten als criterium voor de aanmelding van concentraties. Net als op Europees vlak wordt het marktaandeelcriterium in de Belgische wet enkel beschouwd als een criterium voor de beoordeling van de toelaatbaarheid van de concentratie.

Het wegvallen van de marktaandeeldrempel als criterium voor de aanmelding heeft echter wel tot gevolg dat sommige concentraties die onder de oude regeling niet aangemeld moesten worden, nu wel aanmeldingsplichtig zijn.

De betrokken ondernemingen zijn voortaan verplicht een concentratie te melden wanneer zij enkel voldoen aan de omzetrempels als bedoeld in artikel 11§1 van de W.B.E.M..

De drempels werden in 1999⁹⁷ verhoogd en een concentratie moet nu aangemeld worden wanneer de betrokken ondernemingen in België een gezamenlijke omzet van meer dan 40.000.000 euro, of 1.613.596.000 Belgische frank realiseren en wanneer ten minste twee van deze ondernemingen in België elk een omzet van minstens 15.000.000 euro, of 605.098.500 Belgische frank realiseren.

Het berekenen van de in België gerealiseerde omzet blijft niettemin een ingewikkelde zaak, vooral voor een klein land als België dat voornamelijk van in- en uitvoer leeft.

De vraag stelt zich of men dient uit te gaan van de plaats waar het product verkocht of de dienst geleverd wordt, dan wel van de plaats waar de afnemers zijn gevestigd. In de diamantzaken⁹⁸ moest de Raad over deze cruciale vraag oordelen. Is de omzet van de firma Ashton in India een omzet die niet in België wordt gerealiseerd?

In het licht van de mededeling van de Europese Commissie betreffende de berekening van de omzet meende de Raad dat er moest worden uitgegaan van de plaats waar de verkoopovereenkomst werd opgemaakt, zijnde de plaats van het verkoopbureau. In dit geval gebeurde de aankoop en verkoop van de ruwe diamanten in Antwerpen. Er waren nog andere zaken waar de Raad zijn rechtspraak inzake het in België gerealiseerde omzetcijfer⁹⁹ verduidelijkte. Wanneer men zou uitgaan van de vestigingsplaats van de verwervende partijen, zouden de concentraties volgens de Raad moeilijk te controleren zijn. Bovendien vermelden de jaarrekeningen van de bedrijven geen geografische berekening van de omzet.

B – Balans van de mededinging en economische balans

57. Indien controle van de concentratie mogelijk is (zie punt A hierboven), dient de Raad erover te oordelen of de concentratie gevaren voor de mededinging inhoudt.

---

97 Koninklijk besluit van 14 juni 1999 tot verhoging van de drempels bedoeld in artikel 11, § 1, van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, B.S. 31 juli 1999, 28774.

98 Beslissing 2000-C/C-30 van 18 oktober 2000 - Rio Tinto Ltd / Ashton Mining Ltd, B.S. 09.01.2001 (blz 480); Beslissing 2000-C/C-31 van 18 oktober 2000 - De Beers Australia Holdings Pty Ltd / Ashton Mining Ltd, B.S. 03.05.2001 (blz 14375).

99 Beslissing 2000-C/C-35 van 08 november 2000 - NV P&O Ports Holdings / NV Antwerp Combined Terminals, B.S. 03.05.2001 (blz 14379); Beslissing 2000-C/C-01 van 25 januari 2000 - SA Fortis Banque / SA Belgo Factors / SA Kefam, B.S. 09.03.2000 (p 7132); Beslissing 2000-C/C-02 van 16 februari 2000 - Morgan Grenfeld Private Equity Ltd / Bambino Holdings Ltd, B.S. 18.04.2000 (blz 11877).

De Raad maakt dan een analyse van de marktstructuur¹⁰⁰ en stelt een concurrentieplan van de concentratie op waaruit moet blijken of de onderzochte concentratie tot structurele wijzigingen van de markt of tot gedragswijzigingen leidt.

Indien de concentratie de mededinging zou stimuleren of geen voorspelbaar effect op de concurrentie zou hebben, besluit de Raad dat zijn concurrentieanalyse positief is.

Wanneer de concentratie de concurrentie echter in gevaar kan brengen, beschouwt de Raad de concurrentieanalyse als negatief. Hij onderzoekt vervolgens, in het kader van de tweede fase, de economische gevolgen van de concentratie voor de betrokken markt(en) ten opzichte van de economie in haar geheel. Hij houdt daarbij rekening met de macht die de betrokken ondernemingen over de markt uitoefenen, met hun economische en financiële slagkracht, de keuzemogelijkheden van de leveranciers en gebruikers, hun toegang tot bevoorradingsbronnen en afzetgebieden, de evolutie van het aanbod aan en de vraag naar de betrokken diensten, de belangen van de verbruikers van de betrokken producten en diensten, de belangen van de tussen- en de eindverbruikers, alsmede de ontwikkeling van de technische en economische vooruitgang voor zover deze in het voordeel van de consument is en geen belemmering vormt voor de mededinging.

Voor de appreciatie van dit laatste criterium kan de Raad rekening houden met de voorzienbare bijdrage van de operatie tot de bevordering of het efficiënt maken van de mededinging (economische balans).

Op die manier zal de Raad voor de Mededinging met of zonder voorwaarden de concentratie goedkeuren.

In de zaak van de NV Fortis Bank¹⁰¹ bijvoorbeeld, bestond de concentratie er in dat Fortis Bank de volledige controle uitoefent over de bedrijven Kefam NV, Belgo Factors NV en Internationaal Automatiseringscentrum NV.

De NV Belgo Factors is uitsluitend actief in de markt van de factoring, zijnde de markt van de debiteurenadministratie voor bedrijven. De NV Kefam heeft geen andere activiteit dan de administratie voor zijn participatie in de NV Belgo Factors. IAC NV heeft geen andere activiteit dan de administratie van het gebouw waar de activiteiten van Belgo Factors plaatsvinden.

Door alle aandelen van de tot de Heller International Group behorende factoringmaatschappij NV Belgo Factors op te kopen, controleert de NV Fortis Bank 49,44% van de Belgische factoringmarkt. De concentratie valt derhalve niet onder de vrijstelling van artikel 33§2.1a¹⁰² van de wet. Indien de concentratie toegestaan wordt, kan Fortis de maatschappij Belgo Factors dus volledig controleren, wat gevolgen kan hebben voor de markt van het kortetermijnkrediet voor bedrijven. Een aantal bedrijven kan inderdaad een beroep doen op factoring met de bedoeling aan een al dan niet tijdelijke kasbehoefte te voldoen, die niet kan worden opgevangen door andere financieringsvormen.

Op basis van het concurrentieel en economisch onderzoek van de concentratie meent de Raad dat de beoogde concentratie tot gevolg kan hebben dat de keuze van de gebruikers, met name de ondernemingen, wordt beperkt. De concentratie zal trouwens ook tot gevolg hebben dat het aantal maatschappijen dat actief is op de markt van de factoring beperkt wordt tot vijf grote

---

100 Artikel 10, § 2 van de wet.

101 Beslissing 2000-C/C-01 van 25 januari 2000 - SA Fortis Banque / SA Belgo Factors / SA Kefam, B.S. 09.03.2000 (p 7132).

102 Wat er op neerkomt dat de concentratie automatisch toelaatbaar is indien zij minder dan 25 % marktaandeel bereikt.

ondernemingen waarvan de drie belangrijkste ongeveer 80% van de markt controleren. De groep die uit de concentratie ontstaat, zou de helft van de markt controleren. Deze situatie dient echter gerelativeerd te worden, en wel om de volgende redenen:

- de belemmeringen die moeten vermijden dat zich nieuwe concurrenten op de markt van de factoring aandienen, zijn gering;
- de nationale markt van de factoring is in volle expansie en gaat de weg van de internationalisering op;
- er bestaan alternatieve financiële diensten.

De Raad heeft dan ook besloten dat door de voorgenomen concentratie de concurrentie op de Belgische markt van de factoring of van het krediet aan de ondernemingen niet in het gedrang komt.

5.2.2. Restrictieve afspraken

58. Artikel 2 van de W.B.E.M. verbiedt alle overeenkomsten tussen ondernemingen, alle besluiten van ondernemingsverenigingen en alle onderling afgestemde feitelijke gedragingen die tot doel of tot gevolg hebben dat de mededinging op de Belgische betrokken markt of op een wezenlijk deel ervan merkbaar wordt verhinderd, beperkt of vervalst.

Onder artikel 2 wordt een reeks horizontale en verticale afspraken genoemd die verboden zijn, en met name afspraken waardoor:

- rechtstreeks of onrechtstreeks aan- of verkoopprijzen of andere contractuele voorwaarden worden vastgelegd;
- de productie, de afzet, de technische ontwikkeling of de investeringen worden beperkt of gecontroleerd;
- de markten of de voorzieningsbronnen worden verdeeld;
- ...

Op 14 juni 1996 werd de Raad verzocht een aangemelde samenwerkingsovereenkomst te onderzoeken volgens welke de onderneming Touring Verzekeringen aan de door haar erkende garages exclusiviteit aanbiedt voor het herstellen van beschadigde voertuigen binnen de zone waar de hersteller is gevestigd.

Uit het marktonderzoek bleek dat er in België twee betrokken markten waren:

- de markt van reparatie- en carrosseriediensten, waarvoor de samenwerkingsovereenkomst rechtstreekse gevolgen heeft. Op deze markt is het aandeel minder dan 1%.
- de naburige markt van de autoverzekering. Op deze markt is Touring Verzekeringen een nieuwkomer. Het beschikt slechts over een zwak marktaandeel (0,2% in 1997) en groeipotentieel zit er nog niet onmiddellijk in gezien de beperkte stijging van het aantal klanten van Touring Verzekeringen die de volledige service genieten.

Het onderzoek van de samenwerkingsovereenkomst heeft geleid tot de beslissing van de Raad van 28 juni 2000.¹⁰³

---

103 Beslissing 2000-E/A-23 van 28 juni 2000 - Touring assistance, B.S. 28.11.2000 (p. 39713).

Daar het gaat om de analyse van de resultaten van de overeenkomst en om het feit of ze al dan niet een gevoelige invloed uitoefent op de mededinging op de betrokken Belgische markt, heeft de Raad in het onderhavige geval geoordeeld dat, zelfs in de veronderstelling dat het effect van een netwerk in die sector wordt aangetoond, het aandeel van Touring Verzekering zodanig beperkt is dat deze onderneming niet kan worden beschouwd als een onderneming die op significante wijze bijdraagt tot het cumulatief effect.

De Raad heeft dan ook de gevraagde negatieve verklaring gegeven daar de overeenkomst noch als voorwerp noch als gevolg heeft de concurrentie op de betrokken Belgische markt gevoelig te beperken of te vervalsen.

5.2.3. Misbruik van machtspositie

59. Artikel 3 van de W.B.E.M. verbiedt dat één of meer ondernemingen misbruik maken van een machtspositie op de betrokken Belgische markt of op een wezenlijk deel daarvan.

Artikel 3 geeft een niet-exhaustieve lijst van misbruiken, die met name kunnen bestaan in :

- het rechtstreeks of zijdelings opleggen van onbillijke aan- of verkoopprijzen of van andere onbillijke contractuele voorwaarden;
- het beperken van de productie, de afzet of de technische ontwikkeling ten nadele van de verbruikers;
- het toepassen, ten opzichte van handelspartners, van ongelijke voorwaarden bij gelijkwaardige prestaties, hun daarmee nadeel berokkenend bij de mededinging; ...

In de loop van het jaar 2000 diende de Raad in één enkele zaak een beslissing ten gronde te nemen betreffende de toepassing van deze bepaling.

Het betreft de zaak Banque Indosuez de Belgique c/ Bank Brussel Lambert van België.¹⁰⁴

De Banque Indosuez de Belgique had op 30 juni 1993 bij de Dienst voor de Mededinging klacht ingediend tegen de BBL wegens misbruik van machtspositie. De zaak werd afgesloten met een minnelijke schikking, door de partijen ondertekend op 21 juni 1995 en de Banque Indosuez de België trok haar klacht in.

De Raad voor de Mededinging heeft een beslissing genomen om vast te stellen dat de klacht geen enkel doel meer heeft en heeft de zaak geklasseerd overeenkomstig het artikel 24 van de W.B.E.M..

5.2.4. Voorlopige maatregelen

60. In 2000 heeft de voorzitter van de Raad van de Mededinging vier beslissingen genomen betreffende aanvragen tot voorlopige maatregelen.¹⁰⁵

Hier wordt een analyse gemaakt van de antwoorden die deze beslissingen geven op de problemen die zich stelden bij de toepassing van het artikel 35 van de wet.

---

104 Beslissing 2000-P/K-20 van 07 juni 2000 - Banque Indo-Suez / BBL, B.S. 14.07.2000 (p 24746).

105 Beslissing 2000-V/M-22 van 28 juni 2000 - ASA Systems / UPEA, B.S. 23.11.2000 (p. 39086); Beslissing 2000-V/M-27 van 30 augustus 2000 - VZW Radio Tienen / SABAM, B.S. 09.01.2001 (blz 473); Beslissing 2000-V/M-34 van 27 oktober 2000 - Source c./ IMS, B.S. 21.02.2001 (p 5182); Beslissing 2000-V/M-39 van 06 december 2000 - ETE-Kilt / ASAF, B.S. 27.02.2001 (p 6113).

Voor sommige beslissingen die in 2000 werden gewezen, zal worden verwezen naar vroegere jurisprudentie om te wijzen op de continuïteit of op de eventuele lichte afwijkingen.

61. Men merke op dat artikel 35 van de W.B.E.M. niet werd gewijzigd door de wetten van 26 april 1999 wat betreft de grondvoorwaarden van de procedure. De wijziging die in 1999 werd goedgekeurd heeft betrekking op de termijn van 15 dagen bepaald bij de wet van 5 augustus 1991 waarbinnen de beslissing diende te worden genomen, na ontvangst van het verslag van de Dienst.

Deze termijn werd evenwel niet gesanctioneerd.

62. In de hierna volgende commentaar wordt bestudeerd hoe in de geanalyseerde beslissingen aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 35 van de W.B.E.M. wordt voldaan.

Autonomie van de rechtsbevoegdheid van de voorzitter

63. Een eerste opmerking betreft de autonomie van de rechtsbevoegdheid die artikel 35 van de W.B.E.M. toekent aan de voorzitter van de Raad voor de Mededinging ten opzichte van beslissingen genomen door gewone rechtbanken in dezelfde context als die van de vraag die hem wordt voorgelegd. Deze beslissingen werden soms gewezen tussen dezelfde partijen.

Het gebeurt immers dat de concurrentiebeperking die aan de voorzitter van de Raad voor de Mededinging wordt voorgelegd, het voorwerp was van vorderingen voor de gewone rechtbanken, ofwel in kort geding, ofwel in het kader van een vordering tot staking en dat de genomen beslissingen worden ingeroepen in het kader van de procedure van voorlopige maatregelen.

In twee beslissingen die in 2000 werden uitgesproken, heeft de voorzitter van de Raad voor de Mededinging geweigerd rekening te houden met de beslissingen van de gewone rechtbanken wat betreft bepaalde punten die aan hem werden voorgelegd, waarbij hij tevens weigerde aan die beslissingen gezag van gewijsde toe te kennen.

Het optreden van de voorzitter van de Raad voor de Mededinging situeert zich, net als dat van de Raad zelf in zaken ten gronde, in het kader van een objectief contentieux en niet in het kader van een subjectief contentieux dat in een individueel geval een geschil dient te beslechten.

Daar de rechtsmacht van de Raad voor de Mededinging en van zijn voorzitter enerzijds en die van de gewone rechtbanken anderzijds tot twee verschillende rechtsorden behoren, zijn de voorwaarden inzake het gezag van gewijsde (voorzien in artikel 1350.3 B.W.), zoals bepaald bij het artikel 23 Ger.W. en voornamelijk de overeenstemming van zaak en oorzaak niet vervuld.

Wat betreft de aanvraag dient men eraan te herinneren dat de Raad - die ten gronde rechtspreekt - en de voorzitter in het kader van voorlopige maatregelen, geen geschil beslechten en geen rechten vaststellen, maar een restrictieve mededingingsmaatregel opheffen ingevolge het nadeel dat eruit voortvloeit voor het algemeen belang.

Het nadeel, waarop de indiener van de klacht zich beroept, dient volgens de formule die door de Raad wordt gebruikt "van concurrentiële aard" en niet alleen voor hem te gelden.¹⁰⁶

---

106 Zie inzonderheid in 2000, de beslissing vzw Radio Tienen /Sabam van 30 augustus 2000, reeds geciteerd in de vorige voetnoot – zie ook: Beslissing 1999-VMP-05 van 19 april 1999 - SA Signalson c./ Union professionnelle des Entreprises d'Assurance; Beslissing 1998-VMP-01 van 14 januari 1998 - Daniel DAUBE /

64. In 2000 hebben de reeds vermelde beslissingen Asa Systems/UPEA van 28 juni 2000 en VZW Radio Tienen/Sabam van 30 augustus 2000 de knoop doorgehakt in de zin van de autonomie van de beoordeling van de voorzitter van de Raad ten opzichte van de tegenstrijdige beslissingen van de gewone rechtbanken.

65. De beslissing Asa Systems/UPEA had betrekking op een afwijkende beoordeling in verband met de hoogdringendheid in een procedure in kort geding en in het kader van een procedure van voorlopige maatregelen.

De vraag die aan de voorzitter werd voorgelegd, handelde over de intrekking door de BVVO - die als een vereniging van ondernemingen werd beschouwd en die bovendien een machtspositie bekleedde - van de erkenning van een installateur van detectie- en alarmsystemen. Die intrekking bleek onvoldoende gerechtvaardigd en willekeurig en verbrak de gelijkheid tussen concurrerende handelaars. De BVVO werd voor haar gedrag bestraft. Eenzelfde sanctie werd reeds uitgesproken ten opzichte van dezelfde beroepsorganisatie bij de beslissing Signalson van 19 april 1999.

Daar de installateur opnieuw op de lijsten van erkende handelaars is geplaatst, stelt de beslissing vast dat de aanvraag wat betreft dit punt zonder voorwerp is. Ze maant de BVVO aan de certificaten van erkenning af te geven en voor de vroeger geplaatste installaties op het eerste verzoek de conformiteit van die installaties met de technische voorschriften te bevestigen.

66. De beslissing vzw Radio Tienen/Sabam van 30 augustus 2000 is explicieter.

Ze heeft betrekking op het karakter dat "prima facie" als ongerechtvaardigd wordt beschouwd wat betreft de forfaitaire tarieven die door Sabam worden toegepast voor de "kleine" particuliere radio's.

Het ongerechtvaardigd karakter werd niet in aanmerking genomen tussen dezelfde partijen, maar in een verschillende juridische context (inning van de bijdragen) door het Hof van Beroep te Brussel in een arrest van 23 april 1996.¹⁰⁷

Men dient te vermelden dat de voorzitter van de Raad eveneens rekening heeft gehouden met een differentiatie in de tarieven die worden toegepast voor de particuliere radio's en die welke worden toegepast voor de openbare radio's, een element dat niet werd opgenomen door het aangehaalde arrest van het Hof van Beroep.

De voorzitter van de Raad was van mening dat de beslissing van het Hof van Beroep – dat er geen sprake was van misbruik – geen gezag van gewijsde had en rechtvaardigde bovendien zijn standpunt door het feit dat de gewone rechtbanken niet over alle informatie beschikten en inzonderheid niet over het verslag van de Dienst voor de Mededinging.

Tegen de beslissing van de voorzitter van de Raad werd er beroep aangetekend aangaande de beoordeling "prima facie" van het misbruik, maar eveneens wat betreft de volgorde van de beoordeling van de toepassingsvoorwaarden van het artikel 35 (zie punt 67 hierna).

Toepassingsvoorwaarden van het artikel 35

67. De jurisprudentie van de Raad houdt voor de toepassing van het artikel 35 rekening met drie voorwaarden, namelijk het bestaan van een klacht, de vaststelling "prima facie" van de

---

Nationale Loterij; Beslissing 1996-VMP-2 van 04 april 1996 - V.O.M.I. / Honda Belgium; Beslissing 1995-VMP-1 van 27 maart 1995 – Interomosane.

107 In het geding: vzw Radio Tienen en Depré t. SABAM 1995/AR/1728 – niet gepubliceerd.

inbreuk en het onherstelbaar nadeel waartegen de aanvrager dringend dient te worden beschermd.

Die voorwaarden zijn cumulatief in die zin dat er door het ontbreken van één ervan geen maatregelen zouden kunnen worden genomen.

De beslissing vzw Radio Tienen/Sabam van 30 augustus 2000 houdt rekening met die eis overeenkomstig de vroegere jurisprudentie.¹⁰⁸

68. De eerste voorwaarde voor de toepassing van het artikel 35 is het bestaan van een klacht over de grond van de zaak. Men dient nog te vermelden dat die pretoriaanse eis, die bevestigd werd door het Hof van Beroep te Brussel in zijn arrest van 18 december 1996 – zaak Honda en andere, punt 5.2 en 5.3¹⁰⁹ – een onderscheid maakt tussen de vordering tot voorlopige maatregelen en de vordering in kort geding.

69. De twee andere voorwaarden, namelijk de vaststelling "prima facie" van een tekortkoming wat betreft de artikelen 2 en 3 van de wet en de eis van een ernstig, onmiddellijk en onherstelbaar en onomkeerbaar nadeel, geven aanleiding tot een probleem inzake de volgorde waarin deze voorwaarden dienen onderzocht te worden.

Het probleem werd opgelost door de beslissing vzw Radio Tienen/Sabam van 30 augustus 2000 in die zin dat de beoordeling van een tekortkoming "prima facie" logischerwijze voor de vaststelling van het bestaan en van het blijvend karakter van een nadeel die de gevraagde maatregelen rechtvaardigen dient te komen.

De aanpak wat betreft de beoordeling van de toepassingsvoorwaarden van het artikel 35 om over te gaan tot het onderzoek van de inbreuk op de mededingingsnormen vooraleer te starten met het onderzoek naar de toe te passen maatregelen om het concurrentieel nadeel te vermijden, is gerechtvaardigd.

Het bestaan van een inbreuk vormt immers de voorwaarde en de rechtvaardiging voor de bevoegdheid van de voorzitter om tussen te komen.

De beslissing over de opportuniteit en de aard van de maatregelen kan enkel worden genomen wanneer de inbreuk die ze gerechtvaardigd heeft, vooraf werd vastgesteld.

Logisch gezien dient de inbreuk een feit te zijn vooraleer er gedacht wordt aan maatregelen om de toestand te verhelpen.

Alhoewel dit beslissingsproces werd goedgekeurd door het Hof van Beroep te Brussel bij zijn arrest van 18 december 1996 – zaak Honda en andere, punt 8.2 (zie hierboven) – wordt het opnieuw ter sprake gebracht door Sabam in het kader van het beroep dat deze onderneming instelt tegen de beslissing van de voorzitter van de Raad van 30 augustus 2000 (vzw Radio Tienen/Sabam).

De tussenkomst in deze procedure, overeenkomstig het artikel 43bis par. 2 van de wet, heeft de Raad de mogelijkheid geboden om zijn hierboven uiteengezet standpunt te herhalen.

De voorzitter kan dus, na de vaststelling prima facie van de inbreuk, in de laatste fase van het beslissingsproces tot het besluit komen dat de voorgestelde maatregel niet gerechtvaardigd is, maar dit om redenen die verband houden met de aard van het ingeroepen nadeel.

---

108 Inzonderheid: Beslissing 1994-VMP-4 van 14 januari 1994 – Delhaize Frères et Cie Le Lion / S.A. Dior.

109 Jaarboek Handelspraktijken en Mededinging, 1996 – p. 836.

De voorzitter werd in het verleden reeds met dergelijke situaties geconfronteerd.¹¹⁰

70. Wat betreft de tekortkomingen die in aanmerking kunnen worden genomen en het optreden van de voorzitter kunnen rechtvaardigen, mag het enkel gaan om inbreuken op de wet betreffende de mededinging, dus om ongeoorloofde afspraken of misbruiken van machtspositie met uitsluiting van de contractuele tekortkomingen of praktijken die vallen onder de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument.

Dit is de reden waarom de voorzitter in de beslissing Asa Systems / UPEA (reeds geciteerd) weigert om de vordering van de onderneming Asa om haar vrij te stellen van de erkenningsprocedure voor nieuwe producten, toe te wijzen. Deze erkenning die onderworpen is aan contractuele specificaties, valt onder het verbintenissenrecht en dus onder de bevoegdheid van de gewone rechtbanken.

In de beslissing ETE-KILT / ASAF stelt de voorzitter van de Raad daarentegen vast dat door het opleggen van een bandenmerk per karting-wedstrijdcategorie, ASAF de mededinging merkbaar verhinderde op een wezenlijk deel van de Belgische markt, m.n. de bandenmarkt voor karting in competitieverband. In deze zaak heeft de voorzitter geoordeeld dat het sportieve reglement dat werd uitgevaardigd door ASAF moest worden beschouwd als een besluit van een ondernemingsvereniging in de zin van artikel 2 W.B.E.M.¹¹¹

Dringende noodzakelijkheid

71. De dringende noodzakelijkheid is volgens artikel 35 geen voorwaarde om de aanvraag om voorlopige maatregelen ontvankelijk te verklaren, maar is wel een voorwaarde ten gronde¹¹², verbonden aan het ernstig, onmiddellijk en onherstelbaar nadeel dat kan voortvloeien uit de inbreuk op de mededinging bij gebrek aan een snelle interventie.

Onder de beslissingen die in 2000 werden genomen, werden in de reeds aangehaalde beslissing vzw Radio Tienen/Sabam van 30 augustus 2000 de elementen van de schade onderzocht die volgens artikel 35 de tussenkomst rechtvaardigen en werd ook de lange termijn tussen de klacht en de aanvraag om voorlopige maatregelen (2 jaar en 4 maanden) vastgesteld. De Raad heeft besloten dat de klager sinds de indiening van de klacht geen nieuwe bewijselementen naar voren heeft gebracht die het opleggen van blijkbaar heel laat aangevraagde voorlopige maatregelen zouden kunnen verantwoorden.

Hieruit zou men kunnen afleiden dat, volgens de Raad, de klager niets of bijna niets heeft ondernomen omdat de klager de aanvraag niet kon motiveren.

Sancties en uitvoeringsmodaliteiten

72. Krachtens artikel 40 van de wet kan de voorzitter dwangsommen opleggen teneinde de beslissingen te doen naleven.

Uit de praktijk blijkt dat zelden dwangsommen opgelegd worden en enkel op voorwaarde dat ze door bijzondere omstandigheden gemotiveerd zijn.

---

110 Zie inzonderheid: Beslissing 1999-VMP-04 van 1 april 1999 - François Detimmerman c./ Association pharmaceutique de Tournai (A.P.T.) & Conseil provincial du Hainaut de l'Ordre des Pharmaciens en Beslissing 1998-VMP-01 van 14 januari 1998 - Daniel DAUBE / Nationale Loterij.

111 Beslissing ETE/Kilt/Asaf, 6 december 2000, reeds geciteerd in voetnoot 105.

112 Zie Brussel, 26 juni 1997, zaak Iverleck, punt 5.4, Jaarboek Handelspraktijken en mededinging, 1997, 724.

Onder de in 2000 genomen beslissingen heeft één enkele beslissing tot een dwangsom geleid, omdat de voorzitter de mening was toegedaan dat de onderneming in kwestie niet te goeder trouw was.

Deze beslissing werd op 27 oktober 2000 in de zaak Source/IMS genomen en betreft de monitoring van en de informatie over de verkoop van geneesmiddelen die voor de marketing van de producenten van geneesmiddelen onontbeerlijk zijn.

Na verscheidene herstructureringen en overdrachten die het voorwerp vormden van de beslissingen van de Raad inzake concentraties¹¹³ bleven er twee ondernemingen over : IMS Health Belgium en de N.V. Source Belgium.

De monitoring omvat twee gedeelten : dat van de verkopen "groothandelaars" en dat van de verkopen "specialiteiten" op grond van de informatie ingewonnen bij de apothekers.

In de beslissingen inzake de concentraties werd geoordeeld dat die twee gedeelten eenzelfde markt uitmaakten.

Er is gebleken dat IMS een sterke positie bekleedde in de monitoring "groothandelaars" en van die macht gebruik maakte om voor de prestaties "specialiteiten" de koppeling op te leggen, om aldus te beletten dat haar concurrent toegang kreeg tot dit aspect van de monitoring.

De koppeling van de prestaties werd veroordeeld bij meerdere beslissingen van de voorzitter van de Raad zonder dat er evenwel een dwangsom werd opgelegd, daar IMS zich ertoe verbonden had die praktijk te stoppen.¹¹⁴

IMS heeft ingevolge die beslissing haar handelsbeleid gewijzigd door haar klanten enerzijds een forfaitaire regeling voor te stellen die alle kosten dekt voor inzameling en verwerking van de gegevens die nodig zijn om de marktonderzoeken te realiseren en anderzijds een aanvullende prijs te rekenen (die enkel de kosten en de marginale voordelen dekt die verbonden zijn met iedere prestatie) voor elke specifiek product.

De concurrent van IMS werd aldus gehinderd om toegang te krijgen tot de markt.

In zijn beslissing van 27 oktober 2000 heeft de voorzitter van de Raad geoordeeld dat het nieuwe beleid van IMS slechts neerkwam op een omzeiling van het eerder uitgesproken verbod tot koppeling inzake prestaties en IMS bevolen zijn tariefroosters op te schorten en zich te houden aan een tarifiering "product per product". In die context werden er dwangsommen opgelegd.

73. Wat betreft de uitvoeringsmaatregelen wordt er in sommige beslissingen geoordeeld dat - alhoewel het artikel 35 bepaalt dat de voorlopige maatregelen bestemd zijn "om de restrictieve praktijken te schorsen", in de praktijk en op pretoriaanse wijze, om de informatie te waarborgen van handelaars die bij de veroordeelde praktijk kunnen betrokken zijn - de uitgebrachte beslissingen verplicht ter kennis van die derden kunnen worden gebracht.

---

113 Inzonderheid de beslissingen 98-C/C-09 - 25 mai 1998 -Cognizant Corporation / Pharmaceutical Marketing Services Inc, niet gepubliceerd; 98-C/C-15 van 25 september 1998 - I.M.S. Health Inc. / Pharmaceutical Marketing Services Inc, niet gepubliceerd en 98-C/C-16 - 14 december 1998 - I.M.S. Health Inc. / Pharmaceutical Marketing Services Inc., B.S., 09.03.1999 (p. 7446)

114 Beslissing 1999-VMP-07 van 6 oktober 1999 - Source c./ I.M.S., niet gepubliceerd; Beslissing 1999-VMP-08 van 6 oktober 1999 - SmithKline Beecham c./ I.M.S., niet gepubliceerd; Beslissing 1999-VMP-09 van 6 oktober 1999 - NDCH c./ I.M.S. & P.M.S.I., niet gepubliceerd.

De informatiemaatregelen dienen evenwel noodzakelijk te zijn. In de beslissing Asa/BVVO heeft de voorzitter geoordeeld dat het opnieuw opnemen van een installateur op de lijst van erkende handelaars voldoende voortvloeide uit de vermeldingen van die erkenning op zijn handelsdocumenten en dat een publicatie van de beslissing niet gerechtvaardigd was.

Wanneer de informatiemaatregelen noodzakelijk worden geacht, kunnen ze betrekking hebben op het beschikkend gedeelte van de beslissing¹¹⁵ of op de gehele beslissing¹¹⁶, maar in dit geval - klaarblijkelijk op grond van door de voorzitter weerhouden bijzondere omstandigheden - ingevolge het gedrag van de aangeklaagde partij (zie hierboven).

De informatieverplichting kan gepaard gaan met een dwangsom.¹¹⁷

In de bestudeerde beslissingen wordt eenmaal tevens beroep gedaan op de moderne informatieprocédés, waarbij de betrokken handelaar verplicht wordt de beslissing op zijn internetsite te plaatsen.¹¹⁸

5.3. Adviezen van de Raad voor de Mededinging

5.3.1. Adviezen verstrekt in 2000

Adviezen verstrekt op aanvraag

1. Advies betreffende de brouwerijcontracten

74. In 2000 heeft de Raad voor de Mededinging, ingevolge een verzoek van 28 oktober 1999 van de heer Rudy Demotte, toenmalig Minister van Economie, formeel een advies verstrekt betreffende de brouwerijcontracten en meer in het bijzonder wat betreft de juridische gevolgen van de goedkeuring van de Europese Verordening nr. 2790/1999 betreffende de groepsvrijstelling voor verticale overeenkomsten.

In dit advies herinnert de Raad voor de Mededinging aan de historische context van de nieuwe verordening nr. 2790/1999 en onderstreept hij de wijzigingen die door de verordening in de vroegere situatie worden aangebracht. Ten slotte vestigt de Raad de aandacht van de Minister van Economie op het probleem van de beperkte bevoegdheid van de Raad voor de Mededinging, waardoor deze laatste niet over de mogelijkheid beschikt om het communautair mededingingsrecht rechtstreeks toe te passen.

2. Advies betreffende de administratieve vereenvoudiging

75. Ingevolge een brief van 2 oktober 2000 van mevrouw Anne André-Leonard, Regeringscommissaris voor Administratieve Vereenvoudiging, heeft de Raad voor de Mededinging een advies uitgebracht betreffende enkele vereenvoudigingsvoorstellen die verband houden met de activiteit van de Raad en die voornamelijk handelen over de versoepeling van de aanmeldingsverplichting voor de ondernemingen die deel uitmaken van een concentratie-operatie.

Adviezen van ambtswege verstrekt

---

115 Zie beslissing ETE/Kilt/Asaf, reeds geciteerd in voetnoot 105.

116 Zie beslissing Source/IMS, reeds geciteerd in voetnoot 105.

117 Zie beslissing Source/IMS, ibidem.

118 Beslissing ETE-Kilt/Asaf, ibidem.

3. Advies over de bevoegdheid van de Raad om de communautaire regels toe te passen.

76. De Raad voor de Mededinging heeft de aandacht van de Minister van Economie eveneens gevestigd op de noodzaak om het artikel 53 van de wet tot bescherming van de economische mededinging aan te passen en dit om de Raad voor de Mededinging de mogelijkheid te bieden de nieuwe rol te vervullen die hem wordt verleend door de communautaire overheden wat betreft de toepassing van de artikelen 81 en volgende van het Verdrag van de Europese Unie.

5.3.2. Adviezen in voorbereiding

77. De Raad voor de Mededinging heeft in de loop van het jaar 2000 ook aan verschillende andere adviezen gewerkt, de ene keer op verzoek van de Minister, de andere keer op eigen initiatief.

Adviezen in voorbereiding op verzoek

- Ingevolge het voorstel tot wijziging van de wet tot bescherming van de economische mededinging, ingediend door de heer Monfils en bestemd om de vrije beroepen uit te sluiten van de toepassing van de wet tot bescherming van de economische mededinging, heeft de Minister de Raad verzocht om zijn advies te geven over dit voorstel. In de Raad werd er een werkgroep opgericht om een ontwerpadvies te formuleren dat zal worden voorgelegd aan de voltallige vergadering van de Raad voor de Mededinging.
- De Minister heeft eveneens het advies van de Raad voor de Mededinging gevraagd over een ontwerp van koninklijk besluit tot invoering van een samenwerking tussen de Dienst voor de Mededinging, het korps verslaggevers en het BIPT. De heer Olivier Gutt, toenmalig voorzitter van de Raad voor de Mededinging, heeft op 6 juni 2000 een advies verstrekt na een bondig onderzoek van de tekst. Ingevolge dit advies werden de werkzaamheden inzake het ontwerp van koninklijk besluit opgeschort en werd er in de Raad een werkgroep opgericht om dit probleem nader te bestuderen.
- Bij brief van 2 oktober 2000 werd er aan de Raad eveneens een verzoek om advies voorgelegd betreffende de modernisering van het Europees mededingingsrecht.
- Bij brief van 27 oktober 2000 heeft de Minister van Economie de Raad voor de Mededinging voorts om advies gevraagd betreffende een voorstel tot wijziging van de aanmeldingsdrempels van de concentraties.
- Bij brief van 28 november 2000 heeft de Minister de Raad voor de Mededinging ten slotte ondervraagd over de mogelijke gevolgen van een opheffing van de Programma-overeenkomst tot regeling van de maximumverkooprijzen der aardolieproducten op de Belgische markt.

Adviezen in voorbereiding ingevolge een ambtshalve saisine

- Ingevolge de talrijke persartikelen over dit probleem heeft de Raad voor de Mededinging een werkgroep opgericht die zich bezighoudt met de analyse van de gevolgen, op het vlak van de mededinging, van de invoering van een vaste boekenprijs in België.

5.4. De relaties van de Raad met de communautaire, internationale en nationale instellingen

78. De Raad onderhoudt regelmatige contacten met de communautaire instellingen, met de internationale organisaties en met de meeste nationale overheden belast met de handhaving van de mededinging van de andere Lidstaten.

De Raad voor de Mededinging heeft reeds verschillende malen de gelegenheid gekregen om van gedachten te wisselen ter gelegenheid van internationale vergaderingen, bilaterale besprekingen of wetenschappelijke colloquia.

5.4.1. De betrekkingen met de communautaire instellingen

79. De Raad voor de Mededinging werkt continu samen met het Directoraat-Generaal Mededinging van de Europese Commissie.

Mevrouw B. Ponet, interim voorzitter van de Raad, bijgestaan door mevrouw D. Smeets, lid van de Raad voor de Mededinging, hebben deelgenomen aan de vergadering van de directeurs-generaal, gehouden op 28 en 29 november 2000.

Bovendien neemt de Raad regelmatig deel aan de vergaderingen van de comités ad hoc of van deskundigen, georganiseerd door de Europese Commissie. In deze vergaderingen van comités van deskundigen wordt de evolutie van het recht of van de praktijk bestudeerd om de controle op de werking van de markten te verbeteren.

In de loop van het jaar 2000 heeft de Raad voor de Mededinging deelgenomen aan de vergaderingen die vooral betrekking hadden op de volgende thema's :

- de herziening van de verordeningen betreffende de concentraties,
- de opmerkingen over de oprichting van een Internationaal Forum voor de Mededinging,
- het Witboek over de modernisering van de toepassingsregels van de artikelen 81 en 82 van het EG-Verdrag en het voorstel van verordening hieromtrent.

Op 10 mei 2000 heeft de Raad, die toen voorgezeten werd door de heer O. Gutt, in het kader van de opleiding van de magistraten inzake mededinging, het Hof van Justitie en het Gerecht van Eerste Aanleg van de Europese Gemeenschappen bezocht.

5.4.2. De betrekkingen met de internationale organisaties

80. In de context van de economische mondialisering heeft de Raad voor de Mededinging, in de loop van het jaar 2000, deelgenomen aan verschillende werkvergaderingen in het kader van het comité mededingingsrecht en -beleid van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

Tijdens deze vergaderingen werden de volgende thema's voornamelijk bestudeerd :

- de reglementering en de mededinging wat betreft het vervoer over de weg,
- de elektronische handel,
- het clementieprogramma,
- het anti-kartelprogramma,
- de gemeenschappelijke ondernemingen,

- mededinging en intellectuele eigendomsrechten.

Bovendien heeft de Raad voor de Mededinging in de loop van de maand juni 2000 het bezoek gekregen van deskundigen van de OESO, wier opdracht erin bestond een economische studie te maken van België. Dit onderzoek had betrekking op de activiteiten van de verschillende instellingen en financiële en economische departementen van ons land.

5.4.3. De internationale bilaterale betrekkingen

81. De Raad voor de Mededinging heeft contact gehad met de mededingingsoverheden van bepaalde landen.

Er worden voornamelijk regelmatige betrekkingen onderhouden met de mededingingsoverheden van Nederland en Frankrijk.

Net als in het jaar 2000 heeft de Raad ook deelgenomen aan verscheidene colloquia georganiseerd door de mededingingsoverheden van Polen, Zweden, Italië, Portugal, Oostenrijk, ...

Bovendien heeft de Raad voor de Mededinging op 6 september 2000 in zijn kantoren een afvaardiging ontvangen van de Taiwanese overheden. Deze ontmoeting had in eerste instantie als doel de wetgeving inzake mededingingsrecht van die twee landen nader toe te lichten om vervolgens een doeltreffende en daadwerkelijke samenwerking uit te bouwen tussen de Belgische en Taiwanese mededingingsoverheden.

Daarnaast heeft de Raad deelgenomen aan talrijke vergaderingen die vooral belegd werden door de International Bar Association (IBA), de European Association of Lawyers (EAL), de Academie voor Europees Recht van Trier (ERA), EFE Belgium, ...

5.4.4. De betrekkingen met de Belgische nationale instellingen

82. In december 2000 heeft de Raad deelgenomen aan een colloquium georganiseerd door het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO-FEB) over het thema : "Europees en Belgisch mededingingsrecht : welke nieuwigheden en welke vooruitzichten ?"

Mevrouw B. Ponet, die toen nog het voorzitterschap ad interim waarnam voor de Raad voor de Mededinging, maakte deel uit van het discussiepanel met mevr. Peeters, adviseur-generaal van de Dienst voor de Mededinging.

In het kader van de nieuwe wet, is de Raad voor de Mededinging verplicht om een bepaalde hoeveelheid informatie over te maken aan de Commissie voor de Mededinging, waaronder de beslissingen van de Raad.¹¹⁹

Anderzijds wenst de Raad een actieve samenwerking met de Commissie voor de Mededinging tot stand brengen.

---

¹¹⁹ Art. 42, §2, 5° lid, van de wet.

6. Lijst van de beslissingen van de Raad voor de Mededinging

6.1. Beslissingen geweest in 2000

Concentrations - Concentraties

2000-C/C-01 - 25 januari 2000
SA Fortis Banque / SA Belgo Factors / SA Kefam
M.B., 09.03.2000 (p 7132 - 7133)

2000-C/C-02 - 16 februari 2000
Morgan Grenfeld Private Equity Ltd / Bambino Holdings Ltd
B.S., 18.04.2000 (blz 11877 - 11878)

2000-C/C-03 - 16 februari 2000
Corona-Lotus nv / Nationale Portefeuillemaatschappij nv
B.S., 18.04.2000 (blz 11878 - 11879)

2000-C/C-04 - 10 maart 2000
K+S AG / BASF AG
B.S., 18.04.2000 (blz 11879 - 11880)

2000-C/C-05 - 05 april 2000
Canadian Pacific Ships Holding Inc. / Transportacion Maritima Mexicana sa
B.S., 12.08.2000 (p 27721)

2000-C/C-06 - 05 april 2000
N.S.C., S.C.P.A., Manufert, Manuport / Northern Shipping Services, Manuport Handling
B.S., 12.08.2000 (p. 27722)

2000-C/C-07 - 05 april 2000
Ticket BBL Travel nv / Touring Club Reizen nv - Travotel nv
B.S., 12.08.2000 (p 27722)

2000-C/C-08 - 5 april 2000
DaimlerChrysler / ATC Gent
M.B., 20.06.2000 (p 21584)

2000-C/C-09 - 7 april 2000
Canal+ Benelux - Deficom / Canal+ Belgique
M.B., 20.06.2000 (p 21585)

2000-C/C-10 - 13 april 2000
P&O Ltd / Katoen Natie nv, Seaport Terminals nv, Cargo Agency nv
B.S., 12.08.2000 (p 27723)

2000-C/C-11 - 25 april 2000
Megapool / Horn
B.S., 12.08.2000 (p. 27723)

2000-C/C-12 - 03 mei 2000
Nutreco Belgium nv / Haeck Finance Corp (Hafinco) nv
B.S., 30.09.2000 (blz 33532 - 33533)

2000-C/C-13 - 05 mei 2000
Sécuris sa / Baron Security sa
M.B., 29.07.2000 (p 26290)

2000-C/C-14 - 19 mei 2000
nv Concentra Holding / nv Concentra Grafische Groep / nv Roularta Media Group / nv Mercator Holding
B.S., 30.09.2000 (blz 33533 - 33534)

2000-C/C-15 - 19 mei 2000
Fabricom Air Conditioning nv / Grencobel
B.S., 30.09.2000 (blz 33534 - 33535)

2000-C/C-16 - 24 mei 2000
Lyfra Partago nv / Guy Dupont sa
B.S., 30.09.2000 (blz 33536)

2000-C/C-17 - 24 mei 2000
Mercator & Noordstar nv / H.B.K. Spaarbank nv
B.S., 30.09.2000 (blz 33537)

2000-C/C-18 - 24 mei 2000
C.M.G. plc / Admiral plc
B.S., 30.09.2000 (blz 33538)

2000-C/C-19 - 24 mei 2000
Kinopolis Group NV / Imagibraine NV
B.S., 30.09.2000 (blz 33539)

2000-C/C-21 - 27 juni 2000
Primaedis sa / Cofinimmo sa & BOP sa
M.B., 29.11.2000 (p. 40054 - 40055)

2000-C/C-24 - 5 juli 2000
Heijmans International bv / Alcatel nv
B.S., 09.01.2001 (blz 470)

2000-C/C-25 - 14 juli 2000
nv AVEVE / Groep Spoormans
B.S., 09.01.2001 (blz 471 - 472)

2000-C/C-26 - 14 juli 2000
nv B & P / nv De Beer & Partners
B.S., 09.01.2001 (blz 472 - 473)

2000-C/C-28 - 6 oktober 2000
Advent International Group / Wacker Chemie GmbH / Celanese AG
B.S., 09.01.2001 (blz 478)

2000-C/C-29 - 6 oktober 2000
Samsung Electronics Nederland bv / Borsumij Belgium nv
B.S., 09.01.2001 (blz 479 - 480)

2000-C/C-30 - 18 oktober 2000
Rio Tinto Ltd / Ashton Mining Ltd
B.S., 09.01.2001 (blz 480 - 481)

2000-C/C-31 - 18 oktober 2000
De Beers Australia Holdings Pty Ltd / Ashton Mining Ltd
B.S., 03.05.2001 (blz 14375 - 14377)

2000-C/C-32 - 25 oktober 2000
De Beers Australia Holdings Pty Ltd / Ashton Mining Ltd
B.S., 03.05.2001 (blz 14377 - 14378)

2000-C/C-33 - 25 oktober 2000
CSM / Continental Sweets Netherlands bv
B.S., 03.05.2001 (blz 14378)

2000-C/C-35 - 08 november 2000
NV P&O Ports Holdings / NV Antwerp Combined Terminals
B.S., 03.05.2001 (blz 14379 - 14380)

2000-C/C-36 - 16 novembre 2000
Vinci / Groupe GTM
M.B., 17.02.2001 (p 4675 - 4676)

2000-C/C-37 - 17 november 2000
Lernout & Hauspie Speeck Products nv / Visteon Global Technologies Inc.
B.S., 03.05.2001 (blz 14380 - 14381)

2000-C/C-38 - 22 november 2000
De Beers Australia Holdings / Ashton Mining
B.S., 03.05.2001 (blz 14382)

2000-C/C-40 - 13 december 2000
NV Orda-B / NV COI
B.S., 03.05.2001 (blz 14382 - 14383)

2000-C/C-41 - 13 december 2000
CRH plc / NV Schelfhout
B.S., 03.05.2001 (blz 14383 - 14385)

2000-C/C-42 - 20 décembre 2000
Vivendi / EDF
M.B., 17.02.2001 (p 4676)

Plaintes - Klachten

2000-P/K-20 - 07 juin 2000
Banque Indo-Suez / BBL
M.B., 14.07.2000 (p 24746)

Ententes - Kartels

2000-E/A-23 - 28 juin 2000
Touring assistance / Touring verzekering
M.B., 28.11.2000 (p. 39713 - 39714)

Mesures provisoires - Voorlopige Maatregelen

2000-V/M-22 - 28 juin 2000
ASA Systems / UPEA
M.B., 23.11.2000 (p. 39086 - 39091)

2000-V/M-27 - 30 augustus 2000
VZW Radio Tienen / SABAM
B.S., 09.01.2001 (blz 473 - 477)

2000-V/M-34 - 27 octobre 2000
Source c./ IMS
M.B., 21.02.2001 (p 5182)

2000-V/M-39 - 06 décembre 2000
ETE-Kilt / ASAF
M.B., 27.02.2001 (p 6113)

6.2. Beslissingen geweest tussen 1996 en 1999

1996

Concentrations - Concentraties

96-C/C-01 - 09 janvier 1996
CBR S.A / Canakkale Cimento Sanayii A.S.
M.B., 06.02.1996 (p 2657)

96-C/C-02 - 22 janvier 1996
Hydro Aluminium Clervaux SA / Gottschol Alcuilux SA
M.B., 28.02.1996 (p 4296 - 4298)

96-C/C-03 - 19 février 1996
Cincinatti Milacron Inc / The Fairchild Corp & D-M-E
M.B., 28.03.1996 (p 7225 - 7226)

96-C/C-04 - 02 avril 1996
Amoco Chemical Cy / Albermarle
M.B., 21.05.1996 (p 12918)

96-C/C-05 - 02 april 1996
Rentokil Group Plc / BET Public Ltd Cy
B.S., 08.05.1996 (blz 11488 - 11489)

96-C/C-06 - 12 april 1996
Touristik Union International / TUI Belgium nv / Imobra NV
B.S., 22.05.1996 (blz 13188 - 13189)

96-C/C-07 - 10 mai 1996
Virgin European Airways / Eurobelgian Airlines SA
M.B., 26.09.1996 (p 25010 - 25011)

96-C/C-08 - 13 mai 1996
Betz Laboratories Inc / W.R. Grace & Cie / Grace Dearborn
M.B., 06.07.1996 (p 18737)

96-C/C-09 - 31 mei 1996
Groenwoudt Beheer / Compartilux
B.S., 06.07.1996 (blz 18738 - 18742)

96-C/C-10 - 25 juni 1996
COBELAL NV / LEBRUN
B.S., 24.07.1996 (blz 19796)

96-C/C-11 - 02 juli 1996
Glacieries St Roch/St Gobain (Bénélux) / Boeckx
B.S., 14.08.1996 (blz 21585 - 21586)

96-C/C-12 - 09 juli 1996
TELENET
B.S., 29.08.1996 (blz 23012 - 23015)

96-C/C-13 - 16 juli 1996
Fisher Rosemount NV / Senpro NV
B.S., 20.08.1996 (blz 21772)

96-C/C-14 - 29 juli 1996
Interbrew NV / NV Schreurs Drink Market
B.S., 20.08.1996 (blz 21773)

96-C/C-15 - 05 augustus 1996
NV Phonac Belgium / Ets Lapperre Belgian Hearing Aid Clinic NV
B.S., 21.08.1996 (blz 22294 - 22295)

96-C/C-16 - 19 août 1996
United technologies Holding / Suttrak
M.B., 20.09.96 (p 24594 - 24596)

96-C/C-17 - 20 augustus 1996
Interbrew / Closed Joint Stock Company Chernihiv Beer Entreprise Desna
B.S., 19.09.96 (blz 24468 - 24469)

96-C/C-18 - 06 septembre 96
Callebaut / Barry
Non publiée (1ière phase)

96-C/C-19 - 09 september 96
Vennootschap Mechelse Veilingen / Veiling der Kempen / Limburgse Tuinbouwveiling
B.S., 03.10.96 (blz 25503 - 25504)

96-C/C-20 - 09 september 96
AG Grundfos Holding / Ltd Hertsmore / Luc De Clercq
B.S., 02.10.96 (blz 25452 - 25453)

96-C/C-21 - 09 september 96
NV Rentokil Tropical Plants / BVBA M&B
B.S., 02.10.96 (blz 25453)

96-C/C-22 - 10 september 96
Energypane SA / Glasgroothandel Gedopt Richard & Co
B.S., 01.10.96 (blz 25344 - 25346)

96-C/C-23 - 29 oktober 1996
NV Christian Salvesen Belgium / NV Unilever Belgium
B.S., 30.11.96 (blz 30246)

96-C/C-24 - 05 november 1996
Philips NV / Antwerpen Bionic Systems NV
B.S., 03.12.96 (blz 30342 - 30343)

96-C/C-25 - 05 november 1996
Concentra / De Vlijt
B.S., 03.12.96 (blz 30343 - 30344)

96-C/C-26 - 03 december 1996
DSM Resins BV / BASF AG
B.S., 11.01.97 (blz 663 - 664)

96-C/C-27 - 03 december 1996
Interbrew Belgium NV / Ets Huart SA
B.S., 13.02.97 (blz 2986)

96-C/C-28 - 10 décembre 1996
American Home Products Corporation / SA Solvay
M.B., 27.02.97 (p 4175)

96-C/C-29 - 19 décembre 1996
Callebaut AG / Barry
M.B., 21.02.97 (p 3587 - p 3598)

Mesures provisoires - Voorlopige Maatregelen

Plaintes - Klachten

1996-VMP-1 - 19 mars 1996
Monsieur Raphaël Tambue / Ordre national des
Avocats
Non publiée

1996-VMP-2 - 04 april 1996
V.O.M.I. / Honda Belgium
Non publiée

1996-VMP-3 - 19 avril 1996
REFACOM SA / SA CERCLEUROP
INTERNATIONAL & SA SOBELPAC
Non publiée

1996-RPR-4 - 10 april 1996
Guido VRANKEN / PENTAX
Niet gepubliceerd

1996-RPR-5 - 10 april 1996
't Ruimeke / Stadsbestuur Sint-Niklaas
B.S., 26.06.1996 (blz 17665)

1996-RPR-6 - 10 april 1996
VZW National Verbond der Handelaars in Bieren en
Drinkwaters / Confederatie der Brouwerijen van
Belgie
B.S., 26.06.1996 (blz 17665)

1996-RPR-7 - 12 april 1996
BRIJS / Winkelketen "EXPO"
Niet gepubliceerd

1996-VMP-8 - 19 juillet 1996
Union belge des Annonceurs (UBA) / RTBF / SA
TVI / SA TVB / SA Régie Média belge / SC IP-CLT
Non publiée

1996-VMP-9 - 22 juli 1996
EUROSPORT SALES ORGANISATION /
Kabelmaatschappijen
Niet gepubliceerd

1996-RPR-10 - 3 september 1996
I.C.G.M.E., Syndicale Kamer der Groothandelaars in

Elektrisch Materiaal
(B.S.), 21.09.1996 blz 24652 & 24653)

1996-RPR-11 - 10 september 1996
NV LAROY-DUVO / ANISERCO
Niet gepubliceerd

1997

Concentrations - Concentraties

97-C/C-01 - 07 januari 1997
Henkel / Loctite Corporation
B.S., 06.02.1997 (blz 2339 - 2340)

97-C/C-02 - 04 februari 1997
BASF AG / Isolde
B.S., 12.03.97 (blz 5331)

97-C/C-03 - 04 februari 1997
Johnson / Schmalbach-Lubeca AG
B.S., 19.04.97 (blz 9366 - 9367)

97-C/C-04 - 17 februari 1997
Mattel Inc. & Truck Acquisition Corp. / Tyco Toys
Inc.
Niet publiek - 2de fase

97-C/C-05 - 03 maart 1997
Imperial Tobacco Overseas / UBS Capital BV
B.S., 14.06.97 (blz 16056 - 16057)

97-C/C-06 - 11 maart 1997
SAIT-Radio Holland nv / Antwerp Marine Radio Cy
nv & INES nv
B.S., 22.04.97 (blz 9466 - 9467)

97-C/C-07 - 25 maart 1997
Belgacom Multimedia Ventures NV / Citius
B.S., 14.06.97 (blz 16059)

97-C/C-08 - 28 mars 1997
Callebaut / Barry
Pas publique - 2ème phase

97-C/C-09 - 01 april 1997
NV Sandrival Invest / AB Electrolux / Zanker
B.S., 18.07.97 (blz 18931)

97-C/C-10 - 22 april 1997
Avia Partner NV / SAirRelations Ltd
B.S., 14.06.97 (blz 16059 - 16060)

97-C/C-11 - 30 april 1997
Mattel / Tyco Toys Inc.
B.S., 14.06.97 (blz 16060 - 16062)

97-C/C-12 - 23 mai 1997
The Procter & Gamble Cy / Tambrands Inc.
M.B., 06.08.1997 (p 20136 - 20137)

97-C/C-13 - 26 mei 1997
Belgacom NV / Skynet NV
B.S., 18.07.97 (blz 18931 - 18932)

97-C/C-14 - 03 juni 1997
Callebaut / Barry
M.B., 24.07.97 (p 19190 - 19192)

97-C/C-15 - 10 juni 1997
N.O.B. / E.N.G. Videohouse
B.S., 22.08.97 (blz 21572)

97-C/C-16 - 10 juni 1997
BASF / DOW
B.S., 15.08.97 (blz 21096)

97-C/C-17 - 11 augustus 1997
Maas Int. Europe / Lekkerland EZ Holding
B.S., 29.11.97 (blz 32024 - 32025)

97-C/C-18 - 11 augustus 1997
Cookson Group plc / Rotec bvba
B.S., 21.11.97 (blz 30998 - 30999)

97-C/C-19 - 03 september 1997
Groep Bert / Groep Claeys "Kinopolis groep"
Niet publiek - 2de fase

97-C/C-20 - 15 september 1997
NV Hagefin, Groep Ketels, A. Boodts / De Post
B.S., 22.10.97 (blz 28124 - 28126)

97-C/C-21 - 30 september 1997
CDRV Acquisition LLC / ITT Corp.
B.S., 02.12.97 (blz 32156)

97-C/C-22 - 30 september 1997
Belgacom / Aviapartner
B.S., 29.11.97 (blz 32026 - 32027)

97-C/C-23 - 23 oktober 1997
Ici Paris XL / Gallea Cosmetics / Parfums & Cosmétiques
Niet publiek - 2de fase

97-C/C-24 - 28 oktober 1997
Serpos nv / Linguattech International / Monelle nv / Van Assche / Europlanning / Wegener Arcade Int.
B.S., 02.12.97 (blz 32157)

97-C/C-25 - 17 november 1997
Groep Bert / Groep Claeys "Kinopolis groep"
B.S., 05.02.1998 (blz 3276 - 3284)

**Mesures provisoires - Voorlopige
Maatregelen**

Plaintes - Klachten

Ententes - Kartels

1997-RPR-01 - 25 maart 1997
NV Laroy-Duvo / NV Aniserco
B.S., 14.06.1997 (blz 16057 - 16058)

1997-VMP-02 - 16 april 1997
Unie der Belgische Ambulancediensten / Belgische Rode Kruis
Niet gepubliceerd

1997-VMP-03 - 06 mai 1997
S.A. Cosmétique Active Belgilux / S.A. GB-UNIC
Non publiée

1997-VMP-04 - 04 novembre 1997
S.A. EMI / SRWT & SA VAN HOOL
Non publiée

1998

Concentrations - Concentraties

98-C/C-01 - 06 januari 1998
American Linen Supply / Friswit nv/Rentokil nv / Euroblan
B.S., 05.02.1998 (blz 3284 - 3285)

98-C/C-02 - 12 januari 1998
Gallea Cosmetics / Parfums & Cosmétiques / ICI Paris XL
B.S., 12.03.1998 (blz 6663 - 6665)

98-C/C-03 - 27 januari 1998
CIPE France / Belgacom
Niet publiek - 2de fase

98-C/C-04 - 13 mars 1998
BODYCOTE FRANCE SA / HIT SA
Pas publique - 2ème phase

98-C/C-05 - 16 maart 1998
RECTICEL NV / FOLIO
B.S., 05.05.1998 (blz 14262 - 14263)

98-C/C-06 - 02 avril 1998
Cookson Group / KSR Int. & Flogates Ltd
M.B., 12.06.1998 (p 19379 - 19381)

98-C/C-07 - 07 april 1998
BELGACOM NV / CIPE FRANCE SA
B.S., 06.05.1998 (blz 14416 - 14417)

98-C/C-08 - 14 avril 1998
Becton Dickinson & Cy / The BOC Group plc
M.B., 19.06.1998 (p 20164 - 20166)

98-C/C-09 - 25 mai 1998
Cognizant Corporation / Pharmaceutical Marketing Services Inc
Pas publique - 2ème phase

98-C/C-10 - 26 mai 1998
Bodycote International Plc / HIT sa
M.B., 01.07.1998 (p 21626 - 21627)

98-C/C-11 - 28 juli 1998
Promedia C.V. / Belgacom Directory Services NV
B.S., 18.09.1998 (blz 30441 - 30442)

98-C/C-12 - 4 août 1998
I.M.S. Health Inc. / Pharmaceutical Marketing Services Inc.
M.B., 07.10.1998 (p. 33048)

98-C/C-13 - 24 augustus 1998
Promedia C.V. / Belgacom Directory Services NV
B.S., 26.11.1998 (blz 38015 - 38016)

98-C/C-14 - 09 septembre 1998
Fresenius AG / Pharmacia Upjohn AB
M.B., 07.10.1998 (p. 33048)

98-C/C-15 - 25 septembre 1998
I.M.S. Health Inc. / Pharmaceutical Marketing Services Inc.
Pas publique - 2ème phase

98-C/C-16 - 14 décembre 1998
I.M.S. Health Inc. / Pharmaceutical Marketing Services Inc.
M.B., 09.03.1999 (p. 7446 - 7450)

98-C/C-17 - 22 december 1998
Belgacom Security Holding NV / J.W. Electronics nv
B.S., 11.05.1999 (blz 16386 - 16387)

Mesures provisoires - Voorlopige Maatregelen

Plaintes - Klachten

Ententes - Kartels

1998-VMP-01 - 14 janvier 1998
Daniel DAUBE / Loterie Nationale
Non publiée

1998-RPR-02 - 18 février 1998
CANAL + Belgique sa
M.B., 25.04.1998 (p 12808 - 12809)

1998-VMP-03 - 07 avril 1998
Bvba Executive Limousine Organisation / Regie der Luchtwezen
Niet gepubliceerd

1998-VMP-04 - 07 september 1998
The Narrowcasting Cy nv / Interelectra cvba
Niet gepubliceerd

1998-RPR-05 - 29 septembre 1998
HIT sa / Trempe Superficielle / E.A.M.
M.B., 09.03.1999 (p. 7445 - 7446)

1998-RPR-06 - 8 december 1998
NV Gebroeders MERMANS / NV VAN CAUWENBERGH
B.S., 10.11.1999 (blz 41940 - 41941)

1999

Concentrations - Concentraties

99-C/C-01 - 12 janvier 1999
Air Liquide SA / The BOC Group BV
M.B., 09.03.1999 (p. 7450 - 7451)

99-C/C-02 - 27 janvier 1999
Wacker Chemie GmbH / Sivento Chemie GmbH
M.B., 12.05.1999 (p. 16427 - 16429)

99-C/C-03 - 10 février 1999
The Coca-Cola Cy / Cadbury Schweppes
Pas publique - 2ème phase

99-C/C-04 - 26 avril 1999
The Coca-Cola Cy / Cadbury Schweppes
M.B., 07.07.1999 (p 25512 - 25516)

99-C/C-05 - 25 juin 1999
Martory / Havas / Vivendi
M.B., 24.09.1999 (p 36077 - 36078)

99-C/C-06 - 23 août 1999
Mediabel / Evéché de Namur / Imprimerie St Paul
M.B., 23.10.1999 (p 40112 - 40113)

Mesures provisoires - Voorlopige Maatregelen

Plaintes - Klachten

Ententes - Kartels

1999-RPR-01 - 21 januari 1999
Occasiemarkt "De Zwarte Arend" bvba c./ Honda belgium nv
B.S., 13.03.1999 (blz 8268 - 8284)

1999-VMP-02 - 10 février 1999
Mme Servais & Sprl Mont-Saint-Pont c./ Ordre des Pharmaciens & Cercle royal pharmaceutique de l'Arrondissement de Nivelles.
Non publiée

1999-VMP-03 - 26 mars 1999
SC Economie populaire c./ Ordre des Pharmaciens
Non publiée

1999-VMP-04 - 1er avril 1999
François Detimmerman c./ Association pharmaceutique de Tournai (A.P.T.) & Conseil provincial du Hainaut de l'Ordre des Pharmaciens
Non publiée

1999-VMP-05 - 19 avril 1999
SA Signalson c./ Union professionnelle des
Entreprises d'Assurance
Non publiée

1999-RPR-06 - 22 avril 1999
sa Way Up c./ sa Belgacom
M.B., 18.08.1999 (p 30795 - 30797)

1999-VMP-07 - 6 octobre 1999
Source c./ I.M.S.
Non publiée

1999-VMP-08 - 6 octobre 1999
SmithKline Beecham c./ I.M.S.
Non publiée

1999-VMP-09 - 6 octobre 1999
NDCH c./ I.M.S. & P.M.S.I.
Non publiée

Bibliografie

- BALLON, E., “De relatie tussen nationaal en Europees mededingingsrecht”, in STUYCK, J. en WYTINCK, P., (ed.), *De Hervormde Belgische Mededingingswet*, Antwerpen, Kluwer, 2000, 37-80.
- BLOMMAERT, D., “Van handelsrecht naar ondernemingsrecht: een steeds relevantere benadering”, *R. Cass.*, 2000, 325-326.
- BLOMMAERT, D., noot, *R. Cass.*, 2000, 326 (Cass., 7 mei 1999 - B./Orde van Apothekers).
- DEMEUR, M., “Objet des droits de propriété intellectuelle et licences obligatoires dans le droit de la concurrence”, *Mélanges en hommage à Michel Waelbroeck*, Bruxelles, Bruylant, 2000, 843-880.
- DIRCKX, V., “Les lois du 26 avril 1999 modifiant la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique: quel impact sur les notifications de concentrations?”, *DAOR*, 1999, 95-109.
- DIRCKX, V., “L’obligation de suspension d’une opération de concentration prescrite par l’article 12§4 de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la Concurrence Économique”, *DAOR*, 2000, 97-100.
- GUTT, O., “Le Conseil de la concurrence”, *J.T.*, 2000, 482-483.
- GUTT, O., “L’abus de position dominante: réflexions sur la notion de “marché concerné” suite à l’arrêt de la Cour de Cassation du 9 juin 2000”, *R.D.C.*, 2001, 38-40.
- JONGEN, F., “Distribution par câble, abus de position dominante et règle ‘must carry’”, *Auteurs et Media*, 1999, 272-273 (Note sous Bruxelles, 28 januari 1999).
- MONTAGNIE, Y., “Toepassing van het mededingingsrecht op vrije beroepen: de Orden onder vuur”, *R.W.* 1999-2000, 115-118 (noot onder Cass., 7 mei 1999).
- NYS, H., “Reclame toegelaten voor apothekers?”, *A. Hosp.*, 1999, afl 1, 61-63 (bespreking van Cass., 7 mei 1999).
- NYSENS, H., “Concurrence et ordres professionnels: les trompettes de Jérico sonnent-elles?”, *R.D.C.*, 1999, 475-489.
- PEETERS, M.-T., “Beschouwingen door de Dienst voor de Mededinging”, in STUYCK, J. en WYTINCK, P., (ed.), *De Hervormde Belgische Mededingingswet*, Antwerpen, Kluwer, 2000, 167-176.
- PONET, B., “Economische mededinging. Gefaseerde inwerkingtreding en gecoördineerde tekst”, *Balans*, 1999, afl. 395, 4-5.
- PONET, B., “Nieuwe wetten voor volwaardig Belgisch mededingingsbeleid”, *Balans*, 1999, afl. 392, 2-5.
- STEENBERGEN, J., “De wijzigingen van de Belgische Wet Mededinging”, *S.E.W.*, 1999, 358-364.
- STEENBERGEN, J., “Algemeen overzicht van de wijzigingen aan de Belgische Mededingingswet”, in STUYCK, J. en WYTINCK, P., (ed.), *De Hervormde Belgische Mededingingswet*, Antwerpen, Kluwer, 2000, 2-11.

- STEENBERGEN, J., "De verhouding tussen de toepassing van het Europees kartelrecht en dat van de lidstaten, met de Belgische praktijk als voorbeeld", in *Europees Kartelrecht Gedecentraliseerd? Het Witboek*, Den Haag, T.M.C. Asser Press, 2000, 19-26.
- STUYCK, J., "Recente ontwikkelingen in het consumentenrecht en in het mededingingsrecht", *Recht in beweging*, 161-176.
- STUYCK, J., "Le droit de la concurrence en Belgique – Protection de/ou contre la concurrence ?", *J.T.*, 2000, 484-488.
- STUYCK, J. en WYTINCK, P., (ed.), *De Hervormde Belgische Mededingingswet*, Antwerpen, Kluwer, 2000, 177 p.
- SWENNEN, H., "De wijziging van de wet tot bescherming van de economische mededinging", *T.B.H.*, 1999, 372-379.
- SZAFRAN, D., "La loi sur la protection de la concurrence économique – réforme de 1999", *J.T.*, 2000, 474-481.
- TERRY, E., "Verkoper, consument en de beperkende werking van de W.E.M. op de W.H.P.C.", *Jaarboek Handelspraktijken & Mededinging 1999*, 2000, 629-647.
- THIRION, N., "Libéralisation et concurrence: l'impulsion du droit communautaire et ses conséquences, récentes ou à venir, dans l'ordre juridique belge", *Le point sur le droit commercial*, 219-317.
- VAN CAYSEELE, P., SABBATINI, P.-L. EN VAN MEERBEECK, W., *National Competition Policies*, in GALLI, G. EN PELKMANS, J., (ed.), *Regulatory Reform in Europe*, Edward Elgar Publishing, 2000.
- VAN DEN BOSSCHE, A.-M., "Voor economische vrijheid en mededingingsrecht : hoe vrij is de plichtleer in het beperken van de economische keuzevrijheid van vrije beroepers ?", *T.P.R.*, 2000, 13-54.
- VANDERMEERSCH, D., "Een door het mededingingsrecht toegelaten beperking van de mededinging strijdt op zich niet met de eerlijke handelspraktijken: de verkoopsweigerings opnieuw bekeken", *T.B.H.*, 2000, 372-377.
- VANDERMEERSCH, D. en ALCOCK, S., "De wijzigingen in de mededingingswet met betrekking tot de restrictieve mededingingspraktijken", in STUYCK, J. en WYTINCK, P., (ed.), *De Hervormde Belgische Mededingingswet*, Antwerpen, Kluwer, 2000, 133-166.
- VEROUGSTRAETE, I., "Institutionele wijzigingen", in STUYCK, J. en WYTINCK, P., (ed.), *De Hervormde Belgische Mededingingswet*, Antwerpen, Kluwer, 2000, 13-36.
- WYTINCK, P., "Concentratiecontrole in België na de wetten van 26 april 1999", in STUYCK, J. en WYTINCK, P., (ed.), *De Hervormde Belgische Mededingingswet*, Antwerpen, Kluwer, 2000, 81-132.
- YSEWYN, J., "Overzicht van rechtspraak van de Raad voor Mededinging in 1998", *T.B.H.*, 1999, 821-839.
- YSEWYN, J., "Overzicht van rechtspraak van de Raad voor Mededinging in 1999 en 2000", *T.B.H.*, 2001, 637-662.

Conseil de la concurrence

Rapport Annuel 2000

Annexe I

Raad voor de Mededinging

Jaarverslag 2000

Bijlage I

Décisions du Conseil de la concurrence

2000

Beslissingen van de Raad voor de Mededinging

Inhoud - Sommaire

DÉCISIONS DU CONSEIL DE LA CONCURRENCE.....	55
BESLISSINGEN VAN DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING.....	55
DÉCISION N° 2000-C/C-01 DU 25 JANVIER 2000	59
BESLISSING VAN 16 FEBRUARI 2000 - NR. 2000 – C/C – 02	62
BESLISSING VAN 16 FEBRUARI 2000 - NR. 2000 – C/C – 03	65
BESLISSING VAN 10 MAART 2000 - NR. 2000 – C/C - 04	67
BESLISSING VAN 5 APRIL 2000 NR. 2000-C/C-05	69
BESLISSING VAN 5 APRIL 2000 NR. 2000-C/C-06	70
BESLISSING VAN 5 APRIL 2000 NR. 2000-C/C-07	71
DÉCISION N° 2000 –C/C- 08 DU 5 AVRIL 2000	72
DÉCISION N° 2000 –C/C- 09 DU 7 AVRIL 2000	74
BESLISSING VAN 13 APRIL 2000 NR. 2000-C/C-10	76
BESLISSING VAN DINSDAG 25 APRIL 2000 NR. 2000-C/C-11	77
BESLISSING VAN 3 MEI 2000 – NR. 2000 – C/C - 12	78
DÉCISION N° 2000-C/C-13 DU 5 MAI 2000	80
BESLISSING VAN 19 MEI 2000 – NR. 2000 – C/C - 14	82
BESLISSING VAN 19 MEI 2000 – NR. 2000 – C/C - 15	85
BESLISSING VAN 24 MEI 2000– NR. 2000 – C/C – 16	87
BESLISSING VAN 24 MEI 2000– NR. 2000 – C/C – 17	89
BESLISSING VAN 24 MEI 2000– NR. 2000 – C/C – 18	91
BESLISSING VAN 24 MEI 2000– NR. 2000 – C/C – 19	93
DÉCISION N°2000-PK-20 DU 7 JUIN 2000.....	95
DÉCISION N°2000-C/C-21 DU 27 JUIN 2000	96
DÉCISION N°2000-V/M-22 DU 28 JUIN 2000	98
DÉCISION N°2000-E/A-23 DU 28 JUIN 2000	108
BESLISSING VAN 5 JULI 2000 - NR. 2000 - C/C - 24.....	110
BESLISSING VAN 14 JULI 2000 - NR. 2000 - C/C - 25 :	112
BESLISSING VAN 14 JULI 2000 - NR. 2000 - C/C - 26.....	115
BESLISSING VAN 30 AUGUSTUS 2000 NR. 2000 – V/M – 27	117
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 28 VAN 6 OKTOBER 2000.....	125
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 29 VAN 6 OKTOBER 2000.....	127
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 30 VAN 18 OKTOBER 2000.....	129
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 31 VAN 18 OKTOBER 2000.....	131
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 32 VAN 25 OKTOBER 2000.....	134
BESLISSING VAN 25 OKTOBER 2000 NR. 2000-C/C-33	136
DÉCISION N°2000-V/M-34 DU 27 OCTOBRE 2000	137
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 35 VAN 8 NOVEMBER 2000.....	145
DÉCISION N°2000-C/C-36 DU 16 NOVEMBRE 2000	147
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 37 VAN 17 NOVEMBER 2000.....	149
BESLISSING NR. 2000 - C/C - 38 VAN 22 NOVEMBER 2000.....	151
DÉCISION N°2000-V/M-39 DU 6 DÉCEMBRE 2000	152
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 40 VAN 13 DECEMBER 2000	157
BESLISSING NR. 2000 - C/C – 41 VAN 13 DECEMBER 2000	159
DÉCISION N°2000-C/C-42 DU 20 DÉCEMBRE 2000	162

Décision n° 2000-C/C-01 du 25 janvier 2000

Vu la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique ("la loi");

Vu l'arrêté royal du 23 mars 1993 relatif à la notification des concentrations d'entreprises;

Vu le document du 2 décembre 1999 par lequel la société de droit belge Fortis Banque S.A. ayant son siège social à 1000 Bruxelles, Montagne du Parc, et la société de droit américain constituée selon le droit de l'état du Delaware Heller International Group, Inc., ayant son siège dans l'état de l'Illinois, West Monroe Street, n°500, à Chicago, représentées par Mes Vincent Dirckx et Pierre-Emmanuel Noël, avocats au barreau de Bruxelles, du cabinet Freshfields-Deringer, Place du Champ de Mars, 5 à 1000 Bruxelles, ont notifié un projet de concentration consistant en la prise de contrôle exclusif par Fortis Banque, S.A. des sociétés Kefam, N.V., Belgo Factors, N.V. et International Automatiserings Centrum, N.V. ("I.A.C.")

Entendu à l'audience du 25 janvier 2000, le Rapporteur en son rapport, ainsi que les parties notifiantes, représentées par Me Vincent Dirckx,

1. Les faits

La S.A. Fortis Banque est une banque universelle agissant, pour ce qui concerne la présente concentration, dans le secteur économique des services financiers aux entreprises.

La S.A. Belgo Factors est exclusivement active dans le marché de l'affacturage (factoring), mode de gestion des créances commerciales des entreprises.

La S.A. Kefam n'a d'autre activité que la gestion de sa participation dans la S.A. Belgo Factors. I.A.C. n'a d'autre activité que la gestion de l'immeuble abritant les activités de Belgo Factors.

Il s'ensuit que ce n'est qu'en ce qu'elle permet le contrôle par Fortis de Belgo Factors que la concentration doit être examinée par le Conseil.

2. L'opération constitue une concentration au sens de la loi

Il n'est pas contesté que l'opération constitue une concentration au sens de l'article 9, b, de la loi. La vente de la totalité des actions détenues par Heller International Group dans Belgo Factors permet à Fortis d'en acquérir le contrôle. Si Fortis possédait déjà, avant l'opération examinée, 50% des actions de la S.A. Belgo Factors, jusqu'à la réalisation de cette opération, Belgo Factors était économiquement indépendant et concurrent de Fortis et des sociétés de son groupe. Ceci ressort de la section 4 du formulaire de notification déposé par les parties.

3. Cette concentration est soumise à l'approbation préalable du Conseil

En application de l'article 46, §3, de la loi, le chiffre d'affaires visé à l'article 11 est remplacé, en ce qui concerne les banques, les établissements de crédit et les autres établissements financiers, par le dixième du total des bilans.

Cette disposition est applicable aux deux parties.

En effet, Fortis Banque est un établissement bancaire au sens de la loi. L'activité menée en Belgique par la société Heller est constituée, principalement, d'affacturage, qui consiste en une activité de crédit et de services financiers.

La S.A. Fortis a exposé qu'il lui était difficile de déterminer le chiffre d'affaires réalisé en Belgique et calculé en application des dispositions légales rappelées ci-dessus.

En conséquence, elle a renoncé à invoquer l'ancien article 5.3 du règlement CEE N°4064/89 relatif au contrôle des opérations de concentrations entre entreprises, en ce qui la concerne. Il semble qu'en toute hypothèse, *prima facie*, le chiffre d'affaires de Fortis au sens de la loi excède le seuil de 40 millions d'euros, en telle sorte qu'il serait déraisonnable d'imposer à Fortis d'établir des chiffres plus précis.

En ce qui concerne l'activité de Belgo Factors, qui est incontestablement la partie concernée au sens de la loi, les parties pondèrent le chiffre calculé sur base du total de bilan, par un ratio calculé à la lumière de l'article 5.3 (a) ancien dudit règlement européen sur le contrôle des concentrations. Elles précisent avoir calculé le ratio entre les prêts et avances à des institutions de crédit et des clients à l'occasion de transactions conclues avec des résidents belges, d'une part, et d'autre part la somme totale des prêts et avances consentis par Belgo Factors.

L'article 46 de la loi précise de quelle manière le chiffre d'affaires visé à l'article 11 doit être calculé. Il dispose que : " le chiffre d'affaires visé à l'article 11 est le chiffre d'affaires réalisé au cours de l'exercice précédent en

(...)", confirmant par là les dispositions de l'article 11 lui-même qui fait référence au chiffre d'affaires réalisé en Belgique.

Comme dit ci-dessus, en ce qui concerne les banques, les établissements de crédit et les autres établissements financiers, l'article 46, 3°, a, précise que le chiffre d'affaires est remplacé par le dixième du total des bilans.

Cette disposition doit, en ce qui concerne ceux de ces établissements qui réalisent une partie de leur chiffre d'affaires en dehors de la Belgique, être interprétée de manière à respecter l'esprit de la loi qui implique que ne soit pris en considération que le chiffre d'affaires réalisé sur le territoire national.

Si le principe de l'application de l'article 5.3. (a) ancien du règlement européen sur le contrôle des concentrations peut, à défaut d'autres dispositions, être retenu, il échet d'appliquer les dispositions de l'article 5.3. a. 2ième paragraphe, et dès lors, de ne pas faire, dans le cas analysé, abstraction des prêts ou avances à des clients à l'occasion d'opérations conclues par ces clients à l'étranger, et de prendre en compte le ratio entre les prêts et avances à des institutions de crédit et à des clients résidant en Belgique, d'une part, et d'autre part la somme totale des prêts et avances consentis par Belgo Factors.

Toujours est-il qu'en ce qui concerne le cas soumis au Conseil, le chiffre d'affaires à prendre en considération pour la partie Heller (étant celui de Belgo Factors), excède le montant de 15 millions d'euros.

L'opération de concentration visée est soumise à l'approbation du Conseil.

4. Admissibilité de la concentration

4.1. Part de marché des entreprises concernées

Les parties notifiantes précisent que le marché concerné est celui du factoring.

En ce qui concerne l'examen de l'admissibilité de la concentration visée, il peut être admis de se contenter de cette définition, encore que les parties exposent que le marché du factoring se décompose lui-même en plusieurs activités différentes, complémentaires, mais auxquelles tous les clients ne font pas nécessairement appel :

- la gestion des factures des clients (envoi, encaissement, rappels, etc...);
- les avances faites aux clients sur base des factures non échues;
- la récupération des montant échus et impayés;
- la couverture des risques de non paiement / d'insolvabilité des destinataires des factures.

Toujours est-il que les parties notifiantes reconnaissent que, suite à la concentration, Fortis contrôlera 49,44% du marché belge du factoring.

Le fait que Fortis détenait, auparavant, déjà 50% du capital de Belgo Factors S.A., est sans incidence sur l'analyse de cette situation. En effet, il n'est pas établi que Fortis pouvait, dès avant la présente opération, contrôler au sens de la loi la S.A. Belgo Factors, ni qu'elle le faisait effectivement. Le seul fait qu'elle ait bénéficié, de par sa participation, des revenus générés par celle-ci, n'est pas relevant.

Il s'ensuit que l'opération de concentration visée ne bénéficie pas de l'exemption prévue à l'article 33, §2.1., a, de la loi.

4.2. Effets de la concentration envisagée sur le marché

Le fait que Fortis soit en mesure, si la concentration était admise, de contrôler totalement Belgo Factors pourrait être susceptible d'entraîner des effets sur le marché du crédit à court terme aux entreprises. En effet, un certain nombre d'entreprises peut avoir recours au factoring (du moins à la partie du factoring qui consiste à faire des avances sur les factures non échues), dans le but de répondre à un besoin de trésorerie, passager ou non, qui ne peut, le cas échéant, être satisfait par le recours à d'autres formes de financement.

Cela peut notamment être le cas lorsqu'une entreprise n'est pas en mesure de se procurer des capitaux à risque (augmenter ses fonds propres), et que son banquier n'accepte pas de majorer ou de modifier ses lignes de crédit.

A cet égard, il échet de relever que les parties notifiantes elles-mêmes soulignent (page 24) que "la clientèle PME que les banquiers parviennent à s'attacher est généralement orientée vers le factor appartenant au groupe de la banque en question".

Il n'est donc pas exclu que la concentration envisagée n'ait pour effet de limiter le choix des utilisateurs que sont les entreprises.

A cet égard, les représentants de Fortis ont déclaré que Fortis Banque n'entend pas subordonner les crédits qu'elle consentirait à ses clients à la condition que ceux-ci s'engagent à ne faire appel qu'à une entreprise de factoring contrôlée par Fortis, au cas où ils auraient recours au factoring.

Cette déclaration permet de conclure que la concentration examinée n'aura pas d'effet significatif en ce qui concerne le marché du crédit aux entreprises.

Par ailleurs, la concentration envisagée aura pour effet de réduire le nombre de sociétés actives sur le marché de l'affacturage à cinq entreprises importantes, dont les trois principales détiennent environ 80% du marché, étant entendu que le groupe résultant de la concentration envisagée en contrôlerait la moitié.

Cette situation doit, in casu, être tempérée par les éléments suivants :

- l'apparition de nouveaux intervenants sur le marché de l'affacturage est possible, et, à défaut de barrières importantes à l'entrée, vraisemblable. Il échet cependant de tempérer cette considération par le fait que la pénétration de nouveaux intervenants nécessitera le développement de canaux de distribution spécifiques, ce qui est envisageable, notamment par l'intervention d'intermédiaires financiers ou d'assurance;
- le marché domestique du factoring est en expansion;
- le marché de l'affacturage est en voie d'internationalisation, ce qui devrait permettre aux entreprises belges d'avoir recours - ce qui n'est pas encore notablement le cas à l'heure actuelle - à des fournisseurs de services financiers établis dans d'autres pays de l'Union Européenne;
- il existe des services financiers alternatifs comme l'assurance-crédit, qui ne peut cependant être considérée comme un produit de substitution en tant que tel.

4.3. Conclusion

Il ressort de ce qui précède que la concentration examinée n'a pas pour effet d'entraver de manière significative la concurrence sur le marché belge du factoring ou du crédit aux entreprises.

5. Exécution de l'opération

Les parties ont souhaité que leur convention organise le transfert de propriété des titres cédés dès la date de signature. Cependant, elles ont assorti ce transfert des mécanismes suivants :

- en cas de décision d'inadmissibilité du Conseil, une condition résolutoire aurait eu pour effet de mettre la vente à néant et de restaurer la structure de propriété et de contrôle prévalant avant la signature de la convention;
- Fortis s'est engagé à ne pas revendre les actions ni exercer les droits de vote qui y sont attachés pour quelque but que ce soit jusqu'à la décision du Conseil;
- Les administrateurs représentant Heller au conseil d'administration des sociétés concernées ne remettront pas leur démission avant la décision;
- Le prix d'achat des titres, qui a été payé au vendeur à la date de signature de la convention, a fait l'objet d'une mise en gage au profit de l'acquéreur;
- Le transfert des titres a fait l'objet d'une mention au registre des actionnaires des sociétés concernées. L'acquéreur a conféré au vendeur un gage sur ces titres.

Ces mécanismes conventionnels permettent de garantir, dans le cas considéré, la réversibilité des mesures prises par les parties, au sens de l'article 12, §4, de la loi.

A ces causes,

Le Conseil de la concurrence déclare le projet de concentration examiné admissible.

Ainsi décidé le 25 janvier 2000 par la chambre du Conseil de la concurrence composée de Monsieur Olivier Gutt, Président et de Messieurs Jacques Schaar, Roger Ramaekers et Willem Rycken, membres.

Beslissing van 16 februari 2000 - nr. 2000 – C/C – 02

Inzake: CONC - C/C - 00/0001

MORGAN GRENFELD PRIVATE EQUITY LTD./

BAMBINO HOLDINGS LTD.

1. Feitelijke gegevens en procedure

De voorliggende overeenkomst, welke kadert in de organisatie, promotie, marketing en het uitzenden op televisie van het FORMULE 1 Wereldkampioenschap, werd ondertekend op 16 oktober 1999.

Als koper treedt op: MORGAN GRENFELD PRIVATE EQUITY LTD. (hierna genoemd: MGPE), met zetel Great Winchester Street 23 te London EC2P2AX in het Verenigd Koninkrijk. Zij is een 100% dochteronderneming van DEUTSCHE BANK (opgericht in 1989) en een belangrijke verschaffer van risicokapitaal in Europa.

Als verkoper treedt op: BAMBINO HOLDINGS LTD. (hierna genoemd: BAMBINO) met zetel Rue Bellot 6 te 1206 Genève in Zwitserland. Zij is een holdingmaatschappij naar het recht van Jersey, waarvan de aandelen gehouden worden door een trust in Liechtenstein en in handen zijn van de familie Ecclestone. BAMBINO houdt voor de concentratie 100% van de aandelen van de doelvennootschap en heeft géén andere belangen.

Als doelvennootschap treedt op: SLEC HOLDINGS LTD. (hierna genoemd: SLEC), met hetzelfde adres als BAMBINO. Deze vennootschap naar het recht van Jersey heeft beperkte aansprakelijkheid en is de holdingmaatschappij van een groep vennootschappen (o.a. FOA, FOM), die actief zijn in de organisatie, promotie, marketing en het uitzenden op televisie van het Formule 1 Wereldkampioenschap.

In de transactie zijn nog betrokken: SHAPEBURST LTD. en SPEED INVESTMENTS LTD., beide p/a Ashurst-Morris-Crisp, Broadwalk House, Appold Street 5 te London EC2A2HA in het Verenigd Koninkrijk. SHAPEBURST LTD is een speciaal voor de concentratie opgerichte vennootschap naar Engels recht die om organisatorische redenen alle rechten en verplichtingen die zij had verkregen i.v.m. de concentratie heeft overgedragen aan SPEED INVESTMENTS LTD., een vennootschap naar het recht van Jersey, speciaal opgericht om op de aandelen van de doelvennootschap in te schrijven.

De Raad stelt vast dat de betrokken partijen ondernemingen zijn in de zin van art.1 WBEM.

Voor de overeenkomst d.d. 16 oktober 1999 hebben partijen eerst onderzocht of een Europese aanmelding vereist was. Op 6 december 1999 besloot de "MERGER TASK FORCE" van de Europese Commissie dat dit niet het geval was.

De concentratie werd alhier aangemeld op 5 januari 2000. Dezelfde dag werd de aanmelding door het secretariaat van de Raad voor onderzoek overgemaakt aan het korps van verslaggevers conform art.32bis §1 WBEM.

De Raad nam kennis van deze aanmelding, alsmede van het dossier en het verslag van de Dienst voor de Mededinging d.d. 25 januari 2000.

De partijen werden opgeroepen voor de zitting van heden 16 februari 2000 ;

De Raad hoorde op heden:

- Mr. C. Meyntjens
- Mr. Y. Meyvis

2. Beoordeling omtrent het toepassingsgebied van de wet

2.1. Aanmeldingsplicht - omzetrempels

De aanmeldende partij MGPE realiseerde in België in 1998 een omzet van boven de 15 miljoen Euro.

Zij maakte op basis van een forfaitaire berekening een schatting van de omzet in 1998 in België behaald door BAMBINO, waaruit blijkt dat ook deze vennootschap de omzetrempel van 15 miljoen Euro behaalt (zie haar strikt vertrouwelijke fax d.d. 19/01/2000). Volgens de advocaten van BAMBINO zou deze drempel niet zijn behaald (zie hun vertrouwelijke fax d.d. 17/01/2000), doch hun beweerde cijfers worden nergens gestaafd.

Bij Formule 1 worden véél contracten gesloten voor het geheel van het kampioenschap, die moeilijk toewijsbaar zijn aan één bepaalde ronde van het kampioenschap (in België: Spa-Francorchamps). Men is dus aangewezen op een forfaitaire berekening (zie fax MGPE d.d. 28 januari 2000). De Raad volgt dan ook deze berekeningswijze.

Hieruit volgt dat de drempels overeenkomstig art.11 §1 WBEM behaald zijn, zodat de voorliggende concentratie moet worden aangemeld.

2.2. Overeenkomst van concentratie

Uit de inhoud van de overeenkomst d.d. 16/10/99 (aanmelding blz. 7 tot 10) blijkt dat de volledige zeggenschap kan worden verkregen door MGPE mits de uitoefening van twee verschillende opties op voorwaarde dat bijkomende investeerders worden bereid gevonden om te investeren in SPEED INVESTMENTS LTD.

Zelfs met een minderheidsaandeel is er een verandering in de structuur van de zeggenschap over de doelonderneming gezien de minderheidsaandeelhouder ab initio bepaalde vitale vetorechten verwerft (zie bijlagen 4 en 6 bij de aanmelding).

Er is dus sprake van een concentratie-overeenkomst conform art.9 §1 tot §4 WBEM. Volgens art.33 §1.1 WBEM moet vastgesteld worden dat de aangemelde concentratie binnen het toepassingsgebied van de wet valt.

3. Beoordeling omtrent de toelaatbaarheid

Gezien SLEC in België (en ook op wereldvlak) de enige onderneming is die alle rechten heeft inzake promotie, marketing en TV-uitzendingen voor de Grote Prijs Formule 1, heeft zij een marktaandeel van 100% en dus een monopoliepositie. Het criterium van 25%, zoals bepaald in art.33 §2.a WBEM is dus uiteraard bereikt.

Qua relevante productenmarkt en marktindeling kan verwezen worden naar een "Mededeling van Punten van Bezwaar" d.d. 30 juni 1999 vanwege de Europese Commissie én naar de beslissing die de Italiaanse mededingingsautoriteit d.d. 10/01/2000 in dit dossier heeft genomen.

Als aparte markten binnen de sector van het Formule 1 Wereldkampioenschap kunnen worden beschouwd: de commercialisatie, de promotie, de organisatie en de TV-rechten.

Betreffende de geografische markt zijn de effecten van de uitoefening van de rechten i.v.m. commercialisatie, promotie en organisatie op Belgisch niveau duidelijk regionaal afgebakend

nl. Spa-Francorchamps. SLEC realiseert haar omzetcijfer in België alléén ter gelegenheid van de Grote Prijs Formule 1 op dit circuit. De uitoefening van de TV-rechten reikt geografisch echter véél verder, doch zijn eveneens door SLEC beheerd.

Het is duidelijk dat door de voorliggende concentratie er enkel een verandering optreedt in de financiële structuur (kapitaal) van de doelvennootschap SLEC en géén verandering meebrengt voor haar activiteiten op het terrein, die uitgevoerd worden door haar twee werkende vennootschappen FOA en FOM.

Deze concentratie moet geografisch zéér ruim worden bekeken. De financiële participatie gebeurt binnen een Zwitsers bedrijf, dat activiteiten heeft in al deze landen waar een Grote Prijs Formule 1 wedstrijd wordt gereden, zijnde 16 landen verspreid over de hele wereld. België is slechts één van deze landen en er zijn géén veranderingen op de bestaande economische verhoudingen in België.

Alle partijen, zoals de plaatselijke promotoren, de circuiteigenaar, de TV-stations, enz..., die wensen betrokken te worden bij het laten plaats vinden van de Grote Prijs Formule 1 te Spa- Francorchamps, zullen ook in de toekomst moeten blijven onderhandelen met SLEC, gezien zij ook na de concentratie de enige marktspeler blijft die alle rechten m.b.t. deze sector in handen heeft. De monopoliepositie van SLEC verandert niet door de voorliggende concentratie en op Belgisch niveau wordt er in de toekomst géén concurrent verwacht in deze sector.

Door de Italiaanse en Duitse autoriteiten inzake mededinging werd reeds een gunstige beslissing genomen inzake voorliggende concentratie.

Uit de omstandigheid dat er in casu géén machtspositie wordt verworven of versterkt, volgt dat de aangemelde concentratie conform art.33 §2.1.a WBEM toelaatbaar moet worden verklaard.

4. Het opleggen van een boete

Dat de aanmelding niet is gebeurd binnen de wettelijke termijn van één maand (art.12 §1 WBEM) is te verklaren door het feit dat het dossier eerst behandeld werd door de "MERGER TASK FORCE" van de Europese

Commissie. Nàdat deze op 06/12/99 had beslist dat de vereiste omzetrempel voor aanmelding op Europees niveau niet was bereikt, heeft MGPE onverwijld contact genomen voor huidige aanmelding, zodat deze verschoonbaar is.

De Raad is van oordeel dat echter aan de partij BAMBINO HOLDINGS LTD. wel een principiële boete moet worden opgelegd. Niettegenstaande de concentratie uiteindelijk toelaatbaar worden beoordeeld, heeft genoemde partij een gebrek aan medewerking laten blijken t.o.v. zowel de Raad, het korps van verslaggevers als de Dienst.

Terwijl BAMBINO aan de "MERGER TASK FORCE" van de Europese Commissie wel de nodige inlichtingen had verschaft om aan te tonen dat de operatie niet onder de toepassing viel van de Europese richtlijn inzake concentraties, heeft zij niet de nodige stavingsstukken bezorgd aan de Belgische autoriteiten om haar beweerde omzetcijfer in België aan te tonen, niettegenstaande het verslag haar werd betekend op 28 januari 2000.

Conform art.37 §1.d WBEM wordt aan BAMBINO HOLDINGS LTD een geldboete opgelegd van 100.000 BFr. Dit bedrag is relatief laag om redenen dat de concentratie toelaatbaar is.

OM DEZE REDENEN

De Raad voor de Mededinging

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, van toepassing overeenkomstig art.54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art.33 §1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied van de wet valt ;

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform art.33 §2.1.a WBEM ;

Veroordeelt de partij BAMBINO HOLDINGS LTD. tot een geldboete op van HONDERDDUIZEND BELGISCHE FRANK (100.000 BFr.) op basis van art.37 §1.d WBEM ;

Aldus uitgesproken bij beslissing van 16 februari 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit de heer Frank Deschoolmeester, kamervoorzitter ; de heren Olivier Gutt, Peter Poma en Robert Vanosselaer, leden.

Beslissing van 16 februari 2000 - nr. 2000 – C/C – 03

INZAKE :

CORONA-LOTUS N.V., met maatschappelijke zetel te 9971 LEMBEKE, Gentstraat 5.

en :

NATIONALE PORTEFEUILLEMAATSCHAPPIJ N.V., met maatschappelijke zetel te 6280 LORVALGERPINNES, rue de la Blanche Borne 13.

Gezien de aanmelding aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een concentratie door de partijen voornoemd gezamenlijk ingediend op 5 januari 2000;

Gezien de mededeling conform artikel 32 bis § 1 van de Wet van de aanmelding van de concentratie op 6 januari 2000 door het secretariaat aan het korps van verslaggevers;

Gezien de stukken van het dossier en het gemotiveerd verslag van de Dienst voor de Mededinging zoals dit op 24 januari 2000 werd overgemaakt aan de verslaggever;

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever zoals dit op 28 januari 2000 werd opgesteld en op 31 januari 2000 werd betekend aan de Raad;

Gehoord het verslag van de verslaggever de heer Johan Isselée;

Gehoord de aanmeldende partijen in hun toelichtingen;

1. Beide aanmeldende partijen zijn ondernemingen in de zin van artikel 1 van de Wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging zoals gecoördineerd door het Koninklijk Besluit van 1 juli 1999;

2. De aangemelde concentratie valt uiteen in twee delen :

- Vooreerst maakt de Nationale Portefeuillemaatschappij zich sterk dat haar dochteronderneming Suzy aan Corona-Lotus alle merken, handelsnamen, eventuele octrooien en andere intellectuele rechten, recepten voor en know-how verbonden aan wafels en galetten gecommmercialiseerd door Suzy alsook haar cliënteel met inbegrip van de lopende afname-overeenkomsten zal verkopen, met dien verstande dat deze producten dan in de toekomst in vestigingen van Corona zullen vervaardigd worden en dat Suzy haar maatschappelijke naam zal veranderen;
- Vervolgens gaan de aanmeldende partijen over tot de oprichting van een full fonction joint venture voor de private label productie- en verkoopactiviteiten van wafels en galetten van Corona-Lotus N.V. en de Nationale Portefeuillemaatschappij door de verkoop van 50 % van de aandelen van Interwaffles N.V. aan Corona-Lotus N.V., terwijl de andere 50 % van de aandelen van Interwaffles N.V. zullen worden aangehouden door de Nationale Portefeuillemaatschappij, waarbij de aanmeldende partijen zijn overeengekomen dat deze joint-venture N.V. Interwaffles, die door hen gezamenlijk zal gecontroleerd worden, een nieuwe productie-eenheid zal bouwen en over een volledig eigen management zal beschikken;

Uit de voorliggende stukken blijkt dat deze operaties een concentratie zijn in de zin van artikel 9 § 1 van de Wet tot Bescherming van de economische mededinging zoals gecoördineerd op 1 juli 1999;

3. De principsovereenkomst werd ondertekend op 25 november 1999, terwijl de aanmelding pas gebeurde op 5 januari 2000, hetzij buiten de termijn voorzien in artikel 12 § 1 van de Wet waarbij de laatst nuttige dag 25 december 1999 was;

Partijen merken op dat de Raad gesloten was vanaf 24 december 1999 te 12 uur tot en met 4 januari 2000;

De door artikel 12, § 1, voorziene termijn wordt niet verlengd door artikel 23 van het koninklijk besluit van 15 maart 1993 betreffende de procedures inzake de bescherming van de economische mededinging (zie o.m. Vandermeersch, D., De Mededingingswet, Kluwer Rechtswetenschappen, Deel II, Hoofdstuk 15, Afdeling 2, § 2). In casu heeft de laattijdigheid echter geen enkel gevolg gehad, zodat er geen reden is om een boete op te leggen.

4. De wettelijke drempels bepaald in artikel 11 § 1 van de Wet van 5 augustus 1991 zoals gecoördineerd door K.B. van 1 juli 1999 werden overschreden, zodat de aangemelde concentratie binnen het toepassingsgebied van voormelde wet valt;

5. De ondernemingen die het voorwerp uitmaken van de transactie zijn actief op de " markt van zoete koekjes en het gebak ";

De relevante geografische markt is tenminste Europees;

De markt voor koekjes en gebak wordt gekenmerkt door een levendige concurrentie;

Verder blijkt de sector, alleszins het overgrote deel ervan, geen problemen te zien in de voorliggende concentratie;

Uit het verslag van de Dienst blijkt dat de betrokken ondernemingen samen minder dan 25 % van de betrokken markt controleren;

6. De Raad voor de Mededinging besluit dan ook dat de concentratie binnen het toepassingsgebied van de Wet tot bescherming van de economische mededinging valt (artikel 33 § 1 van de Wet) en dat er geen redenen zijn om zich tegen deze concentratie te verzetten, zodat de concentratie toelaatbaar moet verklaard worden (artikel 33 § 2.1.a) van de Wet);

OM DEZE REDENEN,

De Raad van de Mededinging,

Verzet zich niet tegen deze concentratie vermits er geen ernstige twijfel bestaat over de toelaatbaarheid ervan en beslist dat deze concentratie toelaatbaar is;

Aldus uitgesproken op 16 februari 2000 door de Kamer voor de Raad van de Mededinging samengesteld uit :

de heer Frank Deschoolmeester, kamervoorzitter,

de heren Olivier Gutt, Peter Poma en Robert Vanosselaer, leden.

Beslissing van 10 maart 2000 - nr. 2000 – C/C - 04

INZAKE:

K + S Aktiengesellschaft ("K + S") en enkele van haar dochtervennootschappen (Montangesellschaft Warenhandel mbH en K + S Projekt GmbH), met adres te Duitsland, 34111 Kassel, Friederich - Ebert - Strasse 160, en :

BASF AG en enkele van haar dochtervennootschappen (Guano - Werke GmbH, COMPO GmbH Produktions- und Vertriebsgesellschaft, Torf- und Humuswerke Uchte GmbH, COMPO GmbH & Co. KG, Felddünger GmbH, COMPO Hellas SA en COMPO Benelux.

Gezien "K + S" optredende als koper en "BASF" optredende als verkoper op 29 december 1999 een overeenkomst hebben afgesloten die het voorwerp uitmaakt van huidige concentratieprocedure.

Gezien de aanmelding aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van de concentratie door de partijen voornoemd gezamenlijk ingediend op 28 januari 2000.

Gezien de mededeling conform artikel 32 bis § 1 van de Wet van de aanmelding van de concentratie op 28 januari 2000 door het secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers.

Gezien de stukken van het dossier en het onderzoeksverslag van de Dienst voor de Mededinging zoals dit op 21 februari 2000 werd overgemaakt aan de verslaggever.

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever zoals dit op 23 februari 2000 werd opgesteld en op 2 maart 2000 werd betekend aan de Raad.

Gehoord ter zitting van 10 maart 2000 het verslag van de verslaggever de heer Johan Isselée, alsmede de aanmeldende partijen ter zitting vertegenwoordigd door Meester Koen Coppenholle en Meester Filip De Schouwer, loco Meester Koen PLATTEAU, advocaat te 1000 BRUSSEL, Brederodestraat 13.

1. Over de vraag of de aanmeldende partijen ondernemingen zijn : (artikel 1 van de Wet)

Als koper treedt op "K + S Aktiengesellschaft" en enkele van haar hierboven vermelde dochtervennootschappen, gevestigd in Duitsland, onderneming die via haar dochterondernemingen ondermeer betrokken is bij de winning en distributie van kali, magnesiumproducten en zout, en actief is in de afvalverwerkingsindustrie, de verstrekking van logistieke diensten, de adviesverlening, de informatietechnologie.

Als verkoper treedt op "BASF AG" en enkele van haar hierboven vermelde dochtervennootschappen, gevestigd in Duitsland, onderneming actief in de chemische sector.

Beide aanmeldende partijen zijn ondernemingen in de zin van artikel 1 van de Wet tot bescherming van de economische mededinging zoals gecoördineerd door het Koninklijk Besluit van 1 juli 1999.

2. Over de vraag of de aangemelde operatie een concentratie is : (artikel 9 van de Wet) :

Het voorwerp van de tussen partijen op 29 december 1999 afgesloten overeenkomst betreft de verwerving door "K + S" van de volledige controle over de meststofactiviteiten van "BASF", terug te vinden in twee afdelingen van "BASF", namelijk de afdeling COMPO en de afdeling agrarische meststoffen (field fertilisers).

Wat de afdeling COMPO betreft zal de overname van deze afdeling gebeuren via enerzijds de overdracht van het volledige aandelenkapitaal van COMPO Produktions- und Vertriebsgesellschaft GmbH en anderzijds de overname van alle activa van het productieterrein in Krefeld.

Bovendien zullen BASF Horticulture en Jardin S.A. alsook andere distributieactiviteiten die deel uitmaken van de afdeling COMPO overgedragen worden.

Wat de afdeling agrarische meststoffen van BASF betreft zal "K + S" een deel van de activa, evenals de logistiek, distributie en marketing overnemen.

De productie van de agrarische meststoffen blijft wel in handen van "BASF", doch onder instructie van "K + S" dat de commerciële productieplanning zal overnemen en dat deze producten van "BASF" zal overnemen op een kost-plus basis.

Door deze operatie zal "K + S" haar activiteiten aanvullen, terwijl "BASF" hierdoor een specifiek deel van haar meststofactiviteiten afstoot.

Deze aangemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 9 § 1.b van de Wet.

3. Over de vraag of de aanmelding tijdig is gebeurd : (artikel 12 § 1 van de Wet)

De overeenkomst werd ondertekend op 29 december 1999. De aanmelding gebeurde op 28 januari 2000, hetzij derhalve conform artikel 12 § 1 van de Wet.

4. Over de vraag of de concentratie onder het toepassingsgebied van de Wet valt in verband met de omzeldrempels : (artikel 11 § 1 en artikel 46 van de Wet)

Uit de aanmelding blijkt dat de omzet in België van enerzijds "K + S" en anderzijds de meststoffenactiviteiten van "BASF" van die omvang zijn dat de drempels bepaald in artikel 11 § 1 van de Wet overschreden zijn, zodat de aangemelde concentratie valt onder het toepassingsgebied van de Wet.

5. Over de toelaatbaarheid van de concentratie wat betreft het marktaandeel : (artikel 10 en artikel 33 § 2.1.a van de Wet)

Uit de ons verstrekte gegevens blijkt dat de concentratie betrekking heeft op de sector van de kunstmeststoffen, verder dat de betrokken partijen in België actief zijn op drie van deze kunstmeststoffenmarkten, die verticaal verbonden zijn, namelijk enerzijds "K + S" met een marktaandeel in België van meer dan 25 % op de markt van de landbouwkali en op de markt van de magnesiumproducten, terwijl "BASF" op deze markten in België niet actief is, anderzijds "BASF" met een marktaandeel in België van meer dan 25 % op de markt van stikstofmeststoffen, terwijl "K + S" op deze markt in België niet actief is.

De betrokken ondernemingen kunnen zich dan ook niet beroepen op artikel 33 § 2.1.a van de Wet vermits zij samen in België meer dan 25 % van de betrokken markt controleren.

Op grond van artikel 10 § 2 van de Wet is er dan ook een concurrentiële analyse nodig.

6. Over de concurrentiële analyse : (over het marktaandeel en over de structuur van de markt)

De voorgestelde concentratie zal niet leiden tot een vergroting van het marktaandeel, vermits "BASF" in België geen kaliproducten produceert of verkoopt, terwijl "K + S" niet actief is op de markt van de stikstofmeststoffen. Er is dus geen overlapping van de markten.

Technisch gesproken gaat het over een nul plus operatie, die nauwelijks effect heeft op de Belgische markt.

Deze verticale integratie zal immers weinig invloed hebben op de omvang van de kalileveringen van "K + S" aan "BASF", vermits "BASF" reeds het overgrote deel van zijn aankopen doet bij "K + S" en vermits de leveringsovereenkomsten geen uitsluitingseffecten hebben ten aanzien van de concurrenten.

Deze integratie zal geen invloed hebben op de marktaandelen van de meststoffenafdeling van "BASF", vermits "BASF" nu reeds het overgrote deel van de kali en alle magnesium bij "K + S" koopt en de leveringen tot nu toe en ook in de toekomst tegen marktprijzen gebeuren, zodat er geen verdere kostenbesparingen gerealiseerd worden.

De kalimarkt en de markt van de stikstofmeststoffen hebben een Europese dimensie, alwaar de marktaandelen van "K + S" en "BASF" beperkt zijn.

De in de kwestieuze sector aanwezige concurrenten maken deel uit van grote internationale ondernemingen en zijn derhalve actief op een grotere dan de louter Belgische markt.

Er moet eveneens opgemerkt worden dat andere mededingingsautoriteiten, namelijk het Duitse Bundeskartellamt en de Nederlandse en Italiaanse mededingingsautoriteit reeds hun goedkeuring hebben gegeven aan deze concentratie.

Tenslotte moet opgemerkt worden dat de meeste ondervraagde ondernemingen geen concurrentieproblemen zien in verband met de aangemelde operatie.

De door partijen gesloten overeenkomst kan dan ook toelaatbaar verklaard worden.

OM DEZE REDENEN,

Gelet op het taalgebruik in gerechtszaken,

De Raad voor de Mededinging,

Stelt vast dat de betrokken concentratie onder het toepassingsgebied valt van de Wet en dat ze toelaatbaar is.

Aldus uitgesproken op 10 maart 2000 door de Kamer voor de Raad voor de Mededinging samengesteld uit :

de heer Peter POMA, kamervoorzitter,

de heren Olivier Gutt, Patrick Van Cayseele en Frank Deschoolmeester, leden.

Beslissing van 5 april 2000 nr. 2000-C/C-05

Inzake: CONC - C/C - 00/0003

Canadian Pacific Ships Holding, Inc./ Transportación Marítima Mexicana SA

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever in toepassing van artikel 32, § 2, van de wet op de bescherming van de economische mededinging (verder: WBEM), gecoördineerd op 1 juli 1999;

Gezien het onderzoeksverslag van de Afdeling Prijzen en Mededinging (hierna: de Dienst) overeenkomstig de artikelen 14 en 23 van de WBEM;

Gezien de stukken van het dossier;

Gehoord de partijen op de zitting van 5 april 2000 om 14 uur;

Overwegende dat de verslaggever en de Dienst besluiten dat een analyse van de cijfergegevens van de notificatie aantoont dat de partijen bij de concentratie op de verschillende productenmarkten over gezamenlijke marktaandeelen beschikken die zich beduidend onder de

25 % situeren en dat deze schatting van de marktaandeelen door de gegevens uit het dossier wordt bevestigd;

OM DEZE REDENEN

De Raad voor de Mededinging

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, van toepassing overeenkomstig art.54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art.33 §1.1 van de WBEM binnen het toepassingsgebied van de WBEM valt ;

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform art.33 §2.1.a WBEM .

Aldus uitgesproken bij beslissing van 5 april 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit de heer Olivier Gutt, kamervoorzitter ; Mevr. Béatrice Ponet, Mr. Wouter Devroe, Mr. Willem Rycken, leden.

Beslissing van 5 april 2000 nr. 2000-C/C-06

Inzake: CONC - C/C - 00/0007

N.S.C., S.C.P.A., Manufert, Manuport/ Northern Shipping Services, Manuport Handling

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever in toepassing van artikel 32, § 2, van de wet op de bescherming van de economische mededinging (verder: WBEM), gecoördineerd op 1 juli 1999;

Gezien het onderzoeksverslag van de Afdeling Prijzen en Mededinging (hierna: de Dienst) overeenkomstig de artikelen 14 en 23 van de WBEM;

Gezien de stukken van het dossier;

Gehoord de partijen op de zitting van 5 april 2000 om 14 uur;

Overwegende dat de verslaggever en de Dienst besluiten dat een analyse van de cijfergegevens van de notificatie aantoont dat de partijen bij de concentratie op de verschillende productenmarkten over gezamenlijke marktaandelen beschikken die zich beduidend onder de

25 % situeren en dat deze schatting van de marktaandelen door de gegevens uit het dossier wordt bevestigd;

Overwegende dat de overeenkomst bestaat in een ruil van aandelen, waardoor beide moedergroepen elk 50 % van de aandelen zullen verwerven in de joint venture tussen Northern Shipping Services en Manuport Handling;

Dat de partijen in een brief (document 3 van het dossier) bevestigen dat het resultaat van deze overeenkomst een "full function" onderneming zal zijn;

Overwegende dat voor zover de joint venture die een concentratief karakter heeft, het concurrentiegedrag van de 'moedergroepen' kan beïnvloeden in de zin van artikel 10, § 5, WBEM, de marktaandelen te gering lijken om de mededinging op de Belgische betrokken markt of op een wezenlijk deel ervan merkbaar te verhinderen, te beperken of te vervalsen zoals bedoeld in artikel 2, § 1, WBEM;

OM DEZE REDENEN

De Raad voor de Mededinging

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, van toepassing overeenkomstig art.54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art.33 §1.1 van de WBEM binnen het toepassingsgebied van de WBEM valt ;

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform art.33 §2.1.a WBEM .

Aldus uitgesproken bij beslissing van 5 april 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit de heer Olivier Gutt, kamervoorzitter ; Mevr. Béatrice Ponet, Mr. Wouter Devroe, Mr. Willem Rycken, leden.

Beslissing van 5 april 2000 nr. 2000-C/C-07

Inzake: CONC - C/C - 00/0005

Ticket BBL Travel NV/ Touring Club Reizen NV – Travotel NV

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever in toepassing van artikel 32, § 2, van de wet op de bescherming van de economische mededinging (verder: WBEM), gecoördineerd op 1 juli 1999;

Gezien het onderzoeksverslag van de Afdeling Prijzen en Mededinging (hierna: de Dienst) overeenkomstig de artikelen 14 en 23 van de WBEM;

Gezien de stukken van het dossier;

Gehoord de partijen op de zitting van 5 april 2000 om 14 uur;

Overwegende dat de verslaggever en de Dienst besluiten dat een analyse van de cijfergegevens van de notificatie aantoont dat de partijen bij de concentratie op de verschillende productenmarkten over gezamenlijke marktaandeelen beschikken die zich beduidend onder de

25 % situeren en dat deze schatting van de marktaandeelen door de gegevens uit het dossier wordt bevestigd;

OM DEZE REDENEN

De Raad voor de Mededinging

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, van toepassing overeenkomstig art.54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art.33 §1.1 van de WBEM binnen het toepassingsgebied van de WBEM valt ;

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform art.33 §2.1.a WBEM .

Aldus uitgesproken bij beslissing van 5 april 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit de heer Olivier Gutt, kamervoorzitter ; Mevr. Béatrice Ponet, Mr. Wouter Devroe, Mr. Willem Rycken, leden.

Décision n° 2000 –C/C- 08 du 5 avril 2000

Vu la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique (« la loi »)

Vu l'arrêté royal du 23 mars 1993 relatif à la notification des concentrations d'entreprises ;

Vu la loi de 1935 sur l'emploi des langues ;

Vu le document du 23 février 2000 par lequel la société de droit belge DAIMLERCHRYSLER Belgium Luxembourg S.A., ayant son siège social à 1200 Bruxelles, avenue du Péage, 68 , d'une part, et Monsieur Yves Van Renterghem, demeurant au Grand Duché du Luxembourg, à L-2550 Belair, avenue du 10 septembre, 2, et la N.V. Cobema, ayant son siège social à 9000 Gent, Afrikalaan, 208, d'autre part, représentés par Maître Didier Putzeys, avocat à 1060 Bruxelles, rue Saint Bernard, 76, ont notifié une concentration consistant en la reprise du contrôle exclusif de la S.A. Auto & Truck Center Gent, en abrégé A.T.C. Gent, par la S.A. DAIMLERCHRYSLER Belgium Luxembourg.

Entendu à l'audience du 5 avril 2000, le Rapporteur en son rapport, ainsi que les parties notifiantes, représentées par Me Didier Putzeys, avocat.

1. Les faits

La S.A. DaimlerChrysler Belgium Luxembourg est l'importateur pour la Belgique et le Luxembourg des véhicules automobiles, voitures et véhicules utilitaires, notamment de marque Mercedes.

Elle est filiale à 100 % de la société de droit allemand DaimlerChrysler AG.

La S.A. ATC Gent est concessionnaire officiel du réseau de distribution des véhicules de marque Mercedes.

Le but de la concentration , qui constitue une intégration verticale, est de remplacer un concessionnaire dont [CONFIDENTIEL], et dont le contrat arrive à son terme.

[CONFIDENTIEL]

L'opération constitue une concentration au sens de la loi

Il n'est pas contesté que l'opération constitue une concentration au sens de l'article 9, b, de la loi. La vente de 100 % des actions permet à DAIMLERCHRYSLER Belgium Luxembourg S.A., d'acquérir le contrôle de A.T.C. Gent.

2. Cette concentration est soumise à l'appréciation préalable du Conseil

Le chiffre d'affaires réalisé en 1999, tel qu'il a été communiqué par les parties notifiantes, et détaillé dans le rapport du Service de la Concurrence, excède les seuils déterminés par l'article 11 de la loi.

L'opération de concentration visée est soumise à l'approbation du Conseil.

[CONFIDENTIEL]

3. Admissibilité de la concentration

Le marché concerné est le territoire belge.

Les parties segmentent le marché en fonction des différents modèles de voitures de marque Mercedes (Connus sous les appellations de Classe A ;C ; E et S), et les véhicules utilitaires de plus et de moins de 3,5 tonnes.

La part de marché des entreprises concernées excède 25 % en ce qui concerne les voitures de classe S et les utilitaires de plus de 3,5 tonnes. En ce qui concerne ces derniers, la part de marché des parties est de 30,8 %. En ce qui concerne les voitures, force est de constater que la part de marché des parties est importante mais inférieure à 40 % d'un marché extrêmement étroit.

Il s'ensuit que la concentration verticale étudiée, qui n'a aucun effet sur ces parts de marché, et qui remplace un lien juridique préexistant de nature contractuelle par une dépendance organique, n'a pas d'effet défavorable sur le marché ni sur la concurrence et doit être admise.

A ces causes,

Le Conseil de la Concurrence déclare le projet de concentration examiné, soit l'acquisition de la totalité des actions de la A.T.C. Gent N.V. par la DAIMLERCHRYSLER Belgium Luxembourg S.A., admissible.

[CONFIDENTIEL]

La présente décision est notifiée aux parties, en la personne de leur représentant commun, Maître Didier Putzeys.

Ainsi décidé le 5 avril 2000 par la chambre du Conseil de la Concurrence composée de Monsieur Olivier Gutt, Président, Madame Marie-Claude Grégoire, et Messieurs Roger Ramaekers et Pierre Battard, membres.

Décision n° 2000 –C/C- 09 du 7 avril 2000

Vu la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique (« la loi »)

Vu l'arrêté royal du 23 mars 1993 relatif à la notification des concentrations d'entreprises ;

Vu la loi de 1935 sur l'emploi des langues ;

Vu le document du 23 février 2000 par lequel la société de droit néerlandais Canal + Benelux B.V. dont le siège est sis Laapersveld 75 à 1213 Hilversum aux Pays Bas et la société de droit belge Deficom Group S .A., ayant son siège à 1050 Bruxelles, avenue Louise 200 bte 130, représentés par Messieurs Dirk Vandermeersch et Marc Waha, avocats au barreau de Bruxelles, du cabinet Cleary, Gottlieb, Steen & Hamilton, rue de la Loi, 23 à 1040 Bruxelles.

Entendu à l'audience du 7 avril 2000 le Rapporteur en son rapport, ainsi que les parties notifiantes, représentées par Mes Dirk Vandermeersch, Marc Waha, avocats, représentants communs, Canal + S.A., représentée par M. Alistair Mc Neil, et Canal + Belgique, représentée par MM. Alain Prigogine, Philippe Logie, et par Me Pierre-M. Louis.

1. Les faits

Les parties notifiantes ont conclu, le 27 janvier 2000, une convention de cession d'actions par laquelle la S.A. Deficom Group cède à la société anonyme de droit néerlandais Canal + Benelux la totalité des actions qu'elle détient dans S.A. Canal + Belgique.

2. Concentration soumise à l'approbation préalable du Conseil

A l'issue de cette opération, Canal + Benelux détient 73 % des actions de Canal + B.

Le groupe Canal + détient dès lors une influence déterminante sur la gestion de Canal + B, au sens de l'article 9 § 3 de la loi. Il s'ensuit qu'il s'agit d'une concentration au sens de la loi.

Le chiffre d'affaires de Canal + Belgique a atteint approximativement 2,4 milliards de BEF en 1999. Celui du groupe Canal + en Belgique est supérieur à ce montant. Ces montants ont été relevés dans le rapport du Service de la Concurrence, et ne sont pas contestés par les parties. Il s'ensuit que la présente concentration est soumise à l'approbation préalable du Conseil.

3. Admissibilité de la concentration

Deux marchés peuvent être concernés :

Celui de la télévision

Le marché géographique concerné est celui de la Communauté française de Belgique.

La question de savoir s'il s'agit d'un marché distinct de celui de la télévision généraliste, ou non, est sans pertinence pour l'examen de la présente concentration.

En effet, la concentration examinée n'a aucune conséquence sur la structure du marché, qu'il soit défini comme celui de la télévision à péage ou de la télévision en général.

En effet, ni l'acquéreur ni le vendeur n'ont de parts de ce marché. Seule la société dont les actions sont cédées exerce son activité dans le marché.

Le marché de la télévision n'est pas concerné.

Les logiciels de contrôle d'accès.

Canal + B acquiert ses logiciels de contrôle d'accès auprès de la société SECA, qui est en partie contrôlée par le groupe Canal +, d'où un renforcement d'une intégration verticale existante. Cependant, l'effet de la concentration examinée sur le marché des logiciels d'accès est insignifiant en raison de la dimension de ce marché.

L'achat de programmes

Il ressort du dossier, que la part de marché des entreprises concernées est inférieure à 25 %.

A ces causes,

Le Conseil de la Concurrence déclare le projet de concentration examiné, soit l'acquisition de la totalité des actions de la S.A. Canal + Belgique par la société de droit néerlandais Canal + Benelux B.V. , admissible.

Ainsi décidé le 7 avril 2000 par la chambre du Conseil de la Concurrence composée de Monsieur Olivier Gutt, Président, et de Messieurs Jacques Schaar, Roger Ramaekers et Eric Balate, membres, assistée de Monsieur Fabrice Wiels, secrétaire du Conseil.

Beslissing van 13 april 2000 nr. 2000-C/C-10

Inzake: CONC - C/C - 00/0010

P&O Ports (Europe) Ltd./ Katoen Natie NV, Seaport Terminals NV, Cargo Agency NV

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever in toepassing van artikel 32, § 2, van de wet op de bescherming van de economische mededinging (verder: WBEM), gecoördineerd op 1 juli 1999;

Gezien het onderzoeksverslag van de Afdeling Prijzen en Mededinging (hierna: de Dienst) overeenkomstig de artikelen 14 en 23 van de WBEM;

Gezien de stukken van het dossier;

Gehoord de partijen op de zitting van 13 april 2000 om 14 uur;

Overwegende dat de verslaggever en de Dienst stellen dat de gezamenlijke marktaandeelen op de betrokken productenmarkten, n.l. de markt van de behandeling van conventionele goederen (stukgoederen) en de markt van de behandeling van containers in België en meer bepaald in de haven van Antwerpen, zich beduidend onder de 25 % situeren en dat deze schatting van de marktaandeelen door de gegevens uit het dossier wordt bevestigd;

OM DEZE REDENEN

De Raad voor de Mededinging

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, van toepassing overeenkomstig art.54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art.33 §1.1 van de WBEM binnen het toepassingsgebied van de WBEM valt ;

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform art.33 §2.1.a WBEM .

Aldus uitgesproken bij beslissing van 13 april 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit dhr. W. Rycken, kamervoorzitter ; Dhr. P. Poma, , dhr. Olivier Gutt, leden.

Beslissing van dinsdag 25 april 2000 nr. 2000-C/C-11

Inzake: CONC - C/C - 00/0017

Megapool BV / Horn NV – So Watt NV – Sowadema NV

Gelet op de aanmelding van 10 april 2000 en de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van 15 april 2000;

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever in toepassing van artikel 32, § 2, van de wet op de bescherming van de economische mededinging (verder: WBEM), gecoördineerd op 1 juli 1999;

Gehoord de partijen op de zitting van 25 april 2000 om 10 uur;

Overwegende dat de verslaggever besluit dat een analyse van de cijfergegevens van de notificatie aantoont dat de partijen bij de concentratie op de verschillende productenmarkten van de consumenten-elektronica, over gezamenlijke marktaandelen beschikken die zich beduidend onder de 25 % situeren;

OM DEZE REDENEN

De Raad voor de Mededinging

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, van toepassing overeenkomstig art.54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art.33 §1.1 van de WBEM binnen het toepassingsgebied van de WBEM valt ;

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform art.33 §2.1.a WBEM .

Aldus uitgesproken bij beslissing van 25 april 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit de heer Willem Rycken, kamervoorzitter ; dhr. Robert Vanosselaer, dhr. Marc Jegers, dhr. Olivier Gutt leden.

Beslissing van 3 mei 2000 – nr. 2000 – C/C - 12

INZAKE :

MEDE - C/C - 00/014

Nutreco Belgium nv, met maatschappelijke zetel te 9000 Gent, Akkerhage nr.4

en

Haeck Finance Corporation (Hafinco) nv, met maatschappelijke zetel te 8730 Beernem, Industriepark nr. 58.

Gezien de aanmelding aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een concentratie neergelegd op 21 maart 2000.

Gezien de mededeling voor onderzoek door het secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers overeenkomstig art. 32 bis § 1 van de wet op dezelfde datum.

Gezien de stukken van het dossier en het gemotiveerd verslag van de Dienst voor de Mededinging zoals dit werd medegedeeld aan de verslaggever op 23 maart 2000.

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever zoals dit op 17 april 2000 werd opgesteld en betekend aan de Raad.

Gehoord het verslag van de verslaggever de heer Johan Isselée.

1. Feitelijke gegevens

De overeenkomst waarvan de aanmelding is gebeurd, heeft als doel de verwerving door de nv Nutreco van alle aandelen van de vennootschappen Voeders Haeck nv en Buyse nv.

Deze doelvennootschappen zijn voor 99,99 % dochtervennootschappen van Haeck Finance Corporation nv.

De aangemelde concentratie situeert zich in de sector van de vervaardiging van veevoeders.

De activiteiten van de nv Hendrix, een 100 % dochter van de nv Nutreco situeren zich in dezelfde sector.

Een overeenkomst werd door partijen ondertekend op 20 maart 2000 en de aanmelding daarvan is gebeurd op 21 maart 2000 zodat de aanmelding is gebeurd binnen de termijn van art. 12 § 1 van de wet

2. Aanmeldingsplicht

Alle betrokken ondernemingen zijn ondernemingen in de zin van art. 1 van de wet en de operatie zoals hoger omschreven vormt een concentratie in de zin van art. 9 van dezelfde wet hetgeen niet wordt betwist door de aanmeldende partijen.

De nv Hendrix realiseerde in 1998 in België een omzet van 3,5 miljard , de nv Voeders Haeck een omzet van 1,9 miljard frank en de nv Buyse 0,087 miljard.

De drempels zoals opgelegd overeenkomstig art 11 § 1 van de wet worden bijgevolg gehaald en de concentratie diende te worden aangemeld.

3. Relevante markt

De aangemelde concentratie heeft betrekking op de sector van de vervaardiging van veevoeders waarbij een onderscheid kan worden gemaakt tussen de ruwvoeders en enkelvoudige veevoeders enerzijds en de samengestelde veevoeders anderzijds.

Zowel de doelvennootschappen als de dochtervennootschap van de overnemer zijn actief in deze sectoren.

De relevante geografische markt is België.

Over de omschrijving van deze markt bestaat geen betwisting.

4. Overeenkomst

De overeenkomst heeft tot doel een versterking van het aandeel van de nv Nutreco op de relevante markt.

Door de uitbreiding van distributiekkanalen, de logistieke voordelen, de schaalvergroting en de complementariteit van de activiteiten zal de positie op de markt ook effectief worden versterkt.

5. Toelaatbaarheid

Op de markt van veevoerders bezit de nv Hendrix in België een aandeel van 4 % en de doelvennootschappen nv Voeders Haeck en nv Buyse samen een aandeel van 4,5 %.

Het totale marktaandeel van de betrokken ondernemingen op de markt van veevoerders zal in België derhalve oplopen tot 8,5 %.

De concentratie van de betrokken partijen op de desbetreffende productenmarkt blijft derhalve beduidend onder de grens van 25 % en dient derhalve toelaatbaar te worden verklaard zonder dat een verdere analyse van de concurrentiepositie noodzakelijk is.

6. Besluit

De Raad van de Mededinging besluit dan ook dat de concentratie overeenkomstig art. 33 § 1 van de wet binnen het toepassingsgebied van de Wet tot Bescherming van de Economische Mededinging valt.

De Raad beslist eveneens dat overeenkomstig art. 33 § 2.1.a van dezelfde wet dat de concentratie toelaatbaar moet worden verklaard.

OM DEZE REDENEN

De Raad van de Mededinging

Gelet op de artn. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken van toepassing overeenkomstig art. 54 bis W.B.E.M.

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art. 33 § 1.1 W.B.E.M. binnen het toepassingsgebied valt van de wet.

Verklaart de concentratie toelaatbaar overeenkomstig art. 33 § 2.1.a W.B.E.M.

Aldus uitgesproken op 3 mei 2000 door de Kamer voor de Raad van de Mededinging samengesteld uit :

De heren Frank Deschoolmeester, kamervoorzitter,

Olivier Gutt, Willem Rycken en Robert Vanosselaer, leden.

Décision n° 2000-C/C-13 du 5 mai 2000

Vu la loi coordonnée sur la protection de la concurrence économique (« la loi »)

Vu l'arrêté royal du 23 mars 1993 relatif à la notification des concentrations d'entreprises ;

Vu la loi de 1935 sur l'emploi des langues ;

Vu la notification de concentration du 20 mars 2000 déposée par les parties notifiantes, représentés par Monsieur Marc Waha, avocat au barreau de Bruxelles, du cabinet Cleary, Gottlieb, Steen & Hamilton, rue de la Loi, 23 à 1040 Bruxelles.

Entendu à l'audience du 2 mai 2000 le Rapporteur en son rapport, ainsi que les parties notifiantes, représentées par Me Marc Waha, avocat, représentant commun.

1. Les parties à la concentration sont :

a) L'acquéreur : Securis S.A., sise à Brucargo 744 à 1931 Zaventem, est une filiale de la société de droit suédois Securitas AB. En Belgique, Securis est essentiellement active dans la fourniture de service de gardiennage elle-même et par l'intermédiaire de ses filiales Securis IGC et Securair S.A. Elle fournit des formations à la sécurité par l'intermédiaire de sa filiale Airport Security Training Center S.A.

b) Le vendeur : Baron Security S.A. sise rue Paul Lauters 1 à 1000 Bruxelles.

La société Baron Security appartient à la famille Baron; elle est active elle-même et par l'intermédiaire de ses filiales dans divers secteurs de la sécurité :

- le gardiennage (Baron Security),
- la surveillance à distance (Baron Security et Baron Electronics),
- la fourniture et l'installation de matériel électronique de lutte contre la malveillance (Baron Security et Baron Electronics),
- les activités de transport de fonds (Baron Security),
- les services de garde du corps (Baron Security),
- les activités de formation à la sécurité (Baron Training Center).

Baron Security est aussi active dans le domaine de la gestion d'un parking à Bruxelles par l'intermédiaire de sa filiale SRG Europe 4, propriétaire du parking.

Ces deux entreprises ont chacune réalisé, en Belgique, en 1999, un chiffre d'affaires supérieur à 15 millions d'euros et leur chiffre d'affaire cumulé excède 40 millions d'euros. Il s'agit d'entreprises au sens de la loi.

2. Description de la concentration :

Le 25 février 2000, les parties ont signé un contrat de cession d'actions en vertu duquel les vendeurs cèderont la totalité des actions de Baron Security à Securis. A l'issue de cette opération, Securis détiendra le contrôle exclusif à 100% du groupe Baron Security (Baron Security et ses filiales).

Il s'agit d'une opération de concentration qui entre dans le champ d'application de la loi.

3. Parts de marché

Les parties notifiantes considèrent que le marché concerné est celui des services de sécurité des entreprises et des organismes publics, d'une part, sur lequel les clients optent pour une formule de sécurité dont les différents éléments, techniques et/ou humains, sont interchangeable, chaque client pouvant opter pour une combinaison de ceux-ci en fonction de ses besoins, en telle sorte que ces éléments sont, du moins jusqu'à un certain niveau, interchangeables entre eux.

Les parties notifiantes considèrent que le second marché concerné est celui de la formation au gardiennage.

Le rapporteur estime, tout comme le Service de la concurrence et pour les mêmes raisons, que les marchés doivent être délimités selon la segmentation reprise dans la loi Tobback, les produits et services en cause n'étant pas totalement substituables mais en tout cas complémentaires et que dès lors les marchés concernés par l'opération sont :

- le marché de la surveillance et de la protection des biens mobiliers et immobiliers,
- le marché de la formation au gardiennage.

Quelle que soit la définition retenue du marché concerné, le Conseil de la concurrence constate que :

- la part de marché de l'entreprise résultant de la concentration, tant en ce qui concerne la sécurité que la formation, excédera 25%.
- que le marché de la sécurité soit pris dans son sens large ou selon la segmentation proposée par le rapporteur, la part du marché de l'entreprise résultant de la concentration n'excédera pas celle du "leader" actuel du marché, la société Group 4.

Compte tenu du fait que les barrières à l'entrée sur ce marché sont réduites, que les réponses fournies lors de l'instruction ne font pas mention de problèmes que soulèverait la concentration, la publication de l'avis de la notification au Moniteur belge du 31 mars 2000 n'ayant provoqué aucune réaction du marché, et que le rapporteur fait sien le rapport du Service et estime que la concentration notifiée n'aura pas pour effet l'acquisition ou le renforcement d'une position dominante qui entrave de manière significative une concurrence effective sur le marché belge, il n'est pas utile que le Conseil détermine plus avant quel serait la meilleure définition du marché concerné, ce qui ne pourrait se faire qu'après une enquête sectorielle approfondie et nécessiterait qu'une deuxième phase d'instruction soit ordonnée, ce qui n'est pas souhaitable en l'espèce, la concentration examinée pouvant être déclarée admissible en application de l'article 33, §2, 1, a, de la loi.

4.

En ce qui concerne les fonctions exercées cumulativement par Monsieur [Confidentiel] en tant qu'administrateur délégué de Securis en même temps qu'administrateur de la société [Confidentiel], les parties ont confirmé que ce cumul prendrait fin endéans le mois de la présente décision.

Le Conseil prend acte de cet engagement.

A ces causes,

Le Conseil de la Concurrence déclare en application de l'article 33, §1er, 1, de la loi, que la concentration notifiée tombe dans le champ d'application de la loi, et, en application de l'article 33, §2, 1, a, de la loi, que celle-ci est admissible.

Ainsi décidé le 5 mai 2000 par la chambre du Conseil de la Concurrence composée de Monsieur Olivier Gutt, Président, et de Messieurs Jacques Schaar, Roger Ramaekers et Carine Doutrelepont, membres, assistée de Monsieur Fabrice Wiels, secrétaire du Conseil.

Beslissing van 19 mei 2000 – nr. 2000 – C/C - 14

INZAKE :

MEDE - C/C - 00/0006

NV Concentra Holding, met zetel te 3500 Hasselt, Herckenrodesingel 10

en

NV Concentra Grafische Groep, met zetel te 3500 Hasselt, Herckenrodesingel 10

en

NV Roularta Media Group, met zetel te 8800 Roeselare, Meiboomlaan 33

en

NV Mercator Holding, met zetel te 8490 Jabbeke, Industriezone 2

Gelet op de Wet op de Bescherming van de Economische Mededinging, zoals gecoördineerd op 1 juli 1999 (WBEM).

Gezien de aanmelding aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een concentratie, neergelegd op 18 februari 2000 ;

Gezien de mededeling voor onderzoek door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers conform art. 32bis §1 van de WBEM op 21 februari 2000 ;

Gezien de verslaggever op 25 februari 2000 de aanmeldende partijen heeft verwittigd van de onvolledigheid van hun aanmelding, met opgave van een lijst met gevraagde bijkomende inlichtingen en een termijn tot 10 maart 2000 om de aanmelding te vervolledigen ;

Gezien de aanmeldende partijen nà uitstel te hebben bekomen, uiteindelijk op 3 april 2000 de gevraagde bijkomende inlichtingen hebben verstrekt, dewelke door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers werd overgemaakt op 4 april 2000 ;

Gezien de stukken van het dossier en het gemotiveerd verslag van de Dienst voor de Mededinging zoals medegedeeld aan de verslaggever op 26 april 2000 ;

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever zoals dit op 2 mei 2000 werd opgesteld en betekend aan de Raad ;

Gehoord het verslag van de verslaggever dhr. Bert Stulens ;

Gehoord de partijen die verschenen ter zitting op 19 mei 2000:

1. De aanmeldende en betrokken partijen

- De NV Concentra Holding is de overkoepelende holdingmaatschappij die rechtstreeks of onrechtstreeks alle werkmaatschappijen van de Concentra-groep controleert. Tot deze holding behoren hoofdzakelijk drie groepen: (1) Concentra Grafische Groep: omvat alle activiteiten van drukkerij ; (2) Regionale Uitgeversgroep: alle activiteiten van uitgeverij ; (3) Cobra: activiteiten inzake internet.

- De NV Concentra Grafische Groep is de holdingmaatschappij waarin alle activiteiten van drukkerij van de Concentra-groep zijn ondergebracht o.a. Concentra Grafic (heat-setmarkt), Verenigde Grafische Bedrijven (diepdrukmarkt), Drukkerij Van In (vellendruk), Concentra Prepress Groep (prepress) en Concentra Litho Printing Ltd. (buitenlandse dochteronderneming).

- De NV Mercator Holding is de holdingmaatschappij die alle werkmaatschappijen van de Mercator-groep controleert, allen actief in de drukkerijsector.

- De NV Roularta Media Group is de holdingmaatschappij die alle werkmaatschappijen van de Roularta Media-groep controleert. Deze zijn actief in de drukkerijsector, de uitgave van tijdschriften en huis-aan-huis bladen, radio en televisie, alsook reclamewerving.

Ook zijn volgende ondernemingen betrokken in de transactie:

- De NV Mercator Press, die als werkmaatschappij van de Mercator-groep actief is in de markt van de heat-set offset en tevens de controlemaatschappij is van de andere dochtermaatschappijen of participaties van de Mercator-groep, die allen actief zijn in de drukkerijsector (George Frère SA, Helio Lys SAS, Mercaprint NV).

- De NV Roularta Printing, is dochtervennootschap van de Roularta Media-groep, waarin de drukkerijactiviteiten van de groep zullen worden ondergebracht ten behoeve van huidige concentratie, met uitzondering van de prepress activiteiten.

Deze vennootschappen zijn allen ondernemingen in de zin van art. 1 WBEM

2. Aanmeldingsplicht

De NV Concentra Grafische Groep behaalde in 1998 in België een omzetcijfer van 2 miljard, de NV Mercator Press in 1999 in België een omzet van 1,5 miljard, de NV Roularta Media Group in 1998 in België een omzet van 10 miljard en de NV Roularta Printing in 1998 in België een omzet van 3,2 miljard. De drempels zoals opgelegd conform art. 11 §1 van de WBEM worden dus ruim gehaald, zodat de concentratie diende te worden aangemeld.

3. Overeenkomst van concentratie

De kaderovereenkomst die aan de basis ligt van de concentratie werd door partijen ondertekend op 18 januari 2000. De oorspronkelijke aanmelding werd op het Secretariaat van de Raad neergelegd op 18 februari 2000, dus binnen de wettelijk vereiste termijn conform art.12 §1 van de WBEM.

De overeenkomst omvat de oprichting van een nieuwe onderneming, Mercator Printing Group NV genoemd.

Vooreerst worden alle aandelen van NV Mercator Press door NV Mercator Holding en van NV Roularta Printing door NV Roularta Media Group in natura ingebracht in NV Concentra Grafische Groep. Laatstgenoemde zal dan zijn maatschappelijke naam wijzigen in Mercator Printing Group NV.

NV Mercator Holding en NV Roularta Media Group zullen aandelen verkrijgen in deze nieuwe maatschappij, zodat elk van de drie moedervernootschappen (NV Roularta Media Group, NV Mercator Holding en NV Concentra Holding) elk 33,3% van de aandelen zullen bezitten. Deze nieuwe onderneming zal enkel activiteiten hebben in de sector van de drukkerij.

De nieuwe onderneming zal géén joint venture zijn (géén gezamenlijke controle). Artikel 13 van de kaderovereenkomst regelt de samenstelling van de Raad van Bestuur, alsook de manier waarop de besluitvorming wordt geregeld. Hieruit blijkt dat de aandeelhouders elk twee bestuurders kunnen aanduiden en dat de beslissingen van de Raad van Bestuur genomen worden bij gewone meerderheid m.a.w. voor het dagelijks bestuur is de goedkeuring van de drie moederondernemingen niet noodzakelijk. Deze concentratie moet derhalve gezien worden als een fusie in de zin van art. 9 §1.a WBEM.

Het doel van deze operatie ligt hierin dat partijen een steeds sterker wordende concurrentie voelen vanwege grote drukkerijgroepen op Europees vlak (Frankrijk, Nederland,...). Met de steeds verder gaande informatisering in de sector, is het duidelijk dat activiteiten van drukkerij niet langer taal- of uitgeverijgebonden zijn.

Er dient vastgesteld te worden dat de aangemelde concentratie conform art. 33 §1.1. van de WBEM binnen het toepassingsgebied van de wet valt.

4. De relevante markt

Door hun fusie wensen de aanmeldende partijen sommige van hun drukkerijactiviteiten onder te brengen in één onderneming. Deze activiteiten worden niet samen als één drukkerijmarkt aanzien, daar de onderlinge druktechnieken niet voldoende substitueerbaar zijn (andere techniek, andere toepassing, andere kostprijs,...).

De markt van de drukkerij moet opgesplitst worden in de volgende relevante productenmarkten: coldset-offset, heatset-offset, diepdruk, hybride-offset en vellendruk.

5. Inzake de toelaatbaarheid

De coldset-activiteiten en diepdrukactiviteiten van de Concentragroep maken géén deel uit van de fusie. Wel de markt van de heatset-offset, hybride-offset en vellendruk. Slechts voor de markt van de heatset-offset bestaat er een overlapping tussen de drie betrokken ondernemingen. Op deze markt echter wordt slechts een gezamenlijk marktaandeel van 10,3% bereikt.

Alléén het marktaandeel van de NV Roularta Media Group (thans ingebracht in de nieuwe NV Mercator Printing Group) op de markt van de hybride-offset is groter dan 25%, doch er is géén accumulatie van marktaandelen. Omdat de NV Roularta Printing praktisch de enige is in België die actief is op deze markt (90 à 95%), kan deze markt niet als een betrokken markt worden beschouwd (er is géén horizontale, noch verticale relatie met de andere betrokken ondernemingen).

Het gezamenlijk marktaandeel van de bij de concentratie betrokken partijen op de betrokken productenmarkt blijft dus onder de 25% en er moet bijgevolg vastgesteld worden dat de aangemelde concentratie conform art. 33 §2.1.a van de WBEM toelaatbaar is.

OM DEZE REDENEN

DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken van toepassing overeenkomstig art. 54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art. 33 §1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied valt van de wet ;

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform art. 33 §2.1.a WBEM ;

Aldus uitgesproken op 19 mei 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit: de heer Frank Deschoolmeester, kamervoorzitter ; de heren Olivier Gutt, Peter Poma en Patrick Van Cayseele, leden.

Beslissing van 19 mei 2000 – nr. 2000 – C/C - 15

INZAKE :

MEDE - C/C - 00/0019

FABRICOM AIR CONDITIONING N.V., afgekort FAC, gevestigd te 1190 BRUSSEL, Montenegrostraat 138-144

en :

GRENCOBEL N.V., gevestigd te 2060 ANTWERPEN, Slachthuislaan 23

Gezien de aanmelding aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een concentratie door de partijen voornoemd gezamenlijk ingediend op 13 april 2000.

Gezien de mededeling conform artikel 32 bis § 1 van de Wet van de aanmelding van de concentratie op 13 april 2000 door het secretariaat aan het korps van verslaggevers.

Gezien de stukken van het dossier en het gemotiveerd verslag van de Dienst voor de Mededinging zoals dit op 5 mei 2000 werd overgemaakt aan de verslaggever.

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever, de heer Bert Stulens, zoals dit op 9 mei 2000 werd opgesteld en op 11 mei 2000 werd betekend aan de Raad.

Gehoord de verslaggever en de aanmeldende partijen bij monde van dhr. Jean Paul Defontaine ter zitting van 19 mei 2000.

1. De aanmeldende en betrokken partijen zijn allen ondernemingen in de zin van artikel 1 van de Wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging zoals gecoördineerd door Koninklijk Besluit van 1 juli 1999.

Als verkopers treden een aantal natuurlijke en rechtspersonen op die samen 96,9 % van de aandelen van de N.V. Grencobel verkopen aan de N.V. Fabricom Air Conditioning.

De N.V. Grencobel, gevestigd te Antwerpen, Slachthuislaan 23, is actief in de conceptie en de vervaardiging van koelinstallaties voor de voedingsindustrie, de chemische industrie, schaatsbanen en skipistes. De N.V. Grencobel is ook actief in de verkoop en de installatie van koelsystemen voor transport onder de merknaam Thermo King in België en Luxemburg. De N.V. Grencobel neemt voor 50 % deel in de N.V. Force K gevestigd te Gent, actief op de markt voor het vervaardigen van carrosseriekits voor koelvrachtwagens.

De N.V. Fabricom Air Conditioning, gevestigd te Brussel, Montenegrostraat 138 - 144, afgekort FAC, treedt op als koper.

Deze N.V. FAC is onder andere via haar filialen ISB-Ventilatie en Quiri Refrigeration actief in de handel in materialen bestemd voor industriële of privé doeleinden inzake air conditioning, verwarming, ventilatie, bescherming tegen brand, tegen vervuiling en sanitaire installaties in België, Frankrijk, Luxemburg en Polen.

De N.V. FAC is een volle dochter van de N.V. Fabricom Groep gevestigd te Brussel, die op haar beurt een volle dochter is van de N.V. Tractebel, die volledig toebehoort aan de Generale Maatschappij van België, zelf een volle dochter van de S.A. Suez Lyonnaise des Eaux.

De N.V. FAC is ondermeer actief in de sector van de koelactiviteiten via haar filiaal QUIRI REFRIGERATION (gevestigd te Brussel) en in de sector van de ventilatie via haar filiaal ISB-VENTILATIE (gevestigd te Brussel).

De N.V. FAC - en haar moeder Tractebel - genieten ten aanzien van Suez Lyonnaise Des Eaux over een totale werkingsautonomie.

2. De aangemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 9 van de wet.

De principe-overeenkomst dd 28 februari 2000 heeft betrekking op een aandelenverwerving door FAC van de aandelen in de N.V. Grencobel zulks in twee fasen : in een eerste fase worden de door de verkopers aangehouden aandelen, namelijk 96,9 % van de aandelen overgedragen aan FAC, waarna in een tweede fase de overige 3,1 % van de aandelen worden overgedragen wanneer deze door de thans onbekende dragers ervan te koop worden aangeboden.

De aanmeldende partijen zullen deze principe-overeenkomst omzetten in een definitieve overeenkomst onder bepaalde voorwaarden, waaronder de goedkeuring ervan door de Raad voor de Mededinging.

3. De principe-overeenkomst werd ondertekend op 28 februari 2000, terwijl de aanmelding gebeurde op 13 april 2000. De aanmelding moet als tijdig beoordeeld worden, cfr. Art. 12, § 1 van de wet, vermits het om een voorlopige principeovereenkomst gaat.

4. De wettelijke omzeldrempels bepaald in artikel 11 § 1 en artikel 46 van de WBEM werden bereikt, zodat de aangemelde concentratie onder het toepassingsgebied van de WBEM valt.

Uit de aanmelding en het onderzoeksverslag van de Dienst voor de Mededinging blijkt immers dat de omzet in België van zowel de N.V. Fabricom Air Conditioning als van de N.V. Grencobel van die omvang is dat de drempels bepaald in artikel 11 § 1 WBEM overschreden zijn.

5. Voor wat de "betrokken markt" betreft moet vastgesteld worden dat er enkel bij Quiri Refrigeration (filiaal van FAC) en bij N.V. Grencobel identieke categorieën van dienstverrichtingen bestaan, namelijk het bewaren en diepvriezen van producten in grote stockageruimtes en het produceren en ter beschikking stellen van koeling.

De markten waarop de betrokken ondernemingen beiden actief zijn kunnen derhalve omschreven worden als de markt van de industriële koelmarkt en de commerciële koelmarkt.

Uit het onderzoeksverslag van de Dienst voor de Mededinging blijkt dat de betrokken ondernemingen samen in België met betrekking tot deze betrokken markt minder dan 25 % van deze markt controleren.

Volledigheidshalve moet opgemerkt worden dat de N.V. Grencobel eveneens actief is op de markt van het koelen van vrachtwagens voor het vervoer van eetwaren en andere waren die permanent gekoeld moeten worden. Omdat de N.V. Fabricom Air Conditioning op deze markt niet actief is wordt deze markt niet als betrokken markt beschouwd en moet hiermede dan ook geen rekening gehouden worden voor het bepalen van het marktaandeel.

Artikel 33 § 2.1.a) WBEM bepaalt dat de concentratie toelaatbaar wordt verklaard wanneer de betrokken ondernemingen samen minder dan 25 % van de betrokken markt controleren.

Wat in casu het geval is.

OM DEZE REDENEN,

Gelet op het taalgebruik in gerechtszaken.

De Raad voor de Mededinging,

Stelt vast dat de betrokken concentratie onder het toepassingsgebied valt van de wet op de bescherming van de economische mededinging en dat ze toelaatbaar is.

Deze goedkeuring is onderworpen aan de verplichting voor de aanmeldende partijen om de definitieve ondertekende overeenkomst binnen de maand na de betekening van de huidige beslissing aan de Voorzitter van de Raad voor de Mededinging te laten geworden.

Aldus uitgesproken op 19 mei 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld uit :

de heer Peter POMA, kamervoorzitter,

de heren Olivier Gutt, Patrick Van Cayseele en Frank Deschoolmeester, leden.

Beslissing van 24 mei 2000– nr. 2000 – C/C – 16

INZAKE :

MEDE - C/C - 00/0020

LYFRA PARTAGO N.V.

en :

GUY DUPONT S.A.

Gezien de aanmelding op 21 april 2000 door de betrokken partijen aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een overeenkomst, die het voorwerp uitmaakt van huidige concentratieprocedure.

Gezien de mededeling conform artikel 32 bis § 1 van de Wet van de aanmelding van de concentratie op 25 april 2000 door het secretariaat aan het korps van verslaggevers.

Gezien het onderzoeksverslag van de Dienst voor de Mededinging.

Gezien de stukken van het dossier.

Gezien het gemotiveerd verslag zoals dit op 15 mei 2000 werd opgesteld.

Gehoord ter zitting van 24 mei 2000 de verslaggever, de heer Bert Stulens, alsmede de aanmeldende partijen, ter zitting vertegenwoordigd door meester Didier PUTZEYS, met kantoor te Brussel, Sint-Bernardusstraat 76.

Gelet op het taalgebruik in gerechtszaken.

1. De aanmeldende partijen zijn ondernemingen in de zin van artikel 1 van de W.B.E.M. (wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, zoals gecoördineerd door het Koninklijk Besluit van 1 juli 1999).

Als koper treedt op Lyfra-Partago N.V., gevestigd te Wommelgem, Kapelstraat 100, een dochteronderneming van Tabacofina Vander Elst, zelf overgenomen door British American Tobacco Belgium N.V., met activiteiten gericht op de commercialisatie van geconfectioneerde tabaksproducten, suikerwaren, frisdranken, tabaksbenodigdheden en aanverwante artikelen.

Als verkoper treedt op Dupont Guy S.A., gevestigd te Quaregnon, rue du Rieu du Coeur 170 b, met activiteiten gericht op de commercialisatie van geconfectioneerde tabaksproducten, suikerwaren, frisdranken, tabaksbenodigdheden en aanverwante artikelen.

2. De aangemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 9 van de W.B.E.M.

Het voorwerp van de concentratie is de overname van het handelsfonds van Guy Dupont S.A.. door Lyfra Partago N.V., met als doel de marktpositie van Lyfra Partago N.V., in het bijzonder in de provincie Henegouwen, te verstevigen.

3. Uit de voorgebrachte stukken blijkt dat de aanmelding van de concentratie niet als tijdig conform artikel 12 § 1 van de W.B.E.M. kan beschouwd worden.

Nadat op 21 december 1999 door de betrokken ondernemingen een concessie-overeenkomst (zie artikel 12 van de overeenkomst "convention préalable de cession") werd ondertekend onder ontbindende voorwaarde van een attest van de fiscale administratie waaruit blijkt dat Guy Dupont S.A. geen fiscale schulden heeft, en nadat deze administratie op 21 maart 2000 het kwestieuze attest heeft bezorgd, hebben partijen op 21 maart 2000 een nieuwe overeenkomst gemaakt die door hen op 21 april 2000, werd aangemeld.

De partijen verdedigen het standpunt dat het hier om een opschortende voorwaarde gaat. Dit is ook de kwalificatie die wordt gegeven in het contract.

Uit het contract blijkt echter dat de overeenkomst bindend was voor de partijen. De partijen hebben bij de overeenkomst van 21 december 1999 onmiskenbaar de wil gehad om zich wederzijds te verbinden onder de voorwaarde dat het handelsfonds van de N.V. Guy Dupont vrij zou zijn van fiscale schuld. De partijen konden zich niet eenzijdig onttrekken aan deze overeenkomst (zie: beslissing van de Raad van 10 mei 1996 nr. 96 - C/C - 07).

Hieruit blijkt dat de termijn van de aanmelding begon te lopen op 21 december 1999 (zie de beslissingen van de Raad van 10 mei 1996 nr. 96 - C/C - 07; 31 mei 1996 nr. 96-C/C-9; 28 juli 1998 nr. 98-c/c-11 en 24 augustus 1998 nr. 98-c/c-13).

Conform artikel 37, § 2, BWEM past een principiële boete van 50.000 BEF.

4. De concentratie valt onder het toepassingsgebied van de W.B.E.M. vermits de omzeldrempels zoals voorzien in artikel 11 § 1 en artikel 46 van de W.B.E.M. werden bereikt.

Zulks blijkt uit de voorgebrachte stukken.

5. Artikel 33 § 2.1.a) W.B.E.M. stelt onder meer : " Wanneer de betrokken ondernemingen samen minder dan 25 % van de betrokken markt controleren wordt de concentratie toelaatbaar verklaard".

Met betrokken markt wordt bedoeld de nationale productmarkt op dewelke de concentratieoperatie gevolgen kan hebben (zie onder andere in Tijdschrift voor Belgisch Handelsrecht 1998, p.734).

De relevante productenmarkten zijn in casu de markt van de groothandel in rookwaren en van de groothandel in snoepwaren.

Op de markt van de groothandel in de tabakswaaren bereiken de betrokken ondernemingen samen een marktaandeel dat duidelijk onder de 25 % blijft.

Ook op de markt van de groothandel in snoepwaren bereiken de betrokken ondernemingen samen een marktaandeel dat duidelijk onder de 25 % blijft.

Volledigheidshalve kan nog opgemerkt worden dat geen enkele van de ondervraagde derden denkt dat deze concentratie enig effect zal hebben op de relevante markten, terwijl er eveneens kan opgemerkt worden dat er geen enkele reactie vanwege de sector is gekomen op de publicatie van de aanmelding van deze concentratie in het Belgisch Staatsblad.

De concentratie moet dan ook toelaatbaar verklaard worden.

OM DEZE REDENEN,

De Raad voor de Mededinging,

Stelt vast dat de betrokken concentratie onder het toepassingsgebied valt van de Wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging zoals gecoördineerd door het Koninklijk Besluit van 1 juli 1999 en dat ze toelaatbaar is.

Veroordeelt de beide aanmeldende partijen Lyfra Partago N.V. en Guy Dupont N.V. solidair tot 50.000 BEF op basis van artikel 37, § 2, WBEM.

Aldus uitgesproken op 24 mei 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld uit :

de heer Peter Poma, kamervoorzitter,

de heren Olivier Gutt, Marc Jegers, Wouter Devroe, leden.

Beslissing van 24 mei 2000– nr. 2000 – C/C – 17

INZAKE :

MEDE - C/C - 00/0021

MERCATOR & NOORDSTAR N.V.

en :

H.B.K. SPAARBANK N.V.

Gezien de aanmelding op 2 mei 2000 door de betrokken partijen aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een overeenkomst, afgesloten op 28 april 2000, die het voorwerp uitmaakt van huidige concentratieprocedure.

Gezien de mededeling conform artikel 32 bis § 1 van de Wet van de aanmelding van de concentratie op 3 mei 2000 door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers.

Gezien de stukken van het dossier.

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever zoals dit op 11 mei 2000 werd opgesteld en betekend.

Gehoord ter zitting van 24 mei 2000 de verslaggever, de heer Bert Stulens, alsmede de aanmeldende partijen, ter zitting vertegenwoordigd door meester Dirk ARTS van het kantoor Loeff, Claeys, Verbeke, met kantoor te Brussel, Tervurenlaan 268 A.

Gelet op het taalgebruik in gerechtszaken.

1. De aanmeldende partijen zijn ondernemingen in de zin van artikel 1 van de W.B.E.M. (wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, zoals gecoördineerd door het Koninklijk Besluit van 1 juli 1999).

Als koper treedt op Mercator & Noordstar N.V., gevestigd te Gent, Kortrijksesteenweg 302, een verzekeringsmaatschappij, die actief is op de verzekeringsmarkt en die gecontroleerd wordt door Bâloise Holding S.A., een Luxemburgse vennootschap, die op haar beurt gecontroleerd wordt door Bâloise-Holding, een holdingmaatschappij naar Zwitsers recht..

Als verkoper treden op de heer A. Van Put en de Personeelscoöperatie H.B.K.-Spaarbank N.V., die samen het grootste deel van de aandelen (67 %) van de H.B.K.-Spaarbank N.V. bezitten), terwijl als doelvennootschap de H.B.K.-Spaarbank N.V., gevestigd te Antwerpen, Lange Lozanastraat 250, optreedt, een kredietinstelling die bancaire diensten aanbeidt aan particulieren, kleine en middelgrote ondernemingen. De H.B.K.-Spaarbank N.V. is via de N.V. Conjuncta, een onderneming die gezamenlijk wordt gecontroleerd met de N.V. Mercator & Noordstar, ook actief in de verkoop van verzekeringsproducten.

2. De aangemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 9 van de W.B.E.M.

Het voorwerp van de op 28 april 2000 gesloten overeenkomst betreft de verkoop van 67,18 % van de aandelen van H.B.K.-Spaarbank N.V. aan Mercator & Noordstar N.V., waarna Mercator & Noordstar N.V. een openbaar bod zal uitbrengen op de resterende aandelen.

Het betreft derhalve een concentratie die betrekking heeft op het geheel van de H.B.K.-Spaarbank N.V.

Mercator & Noordstar N.V. zal derhalve de uitsluitende zeggenschap verkrijgen over de H.B.K.-Spaarbank N.V. en wil door deze operatie haar financiële activiteiten diversifiëren en concurreren met reeds geïntegreerde banken en verzekeringsmaatschappijen.

3. De aanmelding is tijdig gebeurd conform artikel 12 § 1 van de W.B.E.M., vermits de overeenkomst dateert van 28 april 2000 en reeds op 2 mei 2000 werd aangemeld, hetzij binnen de maand.

4. De concentratie valt onder het toepassingsgebied van de W.B.E.M. vermits de omzetzempels zoals voorzien in artikel 11 § 1 en artikel 46 van de W.B.E.M. werden bereikt.

Zulks blijkt uit de voorgebrachte stukken.

5. Artikel 33 § 2.1.a) W.B.E.M. stelt onder meer : " Wanneer de betrokken ondernemingen samen minder dan 25 % van de betrokken markt controleren wordt de concentratie toelaatbaar verklaard".

Met betrokken markt wordt bedoeld de nationale productmarkt op dewelke de concentratieoperatie gevolgen kan hebben (zie onder andere in Tijdschrift voor Belgisch Handelsrecht 1998, p.734).

De ondernemingen betrokken bij deze concentratie zijn actief enerzijds in de verzekeringssector, anderzijds in de banksector.

Omdat de koper niet actief is in de banksector kan deze sector niet als betrokken markt beschouwd worden.

Omdat zowel de koper als de verkoper (via Conjuncta N.V.) actief zijn in de verzekeringssector moet deze sector als de betrokken markt beschouwd worden.

Indien de markt afgebakend wordt volgens verzekeringsdienst, dan nog bereiken de betrokken ondernemingen samen marktaandelen die zich beneden de 10 % bevinden, met andere woorden ruim onder de 25 % drempel.

De concentratie moet dan ook toelaatbaar verklaard worden.

OM DEZE REDENEN,

De Raad voor de Mededinging,

Stelt vast dat de betrokken concentratie onder het toepassingsgebied valt van de Wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging zoals gecoördineerd door het Koninklijk Besluit van 1 juli 1999 en dat ze toelaatbaar is.

Aldus uitgesproken op 24 mei 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld uit :

de heer Peter Poma, kamervoorzitter,

de heren Olivier Gutt, Marc Jegers, Wouter Devroe, leden.

Beslissing van 24 mei 2000 – nr. 2000 – C/C – 18

INZAKE :

MEDE - C/C - 00/0022

C.M.G. plc

en :

ADMIRAL plc

Gezien de aanmelding op 4 mei 2000 door de betrokken partijen aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een overeenkomst, die het voorwerp uitmaakt van huidige concentratieprocedure.

Gezien de mededeling conform artikel 32 bis § 1 van de Wet van de aanmelding van de concentratie op 5 mei 2000 door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers.

Gezien de stukken van het dossier.

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever zoals dit op 12 mei 2000 werd opgesteld.

Gehoord ter zitting van 24 mei 2000 de verslaggever, de heer Bert Stulens.

Gelet op het taalgebruik in gerechtszaken.

1. De aanmeldende partijen zijn ondernemingen in de zin van artikel 1 van de W.B.E.M. (wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, zoals gecoördineerd door het Koninklijk Besluit van 1 juli 1999).

C.M.G. plc (Parnell House, 25 Wilton Road London, SW 1 V 1 LW, Verenigd Koninkrijk) is een ondernemingsgroep actief in de sector van de informatie- en computertechnologie "I.C.T." gevestigd in het Verenigd Koninkrijk, Nederland, Duitsland, Frankrijk en België.

In België is C.M.G. actief via C.M.G. Brussels N.V. (gevestigd te Zaventem) en C.M.G. Softguide N.V. (gevestigd te Berchem).

Admiral plc (Admiral House 193-199, London Road, Camberley, Surrey GU 15 3 JT, Verenigd Koninkrijk) is een internationaal dienstverlenend bedrijf actief in de I.C.T. sector.

In België is Admiral pc actief via Admiral IT Services N.V. (gevestigd te Wemmel).

2. De aangemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 9 van de W.B.E.M.

De concentratie die het voorwerp uitmaakt van de aanmelding betreft het bod dat door C.M.G. werd uitgebracht op de aandelen van Admiral plc.

Door de concentratie zal C.M.G. uitsluitend zeggenschap verwerven over Admiral, dat derhalve een 100 % dochteronderneming zal zijn van C.M.G.

C.M.G. beoogt met deze concentratie haar positie op de Europese markt verder uit te bouwen om de belangrijkste I.C.T. leverancier te worden voor Europese blue-chip bedrijven en organisaties, inclusief overheden.

3. Uit de voorgebrachte stukken blijkt dat de aanmelding van de concentratie als tijdig conform artikel 12 § 1 van de W.B.E.M. kan beschouwd worden.

4. De concentratie valt onder het toepassingsgebied van de W.B.E.M., vermits de omzetrempels zoals voorzien in artikel 11 § 1 en artikel 46 van de W.B.E.M. werden bereikt.

Zulks blijkt uit de voorgebrachte stukken.

5. Artikel 33 § 2.1.a) W.B.E.M. stelt onder meer : " Wanneer de betrokken ondernemingen samen minder dan 25 % van de betrokken markt controleren wordt de concentratie toelaatbaar verklaard".

Met betrokken markt wordt bedoeld de nationale productmarkt op dewelke de concentratieoperatie gevolgen kan hebben (zie onder andere in Tijdschrift voor Belgisch Handelsrecht 1998, p.734).

De betrokken ondernemingen zijn beiden actief in de SITS-sector (Software and I.T. Services), alwaar zij samen een uiterst klein marktaandeel bereiken, ver onder de 25 % drempel.

Zelfs indien men de SITS-sector niet in zijn geheel beschouwt maar als bestaande uit verschillende marktsegmenten (volgens het Holway rapport), dan nog moet men vaststellen dat de betrokken partijen in België slechts in één segment met elkaar overlappende activiteiten bezig zijn, namelijk in het segment "Project-Services".

Project-Services omvat consulting voor de I.T. sector, het ter beschikking stellen van personeel voor het op maat maken van softwareprogramma's, het ontwerpen van nieuwe besturingssystemen en integratie met bestaande systemen.

Bovendien is het gezamenlijk marktaandeel van de betrokken partijen in België in het segment van Project Services zo miniem, dat men ook hier ver onder de 25 % drempel blijft.

Volledigheidshalve kan nog opgemerkt worden dat er binnen de SITS-sector voldoende concurrenten aanwezig zijn met een groter marktaandeel dan de betrokken ondernemingen samen.

OM DEZE REDENEN,

De Raad voor de Mededinging,

Stelt vast dat de betrokken concentratie onder het toepassingsgebied valt van de Wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging zoals gecoördineerd door het Koninklijk Besluit van 1 juli 1999 en dat ze toelaatbaar is.

Aldus uitgesproken op 24 mei 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld uit :

de heer Peter Poma, kamervoorzitter,

de heren Olivier Gutt, Marc Jegers, Wouter Devroe, leden.

Beslissing van 24 mei 2000– nr. 2000 – C/C – 19

INZAKE :

Beslissing van 17 november 1997 – nr. 97 – C/C - 25

KINEPOLIS GROUP N.V.

en :

IMAGIBRAINE N.V.

Gezien de beslissing dd 17 november 1997, nr.97-C/C-25 betreffende de concentratie tussen de groep Bert en de groep Claeys onder de benaming "Kinopolis Group".

Gezien het schrijven dd 20 april 2000 uitgaande van de "Kinopolis Group", op het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging ontvangen op 25 april 2000.

Gezien het schrijven dd 15 mei 2000 uitgaande van de heer Bert Stulens, verslaggever a.i.

Gezien de nota neergelegd door meester De Schrijver namens de Kinopolis Group.

Gelet op het taalgebruik in gerechtszaken.

Gehoord ter zitting van 24 mei 2000, de verslaggever de heer Bert Stulens en meester De Schrijver.

In haar schrijven dd 20 april 2000 - op de Raad ontvangen op 25 april 2000 - stelt de "Kinopolis Group" in essentie :

- dat zij er niet in geslaagd is een bioscoopcomplex te Brugge (14 zalen en 3400 zetels) te verwezenlijken.
- dat zij thans in de mogelijkheid is om het destijds te Brugge geplande complex te vervangen door het bioscoopcomplex Imagibraine (10 zalen en 2.499 zetels) door het nemen van een meerderheidsparticipatie in de N.V. Imagibraine, eigenaar van het desbetreffende bioscoopcomplex te Braine l'Alleud.
- dat de Raad voor de Mededinging in haar beslissing van 17 november 1997, nr.97-C/C-25 bij de beoordeling van de toenmalige concentratie reeds rekening gehouden heeft met het bestaan van het bioscoopcomplex te Brugge.
- dat de Raad in punt 4 van het beschikkend gedeelte van de beslissing dd 17 november 1997 voorzag dat de N.V. Kinopolis Group geen voorafgaande instemming van de Raad voor de Mededinging nodig heeft voor zover het gaat om onder meer de vervanging van een bestaand complex door een ander complex, indien dit tot gevolg heeft dat het aantal zetels of zalen van het betrokken complex stijgt met minder dan 20 %.

Punt 4 van de beslissing van de Raad dd 17 november 1997 bepaalt:

" De groep die uit de concentratie ontstaat zal geen nieuw één - of - meer zalencomplex oprichten of overnemen noch een bestaand complex uitbreiden, renoveren of vervangen zonder de voorafgaande instemming van de Raad voor de Mededinging.

Deze voorwaarde van voorafgaande instemming van de Raad geldt niet bij een uitbreiding, renovatie van een bestaand complex, of vervanging van een bestaand complex door een ander complex, indien dit tot gevolg heeft dat het aantal zetels of zalen van het betrokken complex stijgt met minder dan 20 % gedurende de termijn bepaald in punt 5 van dit beschikkend gedeelte.

De Raad zal op een verzoek tot instemming een beslissing nemen binnen de termijnen zoals deze thans gelden voor het concentratietoezicht na de partijen te hebben gehoord. Bij ontstentenis van beslissing binnen deze termijnen zal de Raad geacht worden met het verzoek in te stemmen".

In casu stelt zich dan ook de vraag of de niet verwezenlijking van het bioscoopcomplex te Brugge en de vervanging ervan door een bioscoopcomplex te Braine l'Alleud valt onder de bewoordingen van punt 4 lid 2 van het beschikkend gedeelte van de beslissing van de Raad van 17 november 1997, namelijk "..... vervanging van een bestaand complex door een ander complex .....".

Hiervan kan slechts sprake zijn voor zover de Raad in haar beslissing van 17 november 1997 bij het beoordelen van het marktaandeel alsdan rekening heeft gehouden met het marktaandeel van Brugge.

Uit het motiverend gedeelte van de beslissing van de Raad dd 17 november 1997, in het bijzonder blz.6 (tabel) en blz.13 (overweging 15), blijkt dat er destijds voor Brugge wel met een complex werd rekening gehouden. Bovendien wordt zulks bevestigd door de brief van de toenmalige voorzitter van de Raad dd. 26 oktober 1999.

De N.V. "Kinopolis Group" moet dan ook overeenkomstig punt 4 lid 1, van de beslissing van 17 november 1997 voorafgaandelijk geen instemming vragen aan de Raad voor de Mededinging.

OM DEZE REDENEN,

De Raad voor de Mededinging,

Stelt dat de N.V. Kinopolis Group geen voorafgaandelijke instemming moet vragen aan de Raad voor de Mededinging om het bioscoopcomplex Imagibraine (10 zalen, 2.499 zetels) uit te baten ter vervanging van het complex te Brugge.

Aldus uitgesproken op 24 mei 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld uit :

de heer Peter Poma, kamervoorzitter,

de heren Olivier Gutt, Marc Jegers, Wouter Devroe, leden.

Décision n°2000-PK-20 du 7 juin 2000

En cause

La Banque Indosuez de Belgique, ayant pour conseil Maître Marc Dassel, avocat dont le cabinet est établi rue des Colonies 56, bte 14 à 1000 Bruxelles,

Contre

La Banque Bruxelles Lambert de Belgique, dont le siège social est établi avenue Marnix 24, à 1000 Bruxelles, agissant par l'intermédiaire de Monsieur Eric de Baenst, Directeur, et Madame Martine Delierneux, Sous-Directeur,

Vu la plainte de la Banque Indosuez de Belgique (ci-après BIB) reçue le 30 juin 1993 par le Service de la concurrence et dirigée contre la Banque Bruxelles Lambert (ci-après BBL),

Vu la lettre du 21 juin 1995, par laquelle la BIB informe le Service de la concurrence qu'elle renonce à la plainte déposée contre la BBL,

Vu le rapport du Service de la concurrence du 2 février 1998 et le dossier d'instruction établi par ce dernier,

Vu les lettres des parties datées du 14 et du 17 avril 2000 par lesquelles ces dernières renoncent à être entendues par le Conseil de la concurrence,

Entendu à l'audience du 24 mai 2000 le Service de la concurrence qui confirme les conclusions de son rapport,

Attendu que par lettre du 29 juin 1993, reçue par le Service de la concurrence le 30 juin 1993, la BIB a déposé plainte contre la BBL en invoquant la violation par cette dernière de l'article 3 de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique;

Que suite à une convention transactionnelle signée entre les parties le 21 juin 1995, le litige qui opposaient ces dernières a pris fin;

Que la BIB a renoncé par courrier du 21 juin 1995 à la plainte déposée devant le Service de la concurrence;

Attendu qu'en conclusion de son rapport, le Service constate que, suite à la convention transactionnelle et à la renonciation du plaignant, la plainte est devenue sans objet;

Qu'en conséquence, il propose d'acter le désistement du plaignant et de classer la plainte.

Attendu qu'il ressort du rapport du Service de la concurrence et du dossier d'instruction que la plainte, quoique recevable, est devenue sans objet;

Que les parties ne s'opposent pas au classement du dossier,

PAR CES MOTIFS,

le Conseil de la concurrence

- constate que la plainte est devenue sans objet;

- classe la plainte, conformément à l'article 24 de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique.

Ainsi statué le 7 juin 2000 par la chambre du Conseil de la concurrence composée de Monsieur Olivier GUTT, président, et de Messieurs Jacques SCHAAR, Pierre BATTARD et Eric BALATE, membres.

Décision n°2000-C/C-21 du 27 juin 2000

Vu la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique (« la loi »)

Vu l'arrêté royal du 23 mars 1993 relatif à la notification des concentrations d'entreprises ;

Vu la loi de 1935 sur l'emploi des langues ;

Vu le document du 16 mai 2000 par lequel les sociétés de droit belge Cofinimmo S.A., ayant son siège social à 1000 Bruxelles, Chaussée de Waterloo, 876 (Cofinimmo), et Belgian Office Properties S.A. en formation, ayant son siège social à 1000 Bruxelles, Montagne du Parc, 4, (B.O.P.), de première part, et les sociétés de droit belge Axa Royale Belge S.A. ayant son siège social à 1170 Bruxelles, boulevard du Souverain, 25, Royaner S.A., ayant son siège social à 1170 Bruxelles, boulevard du Souverain, 25, Transga S.A., ayant son siège social à 1170 Bruxelles, boulevard du Souverain, 25, et la société de droit luxembourgeois Royale Belge Investissements S.A., ayant son siège social à L-1325 Luxembourg (Grand Duché), rue de la Chapelle, 7 de seconde part, représentés par Maîtres André Bruyneel et Frédéric Louis, avocats à 1060 Bruxelles, rue Henri Wafelaerts, 47-51, ont notifié une concentration consistant en la reprise du contrôle exclusif de la Primaedis, ayant son siège social à 1160 Bruxelles, avenue Van Nieuwenhuysse, 2, par les deux premières entreprises ayant effectué la notification..

Entendu à l'audience du 27 juin 2000, le Rapporteur en son rapport, ainsi que les parties notifiantes, représentées par Me Frédéric Louis, avocat.

1. Les faits

La S.A Primaedis est une société immobilière ayant pour objet la location et la gestion de biens immobiliers. Elle est propriétaire de plusieurs immeubles ;

Le but de la concentration est, en permettant aux parties secondes notifiantes de se concentrer sur leur activité principale, la banque et l'assurance, de développer les activités et majorer la taille du portefeuille immobilier de la S.A. Cofinimmo. L'intervention de la S.A. B.O.P. est de nature financière et, en principe, temporaire.

Les premières parties notifiantes ont en effet convenu entr'elles d'un système d'options qui doivent permettre à la S.A. Cofinimmo de devenir, à terme, seul actionnaire de Primaedis S.A.

2. L'opération constitue une concentration au sens de la loi

Il n'est pas contesté que l'opération constitue une concentration au sens de l'article 9, b, de la loi. Cofinimmo S.A. et B.O.P. S.A. acquièrent ensemble 100% des actions de la S.A. Primaedis.

En ce qui concerne le contrôle effectif, dès exécution de la concentration telle qu'elle est notifiée, Cofinimmo disposera notamment du droit de désigner la majorité des membres du conseil d'administration de la S.A. Primaedis, sur lequel elle exercera le contrôle de droit et de fait. Ce point de vue est partagé par la Commission Bancaire et Financière, qui l'a exprimé par courrier du 19 avril 2000.

3. Cette concentration est soumise à l'appréciation préalable du Conseil

Le chiffre d'affaires réalisé en 1999, tel qu'il a été communiqué par les parties notifiantes, et détaillé dans le rapport du Service de la Concurrence, excède les seuils déterminés par l'article 11 de la loi.

L'opération de concentration visée est soumise à l'approbation du Conseil.

4. Admissibilité de la concentration

Le marché concerné est le marché de la location d'immeuble à usage de bureaux sur le territoire belge, qui se répartit en marchés distincts par métropole.

La part de marché cumulée des entreprises concernées est dans tous les cas inférieure à 25 % .

Il s'ensuit que la concentration est admissible en application de l'article 33, §2, 1., a) de la loi sur la protection de la concurrence économique.

5. Acquisition prévue par Cofinimmo S.A. des actions détenues par B.O.P.

Dès lors que, conformément aux prévisions des parties et en exécution des options soumises par elles au Conseil, la S.A. Cofinimmo acquerra la totalité des parts de Primaedis S.A. de B.O.P., ou viendra à acquérir la totalité des actions de B.O.P., mais, dans cette dernière hypothèse, à condition que B.O.P. n'ait d'autre actif que les actions de Primaedis S.A. acquises en exécution de la concentration examinée, le Conseil estime que cette opération ne constitue pas en soi une concentration soumise à la loi, en ce que Cofinimmo S.A. exerce, dès à présent, le contrôle sur Primaedis, pour autant qu'il l'exerce encore au moment de l'acquisition, et pour autant également que cette acquisition n'ait pas d'effet sur le contrôle de Primaedis S.A.

A ces causes,

Le Conseil de la Concurrence déclare le projet de concentration examiné, soit l'acquisition de la totalité des actions de S.A. Primaedis par les S.A. Cofinimmo et Belgian Office Properties, admissible en vertu de l'article 33§2.1.a) de la loi.

Ainsi décidé le 27 juin 2000 par la chambre du Conseil de la Concurrence composée de Monsieur Olivier Gutt, Président, et Messieurs Jacques Schaar, Robert Sacré et David Szafran, membres.

Décision n°2000-V/M-22 du 28 juin 2000

Affaire IO 99/0016 ASA SYSTEMS / UPEA

Vu la demande de mesures provisoires déposée au Secrétariat du Conseil de la concurrence le 4 juin 1999 par la S.A. ASA Systems, représentée par Me. Putzeys, à l'encontre de l'Union Professionnelle des Entreprises d'Assurance, représentée par Me. Fagnart;

Vu le rapport déposé le 30 juillet 1999 par Mme Anne Bouillet et Monsieur Gery Marlière pour la Division Prix et Concurrence;

Vu les pièces du dossier;

Vu les mémoires présentés par les parties;

Entendu les parties aux audiences du 8 mars 2000, 13 avril 2000 et 19 juin 2000;

Les parties

1. La société ASA Systems (ASA) est une société anonyme de droit belge dont le siège social est établi à 1180 Bruxelles, rue Edith Cavell 86. Il s'agit d'une entreprise de sécurité au sens de la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage. Elle a pour objet la vente et l'installation de systèmes de sécurité anti-intrusion et de leurs composantes.

ASA est une entreprise au sens de l'article 1er de la loi du 5 août 1991, soit "toute personne physique ou morale poursuivant de manière durable un but économique".

2. L'Union Professionnelle des Entreprises d'Assurances (en abrégé UPEA) est un groupement professionnel fondé en 1947. Aux termes de ses statuts, dont la dernière révision a été publiée aux annexes du Moniteur belge du 29 novembre 1991, elle a pour objet : " l'étude, la protection et le développement des intérêts professionnels de ses membres.

Elle s'interdit toute immixtion dans la gestion ou l'organisation particulière de ses membres et dans leurs rapports avec les intermédiaires d'assurances et le public.

Toutefois, en ce qui concerne les résolutions à prendre à l'égard des questions sociales et des questions qui seraient soulevées par une autorité publique, internationale, nationale ou régionale, ainsi que par des organismes dont l'UPEA fait partie, une assemblée générale, réunie par convocation spéciale exposant la portée de la décision à prendre, peut déroger à l'alinéa 2 pour autant que la résolution soit prise aux trois-quarts des voix présentes ou représentées.

Il en est de même des résolutions à prendre à l'égard de questions d'intérêt général que le conseil de direction, avisé dans la convocation qu'elles sont susceptibles de comporter dérogation à l'alinéa 2 et statuant à l'unanimité de ses membres présents, déciderait de soumettre à la procédure prévue à l'alinéa 3.

Dans cet esprit, l'UPEA est chargée d'une mission de service, notamment en matière de :

1. représentation;
2. coordination;
3. étude et concertation, principalement dans le domaine statistique;
4. information et sensibilisation;
5. formation.

En outre, l'UPEA prend toutes mesures utiles pour l'organisation en dehors de son sein de toutes institutions de coopération et de mutualité propres à maintenir et à relever le niveau matériel et moral des membres du personnel des entreprises d'assurances et du sien."

Son siège social est établi à 1000 Bruxelles, 29 square de Meeûs.

L'UPEA est une association d'entreprises au sens de l'article 2 de ladite loi, puisqu'elle regroupe des sociétés d'assurances qui sont, individuellement, des entreprises.

3. Les produits et services offerts par ASA sont achetés aussi bien par des particuliers que par des entreprises, mais les personnes intéressées au premier chef par la qualité des systèmes de sécurité anti-intrusion sont les assureurs, qui accordent des garanties contre le vol. L'étude, le montage, la mise en service et l'entretien

d'installations électroniques de sécurité contre l'intrusion doivent respecter des normes de technicité et sont soumis à un agrément.

Le marché concerné est celui de l'installation des systèmes de surveillance et d'alarme contre les effractions. Dans la mesure où l'agrément est susceptible d'être prorogé ou retiré en fonction du résultat des contrôles effectués, le marché voisin de l'expertise peut être également indirectement concerné.

En 1996, le nombre de systèmes d'alarme placés auprès de particuliers, d'entreprises ou de personnes de droit public, s'élevait à 30.242.

Le marché géographiquement concerné couvre l'ensemble du territoire belge.

Demande de mesures provisoires

Attendu que la demande initiale de la société ASA, du 25 mai 1999, tendait à titre provisoire à entendre prononcer "la suspension, en urgence, de la décision de retrait d'ASA Systems de la liste des installateurs agréés (par l'UPEA)".

Que le 1er mars 2000, le conseil d'ASA demandait, dans le cadre de la même procédure, "d'enjoindre l'UPEA :

- D'informer directement les compagnies d'assurance membres et leurs inspecteurs ainsi que les courtiers d'assurance offrant leurs produits et services, afin de préciser qu'ASA a été retirée des listes sans raison et qu'elle figure à nouveau sur les listes ;
- De dispenser ASA des procédures usuelles d'agrément de son matériel (devis C) et de faire figurer le nom d'ASA sur la liste des installateurs agréés avec la mention des deux types de centrales utilisées par elle désormais;
- De dispenser officiellement ASA de renvoyer les anciens certificats dans la mesure où l'UPEA a elle-même rompu la convention qui imposait cette obligation;
- D'obliger l'UPEA à fournir à ASA de nouveaux certificats de conformité."

Les faits

L'UPEA est un groupement professionnel mandaté par ses membres, actifs dans le secteur de l'assurance afin, dès 1970, d'élaborer des normes en matière de protection contre le vol tant quant aux produits (conformité) que quant aux installateurs.

L'UPEA a chargé un organisme unique (ANPI) de la vérification des produits d'alarme et du contrôle des installations agréées.

Les critères et conditions d'agrément, faisant l'objet du cahier des charges CTK 1.2, permettent à l'entreprise agréée d'émettre un certificat de conformité du système aux prescriptions de l'UPEA en matière d'installation de centraux de sécurité.

Ce système "privé" d'agrément s'ajoute à un système d'ordre public, obligatoire, d'agrément par le Ministère de l'Intérieur résultant de la loi du 10 avril 1990.

La demande de mesures provisoires se situe dans le contexte d'une citation en référé introduite par Asa le 23/07/98 devant le Président du Tribunal de Première Instance de Bruxelles, tendant à ordonner la suspension d'une décision de retrait de la liste des installateurs agréés établie par l'UPEA.

- Asa est une entreprise d'installation de matériel de protection contre l'intrusion et de systèmes électroniques de sécurité chez les particuliers, dans les commerces, bureaux, industries,...Elle existe depuis près de 25 ans.

Le 7 mars 1994, Asa a signé une convention d'agrément UPEA avec effet au 29/11/93 pour une période de 2 ans, soit jusqu'au 28/11/95.

- début 95, l'UPEA a sélectionné 2 installations pour lesquelles Asa avait délivré des certificats de conformité en vue de faire procéder à leur contrôle.

- l'ANPI a procédé aux contrôles de ces installations le 14/02/95, (l'avis de contrôle date du 11/03/94) et a établi les 2 rapports le 16/03/95 (cfr doc 03 013-019). Les rapports précisent :

"client V.: 1 observation de non-conformité

- l'installateur a ajouté dans le central une plaquette électronique avec 3 fusibles

remarque: l'installateur a ajouté une clef pour désactiver les sirènes

client P.: 3 observations de non conformité

- l'installation n'est pas raccordée à un circuit électrique distinct
- l'installateur a ajouté dans le central une plaquette électronique avec 3 fusibles
- l'installateur a mis le transfo du PC 2550 en dehors du central, de ce fait celui-ci n'est pas protégé

remarque: l'installateur a installé une clef pour désactiver les sirènes."

Dans son courrier du 11/04/95 (cfr doc 03 012) adressé à Asa, l'UPEA relève 3 remarques importantes:

- 1/ une plaquette électronique avec 3 fusibles est ajoutée dans chaque central;
- 2/ une clef de désactivation des sirènes est ajoutée dans chaque central;
- 3/ le transfo du central du risque P. est sorti du central et se trouve sans aucune protection.

L'UPEA demande à Asa des explications pour permettre aux membres de la sous-commission technique Vol de tirer leurs conclusions lors de la réunion du 12 mai 1995.

En réponse, Asa dans son courrier du 18 avril 1995 explique que les modifications ont pour but d'augmenter la fiabilité du système, de diminuer les fausses alarmes et de rendre plus efficace le service après-vente (cfr doc 03 020-022). Selon elle, 2 manquements techniques sont inventés dans ces rapports, et un troisième manquement résulte d'une falsification du rapport de l'ANPI par la sous-commission technique Vol de l'UPEA:

- 1/ la plaquette électronique avec trois fusibles et la clef de secours sont utilisées depuis plus de 5 ans sans avoir jamais soulevé de problème;
- 2/ il n'apparaît nulle part dans le CTK1.2 qu'il est obligatoire de mettre le transfo dans le central.

Le 18/05/95, la sous-commission technique Vol de l'UPEA invite Asa à se mettre en conformité dans les 3 mois à dater du 12 mai 1995 (cfr doc 03 023-025). Dans ce courrier, l'UPEA mentionne spécialement 2 manquements constatés, à savoir l'installation d'une clef pour désactiver les sirènes et l'installation du transformateur d'alimentation en dehors du boîtier central et ceci sans aucune protection pour la sécurité des personnes.

- le 30/05/95, Asa répond à l'UPEA en s'indignant de ces prétendus manquements et de la falsification du rapport et conteste la légalité du système d'agrément UPEA vis-à-vis du règlement d'exemption CEE n° 3932/92 (cfr doc 03 027-032).

- le 01/06/95, UPEA informe Asa qu'il n'est pas dans son intention de la retirer des listes (cfr doc 03 033)

- le 07/06/95, Asa demande à l'UPEA les motivations de son comportement

- le 02/09/95, l'UPEA reconnaît que le système d'agrément ne répond pas à 100% aux conditions d'exemption de la CEE fixées en 92 et annonce la création du Bosec, organisme de certification (cfr doc 03 034).

- consécutivement à ce courrier, le conseil de Asa adresse à l'UPEA une lettre (le 20 octobre 1995) l'invitant à supprimer pour tout le monde le système d'agrément qui, selon ses propres dires, n'a pas l'assise légale requise (cfr doc 03 036-037).

- en février 96, Asa apprend par hasard son retrait de la liste des installateurs agréés UPEA, retrait qui date de décembre 95. Elle a confirmation de ce retrait par un client OPUS 2 qui, vu cette situation ne peut lui attribuer le contrat d'installation d'un système d'alarme (cfr doc 05 070).

- le 05/02/96, le conseil de Asa adresse une lettre à l'UPEA lui intimant de rétablir Asa sur la liste des installateurs agréés UPEA (cfr doc 04 049-050).

- le 06/02/96, l'UPEA suspend sa décision de retrait et, dans un souci de conciliation, rétablit Asa sur la liste des installateurs agréés. Selon le conseil de l'UPEA, il semblait résulter de la correspondance de Asa que celle-ci ne souhaitait plus figurer sur la liste des entreprises bénéficiant de l'agrément (cfr doc 04 051).

- le retrait aura été effectif durant 2 mois.

- le 3 juin 1996, le conseil de l'UPEA s'adressant au conseil de Asa lui confirme sa lettre du 17 mai 1996 (lettre non produite) par laquelle il lui faisait part de la position de l'UPEA. Par la même occasion il insiste sur le fait que si Asa veut conserver son agrément UPEA elle doit se soumettre à toutes les procédures de contrôle et accepter de comparaître devant la commission technique à une date à convenir (cfr doc 04 060).

- le 10 juillet 1997, l'UPEA accorde à Asa un dernier délai expirant le 31 juillet 1997 sauf engagement formel de cette dernière de se soumettre à tous les contrôles prévus par les prescriptions CTK1.2 (cfr doc 07 107).
- le 28 juillet 1997 le conseil de Asa informe l'UPEA que sa cliente n'est pas davantage opposée à se soumettre aux contrôles en cause (cfr doc 07 108).
- par lettre du 30 juillet 1997, le conseil de Asa signale qu'elle est actuellement dans l'impossibilité de se soumettre à un quelconque contrôle, n'ayant reçu à ce jour, aucune invitation de l'UPEA à cet effet (cfr doc 07 109-110).
- dans son courrier du 31/07/97, le conseil de l'UPEA écrit « La question est donc réglée. Votre cliente sera soumise aux contrôles comme tous les autres installateurs. » (cfr doc 07 111).
- une réunion de conciliation s'est tenue le 29 août 1997 entre les parties intéressées. Le conseil de l'UPEA «confirme que le retrait de la liste résulte du fait du non renouvellement de la convention d'agrément en date du 29 novembre 1995».

L'UPEA reconnaît que les diverses modifications apportées par Asa sont positives mais signale la nécessité de faire tester le produit ainsi modifié en vue de son agrément.

Asa s'est engagée à introduire une demande d'agrément pour le produit équipé de ses ajouts. De même, elle a convenu de faire parvenir les certificats de conformité émis depuis le 9/10/95.

« Dans ces conditions les membres de la STCV proposent de remettre la société Asa dans le circuit normal et de considérer la procédure « 3 mois » signifiée le 18 mai 1995 comme nulle et non avenue. » (cfr doc 07 113-114).

- comme Asa était rétablie en février 96 sur la liste des installateurs, l'UPEA devait organiser deux contrôles conformément aux prescriptions du CTK1.2, ce qu'elle n'a pas fait. Il y a lieu toutefois de remarquer que Asa n'a plus communiqué de certificats de conformité depuis 1996.

- le 17 juin 1998, l'UPEA, par l'intermédiaire de son conseil, informe le conseil de Asa de ce qu'il a «recommandé à l'UPEA de respecter le principe de l'égalité entre les installateurs et de procéder au retrait définitif de l'agrément de ASA Systems. Cette recommandation a été adoptée le 8 juin 1998 par le conseil de direction de l'UPEA» (cfr doc 07 117).

- le 30/06/98, le conseil de Asa somme l'UPEA de revenir sur cette décision de retrait mais en vain (cfr doc 07 118).

- le 23/07/98, la citation en référé est signifiée.

Après une décision interlocutoire du 2 mars 1999 du Président du tribunal de première instance de Bruxelles, la Cour d'appel de Bruxelles, saisie d'un recours de l'UPEA, déclara la demande principale devenue sans objet "en raison de la réinscription de l'intimée (ASA) sur la liste des entreprises agréées" tandis que trois autres demandes dont l'objet est similaire à celui des mesures sollicitées par ASA dans le cadre de la présente procédure depuis le 1er mars 2000 étaient refusées soit par défaut d'urgence soit en raison de leur irrecevabilité au regard de l'article 807 du Code judiciaire (arrêt du 11 mai 2000).

Le 21 septembre 1999, l'UPEA avait en effet décidé de réintégrer ASA sur la liste des installateurs agréés après qu'auparavant une demande en ce sens d'ASA n'ait pu aboutir suite au refus de celle-ci d'adhérer aux termes et conditions d'un projet de convention d'agrément qui lui fut soumis par l'UPEA (courrier UPEA à ASA du 16 juin 1999).

La société ASA a enfin assigné l'UPEA devant le tribunal de première instance de Bruxelles afin, au fond, d'obtenir l'indemnisation du préjudice qu'elle estime subir en raison des faits reprochés à l'UPEA. Cette affaire est actuellement pendante.

En droit

1. Quant aux mesures provisoires

L'examen de la demande de mesures provisoires implique d'analyser s'il apparaît que l'U.P.E.A. occupe effectivement une position dominante dans le marché concerné, celui des installations d'alarme pour immeubles, et, dans l'affirmative, si elle a abusé de cette position dominante.

Dans la mesure où l'abus de position dominante semble établi de manière raisonnablement vraisemblable, il échet alors d'examiner si, d'une part, cet abus cause à ASA, à ce jour, un préjudice grave et difficilement

réparable, et, d'autre part, si cet abus ne cause pas ou ne risque pas de causer un préjudice grave et difficilement réparable aux tiers.

2. Exception de chose jugée

Attendu que l'UPEA estime, au terme de la réouverture des débats motivée par le prononcé de l'arrêt du 11 mai 2000 de la 9ème chambre de la Cour d'appel de Bruxelles, que l'autorité de la chose jugée dont est revêtue cette décision s'oppose à ce que des mesures provisoires (similaires à celles demandées et rejetées devant la Cour) soient accordées par le Président du Conseil de la concurrence.

Que l'article 23 du Code judiciaire dispose que "l'autorité de la chose jugée n'a lieu qu'à l'égard de ce qui a fait l'objet de la décision. Il faut que la chose demandée soit la même, que la demande soit fondée sur la même cause, que la demande soit entre les mêmes parties et formée par elles et contre elles en la même qualité".

Qu'il en résulte que l'autorité de la chose jugée est limitée à ce qui a été certainement et définitivement tranché par la décision qui en est revêtue.

Que cette règle a été définie de manière précise par le Professeur Fettweis dans les termes suivants :

"Il faut rechercher ce qui a été antérieurement contesté et jugé, en fait et en droit, vérifier si la nouvelle demande tend à obtenir une décision sur une question litigieuse qui, après avoir été soumise à un débat, a été tranchée par un acte juridictionnel antérieur, en manière telle que la prétention nouvelle, si elle est admise, serait de nature à contredire ce qui a été certainement jugé" (A. Fettweis, Manuel de procédure civile, Liège, 1987, p.270).

Que les conclusions d'ASA devant la Cour d'appel et la procédure en référé n'étaient pas fondées sur une violation des dispositions de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique mais sur la législation en matière de pratiques du commerce et sur le droit commun des obligations.

Que de manière générale, il ne saurait donc être question d'étendre au-delà de ce cadre juridique les effets de la décision du 11 mai 2000.

Que le risque de contradiction n'existe au demeurant pas dès lors que les motifs des décisions prononcées par les Cours et Tribunaux d'une part, et par le Conseil d'autre part sont nécessairement différents (la loi du 5 août 1991 étant la seule susceptible de fonder une décision du Conseil).

Attendu, en tout état de cause, qu'il ne peut être question de trancher affirmativement, dans le cadre des mesures provisoires, la question de savoir s'il existe réellement une identité d'objet et un risque de contradiction entre le sort réservé à la demande formée par ASA devant les tribunaux de l'Ordre Judiciaire et le Conseil de la Concurrence.

Qu'en effet, si dans le cadre des deux procédures, menées en parallèle, le dispositif de la demande formée par ASA est pratiquement identique, le Conseil de la Concurrence est une juridiction administrative, dont la compétence est fixée par la loi du 5 août 1991 relative à la protection de la concurrence économique.

Qu'il y est notamment précisé que les mesures provisoires peuvent être prises par le Président du Conseil s'il s'avère que des pratiques anti-concurrentielles sont de nature à causer un préjudice grave, imminent et difficilement réparable aux entreprises concernées par cette pratique ou à l'intérêt économique général (article 35).

Que les intérêts protégés sont donc avant tout publics et non particuliers, ce qui justifie d'ailleurs le caractère erga omnes des décisions du conseil, à la différence des décisions prononcées par les Cours et Tribunaux de l'Ordre Judiciaire.

Attendu, dès lors, qu'il ne peut être question d'invoquer l'autorité de la chose jugée s'agissant de juridictions appartenant à des ordres distincts, dont les compétences matérielles ne se recouvrent pas et dont les décisions ont une portée fondamentalement différente.

3. Intérêt de la société ASA

Attendu qu'ASA estime avoir un intérêt à solliciter les mesures provisoires en raison de la perte de chiffre d'affaires qu'a entraînée sa radiation de la liste des installateurs agréés.

Qu'il échet cependant de relever que nonobstant les nombreuses pièces déposées par ASA à l'appui de sa demande et tendant à établir le montant du préjudice subi depuis le début, fin 1995, du litige l'opposant à l'UPEA, il ne peut être considéré comme établi qu'une réduction de chiffre d'affaires est survenue en raison du comportement de l'UPEA.

Que les pièces comptables de 1994 à 1998 ne permettent, au provisoire et vu leur caractère simplement descriptif, pas de vérifier cette perte ou le lien de causalité existant entre elle et le comportement de l'UPEA.

Que le licenciement de deux employés d'ASA et l'échec d'un projet d'établissement franchisé à Gand n'apparaissent, en l'état actuel, nullement motivés par et/ou liés à ce même comportement de l'UPEA.

Que les pièces et arguments développés à cet égard ne sont, en l'état actuel, pas pertinents.

Qu'il échet cependant de rappeler que le Conseil, au fond comme au provisoire, n'est pas compétent pour connaître des prétentions d'ASA quant au dommage financier qu'elle a subi et à sa réparation.

Attendu néanmoins, qu'ainsi qu'il a été relevé dans la décision du Président du Conseil du 19 avril 1999, ASA justifie d'un intérêt direct et actuel dans la mesure où elle est une société de sécurité principalement active dans l'installation de systèmes d'alarme contre l'intrusion. La majorité des clients du secteur des alarmes anti-intrusion exigent que l'entrepreneur auquel ils font appel soit agréé UPEA afin d'être assurés contre le vol aux conditions normales du marché. Les entreprises d'assurance qui exigent une installation par une entreprise agréée UPEA représentent une part importante du marché. Dès lors une société désireuse de s'implanter dans le secteur ou de s'y maintenir est obligée d'être agréée UPEA. Cet intérêt est par ailleurs personnel dès lors que si la société, même agréée, n'est pas en mesure de délivrer les certificats de conformité attestant auprès des clients (et de leur assureur auquel ils sont destinés en finale) de son agrément, elle sera menacée d'exclusion d'une part significative du marché.

Qu'il y a donc bien en outre urgence.

Qu'enfin, le risque incriminé participe tout à la fois d'une décision d'association d'entreprises, d'une entente entre entreprises et d'une pratique concertée paraissant *prima facie* constitutive d'infractions aussi bien à l'article 2 qu'à l'article 3 de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique.

Que la demande est donc recevable tandis que le Président du Conseil, statuant au provisoire, est compétent pour connaître de la demande de mesures.

4. Quant à l'abus de position dominante et aux mesures demandées

4.1 Marché concerné et position dominante de l'UPEA

Attendu que le marché affecté dans le cadre de la procédure est celui des travaux d'installation électrique qui comprend notamment l'installation dans des bâtiments ou d'autres projets de construction des systèmes de surveillance et d'alarme contre les effractions, ...

Que selon les informations de l'Office de Contrôle des Assurances, en 1997, 54 compagnies d'assurances seraient actives en Belgique dans la branche incendie-vol, parmi lesquelles 45 sont membres de l'UPEA.

Que ces 45 sociétés représentent ensemble 86,54 % de l'encaissement total de la branche en Belgique.

Attendu que l'UPEA conteste occuper une position dominante aux motifs qu'elle n'est pas une entreprise et qu'elle n'a pas d'activité de nature commerciale.

Que l'UPEA est née de l'association d'entreprises d'assurances et constitue une association d'entreprise au sens de la loi.

Qu'il est exact que l'UPEA n'est pas en relation directe avec les consommateurs ou les clients des compagnies d'assurances.

Qu'il n'empêche que, dès lors que les compagnies d'assurances affiliées à l'UPEA, c'est-à-dire un nombre de compagnies d'assurances actives en Belgique et représentant ensemble 86,54% du chiffre d'affaires réalisé dans le secteur, appliquent les recommandations de l'UPEA dans leurs relations avec leurs clients, les décisions qui sont prises par l'association d'entreprises ont un effet sur le marché.

Que compte tenu de l'importance de l'UPEA dans le secteur des assurances, ces décisions s'imposent à pratiquement la totalité de celui-ci.

Qu'il est établi que les décisions d'agrément ou de retrait d'agrément d'installateurs de systèmes d'alarme, prises par l'UPEA, sont appliquées par les entreprises associées.

Que si celles-ci disposent d'une certaine liberté, il apparaît, *prima facie*, qu'elles n'en font pas usage en la matière.

Que dans le cadre de la présente procédure, il convient de s'attacher aux faits, c'est à dire la manière dont les règlements et dispositions contractuelles ou réglementaires sont appliquées, et d'écarter les suppositions relatives à la manière dont ils pourraient l'être.

Que les compagnies d'assurances sont libres de soumettre leur acceptation de couvrir les risques liés aux immeubles à la condition que ceux-ci soient équipés d'un système d'alarme. Il apparaît que, lorsqu'elles exigent qu'un système d'alarme soit placé, toutes les compagnies (ou la quasi-totalité) exigent qu'il s'agisse d'un système d'alarme agréé.

Qu'ainsi, soit la couverture par l'assureur (et son maintien) est conditionnée à l'installation d'un tel système, soit celui-ci justifie une réduction de la prime versée par la partie assurée de sorte que celle-ci aura tout intérêt à se tourner vers un installateur agréé.

Que même à défaut d'une telle exigence de l'assureur, il est raisonnable de penser que, si des consommateurs décident, pour d'autres motifs que ceux liés à la conclusion d'un contrat d'assurance, d'installer un tel système, une partie appréciable d'entre eux souhaitera s'équiper d'un système agréé UPEA, soit afin d'anticiper les exigences éventuelles d'une compagnie d'assurances à laquelle ils pourraient souscrire ultérieurement, soit en raison du label de qualité qui s'attache à l'agrément en tant que tel.

Attendu que, dans le marché des installations d'alarme anti-effraction pour immeuble, l'agrément du système et de son installateur par l'UPEA apparaissent comme une des caractéristiques essentielles du couple produit/service des installations, qui motive le choix du consommateur.

Qu'il s'ensuit que l'UPEA occupe, *prima facie*, une position dominante sur ce marché.

4.2 Abus de position dominante ?

Attendu que les retraits d'agrément d'ASA et les décisions de réintégration successifs par l'UPEA constitueraient aux yeux d'ASA une manifestation d'un abus de position dominante dans le chef de leur auteur.

Qu'il y a lieu de souligner le caractère contractuel des relations entre les parties et, dès lors, des règles contenues dans le CTK 1.2 et censées entourer la procédure de retrait d'agrément (et de réinscription).

Que le simple fait d'octroyer ou de retirer un agrément ne peut dès lors être constitutif d'un abus de position dominante que pour autant qu'il entraîne une rupture entre l'égalité de traitement dont doivent bénéficier les installateurs de systèmes d'alarme, également soumis au CTK 1.2.

Que le fait de ne pas appliquer les règles visées au CTK 1.2 peut donc bien être constitutif d'un tel abus.

Attendu que l'on ne peut à cet égard que s'étonner du comportement de l'UPEA s'agissant du respect des règles qu'elle a elle-même établies.

Qu'ainsi, le premier retrait d'agrément fin 1995 n'a jamais été porté à la connaissance d'ASA alors que les griefs formulés par l'UPEA à l'égard des deux systèmes d'alarme installés par ASA en 1995 avaient fait l'objet d'explications techniques de la part de cette société dans des courriers du 18 avril 1995 et du 7 juin 1995.

Que les explications d'ASA n'ont jamais été rencontrées que ce soit par l'ANPI ou l'UPEA, pas plus que sa demande de motivation des critiques de l'organisme de contrôle.

Que l'on s'étonne que l'exigence de motivation déjà minimaliste et critiquable à cet égard contenue dans le CTK 1.2 ("En cas de refus d'agrément, l'UPEA motive –dans les grandes lignes- la décision de la Commission Vol de l'UPEA") n'ait ainsi pas été respectée.

Que les explications contradictoires de l'UPEA quant à la raison de ce retrait (malentendu quant aux termes d'un courrier du conseil d'ASA qui aurait demandé le retrait ou application pure et simple d'une clause de non-reconduction de l'agrément à défaut pour ASA d'avoir expressément demandé le maintien de celui-ci ?) ne sont pas convaincantes.

Attendu qu'il y a également lieu de s'étonner des affirmations de l'UPEA selon lesquelles, dans le silence complet du CTK 1.2, il est loisible à une partie omise de sa liste des installateurs agréés de demander sa réintégration un an après le retrait (réponse au Service de la concurrence du conseil de l'UPEA en date du 2 juillet 1999).

Qu'une telle procédure non-écrite est de nature à laisser à l'UPEA une liberté totale qui peut être assimilée à de l'arbitraire quant à la levée des mesures de retraits.

Qu'une telle procédure est, *prima facie*, de nature à constituer un abus de position dominante en réservant à des parties placées dans les mêmes circonstances des conditions contractuelles différentes et donc discriminatoires.

Attendu, enfin, qu'est également susceptible de constituer un abus en raison de l'insécurité juridique générée, le fait de soumettre la réintégration d'ASA sur la liste des installateurs agréés à l'accord inconditionnel de celle-ci sur un projet de "convention d'agrément" qui, en fait n'est qu'un contrat d'adhésion (cf. courrier du 16 juin 1999, à ASA, contenant ce projet).

Que contrairement aux affirmations de l'UPEA, l'adhésion à ce projet constituait bien apparemment la condition de la réintégration d'ASA sur la liste des installateurs agréés.

Qu'outre le caractère unilatéral des conditions d'agrément, l'on s'étonne d'y retrouver, en violation des mesures ordonnées par le Président du Conseil le 19 avril 1999, un renvoi pur et simple à l'article 4.3 du CTK 1.2 alors que des restrictions à son application avaient été imposées.

Qu'apparaît également d'emblée inacceptable la faculté laissée à l'UPEA de s'exonérer de toute responsabilité en cas de retrait d'agrément ou de non-renouvellement alors même que ces questions faisaient l'objet d'un litige au fond (une instance au fond est pendante quant à l'indemnisation du dommage qu'ASA estime avoir subi de par le comportement de l'UPEA).

Attendu, dès lors, que les décisions non-motivées, non-notifiées, fondées sur des procédures inconnues ou absentes du CTK 1.2 (cadre contractuel des parties) laissant la place à l'arbitraire de l'UPEA et l'application de conditions unilatérales non-négociables avant toute réintégration était de nature à établir l'existence, prima facie, d'un abus de position dominante dans le chef de l'UPEA.

Attendu que cependant, le 21 septembre 1999, ASA a été réintégrée avec effet immédiat et sans condition sur la liste des installateurs agréés ce qui, à l'instar de ce qu'a constaté la Cour d'appel de Bruxelles le 11 mai 2000, fait perdre tout objet à la demande principale.

Que l'effet des comportements relevés ci-avant et constitutifs d'indices précis et concordants d'abus de position dominante a donc disparu.

Qu'il n'y a pas lieu d'ordonner de mesure provisoire à cet égard.

4.3 Les mesures sollicitées par ASA le 1er mars 2000

1.

Attendu qu'il n'est nullement établi, dans le cadre des articles 2 et/ou 3 de la loi du 5 août 1991, que l'UPEA ait contribué à une éviction du marché concerné d'ASA par le fait qu'elle aurait omis d'avertir ce marché des circonstances des retraits et réintégrations successifs de son cocontractant de la liste des installateurs agréés.

Que le CTK 1.2 ne prévoit aucune information générale avec motivation du marché lorsqu'une mesure de retrait est décidée, l'information et la motivation se limitant (en principe) à la seule partie concernée.

Que le marché est indirectement averti de la mesure par le fait que l'installateur est ou non à même de remettre à ses clients un certificat de conformité UPEA (outre la mention sur les documents émanant de l'installateur de la mention "agréé UPEA").

Que le marché n'a pas à connaître les péripéties ayant conduit aux décisions de retrait ou de réintégration.

Qu'il n'y a donc pas lieu de faire droit à la première demande de mesure sollicitée par ASA dans son mémoire du 1er mars 2000.

2.

Attendu que la société ASA sollicite la dispense de procédure dite de "devis C" à l'égard des derniers produits qu'elle installe.

Que l'on voit mal comment il serait possible de dispenser cette société d'une procédure d'agrément qui ne semble résulter d'aucun texte ou accord.

Que si un nouveau type de système d'alarme est commercialisé par ASA, il est logique qu'il doive être agréé conformément aux seules dispositions contractuelles applicables entre parties et pratiquées pour les autres entreprises du secteur.

Qu'un refus d'agrément fondé sur des dispositions techniques ou autres non comprises dans le champ contractuel serait critiquable au regard du droit commun des obligations et ne relève pas de la compétence du Président du Conseil de la Concurrence (ou du Conseil au fond) mais bien des tribunaux de l'Ordre Judiciaire.

Qu'à cet égard, l'arrêt de la Cour d'appel du 11 mai 2000 n'est pas revêtu de l'autorité de la chose jugée puisque ce chef de demande a été écarté comme irrecevable au regard des conditions fixées par l'article 807 du Code judiciaire.

Que si ASA se voyait opposer un rejet de demande d'agrément de ses produits en raison d'un refus de se conformer à une procédure non prévue dans la convention qui la lie à l'UPEA, il lui appartiendrait de saisir les juridictions de l'Ordre Judiciaire de ce litige.

Que si cette procédure existe par contre et se trouve dans le champ contractuel des relations entre ASA et l'UPEA, il ne peut être question d'en dispenser ASA à peine de faire bénéficier celle-ci d'un avantage concurrentiel indu sur les autres entreprises d'installation de systèmes d'alarme et de méconnaître l'article 1134 du Code civil.

Que de manière surabondante, il convient de relever qu'ASA n'établit pas, même prima facie, la discrimination dont elle serait victime quant à l'application de cette soi-disant procédure d'agrément, puisqu'elle se contente d'affirmer que certains installateurs en seraient dispensés.

Attendu, dès lors, qu'il convient d'écarter cette demande de mesures provisoires.

3.

Attendu qu'ainsi qu'il a été relevé ci-avant, les certificats vierges de conformité que l'installateur complète et remet aux clients sont de nature à établir que le système d'alarme installé correspond aux exigences UPEA, condition souvent exigée par les assureurs pour accorder (et maintenir) leur couverture en cas de sinistre.

Que même à défaut d'une telle exigence au niveau d'un contrat d'assurance, dans la mesure où la conformité aux normes UPEA est souvent un motif qui pousse le client à s'adresser à un installateur plutôt qu'à un autre, ces certificats sont en tout état de cause liés directement à l'exercice effectif par le titulaire d'un agrément de son activité commerciale.

Qu'il n'y aurait dès lors guère d'intérêt à considérer ASA comme réintégrée sur la liste des installateurs agréés si, en même temps, on la prive du droit de délivrer les certificats en vigueur à ce jour ou qu'il lui est fait obligation d'en délivrer d'anciens, voire de les photocopier (à cet égard les parties ne déposent pas d'exemplaires des certificats anciens et actuels pour comparaison).

Que même en dehors de la question éventuelle de la qualification pénale d'une telle pratique, il est un fait qu'un client victime d'un sinistre serait susceptible de se voir refuser l'intervention de l'assureur si celui-ci constate que le certificat émis ne correspond pas (ou plus) à ceux délivrés par l'UPEA aux installateurs agréés.

Que cette circonstance est également révélatrice de l'urgence à statuer en l'espèce.

Attendu qu'il y a donc bien lieu de faire injonction à l'UPEA de délivrer à ASA dans les trois jours de la notification de la présente décision les certificats actuellement en vigueur et destinés à établir l'agrément de cette société, conformément à la réintégration décidée le 21 septembre 1999.

Qu'il y a en outre lieu de faire injonction à l'UPEA, pour les systèmes effectivement agréés installés par ASA entre le 21 septembre 1999 et la date de délivrance des nouveaux certificats, de confirmer à première demande d'ASA, d'un client ou assureur, la conformité dudit système à ses prescriptions techniques de même que l'agrément de l'installateur.

Qu'il y a lieu d'ordonner à ASA de retourner à l'UPEA les anciens certificats en sa possession, ceux-ci ne présentant plus aucun intérêt, ainsi qu'une copie des anciens certificats émis par elle ou de leurs photocopies.

Qu'il est précisé, pour autant que de besoin, que l'exécution de la présente décision incombe à chacune des parties, et qu'aucune d'entre elles ne peut subordonner l'exécution de son obligation à celle de la sienne par l'autre partie.

PAR CES MOTIFS,

Nous, Olivier GUTT, Président du Conseil de la Concurrence,

1. Déclarons devenue sans objet depuis le 21 septembre 1999 la demande de réintégration d'ASA sur la liste des installateurs agréés UPEA,

2. Déclarons recevable mais non-fondée la demande d'injonction d'informer directement les compagnies d'assurance membres et leurs inspecteurs ainsi que les courtiers d'assurance offrant leurs produits et services, afin de préciser qu'ASA a été retirée des listes sans raison et qu'elle figure à nouveau sur les listes,

3. Nous déclarons incompétent pour connaître de la demande de dispenser ASA des procédures usuelles d'agrément de son matériel (devis C) et de faire figurer le nom d'ASA sur la liste des installateurs agréés avec la mention des deux types de centrales utilisées par elle désormais,

4. Faisons injonction à l'UPEA de délivrer à ASA dans les trois jours de la notification de la présente décision les certificats actuellement en vigueur et destinés à établir l'agrément de cette société, conformément à la réintégration décidée le 21 septembre 1999,

5. Faisons injonction à l'UPEA, pour les systèmes effectivement agréés installés par ASA entre le 21 septembre 1999 et la date de délivrance des nouveaux certificats, de confirmer à première demande d'ASA, d'un client, d'un assureur ou de leur mandataire, la conformité dudit système à ses prescriptions techniques de même que l'agrément de l'installateur,

6. Faisons injonction à ASA de remettre à l'UPEA dans les trois jours de la notification de la présente décision les anciens certificats encore en sa possession et la copie de ces certificats ou de leurs photocopies délivrés jusqu'à la réception des nouveaux en exécution de la présente décision.

Ainsi décidé le 28 juin 2000 par Nous, Olivier GUTT, Président du Conseil de la Concurrence.

Décision n°2000-E/A-23 du 28 juin 2000

En cause la société anonyme de droit belge Touring Assurances/ Touring Verzekeringen (ci-après Touring Assurances), représentée par Maître Francis Herbert, du Cabinet Loeff Claeys Verbeke, sis Avenue de Tervuren 268A à 1150 Bruxelles;

Vu la notification du 14 juin 1996 enregistrée au Service de la concurrence sous le numéro CONC-E/A-96/0004 par laquelle la société Touring Assurances demande le bénéfice de l'octroi d'une attestation négative, et subsidiairement, d'une exemption individuelle en ce qui concerne une convention type de collaboration privilégiée entre la société Touring Assurances et un certain nombre de carrossiers,

Vu le rapport et le dossier d'instruction établi par Mme Isabelle Delwart pour la Division Prix et Concurrence, déposé au Conseil de la concurrence le 24 février 1998 et notifié aux parties le 17 mars 2000,

Vu la note d'observation déposée le 10 mai 2000 par les parties au Secrétariat du Conseil de la concurrence,

Entendu lors de l'audience du 24 mai 2000 le Service de la concurrence et les parties notifiantes représentées par Mesdames Nieke Janssens et Els De Muer pour Touring Assurances assistées de Maître Marc Pittie.

La convention de collaboration

La convention de collaboration notifiée offre aux carrossiers agréés par Touring Assurances une exclusivité pour la réparation des véhicules sinistrés sur le territoire de la zone où le réparateur est établi. Touring Assurances a en effet découpé le territoire belge en un certain nombre de zones d'influence qui correspondent aux zones couvertes par les diverses centrales de Touring Secours (responsables de l'acheminement des véhicules à réparer chez le carrossier) et a choisi les réparateurs agréés non seulement en fonction d'un certain nombre de critères de qualité, mais également en fonction de leur situation d'éloignement par rapport aux centrales Touring Secours.

Cette convention de collaboration a pour cadre la formule de service optimal offerte par Touring Assurances et qui est destinée à offrir à ses assurés une assistance complète dès l'accident. L'assuré qui opte pour cette formule donne mandat à Touring Assurances qui va se charger en cas d'accident de l'acheminement du véhicule chez le carrossier agréé et attribuer à l'assuré un véhicule de remplacement pendant la durée des réparations. De plus, Touring Assurances paie directement les frais de réparation au garagiste agréé.

Quant à la définition du marché

Deux marchés sont concernés directement ou indirectement par la convention notifiée :

- le marché des services de réparation et de carrosserie sur lequel la convention de collaboration privilégiée portera directement ses effets ;
- le marché voisin de l'assurance automobile.

Le marché géographique concerné recouvre l'ensemble du territoire belge, le réseau de réparateurs agréés s'étendant à l'entière du royaume.

En ce qui concerne le marché des services de réparation et de carrosserie :

Selon la Fédération belge du Commerce et de la Réparation Automobiles et des Secteurs connexes (ci-après FEDERAUTO), plus de quatre mille entreprises en Belgique offrent des services de réparation et de carrosserie, auxquelles il faut ajouter les garagistes qui exercent également des activités de réparation de carrosserie, ce qui porterait le nombre de réparateurs actifs sur le territoire belge à environ sept mille unités.

Toujours selon FEDERAUTO, la valeur du marché belge des services de réparation et de carrosserie peut être évaluée à 40 milliards de francs belges pour l'année 1993. Le Service de la concurrence estime que ce chiffre peut être évalué à la baisse, suivant l'argumentation de FEDERAUTO selon laquelle le nombre d'accidents automobiles a diminué depuis sans être compensé par des hausses de prix.

Dans sa première année d'activité, Touring Assurances a fait réparer 198 véhicules par ses 10 réparateurs agréés. Le coût moyen d'une réparation étant de 55.000 francs, les réparations confiées par Touring Assurances à ses carrossiers agréés représentent une part de marché d'environ 0.03% du marché belge. Dans ses observations déposées en réponse au rapport du Service Touring estime cette part de marché pour l'année 1999 à environ 0,45%. La part de marché générée par le réseau de réparateurs agréés par Touring Assurances dans le cadre de son service optimal représente donc moins d'1% du marché et peut être considérée comme négligeable.

En ce qui concerne le marché de l'assurance automobile :

Le nombre d'entreprises d'assurance agréées pour pratiquer l'assurance responsabilité civile automobile en Belgique est en constante diminution : le rapport 1997-1998 de l'Office de Contrôle des Assurances indique un passage de 133 entreprises agréées en 1993 à 109 entreprises agréées en 1998. Touring Assurances a obtenu l'agrément et a commencé ses activités dans ce domaine à partir de l'année 1996. Sur ce marché, Touring Assurances est un nouvel entrant et ne dispose que d'une faible part de marché (0,01% en 1996, 0,2% en 1997).

Dans son rapport, le Service de la concurrence fait état de certaines inquiétudes quant au potentiel de croissance de Touring Assurances en raison du nombre important d'automobilistes affiliés à Touring Secours, d'une part, et de la grande expérience du Groupe Josi d'autre part, ces deux entreprises ayant une participation de 50% dans Touring Assurances.

Ces inquiétudes ne semblent cependant pas devoir se concrétiser dans l'immédiat, le nombre de clients de Touring Assurances qui bénéficient du service optimal n'ayant pas augmenté de manière disproportionnée dans le courant de ces dernières années.

Quant à l'effet de l'accord notifié sur la concurrence :

Dans son rapport, le Service de la concurrence estime que, si la convention type notifiée par Touring Assurances peut être considérée comme n'influençant pas d'une manière sensible la concurrence sur le marché belge concerné, la multiplicité des différents réseaux de réparateurs agréés mis au point par les différentes compagnies d'assurance aboutit néanmoins à une affectation sensible de la concurrence sur le territoire belge. Pour parvenir à cette conclusion, le Service se fonde sur le fait que les carrossiers agréés par Touring Assurances avaient également été agréés par d'autres compagnies d'assurances.

Il ressort effectivement des réponses fournies par les dix carrossiers agréés aux questions du Service de la concurrence que ces derniers sont agréés par plus d'une compagnie d'assurance. Toutefois, aucune enquête de type sectoriel qui permettrait de démontrer l'existence d'un véritable effet de réseau résultant de la multiplicité des conventions d'agrément entre les entreprises d'assurance et les carrossiers n'a été réalisée à ce jour.

Les représentants de Touring Assurances exposent, sans être contredits sur ce point, que les contrats proposés par Touring diffèrent par de nombreux points des services offerts par les autres compagnies d'assurance. Le système d'agrément de Touring diffère également de celui mis en place par les autres assureurs : dans un souci d'assistance à ses assurés, Touring se charge de fournir le véhicule de remplacement pendant la durée de la réparation et paie directement la facture au réparateur, sans que celle-ci transite par l'assuré.

Interrogés à l'audience sur la procédure qui avait été utilisée pour choisir les dix carrossiers agréés, les représentants de Touring Assurances expliquent que l'appel d'offre a été relativement restreint et que les carrossiers agréés ont été notamment choisis en fonction de leur localisation géographique, proche des centrales Touring Secours.

Le Conseil de la concurrence estime que, même dans l'hypothèse où un certain effet de réseau pourrait être démontré dans ce secteur, en l'espèce, la part de marché réduite de Touring Assurances fait que cette entreprise ne pourrait pas être considérée comme étant susceptible de contribuer de manière significative à l'effet cumulatif.

Il s'ensuit que la convention type notifiée par Touring Assurances est conforme à la loi sur la protection de la concurrence économique et que le Conseil ne peut que constater cette conformité sans qu'il soit nécessaire d'y ajouter de conditions.

PAR CES MOTIFS

le Conseil de la concurrence

- constate que la convention type de collaboration privilégiée notifiée par Touring Assurances n'a pas pour objet ni pour effet de restreindre ou de fausser de manière sensible la concurrence sur le marché belge concerné.

Ainsi statué le 28 juin 2000 par la chambre du Conseil de la concurrence composée de Monsieur Olivier GUTT, Président, et de Messieurs Jacques SCHAAR, Pierre BATTARD et Eric BALATE, membres.

Beslissing van 5 juli 2000 - nr. 2000 - C/C - 24

INZAKE :

HEIJMANS INTERNATIONAL B.V.

en :

ALCAGRO N.V.

Gezien de aanmelding op 17 mei 2000 door de betrokken partijen aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een overeenkomst, die het voorwerp uitmaakt van huidige concentratieprocedure.

Gezien de mededeling conform artikel 32 bis § 1 van de Wet van de aanmelding van de concentratie op 18 mei 2000 door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers.

Gezien de stukken van het dossier.

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever, de heer Bert STULENS, zoals dit op 30 mei 2000 werd opgesteld.

Gezien de Dienst voor de Mededinging zich aansluit bij het gemotiveerd verslag van de verslaggever;

Gezien de aanmeldende partijen werden vertegenwoordigd door meester Dirk ARTS van het kantoor Loeff, Claeys en Verbeke, met kantoor te Brussel, Tervurenlaan 268A;

Gelet op het taalgebruik in gerechtszaken.

1. De aanmeldende partijen zijn ondernemingen in de zin van artikel 1 van de W.B.E.M. (wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, zoals gecoördineerd door het Koninklijk Besluit van 1 juli 1999).

De B.V. HEIJMANS INTERNATIONAL, die optreedt als koper, is actief in het deelnemen in, het voeren van het beheer over en het financieren van andere ondernemingen op het gebied van de bouwnijverheid en aanverwanten industrieën, in het bijzonder op gebied van grond-, water- en wegenbouw, utiliteits- en woningbouw en het inschrijven op werken.

Als verkoper treden op de N.V. SOFINDEV, de N.V. VIV, de N.V. RENDEX, telkens holdingmaatschappijen, en een aantal particulieren, die de aandeelhouders zijn van de N.V. ALCAGRO, die actief is in de bouwsector en die vijf ondernemingen controleert, namelijk de N.V. VAN DEN BERG (Wijnegem), actief in het plaatsen van kabels, telefooninstallaties en netwerken, de N.V. ITE (Buzet) actief in het plaatsen van elektrische kabels, de N.V. INDUSTRIELE WERKEN (Oelegem) onder andere actief in het plaatsen van kabels, de N.V. IWELO (Oelegem), zonder activiteit, en de N.V. DE BEUKELAER (Buzet) actief in de aanleg van waterleidingen.

2. De aangemelde concentratie is een concentratie in de zin van artikel 9 van de W.B.E.M. (Wet tot bescherming van de economische mededinging).

De concentratie die het voorwerp uitmaakt van de aanmelding betreft de aankoop door de B.V. HEIJMANS INTERNATIONAL van 100 % van de aandelen van de N.V. ALCAGRO, waardoor de B.V. HEIJMANS INTERNATIONAL de directe zeggenschap verkrijgt over de N.V. ALCAGRO.

De overname betreft dus zowel de N.V. ALCAGRO, als de vijf ondernemingen die door haar worden gecontroleerd.

3. Uit de voorgebrachte stukken blijkt dat de aanmelding van de concentratie als tijdig conform artikel 12 § 1 van de W.B.E.M. kan beschouwd worden.

4. De concentratie valt onder het toepassingsgebied van de W.B.E.M., vermits de omzetrempels zoals voorzien in artikel 11 § 1 en artikel 46 van de W.B.E.M. werden bereikt.

Zulks blijkt uit de voorgebrachte stukken.

5. Artikel 33 § 2.1.a) W.B.E.M. stelt onder meer : " Wanneer de betrokken ondernemingen samen minder dan 25% van de betrokken markt controleren wordt de concentratie toelaatbaar verklaard".

Met betrokken markt wordt bedoeld de nationale productmarkt op dewelke de concentratieoperatie gevolgen kan hebben (zie onder andere in Tijdschrift voor Belgisch Handelsrecht 1998, p.734).

Beide ondernemingsgroepen zijn actief op de Belgische bouwmarkt.

De bouwmarkt wordt traditioneel opgesplitst in drie segmenten, namelijk de woningbouw (woningen), de niet woningbouw (kantoren, ziekenhuizen, fabrieken) en de burgerlijke bouwkunde (grondwerken, waterbouw, wegenbouw en milieuwerken).

Uit de ons verstrekte marktgegevens blijkt dat de betrokken ondernemingen op de respectievelijke relevante productmarkten slechts geringe marktaandelen hebben, derwijze dat de grens van 25 % op geen enkele betrokken markt wordt bereikt.

OM DEZE REDENEN,

De Raad voor de Mededinging,

Stelt vast dat de betrokken concentratie onder het toepassingsgebied valt van de Wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging zoals gecoördineerd door het Koninklijk Besluit van 1 juli 1999 en dat ze toelaatbaar is.

Aldus uitgesproken op 5 juli 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld uit :

de heer Peter Poma, kamervoorzitter,

de heren Marc Jegers, Wouter Devroe, leden.

Beslissing van 14 juli 2000 - nr. 2000 - C/C - 25 :

Zaak nr. MEDE-C/C-00/0028

Inzake:

NV AVEVE

en

GROEP SPOORMANS

Gelet op de Wet op de Bescherming van de Economische Mededinging, zoals gecoördineerd op 1 juli 1999 (WBEM) ;

Gezien de aanmelding aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een concentratie, neergelegd op 31 mei 2000 ;

Gezien de mededeling voor onderzoek door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers conform art. 32bis §1 WBEM op 5 juni 2000 ;

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever zoals dit op 29 juni 2000 werd opgesteld en betekend aan de Raad ;

Gehoord het verslag van de verslaggever dhr. Bert Stulens ;

Gehoord de partijen die verschenen ter zitting op 14 juli 2000 :

- Mr. F. Tuytschaever

1. De aanmeldende en betrokken partijen

- Als koper treedt op de NV AVEVE, met zetel te 3000 Leuven, Minderbroedersstraat 8. De groep bestaat uit 35 werkmaatschappijen die actief zijn in de land- en tuinbouw-sector in ruime zin. De voornaamste activiteiten zijn: land- en tuinbouw, veevoeding, voedingsindustrie, constructies en engineeringdiensten voor landbouw, tuinbouw en veeteelt, en verdeling van land- en tuinbouwmachines.

- Als verkopers treden op: mevrouw Christiana SPOORMANS, mevrouw Marina SPOORMANS, de heer René SPOORMANS, de heer Karel SPOORMANS, de heer André SPOORMANS (vertegenwoordigd door mevrouw Anne SPOORMANS), mevrouw Anne SPOORMANS en de heer Wim SPOORMANS.

- Als doelondernemingen fungeren: NV WILLEM SPOORMANS, met zetel te 2370 Arendonk, Schotelven 109 ; NV HORSBEEK, met zetel te 2370 Arendonk, Schotelven 109 ; NV VAN HOEY, met zetel te 9140 Temse, Haagdham 2A ; NV ITEP, met zetel te 2020 Antwerpen, Eglantierlaan 3 ; NV T & L, met zetel te 2020 Antwerpen, Eglantierlaan 3 ; NV VAN DE VELDE, met zetel te 9960 Assenede, Brugstraat 21 ; NV PA-NIS, met zetel te 2370 Arendonk, Leeuwervestraat 55 ; NV CENTRUM VOOR BE-DRIJFSADVIES, met zetel te 2020 Antwerpen, Eglantierlaan 3 ; NV AELTER (66%), met zetel te 8820 Torhout, Ambachtstraat 16 ; NV EPI (30%), met zetel te 9800 Dein-ze, Nazarethsesteenweg 83 ; SA SPOORMANS, met zetel te 59800 Lille, Rue du al de Lattre de Tas 8 ; SA VERLEENE (50%), met zetel te 59470 Esquelbecq, Rue Haegedoorn Straete.

Genoemde vennootschappen zijn allen ondernemingen in de zin van art. 1 WBEM.

2. Aanmeldingsplicht - overeenkomst van concentratie

Op 4 mei 2000 ondertekenden de NV AVEVE en bovenvermelde verkopers de overname-overeenkomst waarbij de NV AVEVE alle aandelen verwierf in de groep SPOORMANS en hierdoor over deze groep de alleenzeggenschap verkrijgt.

De aandelen werden reeds op 4 mei 2000 overgedragen, onder ontbindende voorwaarde van goedkeuring door de Raad voor de Mededinging (art. 8). Volgens de aanmeldende partijen wordt hierdoor géén inbreuk gepleegd op art. 12§4 WBEM omdat, in afwachting van de beslissing van de Raad, het bestuur van de groep SPOORMANS bij huidige bestuurders blijft en partijen géén beslissingen nemen die de marktstructuur duurzaam kunnen wijzigen (vgl. beslissing van de Raad op 10 februari 1994 inzake AMYLUM / OGILVIE AQUITAINE, zaak nr. 94 - C/C - 7, B.S. 10 maart 1994).

Deze operatie is een concentratie in de zin van art. 9§1a WBEM.

De aanmelding gebeurde op 31 mei 2000, dus binnen de wettelijk vereiste termijn conform art. 12§1 WBEM.

Uit de voorgelegde (vertrouwelijke) omzetcijfers van de betrokken ondernemingen blijkt dat de drempels zoals opgelegd conform art. 11§1 WBEM ruim worden behaald, zodat de concentratie diende te worden aangemeld.

De aangemelde concentratie valt overeenkomstig art. 33§1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied van de wet.

3. De relevante productenmarkten

De horizontale relaties tussen de groep SPOORMANS en de groep AVEVE betreffen twee relevante markten: (1) de verkoop van vleeskippen, waar de groep AVEVE actief is via contracten met zelfstandige pluimveehouders en partijen hun marktaandeelen ramen op iets méér dan 30% van de Belgische markt ; (2) de productie en verkoop van mengvoeders, waar beide groepen een véél geringer marktaandeel hebben.

De verticale relaties blijken uit de vaststelling dat de groep AVEVE via COBELAL actief is op de markt van de stockage en commercialisatie van inlandse granen, een input-product van veevoeder. Het marktaandeel welk AVEVE realiseert op deze markt is echter eerder gering.

De verkoop van geslachte vleeskippen is géén horizontaal betrokken markt, doch deze markt zou verticaal kunnen betrokken zijn omwille van de aanwezigheid van AVEVE (via COVEE) in de markt van de bereiding en distributie van vers geslacht kippenvlees. Op deze markt bereikt AVEVE eveneens slechts een gering marktaandeel.

Ook de markt van de ééndagskuikens moet als een relevante productenmarkt worden beschouwd, gezien de verticale relatie tussen de broeierijen (waar eieren uitgebroed worden tot ééndagskuikens) én de vleeskippenbedrijven (waar ééndagskuikens worden vetgemest tot vleeskippen). Zowel de groep SPOORMANS als AVEVE zijn actief op de markt van de verkoop van vleeskippen, doch zij beschikken in België niet over eigen vleeskippenbedrijven, zodat er dan ook géén rechtstreekse verticale relatie bestaat tussen partijen in deze markt.

Uit het voorgaande blijkt dat er vijf productenmarkten moeten weerhouden worden: (1) de markt van de verkoop van vleeskippen ; (2) de markt van de productie en verkoop van mengvoeders ; (3) de markt van de stockage en commercialisatie van inlandse granen ; (4) de markt van de geslachte vleeskippen ; (5) de markt van de bereiding en distributie van versgeslacht kippenvlees.

4. Het marktonderzoek - beoordeling

Bovenstaande studie van de marktaandelen leert dat enkel de markt van de verkoop van vleeskippen als een betrokken markt kan worden beschouwd, daar de ondernemingen op deze markt een aandeel realiseren van méér dan 25%. Deze markt dient derhalve nader te worden onderzocht in het kader van huidig aangemelde concentratie.

De richtprijs voor producenten van levende vleeskippen wordt bepaald in B.Fr/kg op voet en wordt in België vastgesteld door de marktcommissie van Deinze. De gemiddelde prijs voor 1997 bedroeg: 32,34 B.Fr, voor 1998: 28,99 B.Fr en voor 1999: 26,33 B.Fr (als gevolg van de dioxinecrisis).

De gemiddelde verkoopprijs in Nederland zou volgens de aanmeldende partijen ongeveer 10 à 12% lager liggen, terwijl het Franse prijsgemiddelde zou liggen tussen het Belgische en het Nederlandse prijsniveau.

Er is in de sector een trend van schaalvergroting en internationalisering, waarbij vooral Nederlandse ondernemingen actief zijn. Op de Europese markt zijn de Belgische braadkippenproducenten eerder kleine spelers.

De groep SPOORMANS is op de onderzochte markt driemaal zo groot als de naaste concurrent, doch dit is niet relevant gezien AVEVE nauwelijks actief was op deze markt.

Bijna alle ondervraagde ondernemingen hebben bevestigd dat huidige concentratie weinig of géén verschuivingen zal veroorzaken op de Belgische markt. De meeste ondernemingen bevestigden dat de geografische aflijning van de markt België, Noord-Frankrijk en Zuid-Nederland omvat.

Op grond van het door de Dienst gevoerde onderzoek én bovenstaande argumentatie, beslist de Raad dat de voorgelegde concentratie kan worden toegelaten conform art. 33§2.1.a WBEM.

OM DEZE REDENEN

DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken van toepassing overeenkomstig art. 54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art. 33 §1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied valt van de wet ;

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform art. 33§2.1.a WBEM ;

Aldus uitgesproken op 14 juli 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit: de heer Frank Deschoolmeester, kamervoorzitter ; de heren Willem Rycken, Wouter Devroe en Patrick Van Cayseele, leden.

Beslissing van 14 juli 2000 - nr. 2000 - C/C - 26

Zaak nr. MEDE-C/C-00/0029

Inzake:

NV B & P, met zetel te 8800 Roeselare, Regenbeekstraat 7c

En

NV DE BEER EN PARTNERS, met zetel te 9042 Gent-Zeehaven, Kennedylaan, Haven nr. 4410

Gelet op de Wet op de Bescherming van de Economische Mededinging, zoals gecoördineerd op 1 juli 1999 (WBEM) ;

Gezien de aanmelding aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een concentratie, neergelegd op 6 juni 2000 ;

Gezien de mededeling voor onderzoek door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers conform art. 32bis §1 WBEM op 6 juni 2000 ;

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever zoals dit op 29 juni 2000 werd opgesteld en betekend aan de Raad ;

Gehoord het verslag van de verslaggever dhr. Bert Stulens ;

Gehoord de partijen die verschenen ter zitting op 14 juli 2000:

- Mr. Frank De Paepe (Simmons & Simmons)

1. De aanmeldende en betrokken partijen

- Als koper treedt de NV B & P op, een vennootschap die samen met SA PAGE, SA FUSIMAN INDUSTRIAL CLEANING en NV VAN COPPENOLLE de groep van de vier Belgische vennootschappen vormt van het Britse concern SHANKS PLC. Zij oefenen in België volgende activiteiten uit: ophaling en verwerking van bijzonder industrieel afval, ophaling en verwerking van banaal industrieel afval, milieu-advies, zandontginning en infrastructuurwerken.

- Als verkoper treedt de heer Ignace DE PAEPE op, wonende te 9850 Nevele, Braam-donck 8A. Hij is houder van alle aandelen die het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen van de NV DE BEER EN PARTNERS.

- Als doelonderneming fungeert de NV DE BEER EN PARTNERS, die meerderheids-aandeelhouder is van en controle/zeggenschap heeft over 4 operationele vennootschappen, zijnde: NV DE PAEPE, NV DE PAEPE AANNEMINGEN, NV DE PAEPE METALS & RESOURCES en NV ACE-INVEST.

Genoemde vennootschappen zijn allen ondernemingen in de zin van art. 1 WBEM.

2. Aanmeldingsplicht - overeenkomst van concentratie

Op 12 mei 2000 werd een "Sale and Purchase Agreement" ondertekend tussen de heer Ignace DE PAEPE en de NV B & P, waardoor deze laatste alle aandelen van Ignace DE PAEPE in de NV DE BEER EN PARTNERS verwerft. De NV B & P bekomt hierdoor volledige en uitsluitende eigendom van en zeggenschap over de NV DE BEER EN PARTNERS. Deze operatie is een concentratie in de zin van art. 9§1a WBEM.

De aanmelding gebeurde op 6 juni 2000, dus binnen de wettelijk vereiste termijn conform art. 12§1 WBEM.

Uit de voorgelegde omzetcijfers van de betrokken ondernemingen blijkt dat de drempels zoals opgelegd conform art. 11§1 WBEM ruim worden behaald, zodat de concentratie diende te worden aangemeld.

De aangemelde concentratie valt overeenkomstig art. 33§1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied van de wet.

3. De relevante markt - beoordeling

De markten waarop de betrokken ondernemingen samen actief zijn in België in hori-zontale relatie zijn enerzijds de markt van de ophaling en het vervoer van bouw- en sloopafval en anderzijds de markt van de infrastructuurwerken.

Daarnaast zouden er mogelijks nog enkele verticale relaties kunnen bestaan tussen de betrokken ondernemingen, nl. tussen enerzijds de ophaling en vervoer van bouw- en sloopafval van de groep SHANKS en anderzijds de afbraakwerken en/of recyclage-activiteiten van de groep DE PAEPE.

Voor de geraamde marktaandeelen in genoemde relaties, waarvan het vertrouwelijk karakter dient te worden weerhouden, gaan de aanmeldende partijen uit van nationale markten, zich baserend op de beslissing van 5 juni 1997 van de Europese Commissie in de zaak IV/M.916 Lyonnaise Des Eaux/Suez. Deze marktafbakening komt de Raad aanvaardbaar voor.

Er moet vastgesteld worden dat de betrokken marktaandeelen van de ondernemingen in casu op de relevante productenmarkten zéér gering zijn, alle minder dan 10%. Ook dient vermeld te worden dat de aanmeldende partijen hun marktposities op de Belgische markt geraamd hebben op basis van objectieve marktgegevens.

De voorgelegde concentratie dient te worden toegelaten conform art. 33§2.1.a WBEM, gezien de betrokken ondernemingen samen minder dan 25% marktaandeel op de relevante productenmarkten realiseren.

OM DEZE REDENEN

DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken van toepassing overeenkomstig art. 54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art. 33 §1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied valt van de wet ;

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform art. 33§2.1.a WBEM ;

Aldus uitgesproken op 14 juli 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit: de heer Frank Deschoolmeester, kamervoorzitter ; de heren Willem Rycken, Wouter Devroe en Patrick Van Cayseele, leden.

Beslissing van 30 augustus 2000 nr. 2000 – V/M – 27

VAN DE VOORZITTER VAN DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING TOT HET NEMEN VAN VOORLOPIGE MAATREGELEN INGEDIEND DOOR DE VZW RADIO TIENEN E.A. TEGEN SABAM CVBA

Gezien de klacht ten gronde gekend onder nr. CONC-I/O-97/0002;

Gezien de brief neergelegd op 9 juni 1999 waarbij een verzoek om voorlopige maatregelen werd ingediend door de VZW Radio Tienen, met zetel te 3300 Tienen, geregistreerd onder nr. CONC-I/O-99/0019, waarbij de Heer André Depré, bestuurder en voorzitter van de VZW Radio Tienen tevens als vertegenwoordiger optreedt van N.O.R. K.O.L.M. Radio VZW, Radio Trend VZW, VZW Delmare Radio, N.O.R. Radio Delta VZW, Radio Impuls VZW, Relax Radio VZW, Radio Houtland VZW KOMPAS, N.O.R. Impakt, VZW Radio Royaal en Radio Megavox VZW, met betrekking tot praktijken van de volgende onderneming:

De coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (C.V.B.A.) Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (afgekort SABAM) met maatschappelijke zetel te 1040 Brussel, Aarlenstraat 75/77, ingeschreven in het register der burgerlijke vennootschappen te Brussel onder het nr. 6;

Gezien het verslag van de Dienst voor de Mededinging neergelegd op 28 september 1999;

Gehoord op de zitting van 12 april 2000 en 24 mei 2000:

- De verslaggevers van de dienst;

- De VZW Radio Tienen, vertegenwoordigd door de heer André Depré en bijgestaan door Mr. Jean Defau en Mr. Ludo Depré, advocaten te Tienen;

- N.O.R. K.O.L.M. Radio VZW, Radio Trend VZW, VZW Delmare Radio, N.O.R. Radio Delta VZW, Radio Impuls VZW, Relax Radio VZW, Radio Houtland VZW KOMPAS, N.O.R. Impakt, VZW Radio Royaal en Radio Megavox VZW, vertegenwoordigd door de heer André Depré, bestuurder en Voorzitter van de VZW Radio Tienen;

- De C.V.B.A. Sabam, vertegenwoordigd door de Heer Christophe Depreter en Louis Vuchelen en bijgestaan door Mr. Eduard Marissens, advocaat te Brussel;

Gezien de stukken van het dossier;

Gezien de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging (W.B.E.M.) en o.m. artikel 35 luidens hetwelk de Voorzitter van de Raad voor de Mededinging, op aanvraag van de klager of van de Minister, voorlopige maatregelen kan nemen bestemd om de restrictieve mededingingspraktijken die het voorwerp van het onderzoek uitmaken te schorsen, indien het dringend is een toestand te vermijden, die een ernstig, onmiddellijk en onherstelbaar nadeel kan veroorzaken voor de ondernemingen waarvan de belangen aangetast worden door deze praktijken of die schadelijk kan zijn voor het algemeen economisch belang;

I. DE FEITEN

1. De VZW Radio Tienen is een particuliere radio in de zin van het decreet van 7 juli 1998 houdende wijziging van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie gecoördineerd op 25 januari 1995, (B.S., 18 juli 1998).

Krachtens artikel 2 van de statuten heeft de VZW Radio Tienen tot doel radio-omroep te verzorgen, conform de vigerende regelgeving van de Vlaamse Gemeenschap, de Federale wetgever en de Europese Unie. Hiertoe mag zij alle mogelijke middelen aanwenden evenals, op bijkomstige wijze zelf of, indien aangewezen, via een exploitatiemaatschappij, zekere economische activiteiten uitoefenen.

Tien andere particuliere radio's hebben de heer André Depré, Voorzitter van de VZW Radio Tienen gemandateerd om tevens namens hen op te treden. Drie andere particuliere radio's hebben geen mandaat aan de Heer Depré verleend, zodat deze niet door hem vertegenwoordigd kunnen worden.

2. De C.V.B.A. Sabam is een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, opgericht in 1922, die krachtens artikel 1 van haar statuten tot doel heeft het innen, verdelen, administreren en beheren in de ruimste zin van het woord, van alle auteursrechten op Belgisch grondgebied alsook op de grondgebieden die vallen onder het toepassingsgebied van wederkerigheidsovereenkomsten afgesloten met zusterverenigingen, voor zichzelf, voor haar vennoten, voor mandanten en soortgelijke vennootschappen.

Er bestaat geen betwisting over het feit dat de C.V.B.A. Sabam als beheersvereniging een rechtspersoon is die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft en derhalve een onderneming is in de zin van artikel 1 van de W.B.E.M.

3. Op 6 februari 1997 werd een klacht ten gronde ingediend door de V.Z.W. Radio Tienen, die gekend is onder nr.CONC-I/O-97/0002 en die gericht is tegen een aantal restrictieve mededingingspraktijken uitgaande van de C.V.B.A. Sabam.

De V.Z.W. Radio Tienen is van oordeel dat deze praktijken van de C.V.B.A. Sabam een inbreuk uitmaken op artikel 3 van de W.B.E.M. De C.V.B.A. Sabam zou om de volgende reden misbruik maken van haar machtspositie:

- het eenzijdig opleggen van drie voorwaarden om van haar repertoire gebruik te kunnen maken, nl.:
- * het betalen van uitvoeringsrechten ten belope van 6% op de bruto-inkomsten uit radiopubliciteit;
- * of het betalen van een forfaitair minimum indien deze 6% dit minimum niet bereikt;
- * de inzage in alle relevante boekhoudkundige documenten in verband met radioreclame.
- het vermoedelijk opleggen van geheel andere voorwaarden ten aanzien van de openbare radio's.

De VZW Radio Tienen stelt dat het werkelijk aantal luisteraars van de particuliere radio's gedaald is van 40% in de jaren '80 naar ongeveer 10% eind jaren '90. De C.V.B.A. Sabam zou haar forfaitaire tarieven nooit aan deze werkelijkheid aangepast hebben. Het procentueel tarief van 6% wordt sedert 1992 berekend op de netto-inkomsten uit radiopubliciteit, terwijl ze voordien op de bruto-reclame-inkomsten werden berekend. De V.Z.W. Radio Tienen stelt dat de forfaitaire minima, die van toepassing zijn wanneer het procentueel percentage van 6% niet gehaald wordt, voor een discriminatie tussen de particuliere radio's onderling zorgt, naast de discriminatie tussen de openbare en de particuliere radiostations. De forfaitaire minima worden immers bepaald aan de hand van twee criteria, nl. het aantal zenduren (gaande van minder dan 24 uur tot 168 uur) en het aantal potentiële luisteraars (gaande van minder dan 25.000 inwoners tot +125.001 inwoners). De door de C.V.B.A. Sabam gehanteerde barema's zouden ertoe leiden dat kleinere radiostations veel meer van hun inkomsten uit publiciteit aan uitvoeringsrechten zouden dienen af te staan. De openbare radio's zouden bovendien gunstiger tarieven van Sabam bekomen, waardoor de openbare radio's in verhouding tot hun reclame-inkomsten minder betalen dan de particuliere radio's.

4. Tussen de VZW Radio Tienen en de C.V.B.A. Sabam werden reeds procedures gevoerd voor de burgerlijke rechtbanken.

In een eerste procedure vorderde de C.V.B.A. Sabam betaling van de auteursrechten voor de periode gaande van 1990 t.e.m. 1994. Bij vonnis van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Leuven d.d.10 maart 1995 werd de VZW Radio Tienen veroordeeld tot betaling van de auteursrechten voor deze periode. Bij arrest van het Hof van Beroep te Brussel d.d.23 april 1996 werd het vonnis van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Leuven bevestigd, waarbij het Hof tevens oordeelde dat er geen inbreuk op artikel 3 van de W.B.E.M. in hoofde van C.V.B.A. Sabam aangetoond werd, en waarbij het Hof stelde dat een berekening van de verschuldigde auteursrechten op basis van de publiciteitsinkomsten zeker niet als arbitrair kan beschouwd worden. Het Hof voegde er bovendien aan toe dat uit geen enkel element van de zaak bleek dat Sabam tarieven zou hanteren die merklijk hoger zouden liggen dan die welke in andere lidstaten van de Europese Unie in vergelijkbare omstandigheden worden toegepast.

De VZW Radio Tienen werd op 27 mei 1998 opnieuw gedagvaard door de C.V.B.A. Sabam voor de Rechtbank van Eerste Aanleg te Leuven, waarbij betaling gevorderd werd van de auteursrechten voor de periode 1994 t.e.m. 1998 met voorbehoud voor de nog te vervallen auteursrechten. Deze procedure is nog hangende voor de Rechtbank van Eerste Aanleg te Leuven. De VZW Radio Tienen heeft besluiten neergelegd op 15 juli 1999, terwijl de C.V.B.A. Sabam conclusies heeft neergelegd op 22 oktober 1999.

5. Partijen refereren voorts nog aan andere rechtspraak die inzake de door de C.V.B.A. Sabam gehanteerde tarificatie, uitspraak heeft gedaan.

De VZW Radio Tienen refereert aan :

- Een arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen dd. 19 januari 1994 waarin de vordering van de C.V.B.A. Sabam tegen een vrije (thans particuliere) radio ongegrond werd verklaard en waarin gesteld werd dat Sabam geen duidelijk omschrijfbaar criterium en geen geldige rechtsgrond aangaf om haar vordering te onderbouwen zodat deze een arbitraire grondslag had.
- Een vonnis van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Gent d.d. 13 januari 1999 waarin de VZW K.O.L.M. veroordeeld werd tot het betalen van auteursrechten voor de periode 1997-1998 aan Sabam. In dit vonnis werd

door de raadsman van Sabam verklaard dat enkel nog de betaling van het minimumtarief gevorderd werd en dat niet meer aangedrongen werd op de mededeling van de stukken betreffende de bruto-ontvangsten. De Rechtbank oordeelde voorts dat de door Sabam toegepaste minimumtarieven geen inbreuk op artikel 3 van de W.B.E.M. vormden.

De C.V.B.A. Sabam verwijst op haar beurt naar de volgende rechtspraak:

- Een arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen d.d.13 december 1999, waarin het Hof oordeelde dat de wijze van berekening van de verschuldigde auteursrechten door Sabam overeenkomstig de wet is en geenszins arbitrair is. Het Hof voegt eraan toe dat nergens uit blijkt dat Sabam geen correcte toepassing zou hebben gemaakt van de objectieve parameters die zij ten aanzien van de niet-openbare (thans particuliere) radio's had gesteld en dat de toepassing van die parameters geen misbruik van machtspositie inhoudt.

- Een beschikking van de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel d.d.17 juni 1999, waarin de door de internationale auteursvereniging (CISAC) voor televisieprogramma's voorgestelde tarificatie van 5% op de totale inkomsten, aanvaard zou zijn.

II. DE AANVRAAG TOT VOORLOPIGE MAATREGELEN

De VZW Radio Tienen vraagt aan de Voorzitter van de Raad :

“Om onmiddellijk en met terugwerkende kracht Sabam aan te zetten tot het opleggen van een uniform forfaitair tarief per potentiële luisteraar dat voor alle radiostations in het hele land hetzelfde is, waarbij aldus het bedrag dat de radiostations in de kleinere steden dienen te betalen teruggebracht wordt tot hetzelfde bedrag per potentiële luisteraar dat aan de stations in de grotere steden wordt gevraagd.”

Bij schrijven d.d.19 augustus 1999, gericht aan de Dienst, heeft de VZW Radio Tienen bovendien gevorderd dat “Sabam, overeenkomstig artikel 48 van de wet, verplicht zou worden om een kredietnota op te maken ten bedrage van wat we inmiddels op alle officiële facturen, die vallen binnen de verjaringstermijn van vijf jaar vanaf de datum van het aanhangig maken van de zaak bij de Dienst Mededinging, zouden teveel betaald hebben, ten gevolge van het niet toepassen van een uniform tarief in het gehele land.”

III. OVER DE OPGEWORPEN WIJZIGING TER ZITTING VAN 12 APRIL 2000 DOOR DE DIENST VAN HET EIGEN VERSLAG EN DE INGEROEPEN ONONTVANKELIJKHEID

De C.V.B.A. Sabam stelt dat de Dienst ter zitting van 12 april 2000 mondeling de richting van haar eigen verslag zou gewijzigd hebben, waarbij zij een als het ware nieuw verslag in volledige tegenstrijdigheid met het enige officieel aan de Voorzitter van de Raad voorgelegd verslag zou vertolkt hebben.

Deze wijziging van het verslag door de Dienst zou door onontvankelijkheid, minstens ongegrondheid, dienen gesanctioneerd te worden.

Wij dienen evenwel vast te stellen dat uit niets blijkt dat de Dienst op de zitting van 12 april 2000 een ander standpunt zou verdedigd hebben dan het standpunt dat in het verslag d.d.28 september 1999 werd uiteengezet.

Wij zijn derhalve van oordeel dat er geen redenen voorhanden zijn om tot onontvankelijkheid te besluiten.

IV. TEN GRONDE

1. De verhouding met de rechtspraak van de hoven en rechtbanken.

Zowel de VZW Radio Tienen als Sabam verwijzen naar rechtspraak met betrekking tot de toepassing van artikel 3 van de W.B.E.M., geveld door hoven en rechtbanken.

Het betreft zowel rechtspraak waarbij Sabam en de VZW Radio Tienen (of een door haar vertegenwoordigde radio) betrokken zijn als rechtspraak tussen Sabam en andere particuliere radio's. De VZW Radio Tienen refereert voornamelijk aan het arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen d.d.19 januari 1994, teneinde haar stelling te ondersteunen dat de door Sabam toegepaste tarificatie strijdig is met artikel 3 van de W.B.E.M., terwijl Sabam op haar beurt voornamelijk refereert aan het arrest van het Hof van Beroep te Brussel dd.23 april 1996 en het arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen dd.13 december 1999, teneinde te besluiten dat de door haar toegepaste tarificatie niet arbitrair en niet strijdig is met artikel 3 van de W.B.E.M.

Wij zijn evenwel van oordeel dat partijen ten onrechte verwijzen naar de uitspraken van de gewone rechtbanken en hoven, teneinde hun stelling te ondersteunen.

De taak van de gewone rechtbanken en hoven is immers in beginsel volledig verschillend van de taak van de Dienst voor de mededinging en van de Raad voor de Mededinging. Het onderzoek van de zaak door de Raad heeft immers als achtergrond het geheel van de desbetreffende markt en verheft zich over het particulier belang naar het algemeen economisch belang. De gewone rechter daarentegen zal vermoedelijk zeer veel belang hechten aan de individuele belangen van de partijen die voor hem verschijnen. Het is derhalve niet uitgesloten dat beslissingen genomen door rechters en raadsheren van de rechterlijke macht zouden kunnen afwijken van de beslissingen genomen door de mededingingsorganen, in zoverre deze laatste rekening houden met het geheel van de markt als achtergrond (zie ook de Memorie van Toelichting bij de oorspronkelijke Wet van 5 augustus 1991, Gedr. St., Kamer, 1282/1-89/90, p. 34, waar als volgt gesteld werd: “(De bevoegdheid van de Raad voor de Mededinging inzake mededingingspraktijken) belet niet dat de organen van de rechterlijke macht, voor het oplossen van conflicten die hen worden voorgelegd op basis van andere wetsbepalingen dan die van de huidige wet, ertoe gebracht worden om mededingingspraktijken te beoordelen. Hierdoor kan tussen de Raad en een rechtbank of hof een appreciatieverschil ontstaan over de beoordeling die aan deze praktijken moet worden gegeven; het zijn nochtans geen reële conflicten, omdat in dit soort van situaties, noch de gevraagde zaak (het herstel van een effectieve mededinging, enerzijds, het respect van eerlijke handelspraktijken of het herstel van een delictuele of quasi-delictuele fout, anderzijds), noch de wet waarop de eiser zich beroept, noch de betrokken partijen dezelfde zijn: de handelingen stellen zich op verschillende vlakken die elkaar niet overlappen....Het onderzoek van de zaak door de Raad heeft voortaan als achtergrond het geheel van de desbetreffende markt en verheft zich over het particulier belang naar het algemeen economisch belang”).

Wij zijn derhalve van oordeel dat wij niet gebonden zijn door de vonnissen en arresten geveld door de gewone rechtbanken en hoven inzake de vraag of de door Sabam gehanteerde tarificatie al dan niet de breuk uitmaakt op artikel 3 van de W.B.E.M. De gewone rechtbanken en hoven hebben immers geen kennis van het door de Dienst uitgevoerde onderzoek naar de marktsituatie.

Wij dienen bovendien vast te stellen dat de rechtspraak geveld door de gewone rechtbanken en hoven tegenstrijdig is. Ook het feit dat het Hof van Beroep te Brussel reeds uitspraak gedaan heeft en in een arrest d.d. 23 april 1996 geoordeeld heeft dat de door Sabam gehanteerde tarificatie niet strijdig zou zijn met artikel 3 van de W.B.E.M., vermag ons geenszins te verbinden. Ten onrechte stelt de C.V.B.A. Sabam dat wij bijzondere aandacht zouden dienen te hebben voor het arrest van het Hof van Beroep te Brussel d.d.23 april 1996, gezien het Hof van Beroep te Brussel in het institutioneel kader van de wet van 5 augustus 1991 de verhaalsinstantie is voor de beslissingen van de Voorzitter van de Raad, zetelend op grond van artikel 35 van de W.B.E.M.

Het arrest van het Hof van Beroep te Brussel dd.23 april 1996 werd immers geveld in het kader van een individueel geschil tussen VZW Radio Tienen (en de heer Depré) enerzijds en de C.V.B.A. Sabam anderzijds, waarbij het Hof van Beroep te Brussel geen kennis had van het door de Dienst voor de Mededinging gevoerde onderzoek naar de marktsituatie, hetgeen mogelijks een totaal ander licht op de zaak had kunnen werpen en derhalve geenszins verhindert dat ook het Hof van Beroep te Brussel als verhaalsinstantie van de beslissingen van de Raad en/of de Voorzitter van de Raad in het kader van artikel 43 van de W.B.E.M. mogelijks tot andere inzichten zou kunnen komen.

2. De verwijzing naar op internationaal niveau gehanteerde standaarden.

De C.V.B.A. Sabam stelt dat de door haar gehanteerde procentuele vergoeding a rato van 6% op de (thans) netto-inkomsten in overeenstemming is met de op internationaal niveau gehanteerde tarieven.

De internationale confederatie van auteursverenigingen, CISAC, heeft volgens Sabam immers als richtlijn voor het percentage op de reclame-inkomsten 6% vooropgesteld voor radio's. Voor televisieprogramma's zou het percentage 5% bedragen.

Sabam wijst erop dat de op internationaal vlak gehanteerde tarificatie door CISAC aanvaard werd in de beschikking dd. 17 juni 1999 van de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel, zetelend in kort geding.

Hoger werd reeds gesteld dat Wij niet gebonden zijn door de rechtspraak van de gewone rechtbanken, hetgeen tevens geldt voor de beschikking d.d.17 juni 1999.

Bovendien dient vastgesteld te worden dat het geschil, voorwerp van de beschikking dd. 17 juni 1999, betrekking had op auteursrechten voor Tv-stations terwijl in casu de problematiek van de particuliere radio's aan de orde is.

Wij zijn bovendien van oordeel dat de C.V.B.A. Sabam ten onrechte refereert aan de aanbeveling die de CISAC op internationaal niveau zou uitgevaardigd hebben, om te besluiten tot het feit dat de tarificatie van Sabam hiermede in overeenstemming zou zijn. Wij stellen immers vast dat Sabam zelf uitdrukkelijk stelt dat de situatie in België verschillend is van die in andere landen en dat de minimumtarificatie eigen is aan België in die zin dat

slechts in ons land zulk een - alleen politiek uit te leggen - hoog aantal particuliere radio's actief zijn met daaruit onvermijdelijk voortspruitende gevolgen van zeer lage advertentierendabiliteit. De forfaitaire minima zouden volgens Sabam derhalve slechts het resultaat zijn van het "absurd" (sic) hoog aantal particuliere radio's in België (505 in totaal) waaruit zou voortvloeien dat een groot aantal daarvan volstrekt verwaarloosbare reclame-inkomsten betrekken. (zie brief van de raadsman van Sabam d.d.2 oktober 1998, pag. 13 en aanvullende Memorie na de zitting dd.12 april 2000 van Sabam, pag. 9-10).

Uit het voorgaande blijkt derhalve dat Sabam zelf toegeeft dat de situatie in België specifiek is, en verschillend van die van de overige landen, zodat niet vermag gerefereerd te worden aan de internationaal gehanteerde normen, zoals aanbevolen door de CISAC, die niet zonder meer van toepassing kunnen zijn voor de specifieke situatie in België waar talrijke particuliere radio's actief zijn.

3. De toepassingsvoorwaarden voor voorlopige maatregelen in de zin van artikel 35 van de W.B.E.M.

Om voorlopige maatregelen in de zin van artikel 35 van de W.B.E.M. te kunnen toekennen, dienen drie cumulatieve voorwaarden vervuld te zijn:

- Het bestaan van een klacht ten gronde en daaraan verbonden het bestaan van een rechtstreeks en dadelijk belang voor de klager.
- Het vermoeden van een ernstig, onmiddellijk en onherstelbaar nadeel dat in verband staat met de aangeklaagde praktijk en dat dringend moet vermeden worden.
- Het bestaan van een prima facie inbreuk op de W.B.E.M. (zie o.m. Brussel, 18 december 1996, N.V. Honda Belgium e.a. t. Belgische Staat, Jaarboek Handelspraktijken en Mededinging, 1996, 836.)

Er dient thans onderzocht te worden of deze voorwaarden vervuld zijn.

3.1. Een klacht ten gronde.

De VZW Radio Tienen heeft op 6 februari 1997 reeds een klacht neergelegd wegens schending van artikel 3 a) en c) van de W.B.E.M. Er is derhalve een procedure ten gronde aanhangig.

De VZW Radio Tienen heeft tevens een rechtstreeks en dadelijk belang bij haar vordering nu zij stelt dat de door Sabam gehanteerde tarificatie een discriminatie tussen de particuliere radio's onderling uitmaakt, waarbij de tarificatie bovendien gunstiger zou zijn ten aanzien van openbare radio's, zodat er ook een discriminatie tussen de particuliere radio's enerzijds en de openbare radio's anderzijds zou bestaan

De VZW Radio Tienen stelt concurrentieel benadeeld te worden en financiële schade te lijden door de gehanteerde tarificatie, gezien haar reclame-inkomsten een dalende lijn zouden vertonen.

De VZW Radio Tienen heeft derhalve een rechtstreeks en dadelijk belang.

De eerste voorwaarde is dan ook vervuld.

3.2. Het bestaan van een prima facie inbreuk op de W.B.E.M.

Er dient opgemerkt te worden dat het, in het kader van artikel 35 van de W.B.E.M., volstaat dat de aangeklaagde inbreuk een waarschijnlijk karakter vertoont zonder dat het noodzakelijk is het bestaan van een inbreuk op de mededingingsregels vast te stellen met dezelfde graad van zekerheid als voor een eindbeslissing (zie o.m. Beslissing van de Voorzitter van de Raad van 14 januari 1998, Daube / Nationale Loterij, zaak nr. 98-VMP-1, waarin bovendien geoordeeld werd dat de Nationale Loterij prima facie misbruik gemaakt heeft van haar machtspositie enerzijds doch waarin gesteld werd dat er geen nadeel geleden werd door de Heer Daube anderzijds). In dezelfde zin oordeelde het Gerecht van Eerste Aanleg te Luxemburg dat het in het kader van voorlopige maatregelen voldoende is een prima facie inbreuk op de mededingingsregels vast te stellen. (Ger., 24 januari 1992, T-44/90, Jur., II, 1992, p.1).

In casu stellen wij het volgende vast :

- Sabam is als beheersvereniging een rechtspersoon die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft en zij is derhalve een onderneming in de zin van artikel 1 van de W.B.E.M.
- De betrokken markt is de "markt van het beheer van rechten die verbonden zijn aan literaire, muzikale of andere kunstwerken". De geografische markt bestaat uit het gehele Belgische grondgebied.
- Sabam is de enige beheersvennootschap die alle auteursrechten beheert, waardoor zij over een feitelijke machtspositie op de betrokken markt beschikt.

- Er dient onderzocht te worden of Sabam misbruik van haar machtspositie gemaakt heeft door het opleggen van onbillijke tarieven (artikel 3 a) van de wet) en het discrimineren van handelspartners die zich in een gelijke situatie bevinden (artikel 3, c) van de wet).

Hierbij dient het volgende vastgesteld te worden :

* Voor particuliere radio's past Sabam het volgende tarificatiesysteem toe:

ofwel een proportionele vergoeding van 6% ofwel een forfaitair minimum, dat uitgaat van twee parameters nl., het aantal zenduren en het aantal potentiële luisteraars.

Uit het onderzoek dat door de Dienst gevoerd werd blijkt dat ten aanzien van kleine radiostations het proportioneel systeem van 6% zelden wordt toegepast, gezien de kleine radiostations meestal onder het forfaitaire minimum vallen. Ten aanzien van deze radiostations is derhalve het forfaitair minimum van toepassing.

Uit de door de Dienst gemaakte berekeningen blijkt evenwel dat het systeem van forfaitaire minima ertoe leidt dat de kleinere radiostations enorm benadeeld worden, waarbij niet alleen grote verschillen tussen deze particuliere radio's onderling bestaan, doch sommige kleine particuliere radio's zelfs bijna 25% van hun reclame-inkomsten aan uitvoeringsrechten aan Sabam dienen af te staan.

Er dient vastgesteld te worden dat Sabam geen economische verklaring voor deze verschillen geeft en ook geen voorstellen formuleert om haar systeem aan te passen aan de economische realiteit, bestaande uit het verlies aan luisterpubliek bij de vrije radio's.

Sabam verschuilt zich ten onrechte achter de zgn. internationaal gehanteerde tarieven, waaromtrent hoger reeds geoordeeld werd dat deze niet zonder meer van toepassing zijn op de Belgische situatie.

Bovendien lijkt het systeem van potentiële luisteraars achterhaald en zou een systeem van tarificatie waarbij het effectief aantal luisteraars in aanmerking genomen wordt, tot de mogelijkheden dienen te behoren.

* Uit het onderzoek van de Dienst blijkt bovendien dat Sabam een veel gunstigere tarificatie hanteert ten aanzien van de openbare radio's. De openbare radio's blijken in verhouding tot hun reclame-inkomsten minder te betalen dan de particuliere radio's. Ook voor dit onderscheid in tarificatie werd geen economische verantwoording verstrekt door Sabam.

Gelet op het voorgaande zijn wij derhalve van oordeel dat er prima facie een inbreuk is op artikel 3 a) en c) van de W.B.E.M., door het systeem van de forfaitaire minima, waarvoor geen economische verantwoording verleend wordt en dat tot aanzienlijke verschillen leidt inzake verschuldigde auteursrechten door de particuliere radio's en door de tariefdiscriminatie tussen de particuliere radio's enerzijds en de openbare radio's anderzijds, waarvoor evenmin een economische verantwoording verstrekt werd.

3.3. Het bestaan van een ernstig, onmiddellijk en onherstelbaar nadeel dat in verband staat met de aangeklaagde praktijk en dat dringend moet worden vermeden.

Deze voorwaarden zijn cumulatief, in die zin dat het ontbreken van één van die voorwaarden de gegrondheid van het verzoek teniet doet. (zie beslissing van de Voorzitter van de Raad voor de Mededinging van 12 september 1994, S.A. Ets. Delhaize Frères et Cie. Le Lion/S.A. Dior, zaak 94-VMP-4.)

Voorlopige maatregelen mogen bovendien slechts genomen worden als het bestaan van een nadeel i.v.m. de aangeklaagde praktijk prima facie bewezen is.

Dit nadeel moet van concurrentiele aard zijn hetgeen impliceert dat niet alleen de situatie van de klager, maar ook die van de gehele betrokken markt in aanmerking dient genomen te worden. (zie beslissing van de Voorzitter van de Raad voor de Mededinging van 27 maart 1995, Interrosane, zaak nr. 95- VMP-1).

Het nadeel is ernstig van zodra een relevant onderdeel van de activiteit van de onderneming erdoor getroffen wordt. Het nadeel is onmiddellijk wanneer de uitwerking ervan op het ogenblik van het verzoek reëel of eminent is. Het nadeel is onherstelbaar wanneer de toestand zoals hij zou evolueren zonder de voorlopige maatregelen niet meer kan ongedaan gemaakt worden door de beslissing ten gronde van de Raad.

De hoogdringendheidsvereiste impliceert dat aan de hand van nieuwe feiten wordt aangetoond dat de situatie in vergelijking tot deze op het ogenblik van het indienen van de klacht, verergerd is.

Er dient thans onderzocht te worden of deze voorwaarden in casu vervuld zijn met dien verstande dat de afwezigheid van één van de voorwaarden meteen tot de ongegrondverklaring van het verzoek tot voorlopige maatregel aanleiding geeft, gezien deze voorwaarden cumulatief aanwezig dienen te zijn.

In het verzoek om voorlopige maatregelen dd. 7 juni 1999 vermeldt de verzoeker enkel dat a) de door Sabam opgeëiste uitvoeringsrechten een zware last betekenen voor de private radiostations gezien hun toch al vrij beperkte inkomsten en middelen waardoor de door de overheid aan deze radio's opgelegde taken in het gedrang dreigen te komen en b) de tarieven de radio's in de kleinere steden en gemeenten benadelen.

Ook na het verzoek om bijkomende inlichtingen d.d. 12 augustus 1999 vanwege de Dienst werden geen concrete gegevens door de klagende partij verstrekt teneinde de hoogdringendheid om de praktijken van Sabam te schorsen, aan te tonen, noch werden nieuwe feiten aangebracht waardoor bewezen zou worden dat de situatie in vergelijking tot deze op het ogenblik van het indienen van de klacht ten gronde d.d.6 februari 1997 verergerd zou zijn.

Niettegenstaande de hoogdringendheidsvereiste met een zekere flexibiliteit gehanteerd wordt en reeds geoordeeld werd dat het feit dat de klagers +/- 9 maanden gewacht hadden om een vraag om voorlopige maatregelen te richten tot de Voorzitter met betrekking tot feiten die reeds van +/- 9 maanden voorheen dateerden, geen afbreuk aan het dringend karakter van het verzoek doet, wanneer partijen voordien reeds diverse rechtsvorderingen hadden ingeleid (zie beslissing van de Voorzitter van 4 april 1996, Occasie Markt De Arend B.V.B.A., e.a. /Honda Belgium N.V. e.a., zaak nr. 96- VMP-2), dient in casu vastgesteld te worden dat de verzoekende partij wel bijzonder lang gewacht heeft alvorens een verzoek tot voorlopige maatregelen in te dienen.

De klacht ten gronde dateert immers reeds van 6 februari 1997, terwijl het verzoek om voorlopige maatregelen slechts op 9 juni 1999 werd neergelegd, zij het +/- twee jaar en vier maanden later.

Het komt derhalve aan de klagende partij toe om zeer precies aan te geven welke nieuwe en/of verzwarende feiten zich voorgedaan hebben, waardoor het uitspreken van voorlopige maatregelen zich zou opdringen.

Wij zijn van oordeel dat de verzoekende partij niet slaagt in dit bewijs.

De verzoekende partij refereert weliswaar aan een nieuwe procedure die bij dagvaarding d.d.26 mei 1998 voor de Rechtbank van Eerste Aanleg te Leuven werd ingeleid door Sabam tegen de VZW Radio Tienen, waarbij wederom betaling van auteursrechten op grond van de door Sabam gehanteerde tarificatie voor de periode van 1994 t.e.m. 1998 e.v. gevorderd wordt.

Wij dienen evenwel vast te stellen dat in het verzoek tot voorlopige maatregelen dd.9 juni 1999 (dat derhalve van geruime tijd na de inleidende dagvaarding d.d.26 mei 1998 dateert) op geen enkele wijze gerefereerd wordt aan deze nieuwe procedure teneinde de hoogdringendheid aan te tonen.

In de memorie van de raadsman van de verzoekende partij wordt evenmin geëxpliciteerd waarom deze tweede procedure een hoogdringend karakter aan het verzoek tot voorlopige maatregelen zou verlenen. Er wordt immers enkel gesteld dat "de hoogdringendheid voorzeker aanwezig is, daar een uitstel tot verdere nefaste gevolgen zal leiden".

Er worden evenwel geen concrete gegevens aangebracht teneinde de hoogdringendheid te bewijzen, zodat wij tot het ontbreken van deze hoogdringendheid dienen te besluiten.

Gelet op de afwezigheid van de hoogdringendheidsvereiste dienen wij niet verder te onderzoeken of de schade voor de verzoekende partij ernstig, onmiddellijk en onherstelbaar nadeel kan veroorzaken, gezien de voorwaarden cumulatief aanwezig dienen zijn.

Bij gebreke aan één voorwaarde, zoals in casu, dient derhalve het verzoek tot voorlopige maatregelen ongegrond verklaard te worden wegens het ontbreken van hoogdringendheid en wegens het gebrek aan nieuwe en /of verzwarende feiten, waardoor er geen onderscheid kan vastgesteld worden tussen de situatie van de verzoekende partij tijdens het dossier voorlopige maatregelen en de situatie zoals die bestond ten tijde van de klacht.

Besluitend zijn Wij van oordeel dat het verzoek tot het nemen van voorlopige maatregelen ontvankelijk doch ongegrond dient verklaard te worden, wegens het ontbreken van hoogdringendheid, waarbij Wij niettemin van oordeel zijn dat er prima facie een inbreuk dient vastgesteld te worden.

OM DEZE REDENEN

Wij, Béatrice Ponet, Voorzitter ad interim van de Raad,

Verklaren het verzoek tot het nemen van voorlopige maatregelen ontvankelijk.

Stellen een inbreuk prima facie vast.

Oordelen niettemin dat er geen redenen zijn om voorlopige maatregelen te treffen in de zin van artikel 35 W.B.E.M., gezien het bestaan van een ernstig, onmiddellijk en onherstelbaar nadeel dat in verband staat met de aangeklaagde praktijk en dat dringend moet worden vermeden, niet bewezen wordt.

Aldus beslist op 30 augustus 2000 door Béatrice Ponet, Voorzitter ad interim van de Raad voor de Mededinging.

Beslissing nr. 2000 - C/C – 28 van 6 oktober 2000

INZAKE :

ADVENT INTERNATIONAL GROUP, vennootschap naar Amerikaans recht, gevestigd in de USA, Boston, 75 State Street,

en :

WACKER CHEMIE GmbH, vennootschap naar Duits recht, gevestigd in Duitsland, Munchen, Hanns-Seidel-Platz 4,

en :

CELANESE AG, gevestigd in Duitsland, Kronberg, Frankfurter Strasse 111,

Gezien de aanmelding op 22 augustus 2000 door de betrokken partijen aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een overeenkomst, die het voorwerp uitmaakt van huidige concentratieprocedure.

Gezien de mededeling conform artikel 32 bis § 1 van de Wet op de Bescherming van de Economische Mededinging, zoals gecoördineerd op 1 juli 1999 (W.B.E.M.) van de aanmelding van de concentratie op 23 augustus 2000 door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers.

Gezien de stukken van het dossier.

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever, de heer Kris BOEYKENS, zoals dit op 11 september 2000 werd opgesteld.

Gezien de Dienst voor de Mededinging zich aansluit bij het gemotiveerd verslag van de verslaggever.

Gehoord de verslaggever.

Gezien de aanmeldende partijen werden vertegenwoordigd door meester Peter WYTINCK en meester Hendrik VIAENE, van het kantoor Stibbe, Simont, Monahan, Duhot, met kantoor te Brussel, Henri Wafelaertsstraat 47-51 bus 1.

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, van toepassing overeenkomstig artikel 54 bis W.B.E.M.

1. De aanmeldende partijen zijn ondernemingen in de zin van artikel 1 van de W.B.E.M.

Naast de aanmeldende partijen zijn bij de concentratie eveneens betrokken :

- Vinnolit Monomer GmbH & Co.KG, vennootschap naar Duits recht, gevestigd in Duitsland, Ismaning, Carl-Zeiss-Ring 25.

- Vintron GmbH, vennootschap naar Duits recht, gevestigd in Duitsland, Hürth-Knapsack, Chemiepark Knapsack.

2. De concentratie bestaat samengevat in de verkrijging door de Advent groep van uitsluitende zeggenschap over Vinnolit en over Vintron.

De Advent groep zal namelijk verwerven :

- van Vinnolit Kunststoff GmbH - een dochter van Celanese AG (50 %) en Wacker Chemie GmbH (50 %) : alle aandelen en de controle over Vinnolit en haar algemene partner Vinnolit Monomer Geschäftsführungs GmbH;

- van Celanese AG : alle aandelen in en de controle over Vinitron GmbH.

De aangemelde operatie is een concentratie in de zin van art. 9 van de W.B.E.M..

3. Uit de voorgebrachte stukken blijkt dat de aanmelding van de concentratie niet tijdig in de zin van artikel 12 § 1 van de W.B.E.M. gebeurde.

De aan te melden overeenkomst werd immers gesloten op woensdag 19 juli 2000 en werd pas op dinsdag 22 augustus 2000 aangemeld, hetzij meer dan één maand na de sluiting van de overeenkomst.

Conform artikel 37 § 2 W.B.E.M. past het een boete van Fr.20.000.- op te leggen, dit is, gelet op de specifieke omstandigheden van de zaak, de minimum boete.

4. De concentratie valt onder het toepassingsgebied van de W.B.E.M., vermits de omzetrempels zoals voorzien in artikel 11 § 1 en artikel 46 van de W.B.E.M. werden bereikt.

Zulks blijkt uit de voorgebrachte stukken.

5. Artikel 33 § 2.1.a) W.B.E.M. stelt onder meer : " Wanneer de betrokken ondernemingen samen minder dan 25% van de betrokken markt controleren wordt de concentratie toelaatbaar verklaard".

Met betrokken markt wordt bedoeld de nationale productmarkt op dewelke de concentratieprocedure gevolgen kan hebben (zie onder andere in Tijdschrift voor Belgisch Handelsrecht 1998, p.734).

Geen enkele van de door Advent gecontroleerde ondernemingen is in België actief op dezelfde markten als Vinnolit en Vitron, noch op enige up- of downstream markt daarvan.

Met betrekking tot de markten waar zowel Vinnolit als Vitron actief zijn, zijn er geen overlappingsen op de Belgische markt. Beide ondernemingen zijn actief in de productie en distributie van PVC en van producten nodig om PVC aan te maken. In België verkoopt Vinnolit enkel PVC, terwijl Vintron enkel natronloog verkoopt.

De relevante marktaandelen zijn in België allen kleiner dan 25 %.

OM DEZE REDENEN,

De Raad voor de Mededinging,

Stelt vast dat de betrokken concentratie onder het toepassingsgebied valt van de Wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging zoals gecoördineerd door het Koninklijk Besluit van 1 juli 1999.

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform artikel 33 § 2.1.a) W.B.E.M.

Veroordeelt de drie aanmeldende partijen Advent International Group, Wacker Chemie GmbH en Celanese AG op grond van artikel 37 § 2 W.B.E.M. solidair tot een boete van twintigduizend frank.

Aldus uitgesproken op 6 oktober 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld uit :

de heer Peter Poma, kamervoorzitter,

mevrouw Marlène Lelieur, de heren Wouter Devroe en Willem Rycken, leden.

Beslissing nr. 2000 - C/C – 29 van 6 oktober 2000

INZAKE :

SAMSUNG ELECTRONICS NEDERLAND BV, in het kort SEN, besloten vennootschap naar Nederlands recht, gevestigd in Nederland, Rijswijk, Fleminglaan 2,

en :

BORSUMIJ BELGIUM NV, gevestigd in België, Wommelgem, Nijverheidsstraat 98,

Gezien de aanmelding op 24 augustus 2000 door de betrokken partijen aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een overeenkomst, die het voorwerp uitmaakt van huidige concentratieprocedure.

Gezien de mededeling conform artikel 32 bis § 1 van de Wet op de Bescherming van de Economische Mededinging, zoals gecoördineerd op 1 juli 1999 (W.B.E.M.) van de aanmelding van de concentratie op 25 augustus 2000 door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers.

Gezien de stukken van het dossier.

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever, de heer Bert STULENS, zoals dit op 14 september 2000 werd opgesteld.

Gezien de Dienst voor de Mededinging zich aansluit bij het gemotiveerd verslag van de verslaggever.

Gehoord de verslaggever.

Gezien de aanmeldende partijen werden vertegenwoordigd door meester Marc PICAT en meester Anouk THEISSEN van het kantoor Landwell, Bogaert en Vandemeulebroeke, met kantoor te St. Stevens Woluwe, Woluwedal 20;

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, van toepassing overeenkomstig artikel 54 bis W.B.E.M.

1. De aanmeldende partijen zijn ondernemingen in de zin van artikel 1 van de W.B.E.M.

Naast de aanmeldende partijen zijn bij de concentratie betrokken:

- Amfo Electronics BV, gevestigd te Nederland, Rotterdam, Hoogstraat 39,
- Fodor Belangen BV, gevestigd te Nederland, Rotterdam, Hoogstraat 39,
- Fodor Holding BV, gevestigd te Nederland, Naarden, Rijksweg 69,
- Fodor Expeditiecentrum BV, gevestigd te Nederland, Rotterdam, Hoogstraat 39,
- Fodor Servicecentrum BV, gevestigd te Nederland, Rotterdam, Hoogstraat 39,

2. Op 1 mei 2000 hebben de betrokken ondernemingen, namelijk de aanmeldende partijen Samsung Electronics Nederland BV en Borsumij Belgium NV, samen met de overige hierboven vermelde maatschappijen, namelijk Amfo Electronics BV en Fodor Holding BV optredende voor Fodor Belangen BV, Fodor Servicecentrum BV en Fodor Expeditiecentrum BV een "letter of intent" ondertekend waaruit blijkt :

- dat Borsumij Belgium NV onder meer actief is bij de verkoop en de distributie van Samsungproducten (consumentenelektronica en meer specifiek bruin- en witgoed en telefonie) in België en Luxemburg.
- dat Borsumij Belgium NV deze "activiteiten" (uitgezonderd telefonie) en bepaalde daaraan gelieerde activa en passiva zal overdragen aan Samsung Electronics Nederland BV, die dan zelf de distributie van de betreffende Samsung producten in België en Luxemburg zal verzorgen.

Amfo, Fodor Belangen, Fodor Holding, Fodor Expeditiecentrum en Fodor Servicecentrum, die samen met Borsumij deel uitmaken van dezelfde groep, kunnen als andere partijen bij de concentratie beschouwd worden, vermits :

- Samsung Electronics Nederland de bedrijfsactiviteiten van Amfo met betrekking tot de distributie van Samsungproducten in Nederland zal overnemen van Amfo.
- in het kader van het Nederlandse gedeelte van de transactie door Samsung Electronics Nederland personeel zal overgenomen worden dat formeel in dienst is bij Fodor Belangen en werkzaamheden verricht voor Amfo.
- Fodor Holding enig aandeelhoudster is van Amfo, Borsumij en Fodor Belangen.

- Fodor Expeditiecentrum en Fodor Servicecentrum (beiden 100 % dochterondernemingen van Fodor Holding) ten behoeve van Amfo en Borsumij de logistieke en fysieke distributie, de after-sales, de garantie en de levering van reserve-onderdelen verzorgden en zullen overdragen aan derden.

De aangemelde operatie is een concentratie in de zin van art. 9 van de W.B.E.M.

3. Partijen hebben de "letter of intent" ondertekend op 1 mei 2000. Op basis hiervan hebben de betrokken partijen op 24 augustus 2000 een ontwerp van koop-verkoopovereenkomst gemaakt, die dezelfde dag werd aangemeld.

In de aanmelding stellen de aanmeldende partijen dat de definitieve koop-verkoopovereenkomst op mededingingsrechtelijke relevante punten niet zal verschillen van het voorgelegde ontwerp.

Deze aanmelding beantwoordt aan de aanmelding van een "ontwerpovereenkomst", zoals voorzien in artikel 12 § 1 in fine W.B.E.M.

Ondertussen hebben partijen op 5 september 2000 een definitieve overeenkomst gesloten.

De aanmelding moet als tijdig beoordeeld worden.

4. De concentratie valt onder het toepassingsgebied van de W.B.E.M., vermits de omzetrempels zoals voorzien in artikel 11 § 1 en artikel 46 van de W.B.E.M. werden bereikt.

Zulks blijkt uit de voorgebrachte stukken.

5. Artikel 33 § 2.1.a) W.B.E.M. stelt onder meer : " Wanneer de betrokken ondernemingen samen minder dan 25% van de betrokken markt controleren wordt de concentratie toelaatbaar verklaard".

Met betrokken markt wordt bedoeld de nationale productmarkt op dewelke de concentratieprocedure gevolgen kan hebben (zie onder andere in Tijdschrift voor Belgisch Handelsrecht 1998, p.734).

Om te weten hoe groot de betrokken markt is moet derhalve uitgegaan worden van de relevante productmarkt en de relevante geografische markt (zoals bepaald in het K.B. van 23 maart 1993 gewijzigd bij K.B. van 18 juni 1999).

De relevante productmarkt is enerzijds deze van de productie en distributie van elektronische apparatuur (TV, video, DVD, camcorders, audio, digitale camera's, koelkasten, wasmachines, magnetrons, stofzuigers, avico, "humidifiers"), producten die elk als een afzonderlijke productmarkt moeten beschouwd worden.

Samsung Electronics Nederland BV produceert en distribueert deze elektronische apparatuur.

Het product waar Samsung in België het grootste marktaandeel in heeft is de magnetron.

Het onderzoek betreffende het marktaandeel toont aan dat er geen marktaandelen worden bereikt die hoger liggen dan 25 %.

De relevante productmarkt is anderzijds deze van de groothandel van consumentenelektronica, waarop zowel Samsung als Borsumij actief zijn.

Onafgezien de vraag of de groothandelsmarkt eveneens moet opgesplitst worden naargelang de verschillende producten, toont het onderzoek betreffende het marktaandeel aan dat de betrokken ondernemingen hoe dan ook een zeer gering marktaandeel bereiken, ver beneden de 25 %.

OM DEZE REDENEN,

De Raad voor de Mededinging,

Stelt vast dat de betrokken concentratie onder het toepassingsgebied valt van de Wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging zoals gecoördineerd door het Koninklijk Besluit van 1 juli 1999.

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform artikel 33 § 2.1.a) W.B.E.M.

Aldus uitgesproken op 6 oktober 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld uit :

de heer Peter Poma, kamervoorzitter,

mevrouw Marlène Lelieur, de heren Wouter Devroe en Willem Rycken, leden.

Beslissing nr. 2000 - C/C – 30 van 18 oktober 2000

Inzake:

RIO TINTO LTD

en

ASHTON MINING LTD

Gelet op de Wet op de Bescherming van de Economische Mededinging, zoals gecoördineerd op 1 juli 1999 (WBEM) ;

Gezien de aanmelding aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een concentratie, neergelegd op 4 september 2000 ;

Gezien de mededeling voor onderzoek door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers conform art. 32bis §1 WBEM op 4 september 2000 ;

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever d.d. 27 september 2000 ;

Gehoord het verslag van de verslaggever dhr. Bert Stulens ;

Gelet op de vrijwillige tussenkomst van Ashton Mining Ltd;

Gehoord de partijen die verschenen ter zitting op 18 oktober 2000:

– Mr. Th. Chellingsworth voor Rio Tinto Ltd.

– Dhr. Mark R. Hooper voor Ashton Mining Ltd.

– Mr. Dirk Arts voor Ashton Mining Ltd.

1. De aanmeldende en betrokken partijen

- De aanmeldende partij is de RIO TINTO LTD, een vennootschap naar Australisch recht, met maatschappelijke zetel te Level 33, 55 Collins Street, Melbourne, Victoria 3000, Australië. Ze handelt voor de vennootschap naar Australisch recht in oprichting CAPRICORN DIAMONDS INVESTMENT PTY LTD, dewelke speciaal opgericht wordt voor huidige concentratie en een 100% dochteronderneming zal zijn van RIO TINTO LTD.

- RIO TINTO LTD is een mijnbedrijf dat op wereldniveau actief is inzake diverse metalen en mineralen inzonderheid koper, goud, steenkool, aluminium, diamant, zink, lood, zilver, zouten, talk, uranium en nikkel.

- RIO TINTO LTD heeft een openbaar bod uitgebracht op alle uitstaande aandelen van ASHTON MINING LTD, een vennootschap naar Australisch recht, met zetel te 4th Floor, 441 Sint Kilda Road, Melbourne, Victoria 3004, Australië.

- ASHTON MINING LTD is hoofdzakelijk actief op het vlak van de ontginning en exploratie van diamant. Deze activiteiten oefent ze uit via haar deelneming in de gemeenschappelijke onderneming ARGYLE DIAMOND MINES, waarvan ASHTON MINING LTD 38,2% van de aandelen heeft en RIO TINTO LTD 56,8%.

- ARGYLE DIAMOND MINES bezit en exploiteert een open diamantmijn in de Kimberleystreek in Westelijk Australië en zij bezit aldaar ook ontginningsrechten in de Ellendalestreek. De door ARGYLE geproduceerde diamanten worden verkocht via ARGYLE DIAMONDS SALES LTD en de NV ARGYLE DIAMONDS.

- De verkoop van deze diamanten gebeurt namens RIO TINTO LTD en ASHTON MINING LTD, aan wie ook de daaruit voortvloeiende omzet wordt toegerekend voor resp. 60% en 40%.

- De verkoop van gepolijste diamanten vertegenwoordigt slechts 6% van de inkomsten uit de productie van ARGYLE. De verkoop van ruwe diamanten vertegenwoordigt de overige 94% van de inkomsten. De ruwe diamanten worden uitsluitend in Antwerpen verkocht.

Genoemde vennootschappen zijn allen ondernemingen in de zin van art. 1 WBEM.

2. Aanmeldingsplicht - overeenkomst van concentratie

De voorgenomen transactie bestaat uit een openbaar bod uitgebracht door RIO TINTO LTD op 29 augustus 2000, dit op alle aandelen van ASHTON MINING LTD. Deze operatie is een concentratie in de zin van art. 9§1a WBEM.

De aanmelding gebeurde op 4 september 2000, dus binnen de wettelijk vereiste termijn conform art. 12§1 WBEM.

Uit de voorgelegde (vertrouwelijke) omzetcijfers van de betrokken ondernemingen blijkt dat de drempels zoals opgelegd conform art. 11§1 WBEM ruim worden behaald, zodat de concentratie diende te worden aangemeld. De Raad is namelijk van oordeel dat de omzet van Ashton Mining in Antwerpen wel degelijk als een Belgische omzet kan worden beschouwd. De koop-verkoop wordt gesloten te Antwerpen, alwaar de fysieke levering van de diamanten gebeurt. Het is trouwens ook te Antwerpen waar de concurrentie met andere aanbieders plaatsvindt. Dit laatste wordt bevestigd door de Hoge Raad voor de Diamant, die stelt: "Wel is het zo dat het commercialiseren van diamanten via de Antwerpse markt een toegevoegde waarde creëert doordat een goede prijs wordt bekomen in een concurrentiële omgeving."

De aangemelde concentratie valt overeenkomstig art. 33§1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied van de wet.

3. De marktanalyse

De relevante productenmarkt in casu is de markt voor de verkoop van natuurlijke ruwe diamant van edelsteen-kwaliteit. Beide ondernemingen zijn op deze markt actief via hun gemeenschappelijke onderneming: de NV ARGYLE DIAMOND.

De diamantmarkt is een wereldmarkt, alhoewel Antwerpen kan beschouwd worden als één der belangrijkste handelscentra in de wereld voor zowel ruwe als gepolijste diamant.

Uit de gegevens verstrekt in de aanmelding, blijkt dat de betrokken ondernemingen op de Belgische markt een uiteenlopend marktaandeel bereiken volgens dat dit aandeel in waarde dan wel in volume wordt becijferd. Het aandeel in waarde is véél geringer doordat de NV ARGYLE DIAMOND hoofdzakelijk de relatief kleinere diamanten met een relatief mindere waarde verkoopt.

In de Bekendmaking van de Commissie inzake de bepaling van de relevante markt voor het gemeenschappelijk mededingingsrecht (97/C 372/03) stelt de Commissie dat voor dergelijk product zowel de in volume als de in waarde uitgedrukte afzet bruikbare informatie bevat, doch dat de in waarde uitgedrukte afzet en het betrokken marktaandeel gewoonlijk geacht wordt beter de relatieve positie van de aanbieder weer te geven.

In casu blijkt dat de betrokken ondernemingen op de Belgische markt slechts een marktaandeel bereiken van 6% en op wereldniveau van 5%. De betrokken ondernemingen realiseren dus samen aanzienlijk minder dan 25% marktaandeel op de relevante productenmarkt, zodat de Raad beslist dat de aangemelde concentratie kan worden toegelaten conform art. 33§2.1.a WBEM.

OM DEZE REDENEN

DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken van toepassing overeenkomstig art. 54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art. 33 §1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied valt van de wet ;

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform art. 33§2.1.a WBEM ;

Aldus uitgesproken op 18 oktober 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit: de heer Frank Deschoolmeester, kamervoorzitter ; mevrouw Béatrice Ponet, de heren Peter Poma en Robert Vanosselaer, leden.

Beslissing nr. 2000 - C/C – 31 van 18 oktober 2000

INZAKE :

DE BEERS AUSTRALIA HOLDINGS Pty Ltd, vennootschap naar Australisch recht, met maatschappelijke zetel te Level 37, 101 Collins Street, Melbourne, Victoria 3000 in Australië

en :

ASHTON MINING Ltd, vennootschap naar Australisch recht, met maatschappelijke zetel te 4th Floor, 441 Sint Kilda Road, Melbourne, Victoria 3004 in Australië

Gezien de aanmelding op maandag 11 september 2000 namens De Beers Australia Holdings Pty Ltd aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van haar voornemen om een openbaar bod uit te brengen op alle aandelen van Ashton Mining Ltd.

Gezien de mededeling conform artikel 32 bis § 1 van de Wet op de Bescherming van de Economische Mededinging, zoals gecoördineerd op 1 juli 1999 (W.B.E.M.) van de aanmelding van de concentratie op 12 september 2000 door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers.

Gezien de stukken van het dossier en het onderzoeksverslag van de Dienst voor de Mededinging, zoals dit op 2 oktober 2000 werd overgemaakt aan de verslaggever.

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever, de heer Bert STULENS, zoals dit op 6 oktober 2000 werd opgesteld.

Gehoord de verslaggever, de heer Bert STULENS.

Gezien het verzoek dd 13 oktober 2000 geformuleerd door meester Marc PITTIE en meester Dirk ARTS van het kantoor Loeff Claey's Verbeke, met kantoor te Brussel, Tervurenlaan 268 A, optredende voor Ashton Mining Ltd, om tussen te komen en gehoord te worden.

Gezien onze beschikking dd 16 oktober 2000, waarbij het verzoek namens Ashton Mining Ltd om tussen te komen en gehoord te worden ontvankelijk werd verklaard.

Gehoord ter zitting van 18 oktober 2000 meester Dirk Arts, namens Ashton Mining Ltd.

Gehoord ter zitting van 18 oktober 2000 de aanmeldende partij vertegenwoordigd door meester Johan Ysewijn van het kantoor Linklaters & Alliance, met kantoor te Brussel, Brederodestraat 13 A.

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, van toepassing overeenkomstig artikel 54 bis W.B.E.M.

1. De aanmeldende partij Beers Australia Holdings Pty Ltd (D.B.A.H.) is als dochtervennootschap van De Beers Centenary AG (D.B.C.A.G.) op 4 mei 2000 opgericht met als enige activiteit het uitbrengen van het openbaar bod dat het voorwerp is van huidige aanmelding.

De Beers is wereldwijd actief op het gebied van exploratie, ontginning, waardering en marketing van diamant.

De andere bij de concentratie betrokken partij, de doelonderneming Ashton Mining Limited, is hoofdzakelijk actief op het vlak van de ontginning en exploratie van diamant.

Deze activiteiten oefent Ashton Mining uit via haar deelneming in de Argyle diamantmijn in West-Australië, waarin zij en Rio Tinto Ltd elk een belangrijk aandeel hebben, verder via de Merlin diamantmijn in Australië, waarvan zij de volledige eigendom heeft.

De beide ondernemingen zijn ondernemingen in de zin van artikel 1 W.B.E.M.

2. De Beers Centenary AG (D.B.C.A.G.) heeft op 31 juli 2000 haar voornemen bekendgemaakt om een openbaar bod uit te brengen op alle aandelen van Ashton Mining Ltd en dit tegen een welbepaalde prijs per aandeel.

Het bod is wel onderworpen aan een aantal voorwaarden, waaronder de voorwaarde dat De Beers erin slaagt ten minste 50.1 % van de Ashton aandelen over te nemen en op voorwaarde dat er goedkeuring is van de mededingingsautoriteiten.

De aangemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 9 van de W.B.E.M.

3. De vraag of de voorgenomen transactie al dan niet tijdig is aangemeld is ondergeschikt aan de vraag of de voorgenomen transactie wel moest aangemeld worden, met andere woorden of de voorgenomen transactie wel onder het toepassingsgebied van de W.B.E.M. valt rekening houdende met de omzetzempels zoals voorzien in artikel 11 § 1 en artikel 46 van de W.B.E.M.

Gezien de omzet van De Beers in België bestaat er blijkbaar geen betwisting over de vraag of de eerste omzeldrempel van de wet overschreden wordt : alle betrokken ondernemingen halen immers "samen" een omzet in België die 40 miljoen euro overtreft.

Omtrent de tweede omzeldrempel, namelijk dat minstens twee van de betrokken ondernemingen "elk" in België een omzet realiseren van minstens 15 miljoen euro, bestaat er wel betwisting vermits de aanmeldende partij van oordeel is dat de omzet van Ashton op de Antwerpse diamantbeurs immers moet toegerekend worden aan Indië, alwaar de meeste klanten zijn gevestigd, terwijl de verslaggever van oordeel is dat de omzet van Ashton wel degelijk als een Belgische omzet kan beschouwd worden.

Uit de ons verstrekte gegevens blijkt onder meer :

- dat het merendeel van de ruwe diamanten van de Argyle en Merlin mijnen verkocht worden via Argyle's European Selling Organisation (AESO) in Antwerpen, die opereert als een diamant ruilbeurs.
- dat 95 % of zelfs meer van de ruwe diamanten verkocht door de AESO in Antwerpen bestemd zijn voor klanten in Indië en worden geslepen in Indië.
- dat de verkopen in Antwerpen door de AESO met bestemming Indië over het algemeen gebeuren door fysieke levering aan vertegenwoordigers van deze Indische klanten.

Uit de ons verstrekte gegevens moet dan ook onthouden worden dat de verkopen in Antwerpen worden gesloten, wat uitdrukkelijk door de raadsman van de tussenkomende partij ter zitting is bevestigd.

Omzet is het bedrag van de verkoop van goederen en de leveringen van diensten aan derden.

Uit de feitelijke gegevens blijkt immers onder meer :

- dat het verkoopkantoor is gevestigd in Antwerpen.
- dat de overeenkomst tot stand komt in de diamantbeurs in Antwerpen.
- dat de fysieke overdracht plaats vindt in Antwerpen.
- dat de "juridische" aankoopbeslissing gebeurt in Antwerpen.

De hierboven ontwikkelde visie is geenszins in strijd met paragraaf 46 van de Mededeling van de Commissie betreffende de berekening van de omzet (PB C, 2 maart 1998, 66/25), alwaar bepaald wordt : "omzet moet toegerekend worden aan de plaats waar de afnemer is gevestigd, omdat dat in de meeste gevallen de plaats is waar de overeenkomst tot stand komt, waar de omzet door de betrokken leverancier wordt behaald en waar concurrentie met andere aanbieders plaatsvindt".

Dit sluit aan bij de stelling van de Hoge Raad voor de Diamant, die stelt : "Wel is het zo dat het commercialiseren van diamanten via de Antwerpse markt een toegevoegde waarde creëert doordat een goede prijs wordt bekomen in een concurrentiële omgeving" en verder stelt: "Elke Antwerpse koper heeft zijn klanten waarmee hij hoofdzakelijk zaken doet. Hij zal zijn aankoopbeleid afstemmen op de vraag van zijn klanten. Grote Antwerpse bedrijven hebben verbonden ondernemingen in India die voor hen slijpen. Grote Indische fabrieken zullen dan weer beroep doen op een koper die voor hen aankoopt op de Antwerpse markt. De eigenlijke beslissingsbevoegdheid is dispaaraat en weinig relevant."

Het feit dat de omzet van Ashton wordt opgenomen in de Belgische invoerstatistieken bevestigt nog maar eens dat de omzet moet toegeschreven worden aan Antwerpen.

De aanmeldende partij verwijst ten onrechte naar een uitspraak van de Raad voor de Mededinging dd 2 juli 1993 nu enerzijds sinds de wetwijziging zoals gecoördineerd bij K.B. van 1 juli 1999 andere omzeldrempels van toepassing zijn, terwijl anderzijds ook in de geciteerde beslissing sprake is van de plaats waar vraag en aanbod zich treffen, hetzij in casu Antwerpen.

Uit het dossier, alhier gekend onder ref.2000 - C/C - 00/0042, nl. aanmelding bod op alle aandelen van Ashton door Rio Tinto, blijkt dat de omzet gerealiseerd door Ashton komt van haar participatie in Argyl, een gemeenschappelijke onderneming waarvan de andere aandeelhouder Rio Tinto is, die stelt dat de omzet van Ashton wel degelijk in België wordt gerealiseerd, terwijl de omvang ervan van die aard is dat de drempel voorzien in artikel 11 van de W.B.E.M. overschreden is.

De omzet dient derhalve geografisch toegerekend te worden aan België.

4. Uit de voorgebrachte stukken blijkt dat de aanmelding van de concentratie niet tijdig in de zin van artikel 12 § 1 van de W.B.E.M. gebeurde.

Het openbaar bod werd geformuleerd op 31 juli 2000, en aangemeld op 11 september 2000, hetzij meer dan één maand later.

Het past onze beslissing over een gebeurlijke geldboete aan te houden.

5. De relevante productenmarkt in casu is de markt voor de verkoop van natuurlijke ruwe diamant.

De diamantmarkt is een wereldmarkt, waarin Antwerpen kan beschouwd worden als één der belangrijkste handelscentra in de wereld.

Uit de brief van de Hoge Raad voor de Diamant vzw, dd 29/09/2000 blijkt dat de invoer van ruwe diamant in Antwerpen in 1999 in handen was van De Beers voor 46,1% en van Ashton voor 4,3%.

Vooraleer definitief over de al dan niet toelaatbaarheid te beslissen zijn wij verplicht aan de verslaggever een bijkomend verslag te vragen (artikel 33 §2.1.b en artikel 34 §1 alinea 1).

Alhoewel al de ondervraagde derden geen problemen zien, moeten wij vaststellen dat concurrent Rio Tinto zulks formeel tegenspreekt, zodat er ernstige twijfels blijven bestaan, temeer daar De Beers reeds over een groot marktaandeel beschikt.

Aan de verslaggever moet dan ook een economische analyse van de vermoedelijke invloed van de concentratie gevraagd worden. Dit aanvullend verslag moet binnen een korte tijd worden neergelegd, rekening houdend met de aan de gang zijnde overnamestrijd.

OM DEZE REDENEN,

De Raad voor de Mededinging,

Stelt vast dat de betrokken concentratie onder het toepassingsgebied valt van de Wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging zoals gecoördineerd door het Koninklijk Besluit van 1 juli 1999.

Vooraleer over de al dan niet toelaatbaarheid van de concentratie te oordelen, verzoekt aan de verslaggever een verslag te maken betreffende de vermoedelijke invloed van de concentratie en stelt dat het verslag uiterlijk op 08/11/2000 moet worden neergelegd.

Stellen de huidige zaak in voortzetting op onze zitting van 22/11/2000 te 14.30 uur.

Houden onze beslissing over de geldboete aan.

Aldus uitgesproken bij beslissing van 18 oktober 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld uit :

de heer Peter Poma, kamervoorzitter,

Mevrouw Beatrice Ponet, Voorzitter a.i. Raad voor de Mededinging,

de heren Frank Deschoolmeester en Robert Vanosselaer, leden.

Beslissing nr. 2000 - C/C – 32 van 25 oktober 2000

INZAKE :

DE BEERS AUSTRALIA HOLDINGS Pty Ltd, vennootschap naar Australisch recht, met maatschappelijke zetel te Level 37, 101 Collins Street, Melbourne, Victoria 3000 in Australië

en :

ASHTON MINING Ltd, vennootschap naar Australisch recht, met maatschappelijke zetel te 4th Floor, 441 Sint Kilda Road, Melbourne, Victoria 3004 in Australië

Gezien het verzoekschrift tot heropening van de debatten namens DE BEERS AUSTRALIA HOLDINGS Pty Ltd neergelegd op 23/10/2000;

Gezien het schrijven dd 23/10/2000 van meester Marc Pittie en meester Dirk Arts;

1. Verzoekende partij wenst thans door middel van het neergelegde verzoekschrift tot heropening van de debatten dat de Raad voor de Mededinging beslist om de debatten te heropenen om vervolgens de aangemelde concentratie toelaatbaar te verklaren in eerste fase en zulks ten laatste op 26 oktober 2000, in ondergeschikte orde, voor zover de heropening van de debatten geweigerd wordt, alsdan de termijnen van het bijkomend onderzoek alsook de zitting, zoals voorzien in de beslissing van 18 oktober 2000 te handhaven.

2. De algemene bepalingen van het gerechtelijk wetboek zijn conform art 2 Ger. Wetb. van toepassing op de procedures die gevoerd worden in toepassing van de wet op de bescherming van de economische mededinging (W.B.E.M.), voor zover deze wet en haar uitvoeringsbesluiten geen bijzondere procedureregels voorzien (zie o.a. Hof van Beroep te Brussel 5/4/1996, BS, 16 april 1996, 9014).

De bepalingen van art 772 en volgende Ger. Wetboek zijn in casu van toepassing nu hiervan niet uitdrukkelijk is afgeweken in de W.B.E.M.

3. Art 772 Gerechtelijk Wetboek bepaalt: “Indien een verschijnende partij gedurende het beraad een nieuw stuk of feit van overwegend belang ontdekt, kan hij, zolang het vonnis niet uitgesproken is, de heropening van de debatten vragen”

4. “Los van de vraag of de beslissing dd 18 oktober 2000, waardoor een tweede fase werd ingesteld in toepassing van art. 33, § 2.1.b, en art. 34, § 1, van de Wet op de Bescherming van de Economische mededinging, zoals gecoördineerd bij koninklijk besluit van 1 juli 1999, al dan niet een vonnis is in de zin van art. 772 Ger. Wetb., dient alleszins vastgesteld te worden dat de voorwaarden voor het vorderen van een heropening der debatten, niet vervuld zijn.

5. Een heropening is slechts mogelijk indien het ingeroepen stuk of feit “nieuw” is, d.w.z. op het ogenblik van de in beraadname aan huidig verzoekster “niet bekend was of kon zijn” (zie in Artikelsgewijze Commentaar Gerechtelijk Recht, Uitgeverij Kluwer rechtswetenschappen, commentaar 6 bij art 772 Gerechtelijk Wetboek). Argumenten of stukken waarvan men tijdens de hoorzitting kon kennis hebben, doch die niet werden meegedeeld kunnen derhalve nooit het voorwerp van een heropening der debatten uitmaken.

6. Verzoekende partij stelt ten onrechte dat wij in onze beslissing dd 18/10/2000 rekening gehouden hebben met “gedetailleerde commentaren van Rio Tinto”. Uit onze beslissing dd 18/10/2000 blijkt enkel dat wij ons gebaseerd hebben op de verklaring van Rio Tinto zoals aangehaald in het verslag van de verslaggever, m.a.w. op een gegeven dat huidig verzoekende partij ook bekend was.

Aan huidig verzoekende partij werd bovendien ter zitting van 18/10/2000 uitdrukkelijk gevraagd standpunt in te nemen over de toelaatbaarheid ten gronde, zowel door de kamervoorzitter als door de voorzitter a.i. van de Raad voor de Mededinging (zie PV. van de zitting dd 18/10/2000)

7. Verzoekende partij stelt ten onrechte dat onze beslissing dd 18/10/2000 i.v.m. de aanmelding door Rio Tinto, beslissing gekend onder nr. MEDE - C/C – 00/0042, een nieuw element is.

De uitslag van onze beslissing in de zaak Rio Tinto/Ashton kon verzoekende partij uiteraard niet op voorhand kennen. Verzoekende partij wist daarentegen wel dat er ook over de zaak Rio Tinto/ Ashton een beslissing zou zijn op 18/10/2000, wat blijkt uit de namens de verzoekende partij neergelegde brieven en nota, waarbij door haar de aandacht werd gevestigd op de overnamestrijd tussen haarzelf en Rio Tinto.

Vermits huidig verzoekende partij wist dat er in de zaak Rio Tinto/Ashton op 18/10/2000 ook een beslissing in de ene of andere zin zou zijn, kan deze beslissing dan ook niet als een nieuw feit beschouwd worden.

Hierbij moet overigens opgemerkt worden dat de Raad voor de Mededinging moet oordelen met het oog op de bescherming van het algemeen belang, dat primeert op het eigen belang (nl. de overnamestrijd) van de betrokken partijen.

8. Verzoekende partij vestigt ten slotte de aandacht op de uitvoerige toelaatbaarheidsanalyse.

Reeds hierboven is gesteld dat verzoekende partij de mogelijkheid had om dit debat te voeren toen zij op 18/10/2000 gehoord werd, terwijl dit debat gezien onze beslissing dd 18/10/2000 door haar zal kunnen hernomen worden op 22/11/2000.

Het verzoek tot heropening van de debatten moet dan ook verworpen worden.

OM DEZE REDENEN,

De Raad voor de Mededinging,

Verwerpt het verzoek tot heropening van de debatten zoals neergelegd op 23/10/2000

Aldus uitgesproken bij beslissing van 25 oktober 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld uit :

de heer Peter Poma, kamervoorzitter,

Mevrouw Beatrice Ponet, Voorzitter a.i. Raad voor de Mededinging,

de heren Frank Deschoolmeester en Robert Vanosselaer, leden.

Beslissing van 25 oktober 2000 nr. 2000-C/C-33

Inzake: MEDE – C/C – 00/0045:

CSM NV /Continental Sweets Netherlands BV

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever in toepassing van artikel 32, § 2, van de wet op de bescherming van de economische mededinging (verder: WBEM), gecoördineerd op 1 juli 1999;

Gezien het onderzoeksverslag van de Afdeling Prijzen en Mededinging (hierna: de Dienst) overeenkomstig de artikelen 14 en 23 van de WBEM;

Gezien de stukken van het dossier;

Gezien de brief van de gemeenschappelijke vertegenwoordiger, mr. Philippe Jadoul, dd

25 oktober 2000, waarin de aanmeldende partijen afstand doen van het recht om gehoord te worden.

Overwegende dat de aangemelde concentratie de verwerving betreft door CSM NV van de uitsluitende zeggenschap over Continental Sweets en dit door middel van een aandelenover-dracht tussen CSM en de huidige aandeelhouders van Continental Sweets BV waarvan Gilde Buy-Out Fund BV de meerderheidsaandeelhouder is.

Overwegende dat de verslaggever en de Dienst besluiten dat een analyse van de cijfergegevens van de notificatie aantoont dat de partijen bij de concentratie op de verschillende productenmarkten over gezamenlijke marktaandeelen beschikken die zich beduidend onder de

25 % situeren en dat deze schatting van de marktaandeelen door de gegevens uit het dossier wordt bevestigd;

OM DEZE REDENEN

De Raad voor de Mededinging

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, van toepassing overeenkomstig art.54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art.33 §1.1 van de WBEM binnen het toepassingsgebied van de WBEM valt ;

Verklaart de concentratie zoals geformuleerd in de intentieverklaring van de aanmeldende partijen, toelaatbaar conform art.33 §2.1.a WBEM, met de verplichting voor de aanmeldende partijen om de definitieve ondertekende overeenkomst over te maken aan de voorzitter van de Raad voor de Mededinging.

Aldus uitgesproken bij beslissing van 25 oktober 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit de dhr. Peter Poma, kamervoorzitter ; mevr. Béatrice Ponet, dhr. Frank De Schoolmeester, dhr. Robert Vanosselaer, leden.

Décision n°2000-V/M-34 du 27 octobre 2000

Vu la demande de mesures provisoires enregistrée le 23 mars 2000 au Conseil de la concurrence sous le numéro CONC-V/M-00/0015 et introduite par la S.A. Source Belgium (ci-après Source) contre la S.A. IMS Health Belgium (ci-après IMS);

Vu le rapport et le dossier d'instruction rendu par le Corps des Rapporteurs le 31 mai 2000;

Vu les notes de plaidoirie déposées par les parties à l'audience du 21 juin 2000;

Entendu, à l'audience du 21 juin 2000 :

Le Corps des Rapporteurs en son rapport;

Monsieur Michel Maquest assisté de Maître Marc Van der Woude pour la S.A. Source;

Monsieur Jacques Mathy assisté de Maître Jacques Reding pour la S.A. IMS Health Belgium.

Vu les documents déposés postérieurement à cette audience, à notre demande, par les parties.

Attendu que Source demande que les mesures provisoires suivantes soient prises :

1. L'injonction de remplacer, dès la notification de la décision à intervenir, les conditions de vente et la structure de prix actuelle des différents produits IMS, par une structure de prix transparente, à approuver par le Président du Conseil, dans laquelle un prix individuel est attribué à chacun des produits, de manière à ce que chacun des produits supporte ses propres coûts, sous peine d'une astreinte de 250.000 francs par jour de retard.

2. Interdiction d'offrir gratuitement, ou à un prix inférieur à la moyenne des coûts totaux, le produit ou le service annoncé dans le courrier circulaire de décembre 1999, ou tout autre produit ou service présentant les mêmes caractéristiques essentielles, sous peine d'une amende de 250.000 francs par infraction.

3. Interdiction d'offrir gratuitement ou à un prix inférieur aux frais variables, la composante essentielle du produit décrit dans le courrier circulaire de décembre 1999 permettant de résoudre le problème des prescriptions itinérantes, même sous forme d'option à un autre produit, sous peine d'une astreinte de 250.000 francs par infraction.

Attendu que la société IMS conteste l'ensemble des demandes.

Attendu que le Corps des Rapporteurs propose :

- de constater le non-respect partiel par IMS de la décision 99-VMP-07 du 6 octobre 1999;
- d'ordonner à IMS de suspendre, dès la notification de la décision, l'application de la grille tarifaire en cause aussi longtemps qu'un prix individuel n'est pas attribué à chacun des produits, de manière telle que chaque produit supporte ses propres coûts, sous peine d'une astreinte de 250.000 francs belges par jour de retard;
- d'ordonner à IMS d'établir une nouvelle grille tarifaire, à communiquer aux autorités belges de concurrence, en appliquant le principe "un prix par produit", au plus tard dans les 30 jours de la notification de la décision, sous peine d'une astreinte de 250.000 francs belges par jour de retard;
- d'interdire à IMS d'offrir gratuitement ou à un prix inférieur à la moyenne des coûts totaux le produit ou le service annoncé dans le courrier circulaire de décembre 1999 ou tout autre produit ou service présentant les mêmes caractéristiques essentielles, sous peine d'une amende de 250.000 francs belges par infraction;
- d'interdire à IMS d'offrir gratuitement ou à un prix inférieur à la moyenne des coûts variables la composante essentielle du produit décrit dans le courrier circulaire de décembre 1999 permettant de résoudre le problème des prescriptions itinérantes, même sous forme d'une option à un autre produit, sous peine d'une astreinte de 250.000 francs belges par infraction;
- d'ordonner à IMS de communiquer le dispositif de la décision à intervenir à l'ensemble des entreprises pharmaceutiques constituant son portefeuille clients dans les dix jours de la notification de la décision, sous peine d'une astreinte de 250.000 francs belges par jour de retard et par infraction, et de fournir la preuve de cette communication aux autorités belges de concurrence.

En fait

Rappel de la procédure antérieure

Attendu qu'en février 1999, Source a déposé une première plainte contre IMS, plainte qui tendait à voir interdire à IMS la pratique des ventes jumelées;

Que le 6 octobre 1999, une décision a fait partiellement droit à la demande de mesures provisoires de Source qui accompagnait cette plainte et a ordonné à IMS de suspendre sa pratique de ventes liées et d'adopter une politique de prix transparente;

Qu'aucune astreinte n'a été prononcée en raison de l'engagement d'IMS de mettre fin à la pratique des ventes jumelées incriminées, et à l'annonce qui avait été faite à la clientèle d'une nouvelle structure de prix.

Arguments des parties

Attendu que Source a été amenée à déposer la présente demande de mesures provisoires après avoir constaté que la nouvelle structure de prix mise au point par IMS, loin de satisfaire à la décision antérieure, renforcerait une pratique déguisée de ventes jumelées.

Attendu qu'IMS affirme que la nouvelle structure de prix a été mise au point pour répondre à une demande des clients qui avaient l'impression de payer deux fois pour les mêmes données lorsqu'ils achetaient plusieurs produits grossistes (ils paieraient deux fois les frais liés à la collecte, à la validation et au traitement des données).

Attendu que la nouvelle structure de prix est la suivante :

- Common Part : cette partie couvre le coût de la collecte des données, de leur validation et de leur traitement;
- Specific Part : prix complémentaire en fonction du produit commandé. Chaque produit IMS a donc un prix spécifique qui s'ajoute à la Common Part, payée une fois pour toutes, que le client soit intéressé par un ou plusieurs produits;
- Format Part : selon que l'on commande le produit en version papier, on-line ou PC;
- Software Part : redevance annuelle pour la licence du logiciel IMS éventuellement choisi pour assister le client dans la consultation et le traitement des données;
- Datasets et usage : montant variable facturé pour la consultation on-line ou workstation en fonction des informations requises et de l'intensité de la consultation informatique.

Attendu qu'IMS justifie cette structure de prix par le fait qu'elle laisse une flexibilité maximum au client et qu'ainsi chaque client participe une seule fois aux coûts de collecte, de validation, d'agencement et de traitement des données de base.

Attendu que Source estime que ces prix en cascade ont pour effet qu'une fois le client entré dans le magasin IMS en ayant payé la "Common Part", il n'a plus intérêt à en sortir pour acheter des produits concurrents, puisque la "Specific Part" qu'il reste alors à payer à IMS est nécessairement inférieure aux prix des produits concurrents qui eux supportent chacun l'intégralité de leurs coûts.

Attendu que selon Source, ces nouvelles conditions de vente, qui ont pour but d'inciter le client à acheter tous ses produits chez IMS, ont le même effet d'éviction de la concurrence que la pratique de ventes jumelées condamnée par la décision antérieure.

En droit

Attendu que pour que le Président du Conseil puisse faire droit à une demande de mesures provisoires, il faut réunir trois conditions : l'existence d'une instance principale au fond, la probabilité d'un préjudice grave et irréparable justifiant l'urgence à prendre les mesures sollicitées, et l'existence *prima facie* d'une pratique anticoncurrentielle.

Attendu que la première condition est remplie, une plainte de Source ayant été enregistrée sous les références CONC-I/O-99/0003.

Attendu que Source démontre avec suffisamment de vraisemblance, que les pratiques incriminées sont de nature à lui causer un préjudice grave, imminent et irréparable, en ce qu'elles conduisent à son élimination définitive du marché;

Qu'il y a urgence à répondre à la demande.

Attendu qu'il reste à examiner le caractère vraisemblable d'une infraction.

Attendu que la critique de la société Source se situe à deux niveaux :

Que tout d'abord, Source estime que la nouvelle structure de prix pratiquée par IMS et impliquant, d'une part, le paiement unique d'un montant fixe élevé ("Common Part") avant de pouvoir accéder aux différents services et produits de cette société et, d'autre part, un montant variable pour chaque achat ("Specific Part" essentiellement), aurait le même effet que la pratique des ventes jumelées déjà dénoncée et interdite par décision du Président du Conseil du 6 octobre 1999;

Qu'en outre, Source reproche à IMS d'offrir gratuitement "Compensation" : produit intégrant des données prescriptions (selling out) afin de corriger les chiffres des ventes issus de la base de données grossistes LMPB (selling in) sans tenir compte des frais spécifiques engendrés par la récolte des données relatives aux prescriptions itinérantes. Le but serait donc selon Source de l'éliminer en tant que concurrent.

Attendu que de manière liminaire, à l'audience du 21 juin 2000, IMS a entendu soulever le fait qu'à son estime l'instruction du dossier par le Service de la concurrence se serait avérée déficiente voire partielle à son égard.

Attendu qu'au fond, IMS estime que les critiques tant au regard de l'article 3 de la loi sur la protection de la concurrence économique coordonnée le 1er juillet 1999 que de la première décision du Président du Conseil du 6 octobre 1999 sont injustifiées dès lors qu'il existerait deux marchés distincts : l'un pour les bases de données "grossistes" l'autre pour les bases de données "prescriptions", Source n'étant actif que sur ce dernier (Source offre notamment le produit "Micromarketer");

Que les deux types de produits ne seraient donc pas substituables, répondant à des besoins différents;

Que s'agissant de "Compensation", IMS le présente comme une amélioration de son produit "grossistes" et non comme un produit "prescriptions" de sorte qu'il ne serait pas en concurrence avec les produits offerts par Source qui ne pourrait donc se prétendre affectée par les pratiques dénoncées (p.13, section I note IMS du 2 mai 2000).

1. Instruction du dossier par le Service de la concurrence et le Corps des Rapporteurs

Attendu que les critiques d'IMS, soulevées oralement lors de l'audience du 21 juin 2000 du Conseil, n'apparaissent nullement étayées à l'examen tant du rapport d'instruction déposé le 31 mai 2000 que des pièces du dossier;

Qu'a ainsi été cité le fait que ce rapport a été déposé sans attendre le retour de voyage de noces du Directeur financier d'IMS et la réponse de cette société en date du 6 juin 2000 à une demande d'information du Service du 8 mai 2000 alors qu'IMS interprète un courrier du 16 mai 2000 du Rapporteur comme l'autorisant à fournir sa réponse en-dehors du délai initialement fixé;

Que c'est seulement le dernier jour utile, soit le 15 mai 2000 (par télécopie reçue à 15 h 56), qu'IMS a fait part des difficultés qu'entraînerait l'absence de son Directeur financier;

Que cependant, par ce même courrier, IMS communiquait déjà un certain nombre d'informations en réponse aux questions du Rapporteur;

Qu'il convient de rappeler que dans le cadre de mesures provisoires, il apparaît impératif de respecter les délais établis (en fonction d'ailleurs du délai fixé par le Président au Corps des Rapporteurs pour le dépôt du rapport d'instruction);

Que cette circonstance était rappelée à IMS dans un courrier du 16 mai 2000, le Rapporteur indiquant expressément qu'il lui serait impossible de tenir compte d'une réponse tardive;

Que pourtant le rapport du Rapporteur ne fut déposé que 15 jours plus tard (après le retour de voyage du Directeur financier d'IMS, le 29 mai 2000) sans que, dans l'intervalle, IMS ait pris les mesures nécessaires afin de faire parvenir, si elle le souhaitait, des informations complémentaires;

Qu'une telle réaction eut pourtant été indiquée compte tenu des termes du courrier du Rapporteur du 16 mai 2000;

Que surtout, il y a lieu de souligner le dernier paragraphe de ce courrier qui ne laisse planer aucun doute quant au fait que le Rapporteur n'entendait pas accepter le motif déduit de l'absence du Directeur financier d'IMS pour prolonger le délai accordé;

Qu'en effet, c'est à raison que le Rapporteur a estimé que l'absence du Directeur financier d'une société de l'importance d'IMS n'était pas, en elle-même, de nature à l'empêcher de répondre complètement aux questions posées;

Qu'en conséquence, c'est à tort qu'IMS s'est crue autorisée à reporter la date ultime de dépôt de sa réponse.

Attendu, enfin, que le dépôt tardif du complément d'informations par IMS n'est pas de nature à empêcher le Président d'en prendre connaissance, notamment au terme de l'audience du 21 juin 2000, tandis que l'essentiel des réponses avait été adressé dès le 15 mai 2000 de sorte que le Service de la concurrence et le Corps des Rapporteurs en ont tenu compte dans l'instruction;

Que l'on peut d'ailleurs s'étonner que le Directeur financier, seule personne qualifiée selon IMS pour donner les informations, n'était pas présent à l'audience.

Attendu que s'agissant du défaut d'information souligné par le rapport du Service, force est de constater que même en tenant compte des éléments portés à la connaissance du Conseil après le 15 mai 2000, il n'y est guère apporté remède, à défaut d'informations détaillées (avec identification précise des coûts), chiffrées et justifiées;

Qu'aucun élément ne permet donc de déduire un défaut d'impartialité du Service de la concurrence et/ou du Rapporteur dont l'attitude fut constante et conforme aux règles de procédure entourant l'application de l'article 35 de la loi du 5 août 1991.

2. Quant au maintien de la pratique des ventes jumelées

2.1

Attendu que selon IMS, à supposer même que la structure de prix actuelle qu'elle pratique soit critiquable, elle ne serait pas de nature à entraver la concurrence dès lors que Source est active sur le seul marché des produits dits "prescriptions" (Source commercialise SPSA et Micromarketer) qui se distinguent des produits "grossistes", ces deux catégories correspondant à des besoins différents dans le chef des utilisateurs.

Que dès lors, le fait pour IMS de subordonner l'acquisition des produits "grossistes" au paiement unique (peu importe le nombre, le type de ces produits achetés ou la fréquence de consultation des bases de données) d'une "Common Part" de 1.100.000 francs belges ne serait pas de nature à entraver le développement et la vente par Source de ses produits puisque ceux-ci se situeraient sur un marché distinct, répondant à un autre type de demande.

Attendu qu'il a précédemment été admis (affaires Conc-C/C 98/0019 et Conc-C/C-98/0039) que les deux catégories de produits ("grossistes" et "prescriptions") répondent à une même demande, à savoir la détermination du volume de ventes des produits pharmaceutiques (rapport d'instruction, p.18);

Que cette définition avait été adoptée par le Conseil dans la décision du 14 décembre 1998 (98-C/C-16), de sorte qu'il est admis que les produits "grossistes" et "prescriptions" relèvent du même marché des études quantitatives et sont donc en concurrence.

Attendu qu'il y a lieu de souligner le fait qu'IMS lui-même présente à sa clientèle "Compensation" comme une combinaison d'informations "grossistes" avec les données "prescriptions" d'XPONENT (cf. pièce n° 06.027 : "COMPENSATION redistributes the accurate wholesaler information, based on the travelling prescription information out of XPONENT offering a new and reliable effort related evaluation & compensation tool" ; pièce n° 01.033 : "en combinant l'information des travelling prescriptions de notre panel de pharmacies XPONENT avec l'importante couverture de nos données de ventes régionales, nous avons réussi à construire un outil efficace de compensation & d'évaluation des résultats de ventes obtenus par vos délégués") tandis que la méthodologie à la base de "Compensation" est présentée comme étant celle ayant conduit au développement d'XPONENT (cf. XPC Séminaire du 6 avril 2000, p.12);

Que s'agissant de "Compensation", il ne saurait donc être question d'un produit simplement "grossistes" et, sur base de ses propres présentations, IMS est malvenu aujourd'hui de prétendre que "Compensation" ne serait qu'une amélioration des données de ventes régionales (produit "grossistes") totalement étrangère à XPONENT;

Que c'est à tort qu'IMS tire argument de certains courriers de ses clients (en réponse à une enquête du Service) pour tenter d'établir que seul XPONENT serait de nature à concurrencer les produits de Source;

Qu'en effet, l'on voit mal comment la clientèle d'IMS aurait pu fournir cette indication sur base de la comparaison des produits des deux sociétés alors qu'XPONENT n'était pas encore diffusé (cf. la réponse d'IMS à l'audience du 21 juin 2000, sur cette question précise) et que "Compensation" n'était à l'époque pas encore disponible (cf. pièce n° 01.033);

Que rien dans ces courriers ne permet donc d'exclure que "Compensation" soit en concurrence avec les produits "prescriptions" de Source;

Qu'au contraire, un passage de la lettre de convocation au séminaire de présentation de "Compensation" avertit : "ne vous laissez donc pas trop vite séduire et postposez tout engagement avant d'avoir découvert notre modèle XPC";

Que s'il ne s'agissait que d'une simple amélioration d'un produit existant, la séduction d'un produit concurrent ne serait pas à craindre.

Attendu qu'est également erronée l'affirmation d'IMS selon laquelle le produit "grossistes" (établi sur base d'une couverture du secteur de 99,5 %) est nécessairement plus précis que le produit "prescriptions" (établi sur base d'une couverture, chez IMS, de 30 % et chez Source de 20 %) qui nécessite une part importante d'extrapolation;

Qu'en effet, la couverture de 99,5 % en tant qu'elle ne prend pas en compte l'impact des prescriptions itinérantes (qui représentent jusqu'à 30 % des ventes réalisées en pharmacie d'après l'annexe 1 à la note d'IMS du 2 mai 2000) est malgré tout relativement peu précise s'agissant de déterminer l'origine des prescriptions tandis qu'une couverture moindre mais prenant en compte cet élément objectif important peut s'avérer plus précise si elle respecte les principes de la statistique;

Que d'ailleurs, dans sa présentation de "Compensation", IMS décrit ce produit comme plus précis (ce qui contredit ses explications) qu'un produit purement "grossistes", malgré sa couverture de 99,5 % du secteur et ce, grâce à la prise en compte des travelling prescriptions (cf. pièce n° 01.033);

Que donc, le pourcentage de couverture, à lui seul, ne constitue pas un gage unique et absolu de précision, raison pour laquelle d'une part, tant IMS que Source développent des produits "prescriptions" et, d'autre part, IMS introduit cet élément "prescriptions" dans ses données grossistes ("Compensation");

Que le marché concerné est donc bien le même pour les deux types de produits, la connaissance issue du premier étant corrigée par les données obtenues grâce au second. Qu'il s'agit bien d'études quantitatives dans les deux cas;

Qu'il en résulte que la concurrence avec les produits développés par Source est susceptible d'être affectée par les pratiques dénoncées dans le chef d'IMS.

2.2

Attendu que si IMS ne conteste pas disposer d'une position dominante dans le domaine de la fourniture de données à l'industrie pharmaceutique, elle estime par contre ne pas en abuser par le biais de sa structure de prix (laquelle, rappelons-le, permet d'acquérir le produit "Compensation");

Que cette structure fondée sur une distinction entre "Common Part" et "specific part" (outre "format part" et "software part"), serait conforme au souhait de la clientèle soucieuse de ne pas supporter plusieurs fois les frais communs à l'élaboration de plusieurs produits;

Que cependant aucune pièce ne permet d'établir ce souhait de la clientèle et sa satisfaction par le biais de la structure de prix critiquée par Source;

Qu'ainsi, les deux courriers invoqués par IMS (Courriers de Boots Healthcare du 17/3/99 et d'Akzo Nobel du 18/3/99) critiquent la pratique des ventes en cascade, sans plus.

Attendu que s'agissant de cette nouvelle structure de prix, les opinions de la clientèle sont divisées, certaines sociétés la trouvant plus claire tandis que d'autres critiquent son manque de transparence voire la considèrent comme un maintien de la pratique des ventes liées, au moyen de la "Common Part" qui empêche, pratiquement (même si il n'existe plus d'entrave juridique), de s'adresser à Source ou à Azyx (courrier de Boehringer Ingelheim du 3 mai 2000, courrier d'Eli Lilly Benelux du 4 mai 2000);

Que s'il était établi que cette structure correspond à un souhait de la clientèle, il y a lieu de relever que celui-ci aurait pu être rencontré de manière plus simple en pratiquant un prix unique par produit, lequel, couvrirait mais dans une mesure bien inférieure à la "Common Part" les frais communs de recherches, collectes d'informations... supposés couverts par cet élément du prix;

Que cette méthode n'aura nullement pour conséquence d'accroître le prix d'acquisition des données fournies par IMS, mais de l'individualiser en réduisant le prix de chaque produit individuel (disparition de la "Common Part" et répartition des frais communs sur la gamme de produits);

Que c'est d'ailleurs de cette manière qu'est établi le prix de tout produit, y compris lorsque son développement est en partie commun avec celui d'autres produits;

Que d'ailleurs le recours à la "Common Part" conduira également à des "inéquités" pour la clientèle dès lors que la somme fixe et unique de 1.100.000 francs belges devra toujours être payée, que le client achète par exemple l'accès à l'information nationale la plus limitée (LMPB Smart Basic "one shot" : demande unique, mise à jour trimestrielle) ou la plus complexe (LMPB Smart Plus MM : abonnement annuel, mise à jour mensuelle);

Que de la même manière, la "Common Part" sera du même montant selon qu'une demande d'information régionale porte sur 73 ou 147 régions;

Qu'enfin, une partie qui demande un seul accès aux produits IMS supportera, proportionnellement, les frais communs dans une mesure considérablement plus importante que le client qui décidera d'acquérir toute la gamme des produits LMPB au plan national et régional, moyennant le paiement d'une seule "Common Part";

Que cela revient à faire supporter à un même prix forfaitaire des frais communs à des demandes sans commune mesure entre elles.

Attendu qu'il est également regrettable qu'IMS ne donne aucune précision (chiffrée et détaillée quant à leur origine) ni justification (comptabilité, conventions conclues avec les sources d'informations, ...) quant aux frais que recouvrent in concreto les "Common Part" et "Specific Part" : ainsi, la "Common Part" est, unilatéralement et sans explication, fixée à 1.100.000 francs belges.

Attendu, en conclusion, que la structure des prix pratiquée n'est pas transparente, ne repose sur aucun élément justifié permettant de confirmer qu'elle correspond au souhait de la clientèle et, enfin, semble échapper à toute logique économique;

Que par contre, il est un fait qu'elle aura pour conséquence de lier à IMS ses clients ayant payé le droit d'entrée que constitue la "Common Part" et qui, ne fût-ce que pour minimiser l'impact financier de celui-ci, se tourneront naturellement vers elle au moment de demander l'accès à de nouvelles catégories d'informations "grossistes", y compris compensées avec des données "prescriptions" et donc en concurrence avec les produits offerts par Source.

Attendu que la structure de prix pratiquée par IMS a donc bien pour effet de restreindre la concurrence sur le marché des études quantitatives;

Que la demande de mesures provisoires en tant qu'elle critique cette structure de prix doit dès lors être déclarée fondée.

Attendu que nous tenons à relever qu'à l'audience, IMS a fait remarquer que le souci de transparence des prix émis par le Président du Conseil a amené la révision de la structure tarifaire et la suppression des nombreuses ristournes octroyées aux clients, ce qui a eu pour conséquence, dans les faits, une augmentation du coût réellement payé.

Attendu qu'il n'est pas correct de la part d'IMS de prendre pour alibi la décision précédente du Président du Conseil pour refuser les ristournes et implicitement faire croire aux clients que Source, à l'origine de la plainte et donc de la décision, est indirectement responsable de la hausse des prix;

Que le Conseil ne s'est jamais penché jusqu'ici sur le problème des ristournes.

3. Le prix de "compensation"

Attendu qu'IMS offre gratuitement à partir de juin 2000 aux utilisateurs de données classiques non compensées son produit "Compensation", tel que décrit ci-avant;

Que ce produit sera vendu à partir de 2001, au même prix que celui jusqu'alors pratiqué pour l'acquisition de données classiques (sans "Common Part" donc, puisque par définition cet élément du prix a déjà été payé par les clients concernés lorsqu'il ont souscrit aux données classiques).

Attendu que, comme il a déjà été exposé, "Compensation", plus qu'une amélioration de LMPB constitue une source d'information "grossistes" tenant compte des travelling prescriptions grâce à l'intégration de données issues d'XPONENT (cf. les pièces 01.033 et 06.027), de sorte qu'est irrelevante l'argument selon lequel IMS n'a pas répercuté le coût de développement de "Compensation" au motif qu'il ne s'agirait que d'une amélioration du produit de base;

Que dès lors qu'il faut ajouter aux données "grossistes" initiales une nouvelle catégorie d'informations (les données "prescriptions" de manière à déterminer l'origine des utilisateurs de produits pharmaceutiques), il y aura nécessairement dans le chef d'IMS un accroissement des coûts liés à la collecte de ces données auprès des prescripteurs;

Que même si ce coût est afférent au développement d'XPONENT, il a lieu d'en tenir compte pour fixer le prix de "Compensation" puisqu'il est établi que s'y retrouvent, en partie du moins, les données issues d'XPONENT;

Qu'à défaut d'indications chiffrées, détaillées et justifiées quant à la nature des frais générés par le développement d'XPONENT et la part de ceux-ci qui ont été utilisés pour développer "Compensation", il n'est pas possible d'en déterminer l'importance relative dans le coût de ce dernier produit;

Qu'en tout état de cause offrir gratuitement ce service supplémentaire à la clientèle qui a déjà payé la "Common Part" ne peut avoir d'autre effet qu'exclure la possibilité pour celle-ci de s'adresser à Source qui, d'une part, ne

sera pas en mesure d'offrir gratuitement ou à un prix équivalent ses produits en concurrence avec "Compensation" tandis que, d'autre part, liés par la "Common Part", ces clients n'auront aucun intérêt à envisager l'acquisition desdits produits développés par Source (ou d'autres concurrents);

Qu'il convient donc d'inclure immédiatement dans le prix de "Compensation", tel qu'il sera déterminé dans le respect des principes dégagés ci-avant (prix unique par produit), le coût qu'a généré le développement de ce produit, y compris en commun avec le développement d'XPONENT, tout en conservant une marge bénéficiaire raisonnable.

4. Accès à la banque de données MIDAS

Attendu que Source rappelle que l'accès à la base de données MIDAS est toujours conditionné par la souscription au LMPB, ce qui implique une quasi obligation pour les clients belges de s'abonner à ce produit, donc de payer la "Common Part", donc de rester fidèle à IMS pour les autres produits de la gamme.

Attendu qu'IMS expose que le produit MIDAS n'est pas une base de données mais un système qui permet la consultation de données "grossistes" IMS émanant de plusieurs pays dans lesquels les produits ne sont pas dénommés de la même façon, les conditionnements sont différents, etc. ce qui permet à une "maison mère" de comparer facilement les performances d'un même produit dans les différents pays.

Attendu que le prix de ce système, qui ne fait que donner accès aux données, ne comprend pas le prix des données elles-mêmes et qu'il est donc logique de conditionner l'abonnement à MIDAS à l'abonnement préalable au LMPB.

Attendu que la quasi-totalité des industries pharmaceutiques établies en Belgique dépendent de maisons mères étrangères;

Qu'il est légitime pour une maison mère de vouloir avoir une vue globale des performances d'un produit distribué au plan mondial;

Que les maisons mères imposent donc aux sociétés belges de souscrire au LMPB, car à défaut, elles seraient obligées d'y souscrire elles-mêmes dans les différents pays pour pouvoir utiliser MIDAS;

Que la boucle est ainsi bouclée : les sociétés belges, tenues de s'abonner au LMPB, paient la Common Part, et n'ont plus aucun intérêt à quitter IMS.

Attendu qu'il s'en suit que le produit MIDAS renforce encore de manière significative l'impact de la structure de prix actuelle sur le choix, ou plutôt l'absence de choix, du client entre IMS et les concurrents.

Attendu qu'il ressort de ces éléments que la pratique incriminée constitue, prima facie, une infraction à l'article 3 de la loi sur la protection de la concurrence économique;

Que la demande doit être déclarée fondée.

5. Conclusion

Attendu, en conclusion, que le but de l'opération consistant à introduire la structure de prix critiquée et à offrir un produit "grossistes" combiné à un produit "prescriptions" sans augmentation de prix ne peut répondre à une autre finalité et/ ou ne peut avoir d'autre effet que d'exclure les produits concurrents.

Attendu que la demanderesse dispose bien d'un intérêt à demander les mesures telles qu'énumérées dans la demande de mesures provisoires du 22 mars 2000 puisqu'elle est en concurrence avec les produits offerts par IMS et risque de voir toute possibilité de vente exclue compte tenu des pratiques critiquées;

Qu'en égard au fait que la structure de prix critiquée est en vigueur depuis plusieurs mois et que l'offre à titre gratuit de "Compensation" s'applique depuis juin 2000, il y a urgence à ordonner les mesures sollicitées;

Qu'en raison du fait que les effets des pratiques critiquées sont similaires à ceux ayant, dans le passé, déjà justifié des mesures provisoires, il y a lieu d'assortir la décision d'astreintes.

Attendu que, outre les mesures sollicitées, de manière à rectifier l'effet dommageable des déclarations d'IMS à sa clientèle selon lesquelles il est de l'intérêt de cette dernière de postposer tout achat d'un système concurrent à "compensation" ou XPONENT jusqu'à la découverte de ceux-ci et de manière à informer le marché des mesures ordonnées et de leur portée exacte notamment quant à l'absence d'effet d'accroissement des prix liée à la présente décision, il y a lieu d'ordonner à IMS de communiquer copie de la présente décision à l'ensemble de sa clientèle sous peine d'astreinte et non simplement de son dispositif, comme proposé par le Rapporteur.

PAR CES MOTIFS,

Nous,

Marie-Claude Grégoire, faisant fonction de Président du Conseil de la concurrence,

- Disons la demande recevable et fondée.
- Statuant au provisoire.
- Ordonnons à IMS de suspendre, dès la notification de la présente décision, l'application de la grille tarifaire en cause et ce sous peine d'une astreinte de 250.000 francs par produit qui ferait l'objet d'une nouvelle vente à dater de ce jour.
- Ordonnons à IMS d'établir une nouvelle grille tarifaire à communiquer pour information aux autorités belges de la concurrence, en appliquant le principe "un prix par produit" de manière que chaque produit supporte ses propres coûts et génère une marge bénéficiaire raisonnable, et ce au plus tard 30 jours après la notification de la présente décision, et ce sous peine d'une astreinte de 250.000 francs par jour de retard.
- Interdisons à IMS d'offrir gratuitement, ou à un prix inférieur à la moyenne des coûts totaux majoré d'une marge bénéficiaire raisonnable, le produit ou le service annoncé dans le courrier circulaire de décembre 1999 ou tout autre produit ou service présentant les mêmes caractéristiques essentielles, sous peine d'une astreinte de 250.000 francs par infraction.
- Interdisons à IMS d'offrir gratuitement ou à un prix inférieur aux frais variables majoré d'une marge bénéficiaire raisonnable, la composante essentielle du produit décrit dans le courrier circulaire de décembre 1999, permettant de résoudre le problème des "prescriptions itinérantes", même sous forme d'option à un autre produit, sous peine d'une astreinte de 250.000 francs par infraction.
- Ordonnons à IMS de communiquer à ses frais copie intégrale de la présente décision à l'ensemble de sa clientèle dans les cinq jours de la notification et de rapporter la preuve de l'accomplissement de cette obligation, sous peine d'une astreinte de 100.000 francs par infraction et/ou par jour de retard.

Ainsi statué le 27 octobre 2000 par Madame Marie-Claude Grégoire, Président faisant fonction du Conseil de la concurrence.

Beslissing nr. 2000 - C/C – 35 van 8 november 2000

Inzake:

NV P&O PORTS HOLDINGS

en

NV ANTWERP COMBINED TERMINALS

Gelet op de Wet op de Bescherming van de Economische Mededinging, zoals gecoördineerd op 1 juli 1999 (WBEM) ;

Gezien de aanmelding aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een concentratie, neergelegd op 20 september 2000 ;

Gezien de mededeling voor onderzoek door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers conform art. 32bis §1 WBEM op 22 september 2000 ;

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever zoals dit op 16 oktober 2000 werd opgesteld en betekend aan de Raad ;

Gehoord het verslag van de verslaggever dhr. Bert Stulens ;

Gehoord de partijen die verschenen ter zitting op 8 november 2000:

– mr. Vreys

– mr. Arts

1. De aanmeldende en betrokken partijen

- Als koper treedt op de NV P&O PORTS HOLDINGS, met zetel te 2040 Antwerpen, Nieuwe Westweg, Havenweg 742. De vennootschap is actief in België in de sector van de havenuitbating (containerterminals) en de havenbehandeling van goederen.

- Als verkopers treden op: de NV ALINE (patrimoniumvennootschap van de familie Jos Van Wellen), de NV DEN HOED (patrimoniumvennootschap van de familie Van Wellen) en de SA INVESTISSEMENTS MOBILIERS EUROPEENS ET INTERNATIONAUX (een holding naar Luxemburgs recht met participaties in de maritieme en onroerend goed-sectoren).

- Als betrokken onderneming fungeert de NV ANTWERP COMBINED TERMINALS, met zetel te 2040 Antwerpen, Rostockweg. Deze vennootschap behandelt goederen (zowel containers als stukgoederen) in de haven van Antwerpen.

Genoemde vennootschappen zijn alle ondernemingen in de zin van art. 1 WBEM.

2. Aanmeldingsplicht - overeenkomst van concentratie

De aangemelde overeenkomst, door partijen ondertekend op 8 september 2000, betreft de verwerving van de directe en uitsluitende zeggenschap door de NV P&O PORTS HOLDINGS over de NV ANTWERP COMBINED TERMINALS via het verwerven van de totaliteit van de aandelen van laatstgenoemde vennootschap.

Deze operatie is een concentratie in de zin van art. 9§1a WBEM.

De aanmelding gebeurde op 20 september 2000, dus binnen de wettelijk vereiste termijn conform art. 12§1 WBEM.

Inzake het onderzoek naar de drempels, stelt zich de vraag bij de bepaling van de omzet gerealiseerd in België of er moet worden uitgegaan van de plaats waar het product wordt verkocht of de dienst wordt geleverd, of dat er integendeel moet worden uitgegaan van de plaats waar de afnemers zijn gevestigd (probleem van geografische allocatie).

In casu gebeurt de betrokken goederenbehandeling door de NV ANTWERP COMBINED TERMINALS in de haven van Antwerpen. De diensten worden op Belgisch grondgebied verstrekt.

Indien bij de bepaling van de Belgische omzet enkel nog zou moeten uitgegaan worden van de vestigingsplaats van de afnemers, zou dit in de praktijk voor de concentratiecontrole grote problemen geven o.a. om de identiteit

van alle afnemers van een bedrijf te bepalen en bij ruime diversiteit onder de afnemers de geografische allocatie te bepalen.....

In de jaarrekening van een onderneming wordt trouwens m.b.t. de omzet géén geografische allocatie verricht. Dit betekent dat ondernemingen betrokken bij een concentratie zelf een geografische allocatie zouden moeten uitvoeren, hetgeen zéér moeilijk te controleren zou zijn. Er zou géén sprake meer zijn van een objectief meetbaar instrument voor het omzetcijfer. Een manipulatie van het “Belgische” omzetcijfer tot onder de wettelijke drempel voor aanmeldingsplicht, zou moeilijk weerlegbaar zijn.

Conform zijn jurisprudentie, is de Raad van oordeel dat de betrokken omzet geografisch volledig (ook de omzet gerealiseerd op Belgisch grondgebied voor buitenlandse klanten) moet worden toegerekend aan België (vgl. Beslissing van de Raad nr. 2000-C/C-31 van 18/10/2000 inzake De Beers Australia Holdings Ltd / Ashton Mining Ltd).

Deze rechtspraak ligt in de lijn van §46 van de Mededeling van de Europese Com-missie betreffende de toerekening van de omzet (PB C, 2 maart 1998, 66/25), alwaar bepaald wordt: “omzet moet toegerekend worden aan de plaats waar de afnemer is gevestigd, omdat dat in de meeste gevallen de plaats is waar de overeenkomst tot stand komt, waar de omzet door de betrokken leverancier wordt behaald en waar concurrentie met andere aanbieders plaatsvindt”.

Uit de voorgelegde omzetcijfers van de betrokken ondernemingen (blz. 11 e.v. van de aanmelding) blijkt dat de drempels bepaald overeenkomstig art. 11§1 WBEM worden overschreden, zodat de concentratie diende te worden aangemeld.

De aangemelde concentratie valt overeenkomstig art. 33§1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied van de wet.

3. Het marktonderzoek - analyse en beoordeling

De relevante productenmarkten in casu zijn de markten voor de havenbehandeling van enerzijds conventionele goederen (stukgoederen) en anderzijds containers (zie Beslissing d.d. 13 april 2000 van de Raad inzake P&O / Seaport Terminals - nr.2000-C/C-10).

Door de concentratie in casu zullen de betrokken ondernemingen m.b.t. containers een marktaandeel bereiken dat aanzienlijk lager is dan hun belangrijkste concurrent HESSENNATIE, en m.b.t. stukgoederen bereiken zij een positie die vergelijkbaar is met andere concurrenten (WESTERLUND, NOORDNATIE, BNFV, HESSENNATIE/NO-VATIE).

Zowel op de markt van de stukgoederen als op de markt van de containerbehandeling, bereiken de bij deze concentratie betrokken ondernemingen een gezamenlijk marktaandeel van duidelijk minder dan 25%. Er moet bijgevolg vastgesteld worden dat de aangemelde concentratie toelaatbaar is conform art. 33§2.1.a WBEM.

OM DEZE REDENEN

DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken van toepassing overeenkomstig art. 54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art. 33 §1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied valt van de wet ;

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform art. 33§2.1.a WBEM ;

Aldus uitgesproken op 8 november 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit: de heer Frank Deschoolmeester - kamervoorzitter ; mevrouw Béatrice Ponet - Voorzitter a.i. van de Raad voor de Mededinging ; de heren Willem Rycken en Marc Jegers, leden.

Décision n°2000-C/C-36 du 16 novembre 2000

Vu la loi sur la protection de la concurrence économique, coordonnée le 1er juillet 1999 (« la loi »);

Vu l'arrêté royal du 23 mars 1993 relatif à la notification des concentrations d'entreprises ;

Vu la notification du 29 septembre 2000 par laquelle les sociétés de droit français Vinci et Groupe GTM portent à la connaissance du Conseil de la concurrence, conformément à l'article 12 de la loi sur la protection de la concurrence, une opération de concentration consistant en une prise de contrôle par Vinci sur le Groupe GTM réalisée par le biais d'une offre publique d'échange d'actions;

Vu la convocation adressée par lettre recommandée du 31 octobre 2000 par le Secrétaire du Conseil de la concurrence au représentant commun des parties notifiantes qui ne s'est pas présenté à l'audience.

Entendu à l'audience du 16 novembre 2000, le Rapporteur en son rapport.

En fait :

Vinci est une société anonyme de droit français sise 1, cours Ferdinand de Lesseps, 92851 Rueil Malmaison. Le Groupe Vinci est actif en Belgique via les sociétés Campenon Bernard, BPC, Sogea, Eurovia, Freyssinet, Sogeparc et GTIE.

Groupe GTM est une société anonyme de droit français sise 61 avenue Jules Quentin, 92003 Nanterre. Elle est active en Belgique via ses filiales Dumez GTM et GTM Construction.

Par le biais d'une offre publique d'échange d'actions rendue publique dans un prospectus publié le 1er août 2000, Vinci a pris le contrôle du Groupe GTM.

En droit :

Attendu que l'article 32 quater, §2, 5ième alinéa de la loi prévoit que "le défaut de comparution des parties convoquées ou de leur mandataire n'affecte pas la validité de la procédure".

Attendu que les parties sont des entreprises au sens de l'article 1er de la loi;

Qu'il n'est pas contesté que l'opération constitue une concentration au sens de l'article 9, b, de la loi;

Qu'il résulte des informations communiquées par les parties dans leur notification que les seuils de chiffres d'affaires visés à l'article 11 de la loi sont atteints.

Attendu que selon la notification, les parties à la concentration sont actives sur les marchés de la construction, des services immobiliers, du dragage, des travaux électriques et du stationnement automobile;

Que sur le marché du dragage, le Groupe GTM dispose d'une part de marché de 60% en Belgique;

Que ce marché ne peut toutefois pas être considéré comme un marché concerné, Vinci n'étant pas quant à lui présent sur ce marché;

Que sur les autres marchés, les parties ne disposent pas d'une part de marché dépassant le seuil de 25%;

Qu'en conséquence, le Conseil constate que la concentration est admissible en application de l'article 33, §2, 1. a).

Attendu que par l'opération notifiée consiste en une prise de contrôle amicale réalisée par le biais d'une offre publique d'échange rendue publique le 1er août 2000;

Que l'article 12 de la loi prévoit que "les concentrations visées par la présente loi doivent être notifiées au Conseil de la concurrence dans un délai d'un mois à compter de (...) la publication de l'offre d'achat ou d'échange (...)";

Que le représentant commun des parties a déposé la notification au secrétariat du Conseil de la concurrence le 29 septembre 2000;

Que le délai d'un mois n'a donc en l'espèce pas été respecté;

Que toutefois, le retard dans le dépôt de la notification peut être expliqué par les contacts préalables que les parties ont pris avec la Commission européenne, qui a finalement estimé que la concentration ne tombait pas dans le champ d'application du règlement n°4064/89, les conditions de seuils prévues à l'article 1 du règlement n'étant pas remplies;

Que le retard peut également être expliqué par la difficulté de recueillir les informations nécessaires à la notification auprès des filiales belges des parties à la concentration dans une période de vacances;

Qu'enfin, les parties ont pris contact avec le Corps des Rapporteurs dès le 23 août 2000 afin d'avertir ce dernier de l'existence de l'opération;

Qu'en raison des circonstances de l'espèce, il n'est donc pas opportun d'imposer une amende aux parties pour le retard encouru dans le dépôt de la notification.

A ces causes,

Le Conseil de la Concurrence déclare le projet de concentration examiné, admissible en vertu de l'article 33§2.1.a) de la loi.

Ainsi décidé le 16 novembre 2000 par la chambre du Conseil de la Concurrence composée de Madame Marie-Claude Grégoire, Président, Monsieur Jacques Schaar, Monsieur David Szafran et Madame Smeets, membres.

Beslissing nr. 2000 - C/C – 37 van 17 november 2000

Inzake:

NV LERNOUT & HAUSPIE SPEECH PRODUCTS

en

VISTEON GLOBAL TECHNOLOGIES INC.

Gelet op de Wet op de Bescherming van de Economische Mededinging, zoals gecoördineerd op 1 juli 1999 (WBEM) ;

Gezien de aanmelding aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een concentratie, neergelegd op 2 oktober 2000 ;

Gezien de mededeling voor onderzoek door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers conform art. 32bis §1 WBEM op 5 oktober 2000 ;

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever zoals dit op 7 november 2000 werd opgesteld en op 8 november 2000 werd betekend aan de Raad ;

Gehoord het verslag van de verslaggever dhr. Bert Stulens ;

Gehoord ter zitting op 17 november 2000:

- Mr. Frederic Depoortere die verschijnt namens Visteon.

1. De aanmeldende en betrokken partijen

- Enerzijds treedt op: de NV LERNOUT & HAUSPIE SPEECH PRODUCTS (hierna genoemd: L & H), met zetel te 8900 Ieper, Flanders Language Valley 50. Deze vennootschap is een onderneming naar Belgisch recht, opgericht in december 1987, die internationaal actief is op het vlak van spraak- en taaltechnologie, alsook alle hiermee verband houdende producten, toepassingen, oplossingen en diensten.

- Anderzijds treedt op: VISTEON GLOBAL TECHNOLOGIES INC. (hierna genoemd: Visteon), met zetel te Fairlane Plaza North, 10th floor, 90 Town Center Drive, Dearborn, MI 48126 (USA). Deze vennootschap ontwerpt technologie voor de automobielenindustrie in 3 afdelingen: (1) comfort, communicatie en veiligheid, (2) drijfkracht en energieoverdracht, (3) glas.

- De gemeenschappelijke onderneming is AUTOMOTIVE VOICE SOLUTIONS L.L.C. (hierna genoemd: AVS). Deze onderneming zal spraaksoftware aan boord en internetdiensten "buitenboord" ontwikkelen voor motorvoertuigen.

Genoemde vennootschappen zijn alle ondernemingen in de zin van art. 1 WBEM.

2. Aanmeldingsplicht - overeenkomst van concentratie

De aangemelde overeenkomst, door partijen ondertekend op 25 mei 2000, betreft de

oprichting van een full function joint venture in de zin van art. 9§2 WBEM:

AVS zal gezamenlijk gecontroleerd worden door L & H en Visteon. Van de aandelen zal L & H 60% en Visteon 40% aanhouden. Beide partijen zijn gerechtigd om 4 leden van de Raad van Bestuur te benoemen die alle belangrijke strategische beslissingen m.b.t. AVS éénparig of met meerderheid van stemmen moeten goedkeuren.

AVS zal over voldoende financiële middelen, personeel en goederen beschikken om zich verder zelf te ontwikkelen op de markt van spraaktechnologie voor voertuigen.

L & H zal zich uit deze markt terugtrekken en Visteon zal niet tot deze markt toetreden.

De aanmelding gebeurde op 2 oktober 2000. Dit is ruim buiten de wettelijk vereiste termijn conform art. 12§1 WBEM en derhalve laattijdig.

Gelet op de vaststelling dat er voor deze laattijdigheid géén enkele grond tot verschooning wordt aangebracht, legt de Raad aan de aanmeldende partijen een principiële geld-boete op van 100.000 BFr elk.

Uit de voorgelegde omzetcijfers van de betrokken ondernemingen (blz. 7 van de aan-melding) blijkt dat de drempels zoals opgelegd conform art. 11§1 WBEM worden be-haald, zodat de concentratie diende te worden aangemeld.

De aangemelde concentratie valt overeenkomstig art. 33§1.1 WBEM binnen het toe-passingsgebied van de wet.

3. Het marktonderzoek - analyse en beoordeling

Inzake de markt waarop de joint-venture actief zal zijn, stellen de aanmeldende partijen dat het de bedoeling is door de joint venture de bestaande technologie in spraakherken-ning van L & H te combineren met de knowhow in de autosector van Visteon, om nieuwe software te ontwikkelen voor spraaktoepassingen in motorvoertuigen. Daar er een nieuw product ontwikkeld wordt, zijn er noch horizontale overlappingsen, noch ver-ticale banden tussen de partijen.

Op de markten waarop de aanmeldende ondernemingen elk afzonderlijk actief zijn, be-staat er voldoende concurrentie en worden de marktstructuren door deze concentratie niet gewijzigd. De markt van de spraaktechnologie voor motorvoertuigen is nog maar in de ontwikkelingsfase.

Geografisch zal AVS wereldwijd actief zijn, vooral vanuit de Verenigde Staten. Ook andere grote ondernemingen die actief zijn in de spraaktechnologie (o.a. Philips, IBM) zullen producten voor deze markt ontwikkelen.

De bedrijven die spraaktechnologie ontwikkelen, zullen contracten sluiten met de grote automobielbedrijven op internationaal vlak. Er zal weinig effect zijn op de Belgische markt, alwaar overigens géén enkel groot automobielbedrijf zijn hoofdzetel in België heeft. Op heden is de ontwikkeling van stemgestuurde systemen nog bestemd voor de topklasse wagens van duurdere merken.

Uit het onderzoek blijkt dat de aangemelde concentratie reeds werd goedgekeurd in de Verenigde Staten en in Duitsland.

Gezien de concentratie geen machtspositie in het leven roept of versterkt, die tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de nationale markt of een wezenlijk deel ervan op significante wijze wordt belemmerd (cf. art. 10, § 3, WBEM), verklaart de Raad de aangemelde concentratie toelaatbaar.

OM DEZE REDENEN

DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken van toepassing overeenkomstig art. 54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art. 33 §1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied valt van de wet ;

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform art. 33§2.1.a WBEM ;

Veroordeelt de aanmeldende partijen tot een geldboete van HONDERDDUIZEND BELGISCHE FRANK (100.000 BFr. elk) op basis van art. 37 §2 WBEM ;

Aldus uitgesproken op 17 november 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mede-dinging, samengesteld uit: de heer Frank Deschoolmeester - kamervoorzitter ; de heren Peter Poma, Wouter Devroe en Willem Rycken, leden.

Beslissing nr. 2000 - C/C - 38 van 22 november 2000

Inzake :

De Beers Australia Holdings Pty Ltd, vennootschap naar Australisch recht, met maatschappelijke zetel te Level 37, 101 Collins Street, Melbourne, Victoria 3000 in Australië

en :

Ashton Mining Ltd, vennootschap naar Australisch recht, met maatschappelijke zetel te 4th Floor, 441 Sint Kilda Road, Melbourne, Victoria 3004 in Australië

Gezien de proceduriële voorgaanden waaronder onze beslissing d.d. 18 oktober 2000, waarbij aan de verslaggever gevraagd werd om een bijkomend verslag te maken betreffende de vermoedelijke invloed van de concentratie in toepassing van art. 33, § 2, 1b., en art. 34, § 1, 1e alinea, van de wet van 5 augustus 1991 (WBEM).

Gezien onze beslissing d.d. 25 oktober 2000 waardoor het verzoek tot heropening van de debatten namens de Beers Australië Holdings Pty Ltd neergelegd op 23 oktober 2000 verworpen werd.

Gezien het verzoek d.d. 3 november 2000, overgemaakt op 6 november 2000, geformuleerd door meester Thomas Chellingsworth van het kantoor Nauta Dutilh, met kantoor te Brussel, Terhulpesteenweg 177/6, optredende voor Rio Tinto Ltd, om tussen te komen en gehoord te worden.

Gezien onze beslissing d.d. 8 november 2000, waarbij het verzoek namens Rio Tinto Ltd om tussen te komen en gehoord te worden ontvankelijk werd verklaard.

Gezien onze beslissing d.d. 8 november 2000, waarbij aan de verslaggever voor de neerlegging van het verslag een bijkomende termijn van twee dagen werd verleend.

Gezien het schrijven d.d. 10 november 2000, overgemaakt op 10 november 2000, geformuleerd door meester Johan Ysewijn van het kantoor Linklaters & Alliance met kantoor te Brussel, Brederodestraat 13A, waarbij hij namens de anmeldende partij De Beers Australia Holdings Pty Ltd mededeelt dat deze de initiele aanmelding d.d. 11 september 2000 formeel terugtrekt.

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever in toepassing van art. 34 van de WEBM.

Gezien de memorie van antwoord neergelegd door meester Johan Ysewijn namens De Beers Australia Holdings Pty Ltd.

Gehoord ter zitting d.d. 22 november 2000, de heer B. Stulens, verslaggever.

Gehoord ter zitting d.d. 22 november 2000, meester J. Ysewijn namens De Beers, meester M. Pittie namens Ashton Mining en meester Th. Cellingsworth namens Rio Tinto.

Gezien de voorwaarden van het bod van De Beers niet meer worden vervuld, waardoor dit bod en derhalve de aanvraag tot toelating van de concentratie zonder voorwerp is geworden (zie o.a. in dezelfde zin "Beslissing van de Raad voor de Mededinging van 7 april 1998, 98-C/C-7 inzake Belgacom en Cipe SA).

De Raad is van oordeel dat in casu de laattijdigheid van de aanmelding van de concentratie, die ondertussen zonder voorwerp is geworden, niet moet gesanctioneerd worden met een boete, omwille van het feit dat rekening houdende met bijzondere omstandigheden diligent en ter goeder trouw werd gehandeld (zie o.a. in dezelfde zin : "Beslissing van de Raad voor de Mededinging van 19 juli 1995 nr. 95-C/C-25 inzake Ingersoll-Rand Company & Clark Equipment Company).

OM DEZE REDENEN,

De Raad voor de Mededinging,

Stelt vast dat de aanvraag tot toelating van de concentratie zonder voorwerp is geworden.

Aldus uitgesproken bij beslissing van 22 november 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld uit :

de heer Peter Poma, kamervoorzitter,

Mevr. Beatrice Ponet, Voorzitter a.i.,

De heren Frank Deschoolmeester en Robert Vanosselaer, leden.

Décision n°2000-V/M-39 du 6 décembre 2000

Affaire CONC-V/M-00/0012 - ETE-Kilt c./ ASAF

Vu la plainte accompagnée d'une requête en mesures provisoires reçue par pli recommandé le 14 mars 2000;

Vu le rapport du Corps des Rapporteurs déposé le 20 octobre 2000;

Vu le dossier d'instruction et les mémoires déposés à l'audience par les parties;

Entendu à l'audience du 21 novembre 2000 :

- Les plaignants Eric Thiry et J.-P. Tilkin assistés de Maître Raphaël Adam;
- La partie défenderesse représentée par Messieurs Bernard Hayez et Georges Richez, assistés de Maître Jean-François Hicter;
- Monsieur Koen Lemmens, tiers intervenant pour la société Genker Kart Shop.

A. Les parties en cause

Les plaignants Eric Thiry et la SPRLU Kilt, ayant pour conseil Maître Raphaël ADAM, sont les distributeurs exclusifs pour la Belgique et le Grand-Duché de Luxembourg des pneus Dunlop destinés au marché belge du karting.

La défenderesse, l'Association Sportive Automobile Francophone (ASAF) est une ASBL qui, selon ses statuts, est "seule détentrice du pouvoir sportif automobile régional francophone" et a pour objet de promouvoir, coordonner et réglementer la pratique du sport automobile dans les communautés francophone et germanophone du pays.

B. Griefs invoqués

Les 10 janvier 2000 et 3 février 2000, l'ASAF a lancé un appel d'offres destiné à permettre de sélectionner le type et la marque de pneus qui seront imposés, par catégorie de courses, pendant l'année 2000.

Les demandeurs font grief à l'ASAF, principalement :

- de les exclure du marché en érigeant unilatéralement des spécifications techniques qu'elles ne peuvent rencontrer;
- de subordonner la conclusion du contrat à des prestations supplémentaires sans lien avec le contrat principal;
- de rompre l'égalité entre les manufacturiers homologués FMK/CIK.

C. Mesures sollicitées

Les plaignants demandent (les deux premiers chefs sont actuellement devenus sans objet) :

- d'ordonner à l'ASAF de communiquer au Conseil de la concurrence et à la requérante la décision officielle prise par ses soins suite à ses appels d'offres des 10 janvier et 3 février 2000;
- d'ordonner à l'ASAF de suspendre l'accord de distribution exclusive conclu avec Bridgestone, Vega et Maxxis suite à ses appels d'offres des 10 janvier et 3 février 2000;
- d'interdire à l'ASAF tout comportement ayant pour effet de restreindre le jeu de la concurrence sur le marché francophone du karting et notamment de les empêcher de pénétrer ledit marché en toute indépendance quant aux produits offerts tant en quantité qu'en prix, sous peine d'une astreinte de 150.000 francs belges par infraction constatée;
- de dire pour droit que, jusqu'à ce qu'il soit statué au fond, tout distributeur de pneus homologués FMK/CIK pourra les offrir en vente aux pilotes du championnat ASAF.

Dans la note d'observations déposée à l'audience, les plaignants actualisent leur demande et postulent qu'il soit :

- interdit à l'ASAF de lancer un appel d'offre pour la saison 2001 ou ordonné la suspension de l'appel d'offre pour la saison 2001 s'il a déjà eu lieu, dès la notification de la décision à intervenir sous peine d'une astreinte de 50.000 francs belges par jour de retard;

- interdit à l'ASAF d'imposer des caractéristiques techniques précises (dimensions de pneus et nombre de shores) qui pourraient avoir pour conséquence de définir indirectement une marque et un type de pneus;
- ordonné à l'ASAF de supprimer toute obligation d'utilisation d'une marque et d'un type de pneus pour les courses de karting dans le cadre de ses prescriptions;
- autorisé à l'ASAF de maintenir l'obligation d'homologation FMK/CIK qui constitue une garantie de qualité et de sécurité;
- ordonné à l'ASAF de communiquer à ses frais le dispositif de la présente décision à tous les CSAP et les clubs y affiliés;
- ordonné à l'ASAF de publier à ses frais le dispositif de la décision dans l'ASAF News destiné à tous ses licenciés ainsi que sur son site Internet et d'en fournir la preuve aux autorités belges de la concurrence.

D. Position de l'ASAF

- il n'y a pas de marché concerné et dès lors la législation sur la concurrence n'est pas applicable;
- les critères de sélection des pneus sont uniquement des critères sportifs - assimilables à des règles du jeu - en dehors du champ d'application de la loi sur la concurrence;
- en vue d'instaurer la sécurité juridique, elle demande de dire si, prima facie, imposer les mêmes spécificités par voie réglementaire est contraire aux règles de concurrence;
- elle demande qu'il soit donné acte de ce qu'elle renonce aux clauses suivantes de son appel d'offres :
  - soutien commercial
  - garantie de prix maximum
  - garantie générale

E. En droit

Preliminaire

Attendu que la défenderesse ne conteste pas devoir être considérée comme une association d'entreprises au sens de la loi.

Attendu qu'elle conteste par contre l'existence même d'un marché et la valeur du marché telle que définie par le Service et le Corps des Rapporteurs.

Attendu que l'existence d'un marché ne se juge pas au chiffre d'affaire qu'il peut générer;

Qu'à partir du moment où des opérateurs offrent des produits spécifiques à une activité, répondant à une demande spécifique, il se crée un marché distinct de tous les autres;

Que les courses karts nécessitant des pneus spécifiques, il y a une offre de pneus spécialement accrédités pour les compétitions de kart;

Que dès lors il existe un marché du pneu kart pour compétition.

Attendu que la défenderesse a une influence déterminante sur ce marché dans la mesure où elle se définit elle-même dans ses statuts comme la seule détentrice du pouvoir sportif automobile francophone, et ce même si, à côté du championnat ASAF, d'autres structures organisent des challenges de kart soumis à des règles qui leur sont propres;

Que le marché géographique concerné est constitué des régions francophone et germanophone, soit une partie substantielle du territoire belge.

Condition d'octroi des mesures provisoires

Attendu que l'application de l'article 35 de la loi implique la réunion de trois conditions : l'existence d'une instance principale au fond, la probabilité d'un préjudice grave, imminent et irréparable, et l'existence vraisemblable d'une pratique anticoncurrentielle.

1° Existence d'une instance principale au fond

Attendu que la première condition est remplie dès lors que les demandresses ont, le 14 mars 2000 déposé au Conseil de la concurrence une plainte enregistrée sous la référence CONC-P/K-00/0011;

Qu'elles justifient d'un intérêt direct en tant que distributeurs d'une marque de pneus de karting.

2° Préjudice

Attendu que la procédure d'appel d'offre incriminée a pour effet, non contesté, de fermer totalement le marché pendant un an;

Qu'hormis la perte directe de chiffre d'affaires qu'auraient pu réaliser les demandresses étant empêchées de fournir le moindre pneu pour les compétitions, il y a lieu de tenir compte du fait qu'elles ne fourniront logiquement aucun pneu au pilote, même pour les entraînements;

Que pendant un an au moins, elles seront privées de la "vitrine" que constituent les compétitions et que la marque imposée par l'ASAF peut sembler être aux yeux des utilisateurs comme étant celle qui surpasse les autres en qualité et en sécurité;

Que doit également être considéré comme irréparable en soi le fait de se trouver dans l'impossibilité de pénétrer un marché pendant une période relativement longue.

Attendu que si le préjudice relatif à l'année 2000 est consommé, il y a urgence à prendre les mesures sollicitées, sous peine de risquer de le voir perdurer pendant la saison 2001.

3° Infraction prima facie à l'article 2 de la loi

Attendu que l'ASAF, les Commissions Sportives Automobiles Provinciales (en abrégé : CSAP) et les clubs qui y sont affiliés forment une association d'entreprise au sens de la loi sur la protection de la concurrence économique;

Que si toutes ces sociétés sont constituées sous la forme d'ASBL, il n'en reste pas moins vrai qu'elles fournissent ensemble un service contre rémunération en organisant et en gérant des compétitions automobiles, et qu'elles poursuivent donc de manière durable une activité économique;

Qu'elles doivent dès lors être considérées comme des entreprises au sens de la loi sur la protection de la concurrence économique.

Attendu qu'en imposant l'utilisation d'une marque de pneu par catégorie de course de karting, l'ASAF restreint de manière sensible la concurrence sur une partie substantielle du marché belge concerné, à savoir le marché des pneus de kart pour compétition;

Qu'en effet, cette prescription sportive édictée par l'ASAF doit s'analyser comme une décision d'association d'entreprises au sens de l'article 2 de la loi sur la protection de la concurrence économique.

Attendu que l'ASAF justifie son choix de procéder comme elle le fait par sa volonté de limiter le coût de la participation aux compétitions, et partant de permettre au plus grand nombre la pratique de ce sport, et aussi par son souci de renforcer l'équité sportive, l'égalité dans les équipements permettant de faire émerger les seules qualités sportives des pilotes.

Attendu que ce double souci est parfaitement légitime;

Qu'il convient cependant d'examiner si la pratique incriminée n'a pas des conséquences disproportionnées par rapport au but poursuivi et si ce dernier peut être atteint par d'autres mesures qui n'ont pas les effets dénoncés sur la concurrence.

Attendu qu'il a été démontré au cours de l'instruction à l'audience que le pneumatique utilisé, plus encore que les autres équipements, était un paramètre important dans la réalisation de performances;

Que notamment le degré de dureté du pneu, en influençant significativement l'adhérence à la route, permet au pilote de gagner une à deux secondes au tour, ce qui est déterminant;

Qu'en effet, plus le pneu est tendre, plus il adhère à la route, et plus il permet de prendre de la vitesse, donnant un avantage non purement sportif au pilote.

Attendu que l'ASAF insiste sur le fait que seules les vraies qualités sportives doivent entrer en ligne de compte, et que dès lors laisser au pilote le choix du pneu le plus performant, le plus tendre - qui semble également être le

plus cher et celui qui a la plus courte durée de vie - donnerait un avantage injustifié au pilote qui dispose de plus de moyens financiers.

Attendu que ce souci de préserver l'égalité des chances des pilotes est tout à fait respectable et mérite d'être reconnu.

Attendu que l'ASAF ajoute cependant que si elle détermine une marque de pneu et non pas un simple type de pneus, par catégorie de courses, c'est en raison du fait que le contrôle de leur conformité en est considérablement simplifié, et qu'il lui serait d'ailleurs impossible d'y procéder sans cela;

Qu'elle expose que le respect de l'égalité sportive va même jusqu'à imposer des critères de poids de l'ensemble "kart-pilote" (certains karts pouvant être lestés) et qu'avant chaque course, "l'équipage" est pesé.

Attendu que l'on ne voit pas ce qui empêcherait les officiels de la course de contrôler la conformité des pneus au moment du pesage;

Qu'il ne semble pas beaucoup plus compliqué de vérifier si le type de pneu, et non simplement la marque, répertorié auprès des différentes marques comme correspondant aux critères techniques définis, est bien celui qui équipe le kart;

Que, de même, si cette solution paraît trop compliquée, rien ne s'oppose à certains contrôles approfondis, par sondage, sur certains véhicules, après la course, comme en matière de dopage dans d'autres disciplines.

Attendu qu'il apparaît de ce qui précède que le but - louable - poursuivi par l'ASAF pourrait être rencontré en appliquant d'autres mesures que celles qui ont pour effet de fermer totalement le marché à plusieurs opérateurs économiques, pendant de longues périodes, avec les conséquences qui ont été décrites ci-dessus.

Attendu que certaines clauses de l'appel d'offres contribuent à renforcer ses effets anticoncurrentiels;

Que les plaignantes, comme le Service et le Corps des Rapporteurs, relèvent un manque de clarté dans la description même des caractéristiques techniques imposées, notamment quant à la "fourchette" du degré de dureté des pneus, ce qui constitue une discrimination par rapport aux anciens fournisseurs qui compensent ce manque de clarté par leur connaissance des desiderata antérieurs de l'ASAF.

Attendu que la défenderesse a d'ailleurs admis ce manque de précision, tout en faisant remarquer que ces données étant destinées à des professionnels qui doivent en définir la portée exacte sans que les points ne doivent être mis sur les "i", elle s'étonne dès lors de l'incompréhension des plaignantes.

Attendu qu'il conviendrait, malgré cette remarque, de faire préciser dans quelle mesure les tolérances reconnues par les fabricants entrent dans la fourchette de shores demandée.

Attendu que la clause de prix maximum et de constance de prix est, de l'aveu même de la défenderesse, sans aucun effet puisque le pilote a le libre choix de son vendeur, même hors de la Belgique, et qu'il lui est tout à fait impossible d'exiger de l'acheteur final la révélation du prix réellement payé.

Attendu dès lors que l'on ne voit pas l'utilité d'une clause qui ne lie ni le vendeur ni l'acheteur;

Que la défenderesse a d'ailleurs déclaré y renoncer à l'avenir, tout comme elle renonce aux clauses de garantie et de soutien commercial;

Qu'il n'y a donc plus lieu de les examiner plus avant dans le cadre de mesures provisoires.

Attendu enfin que nous nous rallions à la position du Corps des Rapporteurs lorsqu'il estime que l'ASAF est toujours libre d'augmenter les ressources nécessaires à la promotion des Karting et à la récompense des pilotes en concluant des contrats de sponsoring, parrainage ou publicitaires indépendants d'une obligation d'utilisation d'une marque déterminée.

Attendu en résumé qu'il convient d'autoriser l'ASAF à continuer d'imposer certaines normes techniques auxquelles doivent répondre les pneus utilisés par les pilotes, notamment l'obligation d'homologation FMK/CIK et des critères de dimension et de dureté du pneu, pour autant que l'utilité de ces critères puisse être justifiée objectivement et que le choix de ces critères n'ait pas pour effet, sans raison objective de qualité et de sécurité, d'exclure un ou plusieurs opérateurs du marché;

Qu'elle pourrait, après avoir fait un appel d'offres, modifié selon ce qui vient d'être dit, établir une liste de marques assorties de leurs références correspondant aux types de pneu admis par catégorie et porter cette liste à la connaissance de ses affiliés.

Attendu enfin, surabondamment, que pour répondre à l'interrogation de la défenderesse, et bien que n'étant pas saisie du problème, nous relevons qu'il est probable qu'une décision prise sur base d'un pouvoir réglementaire qui

reviendrait à exclure sans raison objective un intervenant économique répondant aux critères de qualité et de sécurité exigés, pourrait, de la même manière être sanctionné.

Par ces motifs,

Nous, Marie-Claude Grégoire faisant fonction de Président du Conseil de la concurrence,

Constatons que la demande remplit les conditions légales Nous permettant d'y faire droit;

Disons la demande recevable et fondée dans la mesure ci-après.

En conséquence,

- Interdisons à l'ASAF de lancer un appel d'offre pour la saison 2001 (ou lui ordonnons de suspendre l'appel d'offre 2001 s'il a déjà été lancé) qui ne répondrait pas aux conditions suivantes :

- suppression de la clause de prix maximum;

- suppression des exigences de garantie générale;

- suppression de la clause de soutien commercial;

- indication claire de la fourchette admissible pour le degré de dureté des pneus vis à vis des normes et des tolérances indiquées par le constructeur;

- Interdisons à l'ASAF d'imposer des caractéristiques techniques qui auraient pour conséquence d'exclure de façon non objective une marque de pneu;

- Ordonnons à l'ASAF de supprimer toute obligation d'utilisation d'une marque de pneu pour les courses de Karting et de remplacer cette obligation par celle, pour le pilote, de faire choix parmi une liste reprenant, par catégorie de compétiteurs, les marques et références des pneus qui répondent aux critères techniques préalablement retenus (homologation, dimensions, dureté);

- Ordonnons à l'ASAF de communiquer à ses frais le présent dispositif à tous les CSAP et les clubs y affiliés ainsi que de le publier dans l'ASAF News et sur son site Internet.

Ainsi décidé le 6 décembre 2000.

Beslissing nr. 2000 - C/C – 40 van 13 december 2000

Inzake:

NV ORDA-B

en

NV COI

Gelet op de Wet op de Bescherming van de Economische Mededinging, zoals gecoördineerd op 1 juli 1999 (WBEM) ;

Gezien de aanmelding aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een concentratie, neergelegd op 30 oktober 2000 ;

Gezien de mededeling voor onderzoek door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers conform art. 32bis §1 WBEM op 31 oktober 2000 ;

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever d.d. 23 november 2000 ;

Gehoord het mondeling verslag van de verslaggever de heer Kris Boeykens ;

Gehoord de partijen die verschenen ter zitting op 13 december 2000:

- mr. Hans Gilliams
- mr. Bart Gombert
- mr. Sofie Beernaert
- dhr. Guy Vranken namens Orda-B
- dhr. Jan de Maesschalck namens COI

1. De aanmeldende en betrokken partijen

- Enerzijds treedt op: de NV ORDA-B, met zetel te 3001 Leuven, Interleuvenlaan 27. Deze vennootschap naar Belgisch recht heeft als activiteiten: computerdienstverlening in de ruimste zin, zoals probleem- en systeemanalyse, standaardpakketten, softwareprogramma's, programmaties, opleiding, bedrijfsconsultancy, verhuring van computertijd en alle diensten die rechtstreeks of onrechtstreeks hiermede in verband staan.

- Anderzijds treedt op: de NV COI (CENTRUM VOOR ORGANISATIE EN INFORMATICA), met zetel te 3001 Leuven, Researchpark-Zone 2, Interleuvenlaan 16. Deze vennootschap naar Belgisch recht heeft als activiteiten: de uitvoering van informatica-opdrachten en informaticawerkzaamheden, met inbegrip van de organisatie van de informaticastromen ten behoeve van derden, inzonderheid rechtspersonen en aandeelhouders, alsook de ontwikkeling en commercialisatie van informaticatoepassingen.

Genoemde vennootschappen zijn ondernemingen in de zin van art. 1 WBEM.

2. Aanmeldingsplicht - overeenkomst van concentratie

De aangemelde overeenkomst, door partijen ondertekend op 28 september 2000, betreft de integrale fusie van partijen tot één enkele juridische entiteit. Zij werd tijdig aangemeld op maandag 30 oktober 2000.

Wat de NV ORDA-B betreft, zijn de participaties die zij aanhoudt in SA ORDA-S (100%) en BV DATA B. MAILSERVICE (55%) ook in de fusie betrokken. Wegens het specifieke karakter van hun resp. markten, blijven de SA ORDA-S (markt van de KMO's) en de BV DATA B. MAILSERVICE (werkt in belangrijke mate voor de Nederlandse overheid) als afzonderlijke entiteiten voortbestaan.

De fusie heeft als doel een schaalvergroting te realiseren en het gezamenlijk financieel resultaat te optimaliseren. Door de schaalvergroting wordt de slagkracht vergroot en de concurrentiepositie versterkt. De fusie moet leiden tot een grotere performantie, een betere service, een betere beheersing van diverse technologieën en lagere kosten.

Uit de voorgelegde omzetcijfers van de betrokken ondernemingen (blz. 7 van de aanmelding) blijkt dat de drempels zoals opgelegd conform art. 11§1 WBEM worden behaald, zodat de concentratie diende te worden aangemeld.

De aangemelde concentratie valt overeenkomstig art. 33§1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied van de wet.

3. Het marktonderzoek - analyse en beoordeling

De relevante productenmarkt kan worden omschreven als de “markt van Information Technology-diensten voor administratieve projecten” (zie blz.12 van de aanmelding).

De geografische omvang van de markt bestrijkt het hele Belgische grondgebied.

Uit het onderzoek van de Dienst is gebleken dat de meeste ondervraagde concurrenten (IBM, Oracle, Kern International) de marktafbakening zoals voorgesteld door de aanmeldende partijen bevestigen. Volgens hen blijkt een strikte afbakening van de informatica-diensten zelfs onmogelijk vermits deze activiteiten soms in elkaar overlopen. Verder is gebleken dat huidige concentratie weinig impact zal hebben op de Belgische markt.

Uit de verstrekte cijfergegevens blijkt dat de betrokken ondernemingen op de Belgische markt van voormelde “Information Technology-diensten” gezamenlijk een marktaandeel bereiken van minder dan 25%. Er moet bijgevolg vastgesteld worden dat de aangemelde concentratie toelaatbaar is conform art. 33 §2.1.a WBEM.

OM DEZE REDENEN

DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken van toepassing overeenkomstig art. 54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art. 33 §1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied valt van de wet ;

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform art. 33 §2.1.a WBEM ;

Aldus uitgesproken op 13 december 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit: de heer Frank Deschoolmeester, kamervoorzitter ; mevrouw Beatrice Ponet ,Voorzitter a.i. van de Raad ; de heren Wouter Devroe en Willem Rycken, leden.

Beslissing nr. 2000 - C/C – 41 van 13 december 2000

Inzake:

CRH plc.

en

NV SCHELFHOUT C.

Gelet op de Wet op de Bescherming van de Economische Mededinging, zoals gecoördineerd op 1 juli 1999 (WBEM) ;

Gezien de aanmelding aan het Secretariaat van de Raad voor de Mededinging van een concentratie, neergelegd op 7 november 2000 ;

Gezien de mededeling voor onderzoek door het Secretariaat van de Raad aan het korps van verslaggevers conform art. 32bis §1 WBEM op 8 november 2000 ;

Gezien het gemotiveerd verslag van de verslaggever;

Gehoord het mondeling verslag van de verslaggever de heer Kris Boeykens ;

Gelet op het schrijven d.d. 07/12/2000 vanwege de aanmeldende partijen, waarin ze stelden (a) afstand te doen van het recht op een hoorzitting, (b) afstand te doen van het recht op een termijn van 14 dagen tussen de verzending van het verslag van de verslaggever én de organisatie van een hoorzitting, en (c) géén inzage te wensen in het dossier van de Raad voor de Mededinging.

1. De aanmeldende en betrokken partijen

- Enerzijds treedt op: CRH plc. (afkorting van Cement-Roadstone Holdings public limited company naar Iers recht), met zetel te 42, Fitzwilliam Square, Dublin 2, Ireland. CRH plc. is een internationale holdingmaatschappij. Haar maatschappijen zijn wereldwijd actief in de productie en handel van bouwmaterialen, zowel bouwstoffen (cement, aggregaat, asfalt, beton, landbouw- en chemische kalk, zeewatermagnesia, enz. ...) als bouwproducten (vloersystemen, betonblokken, straatstenen, dakpannen, kleibakstenen, vloertegels en tegels, enz. ...). Via dochterondernemingen is CRH plc. actief op het gebied van bouwmaterialenhandel en detailhandel in doe-het-zelf artikelen.

- Anderzijds treedt op: de heer C. SCHELFHOUT en mevrouw M CRAEGHS. Zij wonen Industriezone Heikemp, 3640 Kinrooi (Molenbeersel). De heer Schelfhout is de meerderheidsaandeelhouder in de vennootschap die het voorwerp is van de transactie.

- Andere betrokken partijen zijn: de NV C. SCHELFHOUT, de NV PEFALIM, de NV ARMAT en de NV SCHELFHOUT TRANSPORT (hierna genoemd: de Schelfhout-groep). Deze groep produceert geprefabriceerde betonnen wanden, hoofdzakelijk bestemd voor de bouw van productiehallen en kantoorgebouwen.

Genoemde vennootschappen zijn alle ondernemingen in de zin van art. 1 WBEM.

2. Aanmeldingsplicht - overeenkomst van concentratie

De transactie betreft een principe-akkoord, klaarlijklijk door de partijen ondertekend op diverse data (resp. 11, 15, 19 en 27 september 2000) tot overname door CRH plc., via één van haar Belgische deelnemingen, van 100% van de aandelen in de Schelfhout-groep, die thans gehouden worden door de heer C. Schelfhout, zijn echtgenote M. Craeghs en hun vennootschap SC INVEST.

Deze concentratie past in het strategische beleid van de CRH-groep om haar waaier van producten uit te breiden, geografische expansie van haar activiteiten te zoeken, alsook haar positie op sommige productmarkten te verstevigen. CRH plc. is nu nog beperkt actief op het gebied van wanden en wandelementen in België.

Gezien de principeovereenkomst pas werd aangemeld op 7 november 2000, gebeurde dit laattijdig conform art. 12 §1 WBEM. De Raad besluit hiervoor een principiële boete van 100.000,- BEF op te leggen.

Partijen stellen dat de uiteindelijk te sluiten overeenkomst op de wezenlijke, voor de mededingingsrechtelijke analyse relevante punten, hiervan niet zal afwijken. Op blz.4 van de principe-overeenkomst wordt evenwel vermeld: "Er zal een niet-concurrentiebeding worden opgenomen in het managementscontract én in de

definitieve overeenkomst.” De Raad is van mening dat dergelijke clause wel degelijk dient beschouwd te worden als een relevant punt op het vlak van het mededingingsrecht.

Het is onjuist te stellen dat een concurrentiebeding als nevenrestrictie géén rechtstreeks verband houdt met de uitvoering van een concentratie. Dergelijke restricties, die noodzakelijk zijn voor de efficiënte verkoop van een onderneming of een deel van een onderneming, dienen samen met de definitieve overeenkomst te worden aangemeld.

De Raad spreekt zich dan ook op heden enkel uit over de principeovereenkomst zoals deze hic et nunc werd aangemeld. Indien de latere definitieve overeenkomst hiervan afwijkt, wat het geval zal zijn indien hierin een niet-concurrentiebeding (waarvan de tekst op heden niet is voorgelegd) wordt opgenomen, dan heeft de Raad zich op heden niet uitgesproken over deze definitieve overeenkomst, die dan ook opnieuw moet worden aangemeld.

Uit de voorgelegde omzetcijfers van de betrokken ondernemingen (blz. 8 van de aanmelding) blijkt dat de drempels zoals opgelegd conform art. 11§1 WBEM worden behaald, zodat de concentratie diende te worden aangemeld.

De aangemelde concentratie valt overeenkomstig art. 33§1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied van de wet.

3. Het marktonderzoek - analyse en beoordeling

De markten waarop de Schelfhout-groep actief is, vormen het uitgangspunt voor het bepalen van de relevante en de betrokken markten. De groep is actief als producent van geprefabriceerde betonnen wanden (silexwanden), die vooral bestemd zijn voor de bouw van productiehallen en kantoorgebouwen. In beperktere mate is de groep actief op het gebied van brandwerende muren.

CRH plc. is in België actief op het gebied van wanden, vermits zij de “holle wanden” produceert, zijnde wandsystemen bestaande uit twee betonnen wandelementen waartussen gietbeton kan worden gestort. Ze hebben uitsluitend een constructieve functie en worden ingezet voor kelderwanden en liftkokers.

De relevante productenmarkten zijn de markten voor bouwmaterialen voor constructieve wanden, bouwmaterialen voor niet-constructieve wanden en bouwmaterialen voor gevelwanden (in dezelfde zin: Zaak 124/ CVK Kalkzandsteen, Beslissing Nma dd.

20 oktober 1998).

De Schelfhout-groep is actief op het gebied van niet-constructieve wandelementen en gevelwanden, terwijl CRH plc. uitsluitend actief is op het vlak van de constructieve wanden. Dit betekent dat in deze markten er géén overlapping van activiteiten bestaat tussen de betrokken ondernemingen, dus géén horizontale of verticale relatie bestaat.

De relevante geografische markt is de Belgische markt, alhoewel de Schelfhout-groep ook uitvoert naar Nederland, Duitsland en Frankrijk.

Uit het onderzoek van de Dienst voor de Mededinging is gebleken dat de concentratie weinig impact zal hebben op de Belgische markt, dat op de relevante markten de aandeeldrempel van 25% nergens bereikt wordt, alsook dat de ondervraagde klanten, leveranciers en concurrenten weinig bezwaren hebben.

Er kan vastgesteld worden dat huidige concentratie conform art. 10§3 WBEM géén machtspositie in het leven roept of versterkt, die tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de nationale markt op beduidende wijze wordt belemmerd.

Uit de verstrekte cijfergegevens blijkt dat de betrokken ondernemingen op de Belgische markt gezamenlijk een marktaandeel bereiken van minder dan 25%. Er moet bijgevolg vastgesteld worden dat de aangemelde concentratie toelaatbaar is conform art. 33§2.1.a WBEM.

OM DEZE REDENEN

DE RAAD VOOR DE MEDEDINGING

Gelet op de art. 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken van toepassing overeenkomstig art. 54bis WBEM ;

Stelt vast dat de betrokken concentratie aanmeldingsplichtig is en conform art. 33 §1.1 WBEM binnen het toepassingsgebied valt van de wet ;

Legt de partijen een geldboete op van 100.000,- BEF

Verklaart de concentratie toelaatbaar conform art. 10 §3 en art. 33 §2.1.a WBEM ;

Legt de partijen de verplichting op om de definitieve overeenkomst aan te melden, met inbegrip van een non-concurrentiebeding indien er één wordt overeengekomen;

Aldus uitgesproken op 13 december 2000 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit: de heer Frank Deschoolmeester, kamervoorzitter ; mevrouw Beatrice Ponet ,Voorzitter a.i. van de Raad ; de heren Wouter Devroe en Willem Rycken, leden.

Décision n°2000-C/C-42 du 20 décembre 2000

Vu la notification de l'opération de concentration envisagée déposée le 16 novembre 2000 au Secrétariat du Conseil de la concurrence,

Vu le Rapport et le dossier d'instruction établi par le Corps des Rapporteurs et déposé le 15 décembre 2000 au Conseil de la concurrence,

Vu la lettre envoyée par le représentant commun des parties notifiantes le 23 novembre 2000 et par laquelle les parties renoncent au bénéfice du délai de quinze jours mentionné à l'article 32bis, §3, de la loi sur la protection de la concurrence économique,

Entendu à l'audience du 20 décembre 2000 :

- le Rapporteur en son rapport,
- le représentant commun des parties notifiantes, Maître Jean-François Bellis,

Les Parties

Vivendi est une société anonyme de droit français présente dans plus de 100 pays. Les pôles d'activités principaux du groupe Vivendi sont l'environnement (en ce compris l'énergie), la communication et l'aménagement. Vivendi Environnement est une société par actions de droit français qui regroupe les activités du pôle environnement de Vivendi S.A.

EDF est un établissement public à caractère industriel et commercial détenu à 100% par l'Etat français. Le groupe EDF est actif dans la production, le transport, la distribution et la fourniture d'électricité.

En Droit

Attendu qu'il n'est pas contesté que Vivendi, Vivendi Environnement et EDF sont des entreprises au sens de l'article 1ier de la loi sur la protection de la concurrence économique.

Attendu que l'opération envisagée vise l'établissement d'un contrôle conjoint par Vivendi d'une part, et par Electricité de France (ci-après EDF) d'autre part sur les activités de l'EDF et de Dalkia dans le secteur des services énergétiques fournis aux "Clients Eligibles" en France et aux grands comptes à l'étranger;

Qu'il s'agit d'une opération de concentration au sens de l'article 9 de la loi.

Attendu que le secteur d'activités concerné par l'opération est le secteur des services énergétiques fournis aux "Clients Eligibles" en France et aux grands comptes à l'étranger;

Que les parties définissent ce secteur d'activités comme suit (cf. notification, pp. 13 et 14) :

"- l'ensemble des prestations d'ingénierie, installation, exploitation, conduite, maintenance, dépannage, entretien, garantie de performance, garantie totale, financement, reprises d'actifs et de personnels du client, télésurveillance d'infrastructures et d'équipements utilisant le charbon, les produits pétroliers ou gaziers, l'électricité ou la biomasse et relevant : 1) des services thermiques (fourniture de chaleur et de froid, chauffage et climatisation des locaux y compris la gestion des réseaux de chaleur et de froid); 2) du " facilities management ", c'est-à-dire de gestion des énergies, des fluides, des réseaux, ainsi que de divers services généraux ou collectifs dans les grands ensembles immobiliers et tertiaires (immeubles, bâtiments tertiaires, aéroports, centres commerciaux, ...); 3) des services de gestion des énergies et des fluides pour le compte des entreprises industrielles (y compris les prestations sélectives de maintenance des "utilités" et du process); 4) de la gestion déléguée d'installations d'éclairage public; 5) de la gestion déléguée d'installations de distribution et de transformation d'électricité dans le domaine des transports publics;

- la production d'électricité décentralisée pour une puissance électrique installée inférieure à cent (100) mégawatts, dans les cas limitativement énumérés ci-après : cogénération et production d'électricité sur le site et à usage majoritaire du client;

- les installations de production d'énergie utilisant les sources d'énergies renouvelables à l'exception de l'éolien;

- l'achat et vente des énergies fossiles pour les besoins du groupe Dalkia et la distribution du gaz";

Qu'on peut se demander si cette "offre globale" s'intègre dans ce que la Commission a défini comme étant le marché de la gestion d'installations techniques ou doit être considéré comme un sous-marché;

Que le Conseil estime ne pas devoir examiner plus amplement cette question, puisque quelle que soit la segmentation retenue, les parties ne détiennent pas individuellement ou collectivement en Belgique une part de plus de 20% du marché;

Qu'en conséquence, le Conseil constate que la concentration est admissible en application de l'article 33, §2, 1. a) de la loi.

A ces causes,

Le Conseil de la Concurrence déclare le projet de concentration examiné, admissible en vertu de l'article 33, §2, 1. a) de la loi et en vertu de l'article 10, §3, de la loi.

Ainsi décidé le 20 décembre 2000 par la chambre du Conseil de la Concurrence composée de Madame Marie-Claude Grégoire, Président, Madame Béatrice Ponet, Monsieur Pierre Battard et Madame Dominique Smeets, membres.

Avis

2000

Adviezen

Inhoud - Sommaire

AVIS SUR LA DEMANDE DU MINISTRE, CONCERNANT L'IMPACT DE LA NOUVELLE RÉGLEMENTATION DES RESTRICTIONS VERTICALES SUR LES CONTRATS DE BRASSERIE	169
ADVIES OP VRAAG VAN DE MINISTER OVER DE GEVOLGEN VAN DE NIEUWE REGLEMENTERING VAN VERTICALE RESTRICTIES VOOR DE BROUWERIJCONTRACTEN	173
AVIS SUR LA SIMPLIFICATION ADMINISTRATIVE	177
AVIS SUR L'ARTICLE 53 DE LA LOI SUR LA PROTECTION DE LA CONCURRENCE ÉCONOMIQUE	179
ADVIES OP ARTIKEL 53 VAN DE WET TOT BESCHERMING VAN DE ECONOMISCHE MEDEDINGING	181

Avis sur la demande du Ministre, concernant l'impact de la nouvelle réglementation des restrictions verticales sur les contrats de brasserie

1. La demande adressée par le Ministre au Conseil concerne l'incidence de la nouvelle réglementation communautaire des restrictions verticales sur les contrats de brasserie.

Le projet auquel il est fait référence dans la demande a, depuis, été adopté.

Il s'agit du règlement 2790/1999 du 22 décembre 1999, publié au J.O. L. du 29 décembre 1999.

Le règlement entrera en application le 1er juin 2000 mais comporte une disposition transitoire au profit des contrats comportant des restrictions verticales en vigueur au 31 mai 2000 et répondant aux conditions d'exemption antérieures. Ces contrats continueront à bénéficier de l'exemption ancienne jusqu'au 31 décembre 2001 (article 12).

2. Le règlement 2790/1999 abroge les règlements antérieurs d'exemption par catégories concernant les exclusivités de vente - 1983/83 du 22 juin 1983 -, les achats exclusifs - 1984/83 du 22 juin 1983 - et les accords de franchise - 4087/88 du 3 novembre 1988.

Il remplace ces règlements antérieurs par une exemption unique qui s'étend à d'autres formes de relations verticales non réglées à ce jour, notamment la distribution sélective.

3. L'abrogation du règlement 1984/83 et son remplacement par un règlement d'exemption général a comme conséquence de supprimer la réglementation particulière des accords de fourniture de bière (contrats de brasserie) - titre II, articles 6 à 9, du règlement 1984/83 - comme la réglementation particulière des accords de stations-service - titre III, articles 10 à 13 du règlement 1984/83.

4. Le présent avis s'en tient à la question posée, relative aux contrats de brasserie.

Seront examinées successivement :

1. Les modifications introduites par le régime nouveau (I) et une évaluation des conséquences de ces modifications sur la situation des parties en présence (II).
2. Les possibilités d'intervention que laisse aux autorités belges le droit communautaire, dans l'hypothèse où, sur l'un ou l'autre aspect, la nouvelle situation pouvait rendre des corrections souhaitables (III).

I Les modifications

5. Les modifications introduites par le nouveau règlement sont analysées ci-après.

Préalablement à cette analyse, il paraît souhaitable, pour comprendre la portée de ces modifications, d'avoir à l'esprit le rôle des exemptions dans la mise en oeuvre du droit communautaire et les modalités de leur mise en oeuvre.

On retiendra à cet égard :

- que les exemptions (qu'elles soient individuelles ou catégorielles) constituent une mise en application de l'article 81.3. Elles n'ont donc d'objet que dans la mesure où la restriction de la concurrence tombe sous le coup de l'interdiction de l'article 81.1 (atteinte à la concurrence et affectation du commerce entre Etats).

- que, pour certains types de restrictions verticales, l'atteinte à la concurrence et l'affectation du commerce entre Etats peuvent résulter de l'effet de réseau d'une multiplicité des contrats qui, envisagés séparément, n'affectent pas le commerce entre Etats de façon significative, mais qui ont ce résultat par un effet cumulatif.

C'est le cas précisément des contrats de brasserie (jurisprudence de la Cour de justice, arrêt Brasserie de Haecht du 6 février 1973 et arrêt Delimitis du 28 février 1991). Les clauses d'exclusivité contenues dans ces contrats peuvent avoir un effet de verrouillage du marché, rendant plus difficile l'accès à celui-ci de concurrents en raison de leur cumul.

- pour le bénéfice de l'exemption par catégorie, certaines clauses restrictives de concurrence sont considérées par les règlements comme dirimantes. Leur présence dans les contrats compromet l'exemption. Dans la nouvelle réglementation sur les restrictions verticales, ces clauses dirimantes sont limitées à :

* l'imposition d'un prix de revente minimum (article 4.a)

* certaines restrictions aboutissant à des protections territoriales ou limitant le choix des partenaires commerciaux des revendeurs (article 4. b à e) - qui n'ont pas d'application dans les contrats de brasserie

* la durée de l'exclusivité (voir ci-après)

A. Prise en compte de la part de marché

6. L'innovation sans doute la plus importante du nouveau règlement concerne la prise en compte de la part de marché du brasseur.

Dans le règlement 1984/83, l'exemption était accordée sans tenir compte de la part de marché concernée par les restrictions de concurrence.

Dans le nouveau règlement 2790/99, l'exemption suppose que la part de marché du brasseur soit inférieure à 30% du marché pertinent.

Ce marché pertinent sera celui des bières consommées sur place (dans des débits de boissons), marché distinct des formes de commercialisation de la bière.

7. Le seuil de 30% de part marché dans le chef de chaque brasseur individuellement, jusqu'auquel l'exemption est acquise, peut paraître élevé. Le règlement prévoit cependant un correctif (article 8) lorsque des "réseaux parallèles de restrictions verticales similaires couvrent plus de 50% du marché".

La Commission peut, dans ce cas, par voie de règlement, retirer le bénéfice de l'exemption à certaines "restrictions spécifiques".

Il est probable qu'en Belgique, les effets cumulatifs des contrats restrictifs de plusieurs réseaux atteignent le seuil d'une intervention de la Commission.

On ne dispose cependant pas d'éléments permettant de prédire les justifications que la Commission pourrait donner à une intervention fondée sur l'article 8.

Peut-être une utilisation générale et excessive par les brasseurs de la liberté que leur donne le nouveau règlement pourrait être cette justification.

B. Restrictions des libertés contractuelles

8. En ce qui concerne les restrictions de la liberté contractuelle, les modifications prévues par le nouveau règlement concernent les points suivants.

8.1. Les restrictions imposées aux cafetiers - notamment l'exclusivité d'approvisionnement - devaient, dans l'ancien règlement, apparaître comme la contrepartie d'avantages économiques et financiers (article 6.1 du règlement 1984/83).

Cette justification de la restriction n'est plus reprise dans le nouveau règlement.

La possibilité d'imposer des restrictions est donc plus large.

8.2. La non-concurrence (interdiction pour le cafetier de vendre des produits concurrents) ne permettait pas d'interdire la vente de bières d'un autre type que celles faisant l'objet du contrat mais seulement de limiter les modalités de vente de ces autres bières (article 7.1.a et b du règlement 1984/83).

Ces limitations de la non concurrence ne sont plus maintenues dans le nouveau règlement. Il en résulte qu'une interdiction de vendre des bières concurrentes ne compromettrait plus l'exemption.

8.3. En ce qui concerne la durée de la non concurrence et de l'exclusivité d'approvisionnement ou de la quasi exclusivité résultant de l'obligation d'acheter, auprès du fournisseur, plus de 80% des produits vendus, elle est, dans le nouveau règlement, limitée à cinq ans (article 5.a). Dans l'ancien règlement, cette restriction pouvait, dans certains cas, avoir une durée de dix ans.

Comme dans le règlement antérieur, la durée peut être plus longue lorsque l'exploitation se fait dans des locaux donnés en location par le brasseur pour faire coïncider la durée de la non concurrence de l'exclusivité et la durée de la location.

Dans ce cas cependant, le cafetier n'a plus le bénéfice, comme dans le règlement antérieur, de pouvoir s'approvisionner à des conditions plus compétitives auprès d'autres entreprises en boissons (autres que la bière) faisant l'objet du contrat (article 8.2.b du règlement 1984/83).

8.4. La publicité pour des boissons fournies par des entreprises tierces ne pouvait pas, dans l'ancien règlement, être interdite mais seulement "proportionnée" à la part des produits concernés dans le chiffre d'affaires du débit (article 7.1.c - 1984/83).

Une interdiction de publicité pour les boissons et les bières autres que celles concernées par le contrat ne compromettrait pas l'application de l'exemption prévue par le nouveau règlement.

II. Conséquences pratiques de la nouvelle réglementation

Contrats ne bénéficiant pas de l'exemption

9. Le fait que, dans la nouvelle réglementation, l'exemption n'est pas acquise aux brasseurs ayant une part de marché supérieure à 30% du marché pertinent, aura un impact en Belgique pour le plus important d'entre eux, Interbrew qui, probablement, devra recourir à une demande d'exemption individuelle.

Contrats bénéficiant de l'exemption

10. En raison des latitudes plus grandes que laisse la nouvelle réglementation, et pour autant que les brasseurs veuillent en tirer parti et aient intérêt à le faire, la liberté commerciale des cafetiers serait plus entravée que par le passé et des restrictions contractuelles antérieurement exclues pourraient leur être imposées.

III. Possibilités d'intervention des autorités belges

11. Il paraît intéressant d'examiner les possibilités d'intervention que le nouveau règlement laisse aux autorités belges.

Ces possibilités existent sur deux plans.

- application du droit national dans la zone de sa propre "compétence"
- application de l'article 7 du règlement

A. Application du droit national

12. L'exemption communautaire lie les autorités nationales et cette exemption empêche l'application du droit national aux restrictions qui en bénéficient.

Le problème est toutefois que l'exemption communautaire n'a d'objet que dans la mesure où les restrictions qu'elle concerne tombent sous le coup de l'interdiction de l'article 81.1. En substance, si les restrictions concernent une part de marché qui permette de considérer qu'elles affectent le commerce entre Etats.

Où situer cette part de marché au-delà de laquelle le droit communautaire serait applicable (et donc l'exemption) et en-deçà de laquelle le droit national reprendrait son empire ?

La jurisprudence de la Cour et la pratique décisionnelle de la Commission ne donnent pas une réponse claire et certaine à cette question.

On dispose, dans la pratique de la Commission, d'un élément qui fournit une indication intéressante.

Il s'agit de la communication du 9 décembre 1997¹ (J.O. de cette date) qui fixe, pour les restrictions verticales, le seuil en-deçà duquel l'application du droit communautaire ne serait pas justifiée à 10% du marché (point 9 - seuil du de minimis -).

Il faut remarquer que la communication n'est qu'indicative et ne lie ni les autorités communautaires ni les autorités ou juridictions nationales qui pourraient, en raison notamment des particularités et des structures du marché concerné, considérer que le seuil d'application du droit communautaire est plus élevé.

Toutefois, la communication prévoit que les restrictions de concurrence résultant de l'effet cumulatif de réseaux parallèles d'accords similaires ne peuvent bénéficier du de minimis (point 18). Un seuil de parts de marché cumulées n'est cependant pas précisé.

---

¹ Pour ne pas compliquer la présentation, on n'entrera pas dans le problème que pose l'interprétation de la communication du 13 mai 1992 (J.O. de cette date) qui fixe à 1% le seuil du de minimis en ce qui concerne les contrats de brasserie. On peut considérer que cette communication - pour répondre à un considérant (le considérant 24) de l'arrêt Delimitis - doit se comprendre non comme fixant un seuil d'importance mineure mais comme précisant la contribution peu significative de l'entreprise concernée à l'effet cumulatif des restrictions résultant de contrats d'autres opérateurs.

Il est possible que le cumul d'accords similaires puisse trouver application dans la distribution de la bière en Belgique et que la structure du marché en Belgique, le nombre de brasseurs importants et leurs parts de marché cumulées concernées par des restrictions similaires, puissent justifier une application du droit communautaire (donc de l'exemption) à l'exclusion du droit national.

B. Application de l'article 7 du règlement

13. Cet article permet à l'autorité de concurrence d'un Etat membre de retirer le bénéfice de l'exemption lorsque, sur le territoire de cet Etat membre, s'il présente les caractères d'un marché distinct et que l'exemption produit des effets contraires à l'article 81.3.

La présente note n'est pas le cadre d'un examen approfondi des deux conditions justifiant le retrait "national" de l'exemption. En revanche, l'attention doit être attirée sur le fait qu'il n'est pas certain que, dans l'état actuel des textes réglant le pouvoir juridictionnel du Conseil de la concurrence, celui-ci soit habilité à faire application du droit communautaire - la question est réglée par l'article 53 de la loi et l'examen plus approfondi de la portée de cet article a été proposé au Conseil de la concurrence.

Pour résumer,

14. Les "compétences" nationales ou communautaires peuvent être schématisées comme suit :

- moins de 10% du marché, en principe et sauf effet cumulatif des réseaux	Droit national
- de 10% à 30%	Exemption communautaire Possibilité de retrait par les autorités belges si l'article 53 le permet
- plus de 30%	Exemption individuelle à demander au niveau communautaire
- plus de 50% par l'effet du cumul	Possibilité de retrait communautaire

Advies op vraag van de minister over de gevolgen van de nieuwe reglementering van verticale restricties voor de brouwerijcontracten

1. De door de minister aan de Raad gestelde vraag betreft de weerslag van de nieuwe communautaire reglementering van de verticale restricties op de brouwerijcontracten.

Het voorstel waarnaar in de vraag wordt verwezen, is ondertussen aangenomen.

Het gaat om Verordening (EG) nr. 2790/1999 van de Commissie van 22 december 1999 betreffende de toepassing van artikel 81, lid 3, van het Verdrag op groepen verticale overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen, Publikatieblad nr L 336 van 29/12/1999 BLZ. 0021 – 0025.

De verordening treedt in werking vanaf 1 juni 2000, maar voorziet in een overgangsbepaling ten voordele van contracten die verticale restricties, van kracht op 31 mei 2000, bevatten die beantwoorden aan de voorheen geldende voorwaarden. Deze contracten blijven genieten van de oude vrijstelling tot 31 december 2001 (artikel 12).

2. De verordening 2790/1999 herroept de voorheen geldende groepsvrijstellingsverordeningen betreffende alleenverkoopovereenkomsten -verordening nr. 1983/83 van 22 juni 1983-, exclusieve afname -verordening nr. 1984/83 van 22 juni 1983- en franchising -verordening nr. 4087/88 van 30 november 1988.

Hij vervangt deze verordeningen door een enige vrijstelling die ook andere tot op heden niet gereguleerde verticale relaties bestrijkt, inzonderheid selectieve distributie.

3. De opheffing van verordening 1984/83 en de vervanging ervan door een verordening houdende een generieke vrijstelling, heeft de afschaffing van de specifieke reglementering van de bierleveringscontracten (brouwerijcontracten) tot gevolg –Titel II, artt. 6 tot 9, van verordening 1984/83- evenals de specifieke regelgeving voor tankstationcontracten. –Titel III, artt. 10 tot 13 verordening 1984/83.

4. Het onderhavige advies behandelt de gestelde vraag met betrekking tot de brouwerijcontracten.

Opeenvolgend worden behandeld:

1. De door het nieuwe systeem aangebrachte wijzigingen (I) en een evaluatie van de gevolgen van deze wijzigingen op de situatie van de voorkomende partijen (II).

2. De mogelijkheden die het communautaire recht geeft aan de Belgische autoriteiten om tussen te komen, in de veronderstelling dat, in een of ander opzicht, correcties wenselijk zouden zijn gelet op de nieuwe situatie (III).

I. Wijzigingen

5. De door de nieuwe verordening ingevoerde wijzigingen, worden hierna geanalyseerd.

Om de draagwijdte van deze wijzigingen te begrijpen, lijkt het wenselijk om voorafgaande-lijk, oog te hebben voor de rol van de vrijstellingen in de tenuitvoerlegging van het communautaire recht en voor de modaliteiten van hun tenuitvoerlegging.

In dit opzicht, onthoudt men:

- Dat vrijstellingen (zowel individuele als groepsvrijstellingen) een toepassing vormen van art. 81, §3. Zij hebben dus geen voorwerp dan in de mate waarin de concurrentiebeperking onder het verbod van art. 81, §1, valt (verhinderende van de mededinging en beïnvloeding van de handel tussen Lid-Staten).

- Dat, voor zekere vormen van verticale restricties, de verhinderende van de mededinging en de beïnvloeding van de interstatenhandel kan resulteren uit het effect van een netwerk van contracten die, afzonderlijk beschouwd, niet merkbaar de interstatenhandel verhinderen, doch resulteert uit het cumulatief effect.

Dit is het geval bij brouwerijcontracten (H.v.J., 6 februari 1973, Haecht t. Wilkin II, 48/72, Jur. 1973, 77 en H.v.J., Delimitis t. Henninger Bräu, C-234/89, Jur., 1991, 935). De exclusiviteitsclausules, vervat in deze overeenkomsten, kunnen door hun cumul een vergrendelingseffect op de markt meebrengen, die de toegang van concurrenten op de markt moeilijker maakt.

- Om te kunnen genieten van de groepsvrijstelling, worden bepaalde restrictieve clausules door de verordeningen als ongeldig makend, beschouwd. Hun voorkomen in het contract verhindert de vrijstelling. In de nieuwe reglementering van de verticale restricties worden de verboden clausules beperkt tot:

* De oplegging van een minimumverkoopprijs (Art. 4, a);

* Zekere beperkingen die leiden tot territoriale bescherming of die de keuze van de handelspartners van de herverkoper beperken (art. 4 b tot e) – niet van toepassing op brouwerijcontracten;

* De looptijd van de exclusiviteit (zie verder)

A. Rekening houden met het marktaandeel

6. Zonder twijfel de meest belangrijke vernieuwing van de nieuwe verordening betreft het in rekening brengen van het marktaandeel van de brouwerij.

In verordening 1984/83 werd de vrijstelling toegekend zonder rekening te houden met het door de mededingingsrestricties betrokken marktaandeel.

In de nieuwe verordening 2790/99 veronderstelt de vrijstelling dat het marktaandeel minder dan 30 % van de relevante markt is.

Deze relevante markt is deze van de ter plaatse geconsumeerde bieren (in drankgelegenheden), een van de andere vormen van commercialisatie van bier onderscheiden markt.

7. De 30 %-marktaandeedrempel in hoofde van iedere individuele brouwerij, tot dewelke de vrijstelling geldt, kan hoog lijken. De verordening voorziet echter een correctief (artikel 8) “wanneer naast elkaar bestaande netwerken van soortgelijke verticale beperkingen meer dan 50 % van een relevante markt bestrijken.”

In dit geval kan de Commissie bij verordening het voordeel van de vrijstelling voor ‘bepaalde beperkingen’ intrekken.

Het is waarschijnlijk dat in België de cumulatieve effecten van meerdere netwerken de drempel waarop de Commissie kan ingrijpen, bereiken.

Wij beschikken echter niet over gegevens die toelaten om de rechtvaardiging die de Commissie zou kunnen invoeren voor een interventie op grond van artikel 8, te voorspellen.

Misschien zou de rechtvaardiging kunnen bestaan in het excessieve en algemene beroep dat de brouwerijen zouden doen op de hun door de verordening toegekende vrijheid.

B. Beperking van de contractuele vrijheid

8. Wat betreft de beperkingen van de contractuele vrijheid, voorziet de nieuwe verordening in de volgende wijzigingen.

8.1. de beperkingen opgelegd aan caféhouders – inzonderheid de exclusieve afname – moesten, volgens de oude verordening, voorkomen als zijnde de tegenprestatie van de economische en financiële voordelen (art. 6.1 verordening 1984/83).

Deze rechtvaardiging voor de beperking werd in de nieuwe verordening niet hernomen.

De mogelijkheid om beperkingen op te leggen is bijgevolg groter.

8.2. De niet-concurrentie (het verbod voor de caféhouder om concurrerende producten te verkopen) liet niet toe om de verkoop van bieren die van een andere soort zijn dan deze die het onderwerp vormen van het contract, te verbieden, maar enkel de verkoopsmodaliteiten van deze andere bieren te beperken (art. 7.1a en b verordening 1984/83).

Deze beperkingen van de niet-mededinging worden niet meer behouden in de nieuwe verordening. Hieruit volgt dat het verbod om andere concurrerende bieren te verkopen, de vrijstelling niet meer in gevaar brengt.

8.3. De looptijd van de niet-concurrentie en de exclusieve afname of quasi-exclusieve afname bestaande uit de verplichting om bij de leverancier meer dan 80 % van de verkochte producten te betrekken, wordt door de nieuwe verordening beperkt tot vijf jaar (art. 5.a). Onder de oude verordening kon deze restrictie in bepaalde gevallen een looptijd hebben van tien jaar.

Zoals in de voorgaande verordening, kan de looptijd langer zijn indien de uitbating plaatsvindt in de door de brouwerij verhuurde lokalen om de looptijd van de niet-concurrentie en de huur te laten samenvallen.

Niettemin heeft de caféhouder in dit geval niet meer het voordeel, zoals in de voorgaande verordening, om zich, in dranken (andere dan bier), te laten bevoorraden tegen voordeligere voorwaarden bij andere ondernemingen die het voorwerp uitmaken van het contract (art. 8.2.b verordening 1984/83).

8.4. De reclame voor door derde ondernemingen geleverde dranken kon onder de oude verordening niet worden verboden maar enkel 'geproportioneerd' in een omvang die overeenkomt met het aandeel van die producten in de totale omzet van de drankgelegenheden (art. 7.1.c –1984/83).

Een reclameverbod voor dranken en bieren waarop het contract geen betrekking heeft, zou de toepassing van de door de nieuwe verordening voorziene vrijstelling niet in gevaar brengen.

II. Praktische gevolgen van de nieuwe reglementering

Contracten die niet genieten van de vrijstelling

9. Door het feit dat onder de nieuwe verordening de vrijstelling niet wordt toegekend aan brouwerijen met een marktaandeel van de betrokken markt van meer dan 30 %, zal dit in België een impact hebben op de meest belangrijke, Interbrew, die waarschijnlijk zijn toevlucht zal moeten zoeken in een vraag voor een individuele vrijstelling.

Contracten die zich kunnen beroepen op de vrijstelling

10. Als gevolg van de zeer grote speelruimte die de nieuwe reglementering laat, en voor zover de brouwerijen hieruit voordeel willen trekken en er belang bij hebben, zal de handelsvrijheid meer worden belemmerd dan in het verleden en voorheen verboden contractuele restricties kunnen worden opgelegd.

III. Interventiemogelijkheden van de Belgische autoriteiten

11. Het lijkt interessant om de interventiemogelijkheden die de nieuwe verordening geeft aan de Belgische autoriteiten, te onderzoeken.

Deze mogelijkheden bestaan op twee niveaus.

- Toepassing van het nationale recht binnen haar eigen bevoegdheidssfeer
- Toepassing van artikel 7 van de verordening

A. Toepassing van het nationale recht

12. De communautaire vrijstelling bindt de nationale autoriteiten en deze vrijstelling verhindert de toepassing van het nationale recht op de beperkingen die eronder vallen.

Het probleem is echter dat het voorwerp van de communautaire vrijstelling zich enkel uitstrekt tot de betrokken beperkingen in de mate dat deze beperkingen onder het verbod van art. 81.1 vallen. In essentie, wanneer deze beperkingenbetrekking hebben op een marktaandeel dat toelaat aan te nemen dat de interstatenhandel wordt belemmerd.

Hoe wordt dit marktaandeel waarboven het communautaire recht zou gelden (en bijgevolg de vrijstelling) en waaronder het nationale recht zijn invloed herwint, bepaald ?

De rechtspraak van het Hof en de beschikkingspraktijk van de Commissie geven geen klaar en duidelijk antwoord op deze vraag.

De praktijk van de Commissie geeft ons slechts één element dat een interessante indicatie geeft.

Het gaat om de bekendmaking van 9 december 1997² (P.B. van dezelfde datum) die, voor de verticale restricties, de drempel waaronder de toepassing van het communautaire recht niet gerechtvaardigd is, vaststelt op 10 % van de markt (punt 9 – de minimis-drempel).

Er moet worden opgemerkt dat deze bekendmaking enkel indicatief is en noch de communautaire autoriteiten, noch de nationale autoriteiten of rechtbanken bindt die, inzonderheid op grond van de bijzonderheden en

---

² Om deze nota niet nodeloos ingewikkeld te maken, wordt niet ingegaan op het probleem dat de interpretatie van de bekendmaking van 13 mei 1992 (P.B. van dezelfde datum) stelt die, wat de brouwerijcontracten betreft, de de minimis-drempel op 1 % bepaalt. Men kan deze bekendmaking zien –om tegemoet te komen aan een overweging (overweging 24) van het arrest Delimitis-, niet als de vaststelling van een minimale belangendrempel, maar als de vaststelling van de weinig significante bijdrage van de bij het cumulatieve effect, dat het gevolg is van de beperkingen van andere operatoren, betrokken onderneming.

structuur van de betrokken markt, kunnen besluiten dat de toepassingsdrempel in het communautaire recht, te hoog is.

Desalniettemin voorziet de bekendmaking dat de mededingingsbeperkingen die voortvloeien uit het cumulatieve effect van parallelle netwerken van soortgelijke akkoorden, niet kunnen genieten van de de minimis (punt 18). Een cumulatieve, door de soortgelijke beperkingen betrokken, marktaandeeldrempel zou een toepassing van het communautaire recht (dus van de vrijstelling), rechtvaardigen met uitsluiting van het nationale recht.

B. Toepassing van artikel 7 van de verordening

13. Dit artikel laat toe aan de mededingingsautoriteit van een Lid-Staat om het voordeel van de vrijstelling in te trekken, indien, op het grondgebied van deze Lid-Staat, zich een wezenlijk verschillende markt aftekent en de vrijstelling met art. 81.3 onverenigbare effecten sorteert.

De voorliggende nota levert niet het kader voor een grondige studie van de twee voorwaarden die een nationale intrekking toelaten. Anderzijds moet erop gewezen worden dat het, bij de huidige stand van de teksten die de bevoegdheid van de Raad voor de Mededinging regelen, niet zeker is dat de Raad bevoegd is om het communautaire recht toe te passen –de vraag wordt geregeld door art. 53 van de wet en een meer diepgaand onderzoek naar de draagwijdte van dit artikel werd aan de Raad voor de Mededinging voorgesteld.

Samenvattend

14. De nationale en communautaire 'bevoegdheden' kunnen als volgt worden geschematiseerd:

- Minder dan 10 % marktaandeel, in principe en zonder cumulatief netwerkeffect	Nationaal recht
- Tussen 10 en 30 %	Communautaire vrijstelling Mogelijkheid tot intrekking door de Belgische autoriteiten indien artikel 53 het toelaat
- Boven de 30 %	Individuele vrijstelling aan te vragen op communautair niveau
- Meer dan 50 % door cumulatief effect	Communautaire intrekking mogelijk

Avis sur la simplification administrative

(Cet avis a été rendu sous forme de lettre adressée à Monsieur le Premier Ministre)

Par une lettre du 2 octobre 2000, Mme Anne ANDRE-LEONARD, Commissaire du Gouvernement chargé de la simplification administrative, a transmis au Conseil de la concurrence une note du Comité d'Orientation de l'Agence pour la Simplification Administrative portant un certain nombre de propositions relatives à la loi sur la protection de la concurrence économique.

Le Conseil se pose avant tout la question de savoir dans quelle mesure le projet qui lui a été transmis est actuel, le Commissaire du Gouvernement chargé de la simplification administrative ayant été remplacé par un nouveau Commissaire de Gouvernement chargé de la simplification fiscale, dont le champ de compétence beaucoup plus restreint ne semble pas comprendre l'activité du Conseil de la concurrence (cf. Arrêté Royal du 25 octobre 2000 portant nomination du Commissaire du Gouvernement, adjoint au Ministre des Finances et déterminant sa mission, publié au Moniteur belge du 28 octobre 2000).

Quoiqu'il en soit, le Conseil de la concurrence souhaite apporter à cette note un certain nombre de commentaires:

En ce qui concerne les seuils de notification de concentration, le Conseil de la concurrence rejoint la position de l'ASA quand elle estime qu'elle ne peut se substituer au Conseil de la concurrence en proposant des adaptations de ces seuils. Il appartient en effet au Conseil de la concurrence de réaliser une évaluation de la cohérence des seuils établis par la nouvelle loi et modifiés par l'arrêté royal du 14 juin 1999, et, seulement alors, d'en tirer les conséquences qui s'imposent et de proposer éventuellement des modifications. Une proposition de modification relative à ces seuils de concentration nous a été transmise par Monsieur le Ministre de l'économie et est actuellement étudiée par le Conseil.

Au stade actuel, on peut déjà tirer quelques conclusions quant à l'application des nouveaux seuils : un grand nombre de concentrations notifiées et examinées par le Conseil de la concurrence concernaient des entreprises qui ne totalisaient pas plus de 25% de parts de marché, et le Conseil n'a eu d'autre choix que de les avaliser, comme le lui impose l'article 33, §2, 1. A) de la loi sur la protection de la concurrence économique.

Par ailleurs, il est possible que des concentrations importantes échappent au contrôle effectif du Conseil de la concurrence pour diverses raisons. C'est notamment le cas lorsque de grosses entreprises rachètent de petits acteurs du marché. Il est probablement possible d'améliorer les critères de notification de façon à rendre le contrôle du Conseil de la concurrence plus effectif.

La deuxième partie de la note concerne la simplification des formulaires de concentration, et un grand nombre de remarques doivent être apportées aux constats et aux propositions de l'ASA, qui semblent difficilement acceptables telles qu'elles.

Premièrement, en ce qui concerne le nombre d'exemplaires à notifier, le Conseil de la concurrence n'est pas équipé ni en personnel ni en matériel pour réaliser 10 copies de chaque notification de concentration. Il faut rappeler que ces documents sont très volumineux et comportent de nombreuses annexes. Ils sont souvent brochés ou reliés : en faire des copies nous-même nécessiterait probablement d'importantes manipulations. Il semble dès lors peu raisonnable d'accepter de reporter cette tâche supplémentaire sur l'administration. Concrètement, si cette proposition est acceptée, elle doit également être prévue au budget du Conseil (une personne en plus doit être affectée au Secrétariat et l'achat d'une photocopieuse beaucoup plus performante doit être envisagé).

On peut se poser la question de savoir pourquoi 10 exemplaires de la notification doivent être fournis ? 6 exemplaires restent au Secrétariat : un est l'original, conservé précieusement par les Secrétaires et archivé lorsque le dossier a été examiné par le Conseil de la concurrence, un est utilisé pour les consultations, quatre sont réservés aux membres de la chambre. Les quatre autres exemplaires sont envoyés au Corps des Rapporteurs qui en transmet la moitié au Service de la concurrence. Avant la loi de 1999 modifiant la loi sur la protection de la concurrence économique, on ne notifiait les concentrations qu'en 8 exemplaires. Le nombre de copies nécessaires a augmenté en raison de la création du Corps des Rapporteurs.

L'ASA propose également une simplification des formulaires, les informations notifiées étant déjà en grande partie en possession des autres services publics. Cette proposition appelle trois remarques :

1. La proposition se base sur l'existence encore théorique d'un réseau technologique fédéral. Or, ce n'est encore qu'un projet et on ignore tout de la nature des données qui seront disponibles par ce biais. Une fois que ce réseau aura été constitué, il sera envisageable d'étudier la possibilité d'utiliser les données qui s'y trouvent. En attendant, il semble quelque peu léger de réduire les obligations des entreprises d'informer les autorités nationales de concurrence.

2. Les données qui sont nécessaires au Conseil de la concurrence pour prendre sa décision sont souvent considérées comme confidentielles par les entreprises. Il est donc extrêmement douteux que ces données puissent être trouvées dans d'autres administrations publiques.

3. Les décisions du Conseil de la concurrence doivent être prises dans des délais très courts : il est difficilement envisageable d'alourdir la tâche des institutions de contrôle des concentrations (que ce soit le Service, le Corps des Rapporteurs ou le Conseil) en leur imposant de multiples démarches pour constituer ce qui n'est jamais qu'un début de dossier (la notification) à partir duquel on interroge le marché concerné. Il faut rappeler que le Corps des Rapporteurs ne dispose, au mieux, que de trois petites semaines pour rendre son rapport au Conseil de la concurrence.

Il est également nécessaire de souligner que si cette proposition venait à être adoptée, un certain nombre d'effets pervers pourraient résulter du manque d'informations dont disposerait le Conseil de la concurrence. Il est en effet déjà arrivé que le Conseil ordonne une deuxième phase, et donc prolonge le délai d'examen de l'admissibilité de l'opération de concentration de deux mois, simplement parce qu'il ne se considérait pas suffisamment informé sur l'opération qui lui était notifiée. Or, les entreprises ont souvent intérêt à voir leur opération approuvée le plus rapidement possible, en première phase, ce qui implique que le Conseil soit suffisamment bien informé sur l'opération et les marchés concernés.

Pour terminer cette lettre, je souhaite attirer l'attention de Monsieur le Premier Ministre sur le fait que la notification d'une opération de concentration n'est pas une charge administrative qui s'impose de manière régulière aux entreprises, comme le dépôt des bilans ou la déclaration de TVA. Il s'agit d'une obligation ponctuelle et qui résulte d'une situation extraordinaire : la modification de la structure des entreprises concernées. Cette modification de structure entraîne pour les entreprises de nombreuses autres obligations, notamment au regard du droit des sociétés. Il semble dès lors quelque peu exagéré de considérer la notification d'une concentration comme une charge administrative lourde et répétitive qui nécessiterait une simplification.

Avis sur l'article 53 de la loi sur la protection de la concurrence économique

Proposition de modification à la loi sur la protection de la concurrence économique

Le Conseil a adopté, en sa séance du 7 juin 2000, la présente proposition en ce qui concerne l'application des règles communautaires est jointe à la présente.

Il est admis qu'une modification de la loi sur la protection de la concurrence économique s'impose.

Celle-ci peut soit être limitée à l'adaptation rendue nécessaire par l'entrée en vigueur prochaine du règlement 2790/1999 du 22 décembre 1999, soit inclure également les aménagements qui pourraient devenir indispensables si les propositions de la Commission en matière de modernisation sont adoptées.

A la réflexion, et compte tenu de l'incertitude quant à la partie exacte des textes qui pourraient être adoptés, nous avons préféré la première solution .

Décision :

Le Conseil de la concurrence demande à Monsieur le Ministre de l'économie de déposer un projet de loi modifiant la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique.

Modifier l'article 53, dont le texte est remplacé par le texte suivant :

"En plus des compétences que lui confère l'article 16, le Conseil de la concurrence a le pouvoir d'appliquer les articles 81, §1 et §3 et 82 du traité instituant la Communauté européenne et les dispositions qui en dérivent suivant les modalités prévues par celles-ci."

Motivation

Le problème du pouvoir de juridiction du Conseil de la concurrence, en ce qui concerne l'application des règles communautaires, se pose depuis l'adoption du règlement 2790/1999 du 22 décembre 1999 (J.O. L 136 du 29 décembre 1999), comme précisé ci-après.

Celui-ci consacre une exemption générale de l'article 81 (ex-85) pour les pratiques restrictives verticales - sauf exceptions prévues par l'article 4 mais qui n'ont pas une incidence sur le problème général posé - lorsque ces restrictions verticales concernent moins de 30% du marché pertinent.

Il introduit un correctif sous la forme de deux possibilités de retrait de l'exemption, soit par la Commission (article 6), soit par "l'autorité compétente d'un Etat Membre" (article 7), lorsque

"Dans un cas déterminé, ... des accords verticaux auxquels l'exemption ... s'applique, produisent des effets incompatibles avec des conditions prévues par l'article 81.3 du traité sur le territoire d'un Etat membre ou sur une partie de ce territoire qui présente toutes les caractéristiques d'un marché géographique distinct."

Le règlement entrera en application le 1er juin 2000 et le problème d'une application des règles communautaires par le Conseil se posera après cette date.

En ce qui concerne les pouvoirs de juridiction du Conseil quant au droit communautaire, si les règles communautaires ont un effet direct et, dans leur expression résultant notamment du règlement 2790/1999, prévoient, pour les autorités nationales, une possibilité de retrait de l'exemption en ce qui concerne les restrictions concernées, encore faut-il que les autorités nationales tiennent de leur propre droit (et non du droit communautaire) un pouvoir de juridiction adéquat pour répondre à l'objectif.

Le Conseil de la concurrence est une juridiction administrative exerçant un contentieux objectif mais sans plénitude de juridiction, contrairement aux tribunaux.

Le Conseil de la concurrence n'a donc que le pouvoir de juridiction que la loi lui donne.

Que le pouvoir de juridiction du Conseil soit limité, en principe, à l'application du droit belge de la concurrence paraît devoir se déduire de l'article 53 de la loi du 5 août 1991 reproduit sans modification après le vote des deux lois du 26 avril 1999.

L'article 53 ne confère aux "autorités belges" (donc au Conseil), en ce qui concerne le droit communautaire, qu'un pouvoir de juridiction conditionnel, qui ne s'applique pas en l'espèce.

Il s'ensuit :

1) que le Conseil serait actuellement sans pouvoir de juridiction en ce qui concerne l'application du droit communautaire.

2) que, par rapport à ce qui pourrait être considéré comme une obligation imposée à la Belgique dans le cadre de la politique communautaire de décentralisation par l'article 7 du règlement 2790/1999, un reproche (manquement) pourrait lui être fait de ne pas collaborer adéquatement à la mise en œuvre du droit communautaire (article 15 - ex article 5 du traité).

Une justification déduite de l'application, par les tribunaux ordinaires, du droit communautaire, en raison de l'effet direct, ne serait sans doute pas invoquée de façon convaincante en raison du fait que leurs décisions s'inscrivent dans le cadre du contentieux subjectif et n'ont pas une autorité erga omnes.

Le texte proposé répond à ces deux préoccupations.

Advies op artikel 53 van de wet tot bescherming van de economische mededinging

Voorstel tot wijziging van de wet tot bescherming van de economische mededinging

Tijdens de zitting van 7 juni 2000, werd het hier toegevoegde voorstel met betrekking tot de toepassing van de communautaire regels, door de Raad aangenomen

Er wordt ondersteld dat een wetswijziging van de wet tot bescherming van de economische mededinging, zich opdringt.

Ofwel kan deze wijziging worden beperkt tot de aanpassing die noodzakelijk is geworden door de nakende inwerkingtreding van verordening 2790/1999 van 22 december 1999, ofwel worden eveneens de regelingen verwerkt die onvermijdbaar zouden zijn indien het voorstel van de Commissie inzake de modernisatie worden aangenomen.

Bij nader inzien, en rekening houdend met de onzekerheid die bestaat over het exacte aantal teksten die zouden moeten worden aangepast, hebben wij voor de eerste oplossing gekozen.

Beslissing

De Raad voor de Mededinging vraagt aan de minister van economische zaken om een wetsontwerp houdende de wijziging van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, neer te leggen.

Het wijzigen van artikel 53, waarvan de tekst wordt vervangen door volgende tekst:

“Buiten de bevoegdheden die hem worden toegekend door artikel 16, is de Raad voor de Mededinging bevoegd om de artikelen 81, §§ 1 en 3, en 82 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en de afgeleide bepalingen, volgens de daarin bepaalde modaliteiten, toe te passen.”

Motivering

Het bevoegdheidsprobleem van de Raad voor de Mededinging voor wat de toepassing van de communautaire regels betreft, stelt zich sinds het aannemen van verordening 2790/1999 van 22 december 1999 (PB L 136 van 29 december 1999, zoals verder toegelicht.

Deze bevat een groepsvrijstelling van artikel 81 (ex-85) voor de restrictieve verticale praktijken – met de in artikel 4 voorziene uitzonderingen die echter geen weerslag hebben op het algemeen gestelde probleem – indien deze verticale restricties minder dan 30 % van de betrokken markt betreffen.

Zij voert een correctie onder de vorm van twee mogelijkheden om de vrijstelling in te trekken, in, ofwel door de Commissie (artikel 6), ofwel door “de bevoegde autoriteit van een Lid-Staat” (artikel 7), indien

“Wanneer in een individueel geval verticale overeenkomsten waarop de ... vrijstelling van toepassing is, op het grondgebied van een lidstaat, of op een deel daarvan, dat alle kenmerken van een afzonderlijke geografische markt vertoont, met de voorwaarden van artikel 81, lid 3, onverenigbare gevolgen hebben ...”

De verordening treedt in werking vanaf 1 juni 2000 en het probleem van de toepassing van de communautaire regels door de Raad, zal zich vanaf deze datum stellen.

Wat betreft de bevoegdheid van de Raad betreffende het communautaire recht: indien de communautaire regels directe werking hebben, en, met de uitwerking die voornamelijk voortvloeit uit verordening 2790/1999, voorziet in de mogelijkheid tot ontheffing, wat de onderhavige restricties betreffen, van de vrijstelling door de nationale autoriteiten, dan nog moeten de nationale autoriteiten aan hun eigen recht (en niet aan het communautaire recht) een adequate bevoegdheidsgrond ontleen om hieraan tegemoet te komen.

De Raad voor de Mededinging is een administratieve rechtsmacht die objectieve geschillen behandelt, zonder volheid van bevoegdheid, in tegenstelling tot de rechtbanken.

De Raad voor de Mededinging heeft dus alleen de bevoegdheid hem toegekend bij wet.

Hoe beperkt de bevoegdheid van de Raad bij toepassing van het Belgische mededingings-recht in principe moge zijn, lijkt te moeten worden afgeleid uit artikel 53 van de wet van 5 augustus 1991 dat zonder wijziging werd behouden bij de stemming van de twee wetten van 26 april 1999.

Het artikel 53 kent alleen aan de “Belgische autoriteit” (dus aan de Raad), wat betreft het communautaire recht, een voorwaardelijke bevoegdheid toe die hier niet van toepassing is.

Hieruit volgt:

1) dat de Raad op het ogenblik geen bevoegdheid zou hebben wat de toepassing van het communautaire recht betreft.

2) dat, gezien wat beschouwd zou kunnen worden als een, bij artikel 7 van verordening 2790/1999, aan België opgelegde verplichting in het kader van de communautaire decentralisatiepolitiek, aan haar verweten kan worden dat zij niet adequaat heeft meegewerkt aan de toepassing van het communautaire recht (artikel 15 – ex artikel 5 van het Verdrag) of verzuimd heeft dit te doen.

Een rechtvaardiging afgeleid uit de toepassing door de gewone rechtbanken van het communautaire recht op grond van de directe werking, zou zondermeer niet op een overtuigende wijze kunnen worden ingeroepen omdat deze beslissingen vallen binnen het kader van het subjectief contentieux en niet erga omnes gelden.

De voorgestelde tekst komt tegemoet aan deze twee bezorgdheden.

Documents parlementaires

2000

Parlementaire Stukken

Inhoud - Sommaire

KAMER - CHAMBRE

ONTWERP VAN ALGEMENE UITGAVENBEGROTING voor het begrotingsjaar 2000, BELEIDSNOTA van het ministerie van Economische Zaken voor het begrotingsjaar 2000, Parl. Stukken, Kamer, DOC 50 0198/026 (1999-2000) [UITTREKSEL] 187

PROJET DE BUDGET GÉNÉRAL DES DÉPENSES pour l'année budgétaire 2000, NOTE DE POLITIQUE GÉNÉRALE du ministère des Affaires économiques pour l'année budgétaire 2000, Doc. parlementaires, Chambre, DOC 50 0198/026 (1999-2000) [EXTRAIT] 187

WETSONTWERP houdende wijziging van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, Parl. Stukken, Kamer, Doc 50 0226/002 (1999-2000) 191

PROJET DE LOI modifiant la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique, Doc. parlementaires, Chambre, DOC 50 0226/002 (1999-2000) 191

VERSLAG NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND EN DE LANDBOUW UITGEBRACHT DOOR DE HEER Arnold VAN APEREN, WETSONTWERP houdende wijziging van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, Parl. Stukken, Kamer, DOC 50 0226/003 (1999-2000) 194

RAPPORT FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES INSTITUTIONS NATIONALES SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES, DES CLASSES MOYENNES ET DE L'AGRICULTURE PAR M. Arnold VAN APEREN, PROJET DE LOI modifiant la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique, Doc. parlementaires, Chambre, DOC 50 0226/003 (1999-2000) 194

Samengevoegde mondelinge vragen van de heer Karel Van Hoorebeke en mevrouw Simonne Creyf aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid, over "de vernietiging van de benoeming van de voorzitter van de Raad voor de Mededinging" (nrs. 2361 en 2364), Parl. Handelingen, Kamer, 12 juli 2000 203

Questions orales jointes de M. Karel Van Hoorebeke et Mme Simonne Creyf au ministre de l'Economie et de la Recherche scientifique, chargé de la Politique des grandes villes, sur "l'annulation de la nomination du président du Conseil de la concurrence" (nos 2361 et 2364), Annales parlementaires, Chambre, 12 juillet 2000 203

SENAAT - SENAT

Mondelinge vraag van mevrouw Magdeleine Willame-Boonen aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over «de benoeming van de leden van de Raad voor de mededinging» (nr. 2-321), Parl. Handelingen, Senaat, gewone zitting 1999-2000, 2-63, 21 209

Question orale de Mme Magdeleine Willame-Boonen au ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique sur «la nomination des membres du Conseil de la concurrence» (n° 2-321), Annales parlementaires, Sénat, session ordinaire 1999-2000, 2-63, 21 209

**Mondelinge vraag van de heer Ludwig Caluwé aan de minister van Economie en Wetenschappelijk
Onderzoek over «de vernietiging door de Raad van State van de benoeming van de voorzitter van de Raad
voor de mededinging» (nr. 2-324), Parl. Handelingen, Senaat, gewone zitting 1999-2000, 2-63, 21 ..... 209**

**Question orale de M. Ludwig Caluwé au ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique sur
«l'annulation de la nomination du président du Conseil de la concurrence par le Conseil d'État» (n° 2-324),
Annales parlementaires, Sénat, session ordinaire 1999-2000, 2-63, 21 ..... 209**

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

7 december 1999

**ONTWERP VAN ALGEMENE
UITGAVENBEGROTING**
voor het begrotingsjaar 2000

BELEIDSNOTA
van het ministerie van Economische Zaken
voor het begrotingsjaar 2000 (*)

Voorgaande documenten :

DOC 50 **0198 (1999-2000) :**

- 001 : Algemene Uitgavenbegroting.
- 002 : Verantwoording (1^e deel).
- 003 : Verantwoording (2^e deel).
- 004 : Amendementen.
- 005 : Beleidsnota.
- 006 : Amendementen.
- 007 tot 017 : Beleidsnota's.
- 018 : Amendementen.
- 019 : Beleidsnota.
- 020 en 021 : Amendementen.
- 022 en 023 : Beleidsnota's.
- 024 : Amendementen.
- 025 : Beleidsnota.

(*) Overeenkomstig artikel 79, n° 1, van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers hebben de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling de beleidsnota van hun departement overgezonden.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

7 décembre 1999

**PROJET DE BUDGET GÉNÉRAL
DES DÉPENSES**
pour l'année budgétaire 2000

NOTE DE POLITIQUE GÉNÉRALE
du ministère des Affaires économiques
pour l'année budgétaire 2000 (*)

Documents précédents :

DOC 50 **0198 (1999-2000) :**

- 001 : Budget général des dépenses.
- 002 : Justification (1e partie).
- 003 : Justification (2e partie).
- 004 : Amendements.
- 005 : Note de politique générale.
- 006 : Amendements.
- 007 tot 017 : Notes de politique générale.
- 018 : Amendements.
- 019 : Note de politique générale.
- 020 en 021 : Amendements.
- 022 en 023 : Notes de politique générale.
- 024 : Amendements.
- 025 : Note de politique générale.

(*) Conformément à l'article 79, n° 1, du Règlement de la Chambre des représentants, le ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique, la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et le secrétaire d'État à l'Énergie et au Développement durable ont transmis la note de politique générale de leur département.

DEEL 1

DE MINISTER VAN ECONOMIE

Inleiding

Het Departement Economische Zaken is belast met de organisatie van het algemeen kader van de economische bedrijvigheid. In die optiek dient het in te staan voor een maximale bescherming van de persoon en de rechten van de consument.

Het jaar 2000 zal gewijd zijn aan de uitvoering van verschillende maatregelen die door de vorige legislatuur werden goedgekeurd, vooral met betrekking tot de regelgeving over de economische mededinging. Bovendien zullen verschillende acties worden geconcretiseerd waarvoor in 1999 de aanzet was gegeven, waaronder de modernisering van het departement, met name op het gebied van de informatica.

Er moet echter worden opgemerkt dat de bevoegdheden van het departement meer en meer op één lijn met het Europese beleid komen te liggen. Dat beleid beoogt in veel van zijn aspecten gemeenschappelijke regels ter omlijsting van de markten op te stellen. Zowel de besprekingen over de Europese norm als de toepassing van die norm in het intern recht verdienen dan ook bijzondere aandacht. Zo zullen ook internationale samenwerking en nationale coördinatie, met name via de Interministeriële Economische Conferentie (IEC), een belangrijke plaats in de activiteiten van het departement toegewezen krijgen.

Bovendien moet er worden gezorgd voor een economisch duurzame ontwikkeling die rekening houdt met de bekommernissen op sociaal gebied en inzake leefmilieu. Het volbrengen van dit ambitieus doel vergt een verbetering van de structurele werking van de economie. Deze zal in de loop van de volgende maanden één van de pijlers van onze actie vormen.

Elke dag stelt men vast dat de wereldeconomie geen ethische dimensie heeft. Acties zullen worden gevoerd om deze lacune te verhelpen.

PARTIE 1

LE MINISTRE DE L'ÉCONOMIE

Introduction

Le Département des Affaires économiques est chargé d'organiser le cadre général de l'activité économique. Il doit à ce titre garantir au consommateur une protection maximale de sa personne et de ses droits.

L'année 2000 consacre la mise en œuvre de différentes mesures adoptées sous l'ancienne législation, notamment dans le cadre de la réglementation relative à la concurrence économique. En outre, elle sera consacrée à la concrétisation de plusieurs actions initiées en 1999, parmi lesquelles, la modernisation du département, notamment informatique.

Il faut constater que les compétences exercées par le département s'inscrivent de plus en plus dans le cadre des politiques européennes dont de nombreux aspects visent à définir des règles communes pour l'encadrement des marchés. Une attention toute particulière sera dès lors consacrée tant à la négociation de la norme européenne qu'à sa transposition dans le droit interne. De même, la coopération internationale et la coordination nationale, réalisées notamment au sein de la Conférence économique interministérielle (CEI), occuperont une place prépondérante dans les activités du département.

Il conviendra par ailleurs, d'assurer les conditions d'un développement économique durable, intégrant les préoccupations sociales et environnementales. La poursuite de cet objectif ambitieux réclame une amélioration du fonctionnement structurel de l'économie. Celle-ci constituera l'un des piliers de notre action au cours de ces prochains mois.

On constate chaque jour l'absence de dimension éthique dans l'économie mondiale. Des actions seront menées qui viseront à combler cette lacune.

II. — BELANGRIJKSTE UITDAGINGEN VOOR HET JAAR 2000

1. Economische mededinging

Dat het bestaan van open concurrentiële markten, ondersteund door een positief mededingingsrecht, de economische ontwikkeling sterk bevordert, hoeft niet meer te worden aangetoond. Aan de basis van een doel-

II. — PRINCIPAUX ENJEUX DE L'AN 2000

1. La concurrence économique

Chacun sait désormais que l'existence de marchés concurrentiels ouverts, encadrés par un droit de la concurrence positif, favorise fortement le développement économique. À la base d'une politique de concurrence

treffend beleid ligt de voortdurende zorg het concurrentievermogen van de ondernemingen te handhaven door te verhinderen dat maatregelen of gedragingen het vrije spel van de mededinging in het gedrang brengen.

De concurrentie tussen de ondernemingen moet bovendien zowel de ondernemingen als de consumenten ten goede komen : via een uitgebreide keuze aan producten of diensten, via technologische innovaties, en dus via een voortdurende verbetering van de « prijs-kwaliteit »-verhouding.

Voor de controle van deze principes heeft de Belgische wetgever de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging uitgevaardigd. Een hervorming van de wet van 5 augustus 1991 werd onlangs goedgekeurd en alle wijzigingen moeten binnenkort van kracht worden.

In deze context zal het jaar 2000 een belangrijk overgangsjaar vormen. Gedurende dit jaar zal het departement zich inspannen om een nieuwe *Raad voor de Mededinging* in te stellen, om te zorgen voor de instrumenten van samenwerking tussen de verschillende organen die met de bescherming van de economische mededinging belast zijn en om erop toe te zien dat ze goed functioneren.

Daarbij zal ook de *Dienst voor de Mededinging* een belangrijke evolutie ondergaan, niet alleen door de wijziging van zijn bevoegdheden maar ook door de uitbreiding van de middelen, zowel op personeels- als op materieel vlak, die werd goedgekeurd door de regering. Een twintigtal medewerkers van universitair niveau zullen in de loop van volgend jaar hun functie binnen de dienst opnemen.

Ten slotte wordt bijzondere aandacht besteed aan de wijzigingen van de Europese verordeningen waarover op dit ogenblik binnen de Europese Gemeenschap wordt onderhandeld, omdat zij een onmiddellijke weerslag kunnen hebben op de manier waarop het mededingingsrecht door de nationale autoriteiten wordt toegepast en omdat zij in voorkomend geval een aanpassing van de Belgische wetgeving in deze materie noodzakelijk maken.

efficace, il y a dès lors le souci constant de maintenir la compétitivité des entreprises en empêchant toute mesure ou tout comportement susceptible de porter atteinte au libre jeu de la concurrence.

La concurrence entre entreprises doit en outre profiter tant aux entreprises qu'aux consommateurs lesquels devraient pouvoir ainsi bénéficier d'un choix étendu de produits ou de services, des innovations technologiques et donc d'une constante amélioration du rapport « qualité-prix ».

La solution retenue par le législateur belge pour assurer le contrôle du respect de ces principes est concrétisée par la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique. Une réforme de la loi du 5 août 1991 a été récemment adoptée et l'ensemble des modifications devrait entrer en vigueur très prochainement.

Dans ce contexte, l'année 2000 sera une année de transition importante, au cours de laquelle le département s'attachera à mettre en place un nouveau *Conseil de la Concurrence* et les instruments de collaboration entre les différents organes chargés de la protection de la concurrence économique et à assurer leur bon fonctionnement.

En outre, le *Service de la Concurrence* connaîtra lui-même une évolution substantielle, non seulement en raison des modifications apportées à ses compétences mais également du fait du renforcement des moyens matériels et humains décidé par le gouvernement. Une vingtaine de collaborateurs universitaires devraient en effet prendre leur fonction au cours de l'année à venir.

Enfin, les modifications des règlements européens, actuellement en discussion, feront l'objet d'une vigilance particulière dès lors qu'elles risquent d'avoir un impact immédiat sur l'application du droit de la concurrence par les autorités nationales et qu'elles nécessiteront, le cas échéant, une adaptation de la législation belge en la matière.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

12 januari 2000

WETSONTWERP
houdende wijziging van de wet van
5 augustus 1991 tot bescherming van de
economische mededinging

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN MEVROUW **CREYF c.s.**

Art. 1**bis** (*nieuw*)

Een artikel 1bis** invoegen, luidend als volgt :**

«Art. 1**bis**. — Artikel 11, § 1, van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 1 juli 1999, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 11. — § 1 De bepalingen van deze afdeling zijn slechts van toepassing wanneer de betrokken ondernemingen samen in België een omzet, bepaald volgens de in artikel 46 bedoelde criteria, van meer dan 100 miljoen euro of 4.033.990.000 frank totaliseren en minstens twee van de betrokken ondernemingen elk in België een omzet realiseren van minstens 40 miljoen euro of 1.613.596.000 frank.».

Voorgaand document :

Doc 50 **0226/ (1999-2000)** :

001 : Wetsontwerp.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

12 janvier 2000

PROJET DE LOI
modifiant la loi du 5 août 1991
sur la protection de
la concurrence économique

AMENDEMENTS

N°1 DE MME **CREYF ET CONSORTS**

Article 1er*bis* (*nouveau*)

Insérer un article 1er*bis*, libellé comme suit :

« Art. 1er*bis*. — L'article 11, §1er, de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique, coordonnée par l'arrêté royal du 1er juillet 1999, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 11. — §1er. Les dispositions de la présente section ne s'appliquent que lorsque les entreprises concernées totalisent ensemble en Belgique un chiffre d'affaires, déterminé selon les critères visés à l'article 46, de plus de 100 millions d'euros, soit 4 033 990 francs et qu'au moins deux des entreprises concernées réalisent chacune en Belgique un chiffre d'affaires d'au moins 40 millions d'euros, soit 1 613 596 000 francs. ».

Document précédent :

Doc 50 **0226/ (1999-2000)** :

001 : Projet de loi.

VERANTWOORDING

Uit alle tot nog toe gepubliceerde verslagen van de Raad voor de Mededinging blijkt dat de concentratiecontrole bijna nog nooit heeft geleid tot weigering van een concentratie. Toch besteden de diensten veel tijd aan deze concentratiecontroles, tijd die dan niet meer beschikbaar is voor het bestrijden van restrictieve mededingingspraktijken, wat nochtans een absolute noodzaak is.

Dit amendement wil de toepassing van de mededingingswet optimaliseren door de aanmelding van concentraties slechts op te leggen aan die bedrijven die eventueel een impact kunnen hebben op de Belgische markt.

Bij het voorstellen van drempelbedragen refereren we naar de Europese definitie van KMO's en de Nederlandse wet. Vooraf moet nog worden opgemerkt dat bedrijven die niet moeten aanmelden of bedrijven die een toelating tot concentratie hebben gekregen, in ieder geval gehouden blijven aan de bepalingen betreffende de restrictieve mededinging, onder andere die over machtsmisbruik.

We kunnen er geredelijk van uitgaan dat KMO's geen impact hebben op de markt. In de aanbeveling van 3 april 1996 betreffende de definitie van de kleine en middelgrote ondernemingen (96/280/EG) wordt een KMO gedefinieerd als een onderneming :

- met minder dan 250 werknemers;
- waarvan de jaaromzet de 40 miljoen euro niet overschrijdt of waarvan het balanstotaal de 27 miljoen euro niet overschrijdt;
- die het zelfstandigheids criterium in acht neemt.

In de Nederlandse wet worden de volgende drempels voor concentratie aangehaald : een gezamenlijke omzet van meer dan 250 miljoen gulden en een afzonderlijke omzet door minstens twee bedrijven van meer dan 30 miljoen gulden.

In dit amendement wordt de individuele omzet op 40 miljoen euro gebracht en de gezamenlijk omzet op 100 miljoen euro.

Nr. 2 VAN MEVROUW CREYF c.s.

Art. 1ter (nieuw)**Een artikel 1ter invoegen, luidend als volgt :**

«Art. 1ter. — In artikel 33, § 2, 2, van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) Het eerste lid wordt vervangen door het volgende lid :

«De beslissingen van de Raad bedoeld in punt 1 hierboven, moeten overeenkomstig de bepalingen van artikel 32ter, § 1, binnen een maximumtermijn van dertig dagen worden verstrekt.»;

JUSTIFICATION

Il ressort de l'ensemble des rapports publiés jusqu'à présent par le Conseil de la concurrence que le contrôle exercé en matière de concentrations n'a encore pratiquement jamais entraîné de refus d'une concentration. Les services consacrent cependant beaucoup de temps à ces contrôles et en ont dès lors d'autant moins à consacrer à la lutte – pourtant indispensable – contre les pratiques restrictives de concurrence.

Le présent amendement vise à optimiser l'application de la loi sur la protection de la concurrence en n'imposant la notification de concentrations qu'aux entreprises qui pourraient éventuellement avoir un impact sur le marché belge.

Les seuils que nous proposons sont fondés sur la définition européenne de la notion de PME et sur la loi néerlandaise. Il convient cependant d'observer au préalable que les entreprises qui ne sont pas soumises à l'obligation de notification ou qui ont obtenu une autorisation de concentration demeurent en tout cas tenues de respecter les dispositions relatives aux pratiques restrictives de concurrence, notamment celles concernant les abus de position dominante.

Nous pouvons raisonnablement considérer que les PME n'ont pas d'impact sur le marché. Dans la recommandation du 3 avril 1996 concernant la définition des petites et moyennes entreprises (96/280/CE), une PME est définie comme une entreprise:

- employant moins de 250 personnes ;
- dont le chiffre d'affaires annuel n'excède pas 40 millions d'euros ou dont le total du bilan annuel n'excède pas 27 millions d'euros ;
- et qui respecte le critère de l'indépendance.

La loi néerlandaise fixe les seuils suivants en matière de concentrations : un chiffre d'affaires global supérieur à 250 millions de florins et un chiffre d'affaires individuel réalisé par deux entreprises au moins supérieur à 30 millions de florins.

Le présent amendement vise à porter le chiffre d'affaires individuel à 40 millions d'euros et le chiffre d'affaires global à 100 millions d'euros.

N° 2 DE MME CREYF ET CONSORTS

Article 1^{er}ter (nouveau)**Insérer un article 1^{er}ter, libellé comme suit :**

« Art. 1^{er}ter. — À l'article 33, §2, 2, de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

A) l'alinéa 1er est remplacé par l'alinéa suivant :

« Les décisions du Conseil visées au point 1 ci-dessus doivent être prises, en application des dispositions de l'article 32ter, §1er, dans un délai maximum de trente jours. » ;

B) In het tweede lid, de eerste zin vervangen door de volgende zin :

«De verslaggever dient zijn verslag in binnen een termijn van ten hoogste twintig dagen.».

VERANTWOORDING

In alle andere Europese landen loopt de eerste fase van een concentratie-onderzoek over maximaal dertig dagen. Dit amendement wil de termijnen die bepaald zijn in de Belgische wetgeving hiermee in overeenstemming brengen.

Nr. 3 VAN MEVROUW **CREYF c.s.**

Art. 1 quater (nieuw)

Een artikel 1 quater invoegen, luidend als volgt :

«Art. 1 quater. — In artikel 32bis, § 3, van dezelfde wet wordt het getal «15» vervangen door het getal «10».

VERANTWOORDING

Dit amendement volgt uit het vorige amendement.

Simonne CREYF(CVP)
Trees PIETERS(CVP)
Jos ANSOMS(CVP)

B) à l'alinéa 2, la première phrase est remplacée par la phrase suivante :

« Le rapporteur dépose son rapport dans un délai maximum de vingt jours. ».

JUSTIFICATION

Dans tous les autres pays européens, la première phase d'une instruction relative à une concentration ne peut durer plus de trente jours. Le présent amendement vise à adapter en conséquence les délais prévus par la législation belge.

N° 3 DE MME **CREYF ET CONSORTS**

Article 1er quater (nouveau)

Insérer un article 1er quater, libellé comme suit :

« Art. 1er quater. — À l'article 33, §2, 2, de la même loi, le mot « quinze » est remplacé par le mot « dix ».

JUSTIFICATION

Le présent amendement découle du précédent.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

3 februari 2000

WETSONTWERP

**houdende wijziging van de wet van
5 augustus 1991 tot bescherming van de
economische mededinging**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN,
HET WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS,
DE NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE
EN CULTURELE INSTELLINGEN,
DE MIDDENSTAND EN DE LANDBOUW
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Arnold VAN APEREN**

INHOUDSOPGAVE

I. Inleiding	3
II. Algemene bespreking	4
III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	6

Voorgaande documenten :

Doc 50 **0226/ (1999-2000)** :

001 : Wetsontwerp.

002 : Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

3 février 2000

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 5 août 1991
sur la protection de
la concurrence économique**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION,
DES INSTITUTIONS NATIONALES SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES, DES CLASSES MOYENNES
ET DE L'AGRICULTURE
PAR
M. **Arnold VAN APEREN**

SOMMAIRE

I. Exposé	3
II. Discussion générale	4
III. Discussion des articles et votes	6

Documents précédents :

Doc 50 **0226/ (1999-2000)** :

001 : Projet de loi.

002 : Amendements.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergaderingen van 11 en 25 januari 2000.

**I.— INLEIDING VAN DE MINISTER VAN LANDS-
VERDEDIGING (ALS VERVANGER VAN DE MINISTER VAN ECONOMIE EN WETENSCHAPPELIJK
ONDERZOEK)**

De wet van 26 april 1999 tot wijziging van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging is op 1 oktober 1999 volledig in werking getreden.

Een van de belangrijke vernieuwingen van die wet was de oprichting van een verslaggeverskorps bij de Dienst voor de Mededinging. Die verslaggevers zijn inzonderheid belast met de leiding over en de organisatie van de behandeling van de dossiers die aan de Raad voor de Mededinging worden overgelegd.

De wet bepaalt dat de indienstneming van de verslaggevers via een examen geschiedt. Het koninklijk besluit van 17 juni 1999 houdende vaststelling van de loopbaan van verslaggever bij het ministerie van Economische Zaken (*Belgisch Staatsblad*, 31 juli 1999) heeft de inhoud van dat examen vastgelegd.

Aangezien het Vast Wervingssecretariaat voldoende tijd moet krijgen om het wervingsexamen te organiseren, is het onmogelijk de verslaggevers spoedig in dienst te nemen.

Daar de nieuwe Raad voor de Mededinging hoe dan ook dringend operationeel moet zijn, biedt het ter bespreking voorliggende wetsontwerp de Koning de mogelijkheid om ambtenaren van het ministerie van Economische Zaken tijdelijk de functie van verslaggever te laten uitoefenen. Die tijdelijke aanwijzingen hebben tot doel de continuïteit van de openbare dienst te verzekeren; ze zijn slechts geldig voor een duur van maximum één jaar en lopen ten einde zodra de verslaggevers worden benoemd, na afloop van het door het Vast Wervingssecretariaat georganiseerde wervingsexamen.

Om de overgang in goede banen te leiden, werd inzake de aan de verslaggevers toegekende functies bepaald dat de ambtenaren die kunnen worden aangewezen om tijdelijk als verslaggever op te treden, moeten voldoen aan alle andere voorwaarden waarin de wet voor de benoeming van die verslaggevers voorziet.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de ses réunions des 11 et 25 janvier 2000.

**I.— EXPOSE INTRODUCTIF DU MINISTRE
DE LA DEFENSE NATIONALE (EN REMPLACEMENT DU MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DE LA
RECHERCHE SCIENTIFIQUE)**

La loi du 26 avril 1999 modifiant la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique est entrée entièrement en vigueur le 1er octobre 1999.

L'une des innovations importantes de cette loi a été la création d'un corps de rapporteurs auprès du service de la concurrence et chargés notamment de diriger et d'organiser l'instruction des dossiers qui sont soumis au Conseil de la concurrence.

La loi a prévu que les rapporteurs sont recrutés par concours. L'arrêté royal du 17 juin 1999 portant fixation de la carrière de rapporteur au ministère des Affaires Economiques (M. B., 31 juillet 1999) a fixé le contenu de cette épreuve.

Le temps nécessaire pour permettre au Secrétariat Permanent au Recrutement d'organiser le concours de recrutement rend impossible une nomination rapide des rapporteurs.

Dans la mesure où il est véritablement urgent que le nouveau Conseil de la concurrence puisse être opérationnel, le présent projet de loi a pour objectif de permettre au Roi de désigner, à titre temporaire, des agents du ministère des Affaires économiques pour exercer des fonctions dévolues aux rapporteurs. Ces désignations temporaires ont pour objectif d'assurer la continuité du service public, ne seront valables que pour une durée maximale d'un an et prendront fin dès la nomination des rapporteurs à l'issue du concours de recrutement.

Afin d'assurer une transition de qualité pour ce qui concerne les fonctions qui sont dévolues aux rapporteurs, il est prévu que les agents qui pourront être désignés à titre provisoire pour assumer les qualités de rapporteur devront remplir l'ensemble des autres conditions prévues par la loi pour la nomination de ces derniers.

II. — ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw Trees Pieters (CVP) herinnert eraan dat de wezenlijke doelstelling van de goedkeuring van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, erin bestond toezicht uit te oefenen op de concurrentiebeperkende praktijken, zoals prijsafspraken, marktverdeling of misbruik van een dominante marktpositie. Bovendien mag de Raad voor de Mededinging op grond van die wet bedrijfsconcentraties verbieden. Sommige hoogleraren hebben het nut van de wet al in twijfel getrokken, waarop tijdens de vorige zittingsperiode een reeks wijzigingen is goedgekeurd.

Aanvankelijk bepaalde de wet dat bedrijfsconcentraties moesten worden bekendgemaakt als de omzet van de betrokken bedrijven op wereldschaal hoger lag dan 3 miljard frank en zij een marktaandeel van 25% hadden.

De wet van 26 april 1999 heeft de totale omzet op nationaal vlak op 1 miljard frank gebracht, op voorwaarde dat twee van de bij de concentratie betrokken bedrijven in België elk een omzet van minimum 400 miljoen frank realiseren. De voorwaarde inzake het marktaandeel werd opgeheven.

De beslissingen van de Raad moeten binnen vijftien dagen na de aanmelding worden genomen.

De spreekster schuift nieuwe drempelbedragen naar voren die zijn gebaseerd op de door Europa gehanteerde definitie van het begrip «KMO» en op de Nederlandse wetgeving terzake. In beide gevallen wordt uitsluitend rekening gehouden met de op nationaal vlak gerealiseerde omzet. Interessant om te weten is dat een aantal landen drempelbedragen heeft vastgesteld waarbij de omzet op nationaal vlak en op wereldschaal met elkaar worden gecombineerd. De vraag rijst of zo iets niet ook de aangewezen oplossing is voor een land als België, dat een groot exporteur is van afgewerkte en halfafgewerkte producten. Een en ander zou het pad effenen voor een strengere beleid inzake kartels en bedrijfsconcentraties.

Het voorstel van de spreekster komt erop neer de aanmelding van een bedrijfsconcentratie verplicht te stellen zo de betrokken bedrijven in België samen een omzet van meer dan 100 miljoen euro realiseren, en zo de omzet van ten minste twee van de betrokken bedrijven in België telkens minimum 40 miljoen euro bedraagt.

Met die suggestie reageert zij op de vaststelling dat de Raad voor de Mededinging heel veel tijd besteed aan de controle op de bedrijfsconcentraties. Een ge-

II.— DISCUSSION GENERALE

Mme Trees Pieters (CVP) rappelle que l'objectif fondamental ayant justifié l'adoption de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique tendait à contrôler les pratiques restrictives de concurrence telles que les ententes sur les prix, les partages de marché ou les abus de position dominante. De surcroît, la loi confère au Conseil de la concurrence le pouvoir d'interdire les concentrations. Un certain nombre de professeurs d'université ayant mis en doute l'utilité de la loi, une série de modifications ont été adoptées au cours de la législature précédente.

Initialement, la loi imposait une notification des concentrations lorsque le chiffre d'affaires des entreprises concernées calculé sur le plan mondial était supérieur à 3 milliards de francs et qu'elles détenaient une part de marché de 25%.

En vertu de la loi du 26 avril 1999, le chiffre d'affaires national global a été fixé à 1 milliard de francs à condition que deux des entreprises concernées par la concentration enregistrent chacune en Belgique un chiffre d'affaires de 400 millions de francs au minimum. Quant à la condition de la part de marché, elle a été supprimée.

Les décisions du Conseil doivent être prises dans un délai de quarante-cinq jours après la notification.

L'intervenante propose de nouveaux seuils fondés sur la définition européenne de la notion de PME et sur la loi néerlandaise. Ceux-ci ne prennent en compte que les chiffres d'affaires nationaux.

Il convient d'observer que certains pays ont adopté des seuils permettant de combiner les chiffres d'affaires nationaux et ceux réalisés à l'échelon mondial. L'on peut se poser la question de savoir si une telle combinaison n'est pas indiquée pour la Belgique en sa qualité de grande exportatrice de produits finis et semi-finis aux fins de mener une politique des cartels et concentrations plus stricte.

L'intervenante propose que la notification d'une concentration soit requise lorsque les entreprises concernées totalisent ensemble en Belgique un chiffre d'affaires de plus de 100 millions d'euros et qu'au moins deux des entreprises concernées réalisent chacune en Belgique un chiffre d'affaires d'au moins 40 millions d'euros.

Cette proposition résulte du constat selon lequel le Conseil de la concurrence consacre un temps considérable au contrôle des concentrations. Dès lors,

volg daarvan is dat de strijd tegen de concurrentie-beperkende praktijken minder doeltreffend verloopt.

In een interview met de *Financieel Economische Tijd* heeft de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek erkend dat het concurrentiebeleid bij voorrang moet worden toegespitst op de strijd tegen de concurrentiebeperkende praktijken, veeleer dan op de controle op bedrijfsconcentraties.

Totnogtoe hebben ongeveer 300 bedrijven een concentratie-aanvraag ingediend bij de Raad voor de mededinging. Slechts twee aanvragen werden geweigerd.

De behandeling van die aanvragen is tijdrovend om nog te zwijgen van de administratieve haarkloverij waarmee een en ander gepaard gaat. De door de spreker voorgestelde wijzigingen liggen in de lijn van de administratieve vereenvoudiging die de regering tot stand wil zien komen, met name 25 % tegen het einde van de huidige zittingsperiode.

Mevrouw Muriël Gerkens (AGALEV-ECOLO) geeft aan dat de wet van 1991 de kennisgeving van de concentraties afhankelijk stelde van de controle door de betrokken ondernemingen op 25 % van de bedoelde markt. Deze voorwaarde komt niet meer voor in de wet van 26 april 1999 die voortaan slechts in omzet uitgedrukte drempels hanteert.

Men kan zich afvragen waarom de voorwaarden inzake marktaandeel verdwenen zijn, want de omzet varieert zeer sterk van sector tot sector.

Een dergelijke voorwaarde maakt het mogelijk na te gaan welke sectoren, niettegenstaande hun geringe omzet, toch meedoen aan concentraties die de gezonde concurrentie scheef kunnen trekken.

Die voorwaarde zou evenwel rekening moeten houden met het handelsverkeer tussen de lidstaten van de EU.

De spreker merkt op dat in het raam van de decentralisatie van de verticale overeenkomsten op het niveau van de lidstaten dergelijke overeenkomsten slechts geoorloofd zijn mits het marktaandeel van de betrokken ondernemingen niet meer dan 30% bedraagt.

De minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek merkt op dat de voorwaarde inzake het marktaandeel van meer dan 25% niet coherent genoeg is wat de controle op de concentraties betreft. De 25% marktaandelen in het bezit van kleine of grote ondernemingen stemt immers overeen met grondig verschillende economische realiteiten.

la lutte contre les pratiques restrictives de concurrence se révèle moins efficace.

Dans le cadre d'une récente interview accordée au «*Financieel Economische Tijd*», le ministre de l'Économie et de la recherche scientifique a admis que la politique de la concurrence devait privilégier la lutte contre les pratiques restrictives de concurrence par rapport au contrôle des concentrations.

Jusqu'à présent, l'on observe qu'environ 300 entreprises ont notifié une demande de concentration auprès du Conseil de la concurrence. Seules deux demandes ont été rejetées.

A côté de la somme de travail requis pour l'instruction de ces demandes, il y a lieu de mettre en exergue les tracasseries administratives qu'elles impliquent. Les modifications proposées par l'intervenante vont dans le sens de la simplification administrative voulue par le gouvernement à raison de 25% au terme de la présente législature.

Mme Muriel Gerkens (AGALEV-ECOLO) relève que la loi de 1991 subordonnait la notification des concentrations au contrôle, par les entreprises concernées, de plus de 25% d'un marché considéré. La loi du 26 avril 1999 ne reprend plus cette condition et n'énonce désormais que des seuils exprimés en chiffres d'affaires.

L'on peut s'interroger sur l'omission des conditions relatives aux parts de marché dès lors que les chiffres d'affaires varient très sensiblement selon les secteurs d'activités.

Une telle condition permet d'appréhender des secteurs générant de faibles chiffres d'affaires, mais au sein desquels les concentrations sont susceptibles de porter atteinte à une saine concurrence.

Toutefois, cette condition devrait prendre en considération les flux commerciaux intra-communautaires.

L'intervenante fait observer que dans le cadre de la décentralisation des accords verticaux au niveau des États membres, ces accords ne sont autorisés qu'à la condition que la part de marché des entreprises concernées n'excède pas 30%.

Le ministre de l'Économie et de la recherche scientifique indique que la condition relative à la part de marché de plus de 25% manque de cohérence en ce qui concerne le contrôle des concentrations. En effet, la détention de 25% des parts de marché par des petites entreprises ou par des grandes entreprises correspond à des réalités économiques fondamentalement différentes.

Wat de verticale overeenkomsten betreft, mag het marktaandeel van de contractueel gebonden ondernemingen niet groter zijn dan 30% van een bepaalde markt want anders ontstaat het gevaar dat een onderneming door een andere gedomineerd gaat worden.

De minister herinnert eraan dat het ter tafel liggende wetsontwerp geen ander doel heeft dan zo spoedig mogelijk een korps van verslaggevers bij de Dienst voor de Mededinging op te richten.

Hij is geen voorstander van een fundamentele discussie over het hanteren van nieuwe drempels inzake de verplichte kennisgeving van concentraties.

Mevrouw Trees Pieters (CVP) meent dat de voorgestelde nieuwe drempels van die aard zijn dat zij de wet op de bescherming van de mededinging op een essentieel punt corrigeren en de doeltreffendheid ervan aanzienlijk kunnen verbeteren. Zij betreurt dan ook het standpunt van de minister.

Mevrouw Simonne Creyf (CVP) merkt op dat de ontbinding van de Kamers heeft verhinderd dat in april 1999 in de commissie voor het Bedrijfsleven een grondig debat plaats kon vinden.

Overigens betekenen de gerichte wijzigingen die de CVP in dezen voorstelt, niet per se dat een debat moet worden gewijd aan de hele wet.

De heer Pierre Lano (VLD) brengt in herinnering dat hij tijdens de vorige zittingsperiode de minister tot wiens bevoegdheid de KMO's behoren, tevergeefs trachtte te overhalen om akkoord te gaan met de definitie van de kleine en grote ondernemingen, zoals die in de aanbeveling van 3 april 1996 (96/280/EG) wordt gegeven. De argumenten die hij daarbij aanvoerde, steunden hoofdzakelijk op het zelfstandigheidscriterium dat de groei van de omzet van de KMO's kan bevorderen. De minister gaf evenwel de voorkeur aan een minimalistische definitie.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 1 wordt aangenomen met 10 stemmen en 6 onthoudingen.

*
* *

S'agissant des accords verticaux, la part de marché d'entreprises liées contractuellement ne peut excéder 30% d'un marché donné en vue d'éviter une situation d'asservissement d'une entreprise par rapport à une autre.

Le ministre rappelle que le projet de loi en discussion vise uniquement à mettre en place un corps de rapporteurs auprès du service de la concurrence dans les plus brefs délais.

Il ne souhaite pas ouvrir un débat de fond tendant à réformer les seuils de déclenchement de l'obligation de notification des concentrations.

Mme Trees Pieters (CVP) estime que la prise en considération des nouveaux seuils proposés est de nature à corriger la loi sur la protection de la concurrence économique sur un point essentiel et à renforcer grandement son efficacité et regrette dès lors la position du ministre.

Mme Simonne Creyf (CVP) relève que le débat au fond n'a pu avoir lieu en commission de l'Economie en avril 1999 en raison de la dissolution des chambres.

D'autre part, les modifications ponctuelles proposées par le CVP n'impliquent pas l'ouverture d'un débat au fond sur l'ensemble de la loi.

M. Pierre Lano (VLD) rappelle que lors de la précédente législature, il a tenté de convaincre le ministre ayant les PME dans ses attributions d'adopter la définition des petites et moyennes entreprises énoncée dans la recommandation du 3 avril 1996 (96/280/CE). Son argumentation était en substance fondée sur le critère d'indépendance, critère qui est de nature à favoriser l'accroissement du chiffre d'affaires des PME. Néanmoins, le ministre avait opté en faveur d'une définition minimaliste.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES

Article premier

Cet article ne donne lieu à aucune discussion.

L'article premier est adopté par 10 voix et 6 abstentions

*
* *

Art. 1 *bis* (nieuw)

Mevrouw Simonne Creyf (CVP) stelt amendement nr.1 (DOC 50 0226/002) voor dat ertoe strekt de toepassing van de wet tot bescherming van de economische mededinging te optimaliseren door de aanmelding van concentraties maar verplicht te maken voor de bedrijven met een mogelijke weerslag op de Belgische markt.

Uit alle tot nu toe gepubliceerde verslagen van de Raad voor de Mededinging blijkt dat de controle inzake concentraties nog vrijwel nooit tot een weigering heeft geleid. Toch besteden de diensten veel tijd aan die controles, tijd die dan niet meer beschikbaar is voor het bestrijden van de concurrentie beperkende praktijken.

De in dit amendement voorgestelde drempels zijn gebaseerd op de Europese definitie van KMO en op de Nederlandse wet.

Redelijkerwijs mag men ervan uitgaan dat de KMO's geen weerslag hebben op de markt. In de aanbeveling van 3 april 1996 betreffende de definitie van kleine en middelgrote ondernemingen (96/280/EG) wordt een KMO gedefinieerd als een onderneming:

- met minder dan 250 werknemers;
- waarvan de jaaromzet de 40 miljoen euro niet overschrijdt of waarvan het balanstotaal de 27 miljoen euro niet overschrijdt;
- die het zelfstandigheids criterium in acht neemt.

Dit amendement heeft tot doel het individuele omzetcijfer op 40 miljoen euro te brengen en het gezamenlijke omzetcijfer op 100 miljoen euro.

De minister antwoordt dat de wet van 26 april 1999 de aanmelding van concentraties verplicht stelt zodra de betrokken ondernemingen in België gezamenlijk een omzet halen van meer dan 1 miljard frank en ten minste twee ervan in België elk een omzet realiseren van ten minste 400 miljoen.

Het koninklijk besluit van 15 juni 1999, dat in werking is getreden op 31 juli 1999, heeft die drempels verhoogd als volgt: 40 miljoen euro (gezamenlijke omzet) en 15 miljoen euro (individuele omzet).

Article 1er *bis* (nouveau)

Mme Simonne Creyf (CVP) présente l'amendement n° 1 (Doc. n° 0226/002) tendant à optimiser l'application de la loi sur la protection de la concurrence économique en n'imposant la notification de concentrations qu'aux entreprises qui pourraient éventuellement avoir un impact sur le marché belge.

Il ressort de l'ensemble des rapports publiés jusqu'à présent par le Conseil de la concurrence que le contrôle exercé en matière de concentrations n'a encore pratiquement jamais entraîné de refus d'une concentration. Les services consacrent cependant beaucoup de temps à ces contrôles et en ont dès lors d'autant moins à consacrer à la lutte, pourtant indispensable, contre les pratiques restrictives de concurrence.

Les seuils proposés par le présent amendement sont fondés sur la définition européenne de la notion de PME et sur la loi néerlandaise.

Il faut raisonnablement considérer que les PME n'ont pas d'impact sur le marché. Dans la recommandation européenne du 3 avril 1996 concernant la définition des petites et moyennes entreprises (96/280/CE), une PME est définie comme une entreprise:

- employant moins de 250 personnes;
- dont le chiffre d'affaires annuel n'excède pas 40 millions d'euros ou dont le total du bilan annuel n'excède pas 27 millions d'euros;
- et qui respecte le critère d'indépendance.

Le présent amendement vise à porter le chiffre d'affaires individuel à 40 millions d'euros et le chiffre d'affaires global à 100 millions d'euros.

Le ministre explique que la loi du 26 avril 1999 impose une notification des concentrations dès lors que les entreprises concernées totalisent ensemble en Belgique un chiffre d'affaires de plus d'un milliard de francs et qu'au moins deux des entreprises concernées réalisent chacune en Belgique un chiffre d'affaires d'au moins 400 millions.

L'arrêté royal du 15 juin 1999, entré en vigueur le 31 juillet 1999, a majoré les seuils précités comme suit: 40 millions d'euros (chiffre d'affaires global) et 15 millions d'euros (chiffre d'affaires individuel).

Een derde wijziging in minder dan een jaar tijd is derhalve wellicht voorbarig.

De door de wet van 26 april 1999 ingevoerde drempels zullen door de Raad voor de Mededinging een eerste maal worden geëvalueerd drie jaar na de inwerkingtreding.

Los daarvan mag de Koning bij een in de Minister-raad overlegd besluit en na raadpleging van de Raad en de Commissie voor de Mededinging die drempels verhogen.

De drempels optrekken zoals dit amendement voorstelt, zou erop neerkomen dat voortaan alleen concentraties worden gecontroleerd van ondernemingen met internationaal karakter die in België zijn gevestigd maar in België niet noodzakelijk een wezenlijke invloed hebben.

Ter informatie: de ondernemingen waarvoor de Raad voor de Mededinging tot nu toe een concentratie heeft geweigerd zijn: ICI, Paris-XL, Callebaut, IMS en Coca-cola.

Die ondernemingen halen de in dit amendement voorgestelde omzet niet en zouden, bij goedkeuring van het amendement, dus niet meer onderworpen zijn aan de verplichting tot aanmelding.

Het optrekken van de drempels zou tot gevolg hebben dat een reeks concentraties die op Belgisch niveau de gezonde concurrentie kunnen verstoren, niet langer worden gecontroleerd.

Mevrouw Trees Pieters (CVP) stelt in het licht dat de Raad voor de Mededinging vanwege zijn gebrek aan doeltreffend optreden altijd al een betwist orgaan is geweest. De voorgestelde wijzigingen hebben precies tot doel zijn interne werking dynamisch te maken en zijn optreden tegen concurrentie beperkende praktijken te optimaliseren.

Na de argumentatie van mevrouw Trees Pieters is de *minister* bereid te vragen dat de Raad voor de Mededinging een evaluatie maakt een jaar na de inwerkingtreding van de wet van 26 april 1999 teneinde de wettelijke drempels zo nodig aan te passen.

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 10 tegen 4 stemmen en 2 onthoudingen.

*
* *

L'on peut dès lors considérer qu'une troisième modification en moins d'un an est prématurée.

Une première évaluation des seuils établis par la loi du 26 avril 1999 sera effectuée par le Conseil de la concurrence trois ans après son entrée en vigueur.

Indépendamment de cette évaluation, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et après consultation du Conseil et de la Commission de la concurrence, majorer les seuils considérés.

Un rehaussement des seuils dans le sens du présent amendement aboutirait à ne contrôler désormais que les seules concentrations d'entreprises établies en Belgique dotées d'un caractère international mais qui n'ont pas nécessairement d'impact réel en Belgique.

A titre d'information, jusqu'à présent les refus d'autorisation de procéder à une concentration émanant du Conseil de la concurrence concernent les entreprises suivantes: ICI, Paris-XL, Callebaut, IMS et Coca-cola.

Ces entreprises n'enregistrent pas les chiffres d'affaires proposés dans le présent amendement et ne seraient dès lors plus soumises à l'obligation de notification dans l'hypothèse de son adoption.

Un rehaussement des seuils aurait pour conséquence l'abandon du contrôle d'une série de concentrations qui, à l'échelon de la Belgique, sont susceptibles de porter atteinte à une saine concurrence.

Mme Trees Pieters (CVP) met en exergue que le Conseil de la concurrence a toujours été un organe contesté en raison du manque d'efficacité de ses interventions. Les modifications proposées ont précisément pour objectif de dynamiser son fonctionnement interne et d'optimiser son action contre les pratiques restrictives de concurrence.

Suite à l'argumentation de *Mme Trees Pieters*, le *ministre* est disposé à solliciter l'évaluation du Conseil de la concurrence une année après l'entrée en vigueur de la loi du 26 avril 1999 aux fins d'adapter, le cas échéant, les seuils légaux.

L'amendement n° 1 est rejeté par 10 voix contre 4 et 2 abstentions.

*
* *

Art. 1ter

Mevrouw Simonne Creyf (CVP) dient amendement nr. 2 (DOC 50 0226/002) in, dat ertoe strekt te bepalen dat de beslissingen van de Raad moeten worden verstrekt binnen een maximumtermijn van 30 dagen (in plaats van 45 dagen), alsook dat de verslaggever zijn verslag moet indienen binnen een maximumtermijn van 20 dagen (in plaats van 1 maand).

Dit amendement heeft tot doel de bij de Belgische wetgeving bepaalde termijnen aan te passen, aangezien in alle andere Europese landen de eerste fase van een concentratie-onderzoek niet langer dan 30 dagen mag duren.

De minister geeft aan dat de verlenging van de termijn waarbinnen de Raad zich moet uitspreken over het toestaan van een concentratie een reden heeft. De Raad moet immers over voldoende tijd beschikken om de eerste fase van het onderzoek van een dossier grondiger te behandelen.

Tegelijk daarmee is de termijn waarbinnen de concentraties moeten worden aangemeld (1 maand in plaats van 7 dagen).

Toch kunnen de ondernemingen die de procedure willen inkorten een ontwerpakkoord indienen, waarbij ze echter verplicht zijn uitdrukkelijk aan te geven dat het definitieve akkoord geen wezenlijke verschillen zal inhouden ten opzichte van het aangemelde ontwerp.

De minister heeft enig voorbehoud wat de vergelijking betreft met de in de andere Europese landen geldende termijnen waarin de eerste fase van een onderzoek moet zijn afgerond. Van land tot land bestaan immers aanzienlijke verschillen in de controleprocedures op de concentraties en in de manier waarop die controles hun beslag krijgen..

Voorts is de Belgische wetgeving bijzonder in die zin dat de termijn van 45 dagen geldt voor de onderzoeksfase (waarbij de Dienst voor de mededinging en het korps verslaggevers optreden) én de beslissingsfase (waarbij die beide diensten en de Raad optreden).

Tot slot kunnen de ondernemingen binnen die termijn hun dossier raadplegen en hun opmerkingen te kennen geven.

Amendement nr. 2 wordt verworpen met 10 tegen 4 stemmen en 2 onthoudingen.

*
* *

Article 1er ter

Mme Simonne Creyf (CVP) présente l'amendement n° 2 (Doc 50 226/002) visant à ce que les décisions du Conseil soient prises dans un délai maximum de trente jours (au lieu de quarante-cinq jours) et à ce que le rapporteur dépose son rapport dans un délai maximum de vingt jours (au lieu d'un mois).

Le présent amendement tend à adapter les délais prévus par la législation belge étant donné que dans tous les autres pays européens, la première phase de l'instruction relative à une concentration ne peut durer plus de trente jours.

Le ministre explique que l'allongement des délais de trente à quarante-cinq jours dans lequel le Conseil doit se prononcer sur l'admissibilité d'une concentration se justifie par la nécessité de lui octroyer le temps suffisant pour traiter de manière plus approfondie la première phase de l'instruction du dossier.

Parallèlement, le délai dans lequel la notification des concentrations doit être opérée est passé de sept jours à un mois.

Toutefois, il est loisible aux entreprises souhaitant une accélération de la procédure de notifier un projet d'accord. Elles sont toutefois tenues de déclarer explicitement que l'accord définitif ne différera pas de façon significative du projet notifié.

Le ministre émet quelques réticences au sujet de la comparaison des délais applicables dans les autres pays européens dans lesquels la première phase d'une instruction doit être achevée dès lors que les procédures et les formes de contrôle des concentrations varient sensiblement d'un pays à l'autre.

En outre, la législation belge connaît une particularité en ce sens que le délai de quarante-cinq jours doit être partagé entre le service de la concurrence et le corps des rapporteurs en ce qui concerne la phase d'instruction et entre ces deux instances et le Conseil concernant la phase de décision.

Enfin, c'est dans ce délai que les entreprises consultent leur dossier et communiquent leurs observations.

L'amendement n° 2 est rejeté par 10 voix contre 4 et 2 abstentions.

*
* *

Art. 1^{quater}

Mevrouw *Simonne Creyf (CVP)* dient amendement nr. 3 (DOC 50 0226/002) in, dat ertoe strekt te bepalen dat de verslaggever ten laatste 10 dagen (in plaats van 15 dagen) voor de datum van de zitting waarop van de Raad de zaak zal behandelen, een kopie van zijn verslag moet sturen aan de bij de concentratie betrokken ondernemingen.

Amendement nr. 3 wordt verworpen met 10 tegen 4 stemmen en 2 onthoudingen.

*
* *

Art. 2

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 2 wordt aangenomen met 10 stemmen en 6 onthoudingen.

*
* *

Art. 3

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 3 wordt aangenomen met 10 stemmen en 6 onthoudingen

Het gehele wetsontwerp wordt aangenomen met 10 stemmen en 6 onthoudingen.

De rapporteur,

Arnold VAN APEREN

De voorzitter,

Jos ANSOMS

Article 1^{er quater}

Mme Simonne Creyf (CVP) présente l'amendement n° 3 (Doc. n° 226/002) tendant à ce que le rapporteur envoie, dix jours (au lieu de quinze) au moins avant la date de l'audience au cours de laquelle le Conseil procédera à l'examen de l'affaire, une copie de son rapport aux entreprises concernées par la concentration.

L'amendement n° 3 est rejeté par 10 voix contre 4 et 2 abstentions.

*
* *

Art. 2

Cet article ne donne lieu à aucune discussion.

L'article 2 est adopté par 10 voix et 6 abstentions.

*
* *

Art. 3

Cet article ne donne lieu à aucune discussion.

L'article 3 est adopté par 10 voix et 6 abstentions.

L'ensemble du projet de loi est adopté par 10 voix et 6 abstentions.

Le rapporteur,

Arnold VAN APEREN

Le président,

Jos ANSOMS

Handelingen 12.07.2000

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE, DE LA
POLITIQUE SCIENTIFIQUE, DE
L'ÉDUCATION, DES INSTITUTIONS
SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES
MOYENNES ET DE L'AGRICULTURE

RÉUNION PUBLIQUE DU

MERCREDI 12 JUILLET 2000

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE LANDBOUW
OPENBARE VERGADERING VAN

WOENSDAG 12 JULI 2000

***

De vergadering wordt geopend om 10.07 uur door de heer **Jos Ansoms**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 10.07 heures par M. Jos Ansoms, président.

- **Samengevoegde mondelinge vragen van de heer Karel Van Hoorebeke en mevrouw Simonne Creyf aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid, over "de vernietiging van de benoeming van de voorzitter van de Raad voor de Mededinging" (nrs. 2361 en 2364)**
- **Questions orales jointes de M. Karel Van Hoorebeke et Mme Simonne Creyf au ministre de l'Economie et de la Recherche scientifique, chargé de la Politique des grandes villes, sur "l'annulation de la nomination du président du Conseil de la concurrence" (n°s 2361 et 2364)**

De heer Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit probleem dateert niet van vandaag. Onder het ministerschap van minister Di Rupo is het probleem van de Raad voor Mededinging herhaaldelijk ter sprake gekomen. Wij herinneren ons nog allemaal de stakingsaanzegging van de volledige Raad. De Raad wou daarmee duidelijk maken dat hij niet op die manier kon voortwerken. De heer Di Rupo is toen met allerlei beloften afgekomen, en ook met een wetswijziging, om te voldoen aan de behoeften van de Raad voor de Mededinging opdat deze op een efficiënte manier zou kunnen vergaderen.

Vervolgens heeft de heer Demotte het dossier overgenomen. Hij heeft de heer Olivier Guth, sinds maart 1997 rechter bij de Rechtbank van Koophandel te Namen, benoemd tot voorzitter van de Raad voor de Mededinging. Toen deze benoeming moest plaatsvinden, hebben zowel collega Van Parys als ikzelf hierover geïnterpelleerd. Volgens de heer Demotte was er geen enkel probleem met betrekking tot de aanstelling van de heer Guth, omdat hij voor deze benoeming voldeed aan de criteria van taalkundigheid en ervaring.

Nu lees ik in de krant dat de Raad van State de benoeming van de heer Guth zou hebben vernietigd. Ik beschik niet over het arrest zelf, en ken dus ook niet de motieven, maar de taalwetten zouden niet zijn nageleefd en er zou geen grond zijn voor het feit dat de voorzitter een Franstalige moest zijn. Mijnheer de minister, omdat ik mij alleen steun op wat ik in de krant heb gelezen, kan ik mij vergissen. Het is echter vrijwel zeker dat de Raad van State de benoeming onmiddellijk heeft vernietigd, niet geschorst. Dat is een vrij uitzonderlijke procedure, want de Raad van State vernietigt alleen wanneer een zaak zeer flagrant is. Dat heeft hij trouwens ook gedaan bij de benoeming van mevrouw Reynders tot voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Luik. Toen zij als korpschef was aangeduid, heeft de Raad van State deze benoeming ook onmiddellijk vernietigd, in plaats

van eerst te schorsen. De aanstelling was immer een flagrante aanfluiting van een aantal principes. Blijkbaar zou het hier om gelijkaardig geval gaan, maar ik baseer mij op wat in de krant verschenen is.

Mijnheer de minister, ik kom tot mijn vragen.

Ten eerste, bestaat er inderdaad een arrest met die draagwijdte, namelijk de vernietiging van de benoeming van de voorzitter van de Raad voor de Mededinging?

Ten tweede, wat is de inhoudelijke motivering van het arrest van de Raad van State om over te gaan tot de vernietiging?

Ten derde, bevinden wij ons eens te meer in een impasse. De Raad voor de Mededinging heeft nu reeds gedurende vier of vijf jaar problemen met onder meer benoeming, niet-benoeming, onvoldoende benoemingen en de onmogelijkheid te werken. Ik moet niet herhalen dat wij de Raad voor de Mededinging hebben opgericht met de bedoeling belangrijke economische dossiers snel te laten beslechten. Deze vaudeville van aanstellingen en vernietigingen is natuurlijk geen goede zaak voor de goede werking. Welke initiatieven zult u nemen om deze toestand op te lossen en zo snel mogelijk te komen tot een Raad voor de Mededinging die kan werken op een efficiënte en performante manier?

Mevrouw Simonne Creyf (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik ben het volledig eens met collega Van Hoorebeke. De problemen met de Dienst en de Raad voor de Mededinging dateren eigenlijk reeds van bij de oprichting. Van in het begin waren de diensten onderbezet en waren er samenwerkingsproblemen tussen de Dienst en de Raad. Tijdens de vorige legislatuur nam de toenmalige minister van Economie, de heer Di Rupo, een wetgevend initiatief om de problemen op te lossen. Het optreden van de toenmalige minister was echter nietdoortastend. Er kwam wel een secundaire oplossing voor het probleem.

Een van de resterende kernproblemen was het feit dat de Dienst en de Raad veel tijd besteedden aan concentratiedossiers, die uiteindelijk toch werden goedgekeurd, zodat er geen tijd overbleef om restrictieve mededingingspraktijken te onderzoeken en aan te pakken.

De vorige minister van Economie, de heer Demotte, kon in het begin van deze legislatuur eigenlijk met een schone lei beginnen. Eind december drukte hij echter een omstreden benoeming door in de Raad voor de Mededinging. Hij benoemde de heer Guth tot voorzitter van de Raad.

Deze benoeming werd onlangs vernietigd door de Raad van State. Daardoor dreigt de werking van de Belgische mededingingautoriteit opnieuw te verzanden. In verband met deze benoeming moet mij een en ander van het hart, mijnheer de minister. Reeds in januari 2000 hebben collega's Van Parys en Van Hoorebeke geïnterpelleerd. De hoofdvraag toen betrof de tweetaligheid van de heer Guth zoals die vereist wordt door de wet van 15 augustus 1991 in artikel 17, paragraaf 3. De heer Guth voldeed niet aan de vereiste van tweetaligheid. Op het eind van de interpellatie werd een motie van

aanbeveling ingediend waarin gevraagd werd het onwettige benoemingsbesluit van de voorzitter van de Raad voor de Mededinging in te trekken. Er werd evenwel een gewone motie ingediend door PRL, PS, SP en Ecolo. Wij dachten dat politieke benoemingen tot het verleden behoorden. Politieke benoemingen, dat was iets van het verleden, van de vorige regering. Het zou anders worden. Het zou zeker anders worden met Agalev en Ecolo.

Het gaat hier bovendien om een politieke benoeming van de verderfelijkste soort, waarbij een bekwaam kandidaat, die nationaal en Europees een autoriteit is op dit gebied en als dusdanig ook erkend wordt, opzijgezet wordt voor iemand die niet voldoet aan de door de wet opgelegde vereisten. In tegenstelling tot de eerste kandidaat is deze tweede persoon echter wel Franstalig en van PS-strekking.

De Raad van State gaf collega's Van Parys en Van Hoorebeke gelijk, en dus de meerderheid, met Agalev en Ecolo, ongelijk. De politieke benoeming werd dus vernietigd.

Mijnheer de minister, dit gebeurde voor uw aantreden als minister. Het probleem dat er vervolgens uit ontstaan is, is echter wel degelijk uw probleem. De werking van de Raad voor Mededinging lijkt opnieuw te verzanden. Daarom wil ik in dit verband nog enkele vragen stellen.

Welke maatregelen zult u nemen, mijnheer de minister, om de werking van de dienst en de Raad voor Mededinging te verbeteren? Hoe zult u de leemte opvullen die is ontstaan door de vernietiging van de benoeming van de heer Guth? Bent of u bereid bent de drempel te verhogen voor het aanmelden van concentratiedossiers aangezien daaraan nu teveel tijd wordt besteed. Uw medewerkers zullen zich allicht herinneren dat dit punt ons ook reeds tijdens de vorige legislatuur na aan het hart lag. De drempels voor het melden van concentratiedossiers zijn te laag en zouden eigenlijk verhoogd moeten worden.

Minister **Charles Picqué**: Mijnheer de voorzitter, collega's, wat de vernietiging van de benoeming van mijnheer Guth betreft, is het noodzakelijk een toelichting te geven over de motivering van de Raad van State. De Raad van State was van oordeel dat en ik citeer: "de rechtvaardiging van de kennis van de andere taal dan deze waarin de examens door doctors in de rechten werden afgelegd niet kon worden ingebracht conform artikel 43 van de wet van 1935 op de het gebruik der talen in gerechtszaken". Dit betekent dat de kennis van de andere taal niet kon worden aangetoond door het behalen van het wettelijke attest van tweetaligheid.

Het komt mij natuurlijk niet toe commentaar te leveren op de beslissing van de Raad van State. Toch constateer ik dat deze nietigverklaring betreuenswaardig is voor het goed functioneren van de Raad van Mededinging. Dit is des te meer zo omdat iedereen het eens was over de kwaliteiten van mijnheer Guth. Ik betwist ook het feit dat de heer Guth als een socialist wordt beschouwd. Men moet duidelijk zijn. Ik ben ervan overtuigd dat mijnheer Guth geen lid is van de PS. Dit is klaar en duidelijk.

Deze vernietiging is inderdaad betreuenswaardig voor het goed functioneren van de Raad voor de Mededinging. Daarom zal ik tijdens deze vakantie zo vlug mogelijk de nodige maatregelen treffen om de normale werking van de Raad mogelijk te maken. Nu reeds overweeg ik de benoeming van een interimvoorzitter die aan de door de Raad van State

gestelde voorwaarden beantwoordt.

Mevrouw Béatrice Ponnet, huidig lid van de Raad voor de Mededinging en rechter bij de rechtbank van koophandel van Hasselt én in het bezit van het attest van tweetaligheid, zal eerlang worden aangesteld om die functie uit te oefenen. Dit is een tijdelijke oplossing. Ze is, mijns inziens, gerechtvaardigd omwille van de continuïteit van de openbare diensten. Er zal eveneens een nieuwe oproep tot kandidaten worden uitgeschreven.

Wat de drempels van het aanmelden van de concentraties betreft, lijkt het me op dit ogenblik niet opportuun de bedragen te wijzigen die ingevolge opeenvolgende wijzigingen in 1999 werden weerhouden. Deze drempels werden een eerste keer gewijzigd door de wet van april 1999 en een tweede keer door het besluit van juni 1999 dat op 8 juli 1999 in werking trad. Een derde wijziging in minder dan een jaar doorvoeren, zou, mijns inziens, verwarring in de betrokken middelen kunnen zaaien.

De Dienst voor de Mededinging die belast is met de evaluatie van de gevolgen van de wetgevende wijzigingen van 1999 beveelt terzake een redelijke termijn aan om de eerste analyses te maken. We spreken van enkele maanden.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik vat samen. De regering moest een tijdelijke oplossing vinden. Met de tijdelijke aanstelling van mevrouw Ponnet is dit gebeurd. Ik voeg eraan toe dat we van plan zijn een twintigtal adjunct-adviseurs aan te werven. SELOR richt de examens in. Dat zal nog een tijdje in beslag nemen. De examens zijn echter aan de gang.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de minister, we kennen dit probleem nog van vroeger. Uw voorganger, de heer Demotte heeft terzake een tijdelijke overgangsmaatregel ingevoerd. Op die manier kon men mensen aanduiden die vervangen worden als men adviseurs kan aanwerven. Daar heb ik geen problemen mee. We wisten dat het een tijdje kon duren vooraleer men over voldoende mankracht kan beschikken.

Mijnheer de minister, ik heb wel een probleem met uw antwoord op de vraag inzake de vernietiging van de benoeming van de voorzitter. Reeds op 15 februari 2000 hebben de heer Van Parys en ikzelf gewezen op de gevaren van de benoeming van de heer Guth. We hebben beklemtoond geen problemen te hebben met de juridische kwalificaties van de betrokkene. Daar gaat het niet over. Ik geef wel toe in februari de vraag te hebben gesteld of de heer Guth voldoende beroepservaring als magistraat had. Betrokkene is immers slechts sinds 1997 benoemd als rechter bij de rechtbank van koophandel te Luik of in Namen. Dat was onze enige opmerking inzake kennis en beroepsbekwaamheid van de heer Guth. Al onze aandacht ging naar het taalkundig aspect van de problematiek. Hamvraag voor ons was of de heer Guth voldeed aan de vereiste tweetaligheid die niet alleen door de wet wordt opgelegd maar ook een vereiste is voor dergelijk belangrijke benoemingen.

Mijnheer de minister, ik stel vast dat de Raad van State onze bemerkingen bijtreedt en de benoeming verbroken heeft. Voor mij maakt het niet uit of de heer Guth een PS-aanhanger is of niet. Feit is dat uw voorganger het belangrijk criterium inzake de tweetaligheid van belangrijke benoemingen flagrant met voeten heeft getreden.

Dat is voor ons onaanvaardbaar. Vandaar dat we ze hebben aangevochten.

Mijnheer de minister, u moet overgaan tot een nieuwe benoeming. Ik hoop, en we zullen er nauwkeurig op toezien, dat u daarbij de wettelijke vereisten zult naleven. Hopelijk zullen wij u niet opnieuw op de vingers hoeven te tikken wegens het omzeilen van de wet, zoals uw voorganger, de heer Demotte, dat heeft gedaan.

Mevrouw Simonne Creyf (CVP): Mijnheer de minister, ik sluit mij aan bij de opmerkingen van de heer Van Hoorebeke. De werking van de Dienst en de Raad wordt eens te meer gehypothekeerd door het spel van de politieke benoemingen aan de top. Ik vind het machiavellistisch te ontkennen een kandidaat op een politieke wijze te hebben benoemd, terwijl dat wel zo is. Het is ook jammer dat de controle door het parlement, door de indiening van een eenvoudige motie, onmogelijk wordt gemaakt, hoewel de collega's Van Hoorebeke en Van Parys het probleem duidelijk hebben geschetst.

Het moet mij nog maar eens van het hart. De regering is samengesteld door partijen die de mond vol hebben van een andere en nieuwe politieke cultuur en die met het verleden willen afrekenen. We moeten echter eens te meer vaststellen dat zij de controle door het parlement onmogelijk maken.

De werking van de Raad wordt ook gehypothekeerd door de lage aanmeldingsdrempel, waardoor alle aandacht van de medewerkers wordt opgeslorpt, terwijl de onderzoeken naar de restrictieve mededingingspraktijken blijven liggen.

Minister **Charles Picqué**: De beroepsbekwaamheden van de gewraakte kandidaat worden niet betwist. Dit gezegd zijnde, het is misschien niet evident dat er voor de functie van voorzitter van de Raad van de Mededinging een taalbrevet vereist is. Dat is echter voer voor een ander debat.

Het spreekt voor zich dat de nieuwe kandidaten aan alle voorwaarden zullen moeten voldoen.

Wat de lage drempel betreft, ik ben van plan om over de geschiktheid daarvan advies te vragen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Question orale de Mme Magdeleine Willame-Boonen au ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique sur «la nomination des membres du Conseil de la concurrence» (n° 2-321)

Question orale de M. Ludwig Caluwé au ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique sur «l'annulation de la nomination du président du Conseil de la concurrence par le Conseil d'État» (n° 2-324)

M. le président. – Je vous propose de joindre ces questions orales. (*Assentiment*)

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Sous la précédente législature, à la lecture du premier et du second rapport d'activité du Conseil de la concurrence, il est clairement apparu que de sérieux problèmes de fonctionnement existaient au sein du Conseil de la concurrence. Sur la base de ce constat, une réforme de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique a été entreprise dès fin 1996, à l'initiative du Sénat, notamment pour doter le Conseil de la concurrence d'un staff permanent composé de quatre membres : un président et un vice-président issus de la magistrature ainsi que deux autres membres choisis en raison de leurs compétences en matière de concurrence économique. Je m'étais beaucoup investie à titre personnel dans les travaux de la commission des Finances et des Affaires économiques. Il va de soi qu'il est agréable de constater que cet effort porte ses fruits.

Lors de l'adoption de ce projet de loi en avril 1999, le législateur avait insisté pour que la nomination de ces quatre personnes se fasse très rapidement.

À l'époque, le ministre Di Rupo nous avait invités à hâter nos travaux. Il organisa un premier appel aux candidats dès la fin du mois d'avril. Des candidats se sont présentés mais aucune

Mondelinge vraag van mevrouw Magdeleine Willame-Boonen aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over «de benoeming van de leden van de Raad voor de mededinging» (nr. 2-321)

Mondelinge vraag van de heer Ludwig Caluwé aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over «de vernietiging door de Raad van State van de benoeming van de voorzitter van de Raad voor de mededinging» (nr. 2-324)

De voorzitter. – Ik stel voor deze mondelinge vragen samen te voegen. (*Instemming*)

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Om iets te doen aan de slechte werking van de Raad voor de Mededinging werd de wet van 5 augustus 1991 op de bescherming van de economische concurrentie op initiatief van de Senaat aangepast. Krachtens de nieuwe wet van april 1999 kreeg de Raad een permanente staf van vier leden, een voorzitter en een ondervoorzitter uit de magistratuur en twee leden gekozen op grond van hun expertise op het gebied van de economische mededinging.*

Minister Di Rupo richtte eind april een eerste oproep tot de kandidaten, maar geen enkele kandidaat werd benoemd.

Bij het begin van deze regeerperiode richtte minister Demotte een nieuwe oproep tot de kandidaten, waarna de voorzitter en de ondervoorzitter werden benoemd. In december 1999 werd een nieuwe oproep gedaan, maar de voorzitter heeft niemand benoemd. Op 27 juni jongstleden heeft de Raad van State bovendien de benoeming van de voorzitter vernietigd.

Zo wordt de wens van de wetgever met voeten getreden en loopt het werk van de Raad een steeds grotere achterstand op. Wat denkt de minister te ondernemen om de rechtsonzekerheid weg te nemen die inzake bescherming van de economische mededinging nog altijd heerst? Binnen welke

nomination effective n'a été réalisée, peut-être à cause de la proximité des élections.

Son successeur, M. Demotte, lança au début de cette législature un nouvel appel aux candidats, au terme duquel seuls le président et le vice-président furent nommés. En décembre 1999, un énième appel aux candidats fut publié. Le président du Conseil a procédé à l'audition de ces candidats mais aucune nomination n'est en vue à ce jour ! Enfin, le 27 juin dernier, le Conseil d'État a annulé la nomination du président du Conseil. Résultat des courses, sur les quatre membres, un seul est en fonction. Le vœu du législateur est bafoué, le retard dans le travail du Conseil s'accumule et l'insécurité juridique prévaut encore et toujours en matière de protection de la concurrence économique.

Le ministre peut-il nous dire ce qu'il entend accomplir pour que le souhait du législateur soit exaucé de façon à garantir la sécurité juridique en matière de concurrence économique ? Je lui serais reconnaissante de me fournir des précisions quant aux délais.

M. Ludwig Caluwé (CVP). – *Une Chambre francophone du Conseil d'État a annulé la nomination d'Olivier Gutt à la présidence du Conseil de la concurrence. Ce Conseil avait proposé à l'unanimité une reconduction du mandat de l'ancienne présidente néerlandophone mais, estimant opportun de confier la présidence alternativement à un néerlandophone et à un francophone, le prédécesseur du ministre a choisi de nommer un francophone. Cette option ne repose sur rien et il n'est donc pas étonnant que le Conseil d'État ait annulé la nomination de ce candidat qui ne satisfaisait d'ailleurs pas au critère de bilinguisme imposé par la loi.*

Comment le ministre réagira-t-il à la décision du Conseil d'État ? Soumettra-t-il au Conseil des ministres la proposition unanime du Conseil de la concurrence de reconduction du mandat de la présidente sortante ? Ou bien cherchera-t-il un nouveau moyen de contourner cette proposition ?

M. Charles Picqué, ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique. – *Il est vrai que le Conseil d'État a annulé la nomination de M. Gutt parce que sa connaissance de l'autre langue ne pouvait être démontrée que par une attestation légale de bilinguisme.*

Il ne m'appartient pas de commenter la décision du Conseil d'État, mais celle-ci est regrettable pour le bon fonctionnement du Conseil de la concurrence, d'autant que les aptitudes professionnelles de M. Gutt étaient reconnues par tous les membres de ce Conseil.

termijn denkt hij dat te doen?

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – Een Franstalige Kamer van de Raad van State heeft de benoeming van Olivier Gutt tot voorzitter van de Raad voor de Mededinging vernietigd. De vorige voorzitter was door de Raad voor de Mededinging unaniem voorgedragen voor een verlenging van haar mandaat. Volgens persberichten droeg de voorganger van de minister de verlenging van haar benoeming voor aan de ministerraad, maar trok hij het voorstel ter zitting in als gevolg van partijpolitieke druk.

In december 1999 bracht de voorganger van de minister het dossier opnieuw op de Ministerraad met een formule om de benoeming van de uittreedende voorzitter te ontwijken. Hij vond het "opportunity het voorzitterschap alternerend toe te kennen aan een Nederlandstalige en een Franstalige". Aangezien de vorige voorzitter van de Nederlandstalige taalrol kwam, benoemde hij een Franstalige. Deze keuze is echter nergens op gebaseerd, noch op enig wetsartikel, noch op een vaststaande praktijk. Het verbaast dan ook niemand dat de Raad van State deze benoeming vernietigde. De benoemde kandidaat voldeed zelfs niet aan de wel wettelijk verplichte tweetaligheidsvereiste.

Op welke wijze zal de minister reageren op de vernietigingsbeslissing van de Raad van State? Zal hij het unanieme voorstel van de Raad van Mededinging tot verlenging van het mandaat van de uittreedende voorzitter dan toch voorleggen aan de Ministerraad? Of zal hij een nieuw middel zoeken om dit voorstel te ontwijken?

De heer Charles Picqué, minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek. – Het is juist dat de Raad van State artikel 1 van het koninklijk besluit houdende de benoeming van de heer Gutt tot voorzitter van de Raad voor de Mededinging nietig heeft verklaard. De Raad van State oordeelde dat "de rechtvaardiging van de kennis van de andere taal dan deze waarin de examens van doctor in de rechten werden afgelegd, alleen kon worden aangetoond conform artikel 43 van de wet van 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken". Anders gezegd, de kennis van de andere taal kon enkel worden aangetoond door een wettelijk attest van tweetaligheid.

Het komt me niet toe commentaar te geven bij de beslissing

Cela dit, des mesures doivent à présent être prises. Nous ne reviendrons pas sur le passé, mais nous devons organiser au plus tôt cette vacance et permettre au Conseil de fonctionner normalement.

Hier, j'ai dit en commission de la Chambre que j'envisageais la nomination d'un président *ad interim* qui remplit les conditions imposées par le Conseil d'État. Ainsi, Mme Ponnet, membre actuel du Conseil de la concurrence et juge au Tribunal de commerce de Hasselt, qui est détentrice du certificat de bilinguisme, sera prochainement désignée pour exercer cette fonction. Il s'agit évidemment d'une solution temporaire, toutefois justifiée, selon moi, par les impératifs de continuité du service.

Un nouvel appel aux candidats devra être lancé prochainement. Dans les semaines à venir, un nouveau président sera désigné qui, bien entendu, devra, lui aussi, être en possession de ce certificat linguistique.

Il va de soi que les candidats doivent remplir les conditions.

Je me suis également interrogé sur les retards qui pouvaient exister dans le traitement des dossiers.

Je ne nie pas l'existence d'un retard dans l'examen des dossiers. Toutefois, je compte sur le recrutement de 22 conseillers adjoints pour garantir la continuité du fonctionnement du Conseil.

Nous avons adopté une solution provisoire, mais un appel aux candidatures devra être lancé tout prochainement.

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Je vous remercie de votre réponse, monsieur le ministre.

Il fallait nommer tout un staff, semblait-il. Vous nous avez longuement expliqué la problématique relative à la présidence et aux aspects linguistiques, sur lesquels M. Caluwé vous a plus particulièrement interrogé. Quant à ma question, elle portait sur l'ensemble du fonctionnement du Conseil de la concurrence et sur son staff.

Il y aura une présidence, *ad interim* certes, mais je suppose qu'elle pourra fonctionner normalement. Cependant, en ce qui concerne les autres membres du staff dirigeant, votre réponse me laisse quelque peu sur ma faim, monsieur le ministre.

M. Ludwig Caluwé (CVP). – *Je m'associe aux déclarations de Madame Willame. Un appel aux candidatures sera-t-il lancé pour les quatre fonctions ou seulement pour la présidence ?*

Pour des raisons politiques, le prédécesseur du ministre a nommé à la présidence une personne ne remplissant pas les conditions légales. C'est une pratique à dénoncer.

van de Raad van State. Toch moet ik vaststellen dat de nietigverklaring te betreuren is met het oog op de goede werking van de Raad voor de Mededinging, vooral omdat alle leden van die Raad het eens waren over de beroepsbekwaamheden van de heer Gutt.

We moeten maatregelen nemen opdat de Raad normaal kan functioneren.

Gisteren heb ik in de Kamercommissie geantwoord dat ik van plan ben een voorzitter ad interim te benoemen om de continuïteit van de dienst te verzekeren. Mevrouw Ponnet, lid van de Raad voor de Mededinging en rechter bij de handelsrechtbank te Hasselt, beschikt over een tweetaligheidsattest en zal eerlang in deze functie worden aangesteld.

Er moet zo snel mogelijk een nieuwe oproep tot de kandidaten komen en binnen enkele weken moet er een voorzitter met een taalattest worden benoemd.

Het spreekt vanzelf dat de kandidaten aan de voorwaarden zullen moeten voldoen.

Ik heb mij tevens beraden over de achterstand in de behandeling van de dossiers.

Ik ontken niet dat er een achterstand in het onderzoek van de dossiers bestaat. Ik reken evenwel op het aanwerven van 22 adjunct-adviseurs om de continuïteit van de werking van de Raad te waarborgen.

Wij hebben een voorlopige oplossing gevonden, maar zeer binnenkort moet er dus een oproep tot de kandidaten komen.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). –

Het komt me voor dat de hele staf moest worden benoemd.

De minister heeft ons uitvoerig onderhouden over het voorzitterschap en over de taalaspecten, waarover de heer Caluwé vragen heeft gesteld. Mijn vraag had echter betrekking op de gehele werking van de Raad voor de Mededinging en op de staf.

Er is nu een voorzitter, zij het ad interim, maar ik neem aan dat zij normaal zal kunnen werken. Wat de anderen betreft, blijf ik met het antwoord van de minister een beetje in de kou staan.

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – Ik steun de vraag van mevrouw Willame. Zal er een oproep zijn voor de vier functies of alleen voor het voorzitterschap?

De voorganger van de minister is verantwoordelijk voor de vertraging die is opgelopen bij de benoeming van een voorzitter van de Raad voor de Mededinging. Om partijpolitieke redenen is iemand benoemd die niet aan de wettelijke voorwaarden voldeed. Dat is een laakbare praktijk.